

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 08701

TOLI UN TOBI

Isaac Metzker

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ארויסגעגען פון
פארלאג "מתנות"
בעם שלום עלייכם פאלק אונסטייטוט.

Copyright, 1936
by
Farlag Matones
New York, N. Y.

Printed in U.S.A.

דאס דזוקע בור וווערט ארויסגעגען
מייטן אנטוייל פון ביילזונס קאנטיעט
פון ארכטער רינג.

דיאן ל'ויכטיקון אנדענכה, טייערעד מאמע.
דיאן פשוט ווארט ל'עבט איזן מײַן מוויל.
ו. מעזקעה.

אַיִן הָאַלְמָת:

א שטוב און פעלד	7
איין וואלד	10
טאלי באנגענט טאכין	13
וואלד מענטשן	15
טאלי און טאכין	18
סמבטיון, ים און גאלדן לאנד	20
טאכוי שלאלפט ניט	24
טאלי קלאלפט און און טאכיס פענץער	27
פונ ינענער זויט בארג	30
צינגייטר קומען	33
כאפעט די צינגיינער	36
דאס יאָר נײַינֶן הונדרט און פערצֶן	40
די וועלט מלחמה	43
איין מיטן נאכט	45
סאלדאָטן און סאלדאָטן	49
אויסס מלחמה	51
איין דער וווײַטער ווועלט	53
איין בירדשענֶק	56
טאלי און מאטראָזֶן-קלײַידער	59
אויף דער שָׂוֵף	63
א חַלּוֹם	66
מאקס קומט	70
צווּיַּה הערינג אַיִּיף אַ שְׁטוּרִיךְ	73
קעמל און ווּסְרָאָפְּ	76
סְמַבְּטִיוֹן וּוּאָרָפְּטִ מִיטִּ שְׁטִיְינֶר	79
אַ בְּרוּוֹ צַוְּ טַאָכִים טַאָטָעַ מַאְמָעַ	82
די האָפְּנוֹנֶג אוֹיפּ בְּרוּיט אָון פְּרִיְהִיֶּט	85
עלִים אַיְלָאָנֶר	88
געועץ אַיְן גַּעֲעַץ	90
צְרוּרִיךְ אַיְן דְּרָאָפְּ	98
טאַלִּים וּוּגַן צָוְם גַּאֲלָדָעָנָעָם לְאָנֶד	96
איַן אַיְוּבִּיקְן שְׁלָאָפְּ	99

102	צורייך צום היומלאנער
107	צוווי פראטראָע פִּינְגֶּל
110	אין פְּרַילִינְג
115	ביז אָן בְּלָאָעָן טָאג
118	צוווי בראָווע יונגען
122	אַ שְׁוֵיף אוֹיפֶּר דָּעָר טְּרוּקְעָנִיש
126	אין דָּעָר פִּינְצָטָעָר
129	אַ גָּסְטַט
133	בָּאָם אֲפָעָנוּם פָּעָנְצָטָעָר
136	אַ מעַנְטְּשַׁ אָן אַ לָּאָנְדָּר
140	אַ שְׁטוּרָעָם אוּפֶּן יִס
144	די זַעַקְסְּטָעָ נַאֲכָת
148	לִיכְטַט אָן טְוִיט
152	אין דָּעָוָאָרְטָוָןְג
155	די טְוִיעָרָן פּוֹן ?אָנְדָּר זַעַגְעָן אָפָּן

א שטוב און פעלד

ווית פון דראף און פון שטאט, און א פארווארפן ווינקל און גאליציאן אוקראינע, איז געשטענע א שטוב אינע אליען און פעלד. די שטוב איז שווין אלט געווען א סך א סך יאָרֶן. זי איז אבער געשטענע מיט גלייבע, וויס-געקאלכט ווענט, געבייטע פון שטיין, און די אלטקייט האט זיך אויפֿ איר גאנרט אונגעזען. איזן וואָנט פון דער שטוב איז געווען איינגעמיירט איז א באָרג. היגטער יונען באָרג האט זיך יעדן פֿאָרגאָקט באַהָאָלְטָן די זון. די אַיבּעריקֿע דריי ווענט האָבן מיט א טיר און מיט צוּיִ קְלִינִיעַ פֿעַנְצְּטָר אַרְיוֹסְגַּעֲקוֹקְט צוּ א וויטן טאָל, צוּ פֿרְוַכְּטְּבָאָרְעַ פֿעַלְדָּעָר, צוּ אַ וָאָלְדָּ אָון צוּ אַ וָאָסָעָר. דער טאָל אָון דָּאס וָאָסָעָר זְוִינְגַּעַן גְּעוּעַן דָּעם קְיֻזְעָרָם. דער וואָלְדָּ האָט גַּעהָרְט צוּ אַ גְּרָאָפֿ אָון די פֿעַלְדָּעָר מִיט דָּער אַלְטָעָר שטוב צוּ אַ פֿאָמְילִיעַ אִידּוּשׁ פֿוּיְעָרִים. סֵי די פֿעַלְדָּעָר אָון סֵי די שטוב זְוִינְגַּעַן פֿאָר דָּרוֹתִ אַיבּערְגְּנָאָגְּנָעָן אָין יְרוֹשָׁה פִּון טָאָטָן צוּ זָוָן. די פֿאָמְילִיעַ אָין באַשְׁטָאָנָעָן פִּון אָן אַלְטָן זְוִידָן, פִּון טָאָטָן מַאָמָע אָון פִּון טָאָלָן. ווען טָאָלִי אָין גַּעֲבִירָן גַּעֲוָאָרָן האָט דָּאס הוּוַיְגַּעַן זיך שְׂטָאָרָק גַּעֲפְּרִיּוּט. עַטְלָעָכּוּ יָאָר נַאֲכָנָאָנד האָבן זיך גַּעֲהָאָפְּט אָון גַּעֲוָאָרָט אוּיפֿ אִים. דָּעם יְוָרָשָׁ, צוּ וָעָמָעָן עַמְּזָאָל קְעָנָעָן אַיבּערְגִּין די אַיְגְּנָעָן ערָד.

טאָלִי אָין גַּעֲקָומָעָן אוּיפֿ דָּער וָוָלְט אָון אַ לְוִיטָּעָרָן פֿרְוִילִינְג-טָאָגָן. דָּער טָאָטָע אָון דָּער זְוִידָע האָבן אָין יְעָנָעָם טָאג גַּעֲרָבָעָט אָין פֿעָלָה, אָון פֿלוֹצְלִינְג, קָעָגָן נַאֲכָט, אָין צוּ זְוִי גַּעֲקָומָעָן צְוּלְיָוִפְּן זְוִיְעָר שְׂוֹאָרְצְּעָר זְוִאָלְפִּיזְוָהָנָט אָון מִיט אַ בְּלִין זְוִי גַּעֲרוֹפְּן אַחִים. אָון וָוִי גַּאֲרָז זְוִי זְוִינְגַּעַן צְוּ דָּער שְׂטָבָה האָט די מַאָמָע, דָּוָרָךְ דָּער אַפְּגָנָעָר הוּוַיְזִיטָר, זְוִי אַנְגְּנָעָזָאנְט די נִיּוּם.

— א אינגל — האט זי א גליקלעכע אויסגערטן.
 — א אינגל! א אינגל! — האבן טאטטן און זיידע אויסער זיך
 איבערגערעדט די ווערטער אין אריין צום קינד.
 — א גרויסער, א שטארקער ווועט ער זיין, זיינ טאטטן, ווי
 זיין זיידע, — האט דער טאטטן מיט פרײַד גערעדט צו זיין נײַ
 געבורענעס זון.
 — איך האב אכבר געוואוסט, אז עם ווועט זיין א אינגל. — האט
 דעם זיידע זיך אונגעופן און זיינע איבנן האבן ווי שטערן זיך
 אעלוייכטן, — ערשות נעצטן ביינאכט האט זיך מיר געהלומט, און איך
 שטוי איזו אינגעָר אליאַן אײַפֿ א פֿעלְ צוּשֵׁן פֿולְ און רִיפֿעְ זַאנְגְּנָעְן
 זיעַן. פֿלְזְצְלְינְגְּ באָוַיְוַוְתְּ זיך לעַבְנְ מִיר אַ פֿרְעָמְדָעְרְ מִאֵן ער זַאנְטְּ
 צוֹן מִיר אַזְוִיְּן — בַּיְּן דִּינְגְּן קִינְדָּעְרְ וּוּעְטְּ גַּעֲבָוְרְן וּוּרְעָן אַ זָּוּן —
 אָוָן וּוּי נָאָרְ ערְ האט אַרוּיסגעָרְעָדְטְּ די וּוּרְטָעְרְ אַזְוִיְּן ערְ פֿאָרְשָׂוָאָנְדְּן
 פֿוֹן מִינְגְּ אַזְגְּן.

... וווען דער זון איז אַלְטְּ גַּעֲוָאָרְן אַכְטְּ טַעַג האט אִים דער טאטטן
 אַרְיוֹינְגְּגָעְלִיגְּט אַיְן אַ קִיְּשָׁל אָוָן אִים אַוּעָקְגַּעַטְרָאָנְן אַיְן וּוּיטְן שְׁמַעְתְּ
 צַוְּיִשְׁן אַיְזְן. דָּאָרְטְּן האט מעַן אִים גַּעֲאִידִישְׁטְּ מִיט דַעַם נַאֲמָעַן
 נַפְתָּהְיַי אָוָן דער טאטטן האט אִים צְרוּיקְ אַהֲיִמְגַעְנוּמוּן. אַיְן דער הַיְם
 האט מעַן אִים גַּעֲרוֹפְּן טַאַלְיַי אָוָן בַּיְּ דַעַם נַאֲמָעַן אַיְזְן גַּעֲכְלִיבְּן.
 ... טַאַלְיַי אַיְזְן גַּיְךְ גַּעֲוָאָקָסְן אַיְן דַעַם טַאַלְיַי. ערְ האט זיך אַרוּמְגָעַן
 שְׁפִילְטְּ צַוְּיִשְׁן דַי מִילְכְּבָלוּמוּן, וּוֹאָסְטְּ אַהֲבָנְן וּוּי אַ גַּעַלְעַדְעַק זיך
 גַּעֲשְׁפְּרִוִּיטְּ פָּאָר דַעַר טִיר פֿוֹן זַיְן הַיְם. ערְ האט מִיט זיינְגַעְן קִינְדִּישְׁעַ
 אַיְינְגְּלָעְן גַּעֲקוֹקְטְּ אַוְיְףְּ דַעַם וּוֹאָסְטְּנְדוּקְן בְּרוּיטְּ אַיְן פֿעַלְדְּ אָוָן נִיטְּ
 אַיְינְמָאָל וּוּי אַ גְּרוּיסְעַר זיך צַוְּגָהָעָרָטְּ צוֹ דַעַם גַּעֲזָנְגְּ פֿוֹן דַי פֿיְגְּנְלִיבְּ
 אָוָן צוֹ דַעַם גַּעֲרוֹיְשְׁ פֿוֹן וּוּסְמָעַר. אַיְינְמָאָל, אַיְזְן צַוְּיִוְיטְּן זַוְּמָעַר אַיְזְן
 עַפְּ-גַּעֲוָוָן, וווען ערְ אַיְזְן אַרוּמְגָעְקָרָאָכְן אַוְיְףְּ אַלְעַ פֿירְ צַוְּיִשְׁן דַי בְּלוּמוּן
 אָוָן גְּרָאָזְן פֿוֹן טַאַלְיַי האט ערְ דַעַרְהָעָרָטְּ. דַאַסְטְּ אַשְׁטָאָרְקָעְ קָוְלְ פֿוֹן אָזְן
 אַזְדְּלָעָרְ, וּוֹאָסְטְּ אַזְזְבָּלְוִינְגְּ אַיְן דַעַר הַיְיךְ. דַאַסְטְּ קָוְלְ-הַאֲטְּ אִים וּוּי
 גַּעֲרוֹפְּן צוֹ זיךְ, האט ערְ דַעַמְאָלְטְּ צֻום עַרְשָׁתְּן מָאָל זיךְ אַוּפְגַעְשְׁטָעַלְטְּ
 אַוְיְףְּ זיינְגַעְן פֿוֹסְלָעְךְ. ערְ האט פֿאָרְרִיסְן זיין קָעֶפְלְ מִיט דַי שְׁוֹאָרְצָעְ

לאקן צום בלויין הימל, און שטעלנדיק די ערשטע טרייט עפערם ווי איזומגעוכט אין דער הייך.

אויפן צוויטן ווינטער האט טאלַי אָנְגַּעַהֲבוֹבִן רַעֲדָן. גערעדט האט ער צו דער וויסער קאָז, וואָס אַיְזַמֵּט אַיְם גַּעַלְאָפֶן אוֹפֶף אַיְן גַּעַלְעָנָה, גערעדט האט ער צו דעם גויזטן ווֹאַלְפַּחַתְּנָתָן. ווען ער פְּלַעַג אַיְן די פָּאָרְנָאָכְּטָן קָוְמָעָן אַיְן שְׁטוּבָּאָרְיָין עַסְּן. גערעדט האט ער צו די בַּיְלָדָעָר אוֹפֶף די ווֹעָנָתָן, צו דעם בַּיְלָד פָּוּן דעם אַלְטָן קִיסְּסָעָר פְּרָאָנָץ יָאָוָעָפֶף מִיט די גַּרְיוּעָבָּאָקָן-בְּעָרָד, צום מָוָרָתָן, אַיְן צום בַּיְלָד, וואָס האט מִיט זִיךְ פָּאָרְגָּעָשְׁטָעָלָט מְשָׁהָן, דעם באָפְּרִיעָרָפֶן דעם אַיְדִּישָׁן פָּאָלָק, ווי ער שְׁטִוִּיטָם מִיט די שְׁטִוִּינְעָרָנָעָטָן טָאָוּלָעָן, אוֹפֶף וועלכע עַס זִיגְעָנָן אָוִיסְגָּעָרִיצָט די צָעָן גַּעַבָּאָטָם. אָכְּבָּעָר מַעַר ווי צו אלעמען האט טָאָלִי גערעדט צו זִוְּן זִידָן, ווֹיְלָד דעם זִוְּן האט ער לִיב גַּעַהְאָט מַעַר פָּוּן אלעמען. דער זִיְּדָע אַיְזַשְׁוִין אַלְטָט גַּעַוּעָן אָפְּשָׁר הַוְּנָדָעָרָת יָאָר. ער האט גַּעַהְאָט לְאָגָּנָע ווֹיסְעָר בְּרָעָמָעָן, אָלְגָּנָע ווֹיסְעָר באָרָד, ווֹיְטָעָבָּאָקָן אַיְן אָוִיסְגָּעָזָעָן הַאָט ער ווי מָשָׁה אוֹפֶן בַּיְלָד. נָאָר וואָס די חֻרְנָעָר פָּוּן זָוְן-שְׁטוּרָאָלָן הַאָט אַיְם גַּעַפְּעָלָט. ווען טָאָלִי אַיְן גַּעַוּסָן אוֹפֶן זִיְּדָס שְׂוִים האט ער נִיט אַיְינְמָל גַּעַפְּרָעָגָט:

— זִיְּדָע, פָּאָרוֹאָס האָסְטוֹ נִיט קִין חֻרְנָעָר? — זַע מָשָׁה האט הַעֲרָנָע.

— זַע ווּעָלִין מִיר נָאָךְ אַנוֹוָאָקָסָן, זו ווּסְטָט שְׁוִין זָעָן. — פְּלַעַג אַיְם דער זִיְּדָע טְרִיאִיסְטָן. אַיְן יְעַנְעָם ווֹינְטָעָר האט דער זִיְּדָע אַיְם אַוִּיטָן גַּעַלְעָרָנָט דעם גַּאֲנָצָן אַלְפַּ בֵּית אַיְן אַיְם דָּעַרְצִילָט מְעָשָׁות פָּוּן אַגָּטָן. וואָס ווֹאַיְנט אַיְן הַיְמָל, פָּוּן חַיְוָת, וועלכע האַלְטָן זִיךְ אוֹפֶף אַיְן ווֹאָלָד אַיְן פָּוּן מְעַנְטָשָׁן, וואָס לְעַבְּן אַיְן שְׁטָאָט אַיְן דָּאָרָפֶן.

אַיִן וּוֹאָלֶד

וואס עטלטער און גראמער טאלוי איז געווארן, אלען ליבערשט איז אים געווען דער טאל מיט די אלע חיות, וואס האבן דארטן געלעבט. אבער גאר ליב זוינגען אים געווען די פיגל. זוי זוינגען געווען זייןע בעסטע פריינט. ער האט געקלעטערט אויפט ביימער, גערקאנט צוישן שטיינער און מיט א געטררי אויג אריינגעקקט אין די פאָר-שידענע געטען, וואס ער האט געפונען. ער האט גלייך מיט די טאטע מאמע-פיגל זיך געפריטט מיט די אָפֿגָעַלְיִינְגַּע אַיעֲרַלְעַד אָן מיט די קליענע פיגעלען, וואס האבן זיך פון זוי אַרוֹיסְגַּעַפִּיקְט. אַ סְךְ פָּוּנְדִּי פִּיגְלֵה האט ער דערקענט אָן זעיר קָוֵל אָן צו זוי געפִּיפְּט אָן געצוויטשערט. די פיגל האבן געמענט זיין ווי פָּאָרְנוּמָעָן. האבן זוי אים שטענדיק אָפֿגָעַנְטְּפִּערְט.

איינמאָל האט דער זידע מיט אים געלערט אָן חומש, אָן מען מעג אַרוֹיסְנַעַמָּעָן אַיעֲרַלְעַד אָן יונגען פִּיגְלֵה פָּוּנְדִּי געטען, מען דאָרָף נאָר אַוּוּקְשִׁיקְן די טאטע מאמע-פִּיגְלֵה, זוי זאלַן דָּאַס נִיט צֻקּוֹקָן. טאלַין האט דָּאַס צְזִוִּי שְׁטָאָרָק פָּאָרְדְּרָאָסְן, אָן ער האט שׂוֹין דעמאָלָט נִיט פָּאָרְעַנְדִּיקְט דָּאַס לְעַרְנָעָן, נאָר אַ בִּיזְעַר אַרוֹיסְן אָן דָּרוֹיסְן הִיטְן זוינגען געטען, קיינער זאל זוי נִיט רִירְן.

איין פִּיגְלֵה האט ער פִּינְגְּט גַּעַהָאָט. דָּאַס אָן געווען דער קוּקוּן. ער האט געוואָסְט, אָן דער פִּיגְלֵה וְאַנְדְּרָעָט אַרוֹם זָאָרְגָּלָאָז זַיִן גַּאנְזַיְלָעָן. ער האט געוואָסְט, אָן דער קוּקוּן בּוּיט נִיט קִיְּן געטען, וְאַרְעַמְתַּט נִיט קִיְּן אַיִיר אָן הַאֲדֻוּוּעַט נִיט קִיְּן פִּיגְלֵה. זוינגען אַיִיר לְיִוְגְּט ער אָפְּט אָן געטען פָּוּנְדִּי פִּיגְלֵה, וואס זוינגען אָפְּטָמָאָל אַ סְךְ קָלְעַנְגָּר פָּוּנְדִּי אִים. די קליענע פִּיגְלֵה מָזָן גַּעַבְעַד אַוְיסְוּאַרְעַמְעָן די פְּרַעְמָדָע אַיִיר אָן אַוְיסְהַאֲדֻוּוּן די גַּרְוִיסְעַ קָוּקוּן.

אוז קוקו האט אײַנמָל פֿאָרגְּנָארֶט טַאלִין אַין גַּעֲדִיכְטָן וּוְאַלְדָּרְיִין. טַאלִי אַיז דֻּעְמָאַלְט אַלְטָ גַּעֲוֹעַן וּזְקָם יָאָר. עַס אַיז גַּעֲוֹעַן אַיז אַ פֿרְילִינְג אָזֵן עַר אַיז דֻּעְמָאַלְט שְׂטָאָרָק פֿאָרגְּנָומָעַן גַּעֲוֹעַן מִיטַּזְוִינְג נַעֲסְטָן. פֿלוֹצְלִינְג הַאַט עַר דַּעֲרָהָעָרט אַ רְוָפְּ פָּוָן אַ פֿוִיגְּל אָזֵן דַּעֲרוּעַן אַ קּוּקוּ. עַר הַאַט לְאַגְּגָן נִיטַּ גַּעֲטְרָאָכְט נַאֲר בְּאַלְדָּ אַרְוִינְגָעַ כַּאֲפָטְ פָּוָן קַעְשְׁעַנְעַן אַ גְּלָאַט שְׂטִינְידָל אָזֵן נַאֲכַגְּנָפְּאַלְגָּט דַּעַס פִּינְטָ פָּוָן זַיְנְעַן פֿוִיגְּל בֵּין אַיז וּוְאַלְדָּ אַרְיִין. עַטְלָעַבְּ מַאֲלָ הַאַט עַר זַיְךְ פֿאָרְמָאַסְטָן מִיטַּן שְׂטִינְידָל צָום קּוּקוּ אָזֵן צָו אַיס אַרְוִינְגַּשְׁרִיןְגָּן: — אַזְוּעַקְ פָּוָן מִינְגַּע נַעֲסְטָן. — דַּעַר פֿוִיגְּל מִיטַּן דַּי גַּעֲלָעַ אַוְיְגַּן הַאַט זַיְךְ טַאָקָעַ דַּעֲרָשָׁרָאָקָן פֿאָרָטָלִין אָזֵן זַיְךְ בְּאַחַאַלְטָן אַיז וּוְאַלְדָּ.

טאלַי האָט זיך אויפגעשטעלט אונ גענטפערט:

— נײַן, איך וויל ניט זיין קײַסער. איך דאָרָף נײַן אַחַיִם,
וויל מײַן טאטָטָע ווֹאָרט אַוְיפּ מֵיר איך זאל מײַט אַים נײַן אַקְעָרָן
דאָס פֿעלָד.

— טאָ נָא דִיר אַ פֿאָר פֿלִיגָל אָונ פֿלי אַחַיִם. — האָט אַ שִׁינֶנֶע
פֿאוּועַ זיך אַגְּנָעָרוֹפּ אָונ אַים דָּעָרָלָאנָגָט אַ פֿאָר גְּרוּיסָעַ רְוִיטַּ-בְּלוּיעַ
פֿלִיגָל פֿוֹן אַ זָּמְעָרַ-פֿיְגָעָלָע. טַאָלַי האָט גְּנוּמוּמָעַ דַּי פֿלִיגָל, זַיִ
גַּעֲלִיגָט אַונְטָעָר זַיִנָּע אַרְעָם אָונ זיך גַּעֲלָאָזָטָ פֿלִיעָן. ער אַיז אַכְעָרָן
בָּאַלְד אַרְאָפְּגָעָפָלָן אָונ זיך אויפֿגְּעַכְּאָפְּטָ פֿוֹנָם שְׁלָאָגָט.

טָאַלִי בְּאֶנְגָּנוֹן טָאַבֵּין

טָאַלִי הָאַט זִיךְ אַוִינְגָּרִיבָּן דַּי אַוִינְגָּן פָּונְ שְׁלָאָפְּ אָוּן זִיךְ בָּאַלְדְּ
וּוִידָּעַ פָּאַרְשָׁפִילְט אַיְן דָּעַם גְּרִינְעַס וּוְאַלְדְּ.
מִיטָּמָאַל הָאַט עֲרֵ, עֲרַגְיֵץ פָּונְ אַ בּוּם, דָּעַרְהָעָרְט אַ שְׂטָאַרְקָ
צְוִוְיְתְשָׁעָרָן פָּונְ אַ פּוֹיגָל. טָאַלִי הָאַט אַפְּגָעָנְטְפָּעָרְט מִיטְ אַ פִּיפְּ. אָוּן
אָוּעָקְ זָמָן דָּעַם פּוֹיגָל. דָּעַרְ בּוּם פָּונְ וּזְאַנְגָּן דָּאָס צְוִוְיְתְשָׁעָרָן אַיְן
גְּעֻקְומָעָן, אַיְן גְּעוּוֹן אַ חְוִיכָּעָר אָוּן אַיְבָּעָר זְיוּנָעָ גְּדִיכְטָעָ גְּרִינְעָ
בְּלָעְטָעָר אַיְן גְּעוּוֹן וּוּי אַוִינְגָּנְאָסָן דָּאָס גָּאָלְ פָּונְ דָּעַרְ זָוָן. טָאַלִי
הָאַט אַרְיְפָגְעָקָוּקָט צַוְּ דָּעַם בּוּם אָוּן אַנְשָׁטָאָט אַ פּוֹיגָל הָאַט עֲרֵ גָּאָר
דָּאַרְטָן דָּעְרוֹעָן אַמְּיְדָעָלָעָ מִיטְ בְּרוּיְנָעָ לְאֶנְגָּעָ הָאָרָ. טָאַלִי הָאַט זִיךְ
נִיטְ דָּעַרְשָׁרָאָקָן. עֲרֵ אַיְן גְּעַבְּלִיבָּן שְׁטִיְוָן אַוִיפְּ אַרְטָן אָוּן מִיטְ נִינְגִּיְ
רִיקְיְתִ אַרְיְפָגְעָקָוּקָט צַוְּ דָּעַם מִידָּעָלָעָ.

— קְעַנְסָטוֹ פְּלִיעָן וּוּי אַ פּוֹיגָל? קְעַנְסָטוֹ אַרְאָפְּקָרִיכָּן פָּונְ בּוּם?
— הָאַט עֲרֵ צַוְּ אַיר אַרְיְפָגְעָרוֹפָן. דָּאָס מִידָּעָלָעָ הָאַט צַוְּ אַים אַרְאָפְּ
גְּעַקְוּקָט מִיטְ גְּרִוְיסָעָ אַוִינְגָּן אָוּן גְּאַרְנִיטָן גְּעַנְעָנִיטָן.
— וּוֹאוֹנְסָטוֹ אַוִיפְּ בּוּם? זָאגְ — הָאַט טָאַלִי וּוֹיְטָעָר גְּעַפְּרָעָנָט.
— יָאָ, אַיךְ וּזְאוֹין אַוִיפְּ בּוּם, — הָאַט דָּאָס מִידָּעָלָעָ פְּלוֹצְלִינְגָ
אַגְּנָעָהוּכָּיָן רָעָן. — אַיךְ וּזְאוֹין אַוִיפְּ בּוּם, וּוֹיְלָאַיךְ בֵּין אַ וּוֹאַלְדָּ
מִידָּעָלָעָ. אַיךְ הָאָבָּ גְּנָהָאַט אַ שְׁלָעְכָּטָעָ שְׁטִוְפְּמָאָמָעָ. הָאַט זַיְמִיךְ
אַיְינְמָאַלְ, וּוֹעֵן דָּעַרְ טָאַטָּעָ אַיְן נִיטְ גְּעוּוֹן אַיְן דָּעַרְ הַיִּם, אַוּוֹקְגָּנְעָפִירָט
אַיְן וּוֹאַלְדָּ אַרְיִין אַ גְּרוּסָעָ בּוּרָ זַאלְ מִיךְ אַוִיפְּסָן. הָאָבָּ אַיךְ מִיטְ
גְּעַנוּמָעָן אַ וּקְעַלְלָעָ קְלִיְינָעָ אַרְבָּעָסָלָעָרָ אָוּן דָּעַם גְּאַנְצָן וּוֹעֵג זַיְיָ גַּעַגְ
וּוֹאַרְפָּן הַיְנָטָר מִיר אָוּן דָּעַם גְּאַנְצָן וּוֹעֵג אַזְוִיְ גַּעַרְדָּט : — אַרְבָּעָסָלָעָר
קְלִיְינְינָקָעָ, אַרְבָּעָסָלָעָר שְׁוִינְגִּינְקָעָ, אַירְ זַאלְטָ מִיר וּוֹיְזָן דָּעַם וּוֹעֵג
אַהֲיָם צַוְּ מִין טָאָטָן. — זְיַנְגָּן אַבָּעָר אַגְּנָעָפְּלָוִינָגָן אַסְךְ פּוֹיגָל אָוּן זַיְיָ

האבן אוינגעגעטען אלע ארבעטלעך. איך האבן ניט געוואויסט מיט וועלכן וועג מען גויט אחים און איך בין שווין געלביבן וואוינען אין וואלד.

טאלוי האט אוינגעעהרט די מעשה און אי געווארן שטארק טרוויריך. דאס מיידעלע אייז אבער באולד אראפ פונס בוים און זיך שטארק צעלאקט. — איך האבן דיך אפגענארט, איך האבן דיך אפגע נארט, — האט זיך געריעץט מיט טאלין. — דאס אייז דיך אוזע מעשה. האט דיין מאמע דיר קיגמאָל ניט דערציזלט די מעשה? איך בין ניט קיין ואַלְד-מיידעלע, איך בין טאָבי. איך האבן א גוטע מאמע, און מײַן טאטע אייז דער הייטער פון דעם וואלד. מיר זיינען אַהער ערישט ניט לאָנג געקומען. פריער האבן מיר געוואוינט אין אַן אַנדערן וואלד. זעט ? אַט דארטן אייז אונדווער שטוב.

— און וואו אייז איצט דאס וואַלְד-מיידעלע פון דער מעשה? — האט טאלוי געפרענט אַפֿאַרְזֶאָרגטער.

— אַ דאס מיידעלע האט שווין לאָנג געפונגען דעם וועג אחים און די שטייפמאָם אייז שווין איצט גוט צו אַיר. — האט טאָבי אַים אויסגעערעדט. — ווּ הייסטו?

— איך הויים טאלוי און איך וואוין אַן טאל.

— לאָמֵיר זיך שפֿילְן טאלוי, יא?

— לאָמֵיר.

— לעבן אונדווער שטוב. — האט געואנט טאָבי, און אַנגענעמווען טאלין בי דער האנט און אַים אוועקגעperfְּט צו דעם וואַלְד-שטייבל. זיך האבן זיך דארטן אַזוי לאָנג געשפֿילְט ביז די לייכטיקיט פון טאג האט צוישן די בײַמער אַנגעההיין בלאָסער וווערן. עס האט זיך אַנגעההיין הערין דאס פֿאַרְנַאָכְטִיכְעַן געואנט פון די פֿינְגְּל. בּוֹידְעַן זיינען אַין מיטן שפֿילְן געלביבן שטיל און זיך אַינְגעהערט. אַבער ניט אויפּ לאָנג.

— דאס זינגען מײַנע פֿינְגְּל די שילְפּ-זינגערלעך. זיך זענען שווין אין זיינער נעסטען. עס אַין שווין שפֿעט, — האט טאלוי זיך אַנגערוּפּן אַון אַין אַין אַטְעַם אוועק אֲהִים.

נו אל ד מ ע נ ט ש נ

דאס שטיבל וואו טאכבי האט געוואוינט איז געשטאנגען אין מיטן
וואלד. עס איז געוווען פארוואקסן מיט ווילך זיין און אראומגענמען
מיט א פלווט. פאר דער טיר פון שטיבל זיינגען געוואואקסן צוויי ווילדע
על-ביומער. דאס שטיבל איז איזוי אויך געוווען נידרייך און איינגען
ביגן, האבן זיך דערצז באזעצעט צוויי. פאר בושלען אויף זיין
שטרויענעums דאך. זיך האבן מיט זויערע גרויסע צוויי נעסטען וואס
האבן אויסגעזען ווי קיילעכיקע קוישן, נאך מער אראפגעדריקט דאס
שטיבל צו דער ערעד.

טאכבים טאטטע מאמע זיינגען געוווען פרעמדע אין יענעס געגנט.
דער טאטטע אירער האט געדיינט בי א גראף. ער איז געוווען א וואלד-
היטער. האט מען איין וואלד אויסגעאהקט האט אים דער גראף געהאט
געש-קט אין אן אנדרן וואלד אריין. וועלדער האט דער גראף געהאט

אפשר מער ווי הונדרט, איזוי ריך איז ער געוווען.

אין שטיבל אריין פלאג טאכבים טאטטע קומען נאך אפעסן און
אייבערשלאפען די קאלטען ווינטערנעכט. טאכבי פלאג אים אבער אפט-
מאל זען פון א שפיזן פון א הויין בוים אויף ווועלכן זיך פלאג אלעלמאל
אַרְזִיפְּלָעַטְּעָרָן. זיך האט געוווען איר טאטטען דעם הויין שטראקן איזין
מיט דעם רויטן פנים און רויטער באָרד, ווי ער שפאנט אַרְזָם אַין
וואלד, אַמְּאַל מִיט אַטְּפְּלָכְּבִּיכְּם אויףְּן אַקְּסָל, אַמְּאַל מִיט אַגְּרִוִּיסְּן
הארן אין האנט און אַמְּאַל אַן אַנְגְּעַטְּוֹנְעָנָעָר אַין טְּלִית אַין חְּפִילְּוִין.

— אַחָא, טאטטע, אַיך זיך דיך! — פלאג זיך אים רופן.

— אַחָא, טאכבי, אַיך הער דיך, אַחָא! — איזו פון וואלד צו איר

צוריינגעקומווען אַן ענטפער.

טאכין איז גט געוווען צו זיין אין וואלד צוישן די וואלד-

בײַיְמָעֶר אָזֵן אַיִן ווֹאַלְדְּ-שְׁטִיבָּל מִיט אַיְרָמָעָן. דָּעֶר טָاطָע אַירָעָד
איַן גָּעוּעָן אֲ שְׁטָרָעָנְגָּעָר אָזֵן אֲ שְׂוֹוִיְגָּנְדִּיקָּעָר ווּ אֲ בּוּם. אַבְּעָר דִּי
מַאֲמָע אַיֵּן גָּעוּעָן אֲ יוֹנְגָּעָ מִיט פְּרִיְלָעָכָּע גְּרוּסָע אַיְגָּן. זִי הָאָט נִיט
אַיְינְמָאָל אַלְיִין ווּ אֲ קִינְד אַרְוְמָגְעָטָאַנְצָט. זִיְךְ אַרְוְמָגְעָשְׁפִּילָט מִיט
טָאָבָּין אָזֵן מִיט אַיְרָ לְוִוְּטָעָרָן קוֹל פָּאָרְקָלְוָנוּגָּעָן דָּעָם ווֹאַלְדְּ מִיט שִׁוְּנָעָם
גְּעוֹזָנָג. אָזֵן דִּי פָּאָרְשָׁנִיְטָע ווֹגְנְטָעָר-גְּעַכְּתָהָט הָאָט דִּי מַאֲמָע אַוְיסְגָּעָ-
אַרְבָּעָט לְאָנְגָּעָ זַאְקָן פָּאָרָן טָאָטָן פָּוּן דָּעָר ווֹאַלְפָן זַוְּיְעָרָ אַיְגָּעָנָע
שַׁאֲפָן, אָזֵן טָאָבָּי הָאָט פָּוּן ווֹאַלְדְּ-נִיכְלָעָנָע גְּעַצְּלָעָט שְׁנִירָלְעָד קְרָעָלָן, אַדְעָר
זִי הָאָט זִיְךְ אַרְוְמָגְעָשְׁפִּילָט מִיט אֲחָזָן צִי מִיט אָזֵן ווֹוְנְטָעָר-גְּעַכְּתָהָט
וּוֹאָסָט חָאָט אַיְבָּעָרְגָּעָוְוִוְנְטָעָרָט אַיְן שְׁטִיבָּל. אָזֵן דִּי ווֹוְנְטָעָר-גְּעַכְּתָהָט
דִּי מַאֲמָע דֻּעְרְצִיְלָט טָאָבָּין אֲ סְקָן מְעֻשָּׂות. אֲ וּוֹאָסָט פָּאָר אֲ ווֹאַנְדָעָר-
לְעַכְּבָּעָ מְעֻשָּׂות דָּאָס ווּיְנָעָן גָּעוּזָן. אַפְּיָלוּ דָּעָר טָاطָע, דָּעֶר שְׁטָרָעָנְגָּעָר
וּוֹאַלְדְּמָעָנְטָש, אָזֵן אַיֵּן זַיְךְ אַרְיְינְגָּעָצְזָוִוָּאָרָן. קְוִים הָאָט דִּי מַאֲמָע
אַנְגָּעָהָיְבָן דֻּעְרְצִיְלָן הָאָט עָר זַיְךְ אַיְנְגָּצָנָץ וּזְיַי אַיְבָּעָרְגָּעָבִיטָן. זַיְין
פְּנִים אָזֵן גָּעוּזָאָרָן מִילְּד אָזֵן ווּיְנָעָן הָאָבָּן זַיְךְ צְעַשְׁיָינָט וּזְיַי
טָאָבָּין. פָּאָר טָאָבָּין אָזֵן יְעַדְעָ מְעֻשָּׂה גָּעוּזָן אֲ לְעַבְּדִיק ווּוֹאַנְדָעָר.
עַם הָאָט זַיְךְ אַיְרָ אַוְיסְגָּעָוִוָּז אָזֵן זַיְךְ הָעָרָט נִיט ווּוֹאָסָט דִּי מַאֲמָע דָּעָר
צִיְלָט, נִאָר זַיְךְ זַעַט טָקָעָ אַלְיִין מִיט אַיְרָ אַיְרָ אַיְגָּעָ.

דֻּעְרְצִיְלָט הָאָט דִּי מַאֲמָע ווּעַנְןָ אֲ יְנָגָעָה, ווּוֹאָסָט אָזֵן גָּעָנְגָּנְגָּעָן
אוּיפָן יַאֲגָּד אָזֵן טִיפָּן ווֹאַלְדְּ אָזֵן דָּאָרְטָן פָּאָרְבָּלְאַנְדְּזָעָט אָזֵן אֲ פָאָר-
בְּאַרְגָּעָנָעָם شְׁלָאָס. ווּעַנְעָר אָזֵן אַרְיָין אַיְלָס הָאָט עָר דֻּעְרְזָעָן
זַיְךְ אֲ סְקָן מְעֻנְטָשָׂן מִיט שְׁוֹוְעָרָעָ קִוְּיָּוָן אוּיפָן ווּיְיָדָעָ פִּים. שְׁטִיעָיָן אַרְוָם
אַגְּרָוִים פִּיאָרָע אָזֵן שְׁמִידָן גָּאָלָד. אַיְבָּעָר זַיְךְ אַיְוִיפָּהָן כְּהִוְכָּעָר שְׁטוֹל
זַיְצָט אַיְינָעָר אֲ שְׁטָאָרְקָעָר, אָזֵן אַוְיסְגָּעָפְּצָטָעָר אָזֵן אֲ לְאָנְגָּעָ בְּיִיטָש אָזֵן
גָּאָלָד אָזֵן פָּוּן דִּימְעָנָן. עָר הָאָלָט אָזֵן הָאָנְטָט אֲ לְאָנְגָּעָ בְּיִיטָש אָזֵן
שְׁלָאָגָט מִיט אַיְרָ דִּי מְעֻנְטָשָׂן אַיְבָּעָר זַיְעָרָעָ אַנְגָּעָבָּוִוָּגָּעָנָעָ רָוּנָם. עָר
לְאָזָט זַיְךְ אַפְּיָלוּ דָּעָם שְׁוֹוְעָדָ פָּוּן דָּעָר שִׁיְד אָזֵן פָּאָרְפִּירָט אֲ
בְּאַלְדְּ אַרְוְסָגְּעָכָּאָפָּט זַיְנָ שְׁוֹוְעָדָ פָּוּן דָּעָר שִׁיְד אָזֵן פָּאָרְפִּירָט אֲ
גְּשַׁלְעָג מִיט דָּעָם מָאָן אוּיפָהָן דָּעָר הִוְכָּעָר שְׁטוֹל. פָּוּן אַנְהִיָּבָּהָט דָּעָר
אוּיסְגָּעָפְּצָטָעָר שְׁטָאָרְקָעָר מָאָן גַּעַלְאָכָטָ פָּוּן דָּעָם יְעָגָעָ, ווּיְיָלָעָר

האט געמיינט, אוֹ עם אוֹז נאָר ניטאָ קיַין שטָּרְקָרְעָרָרָר פֿון אוּם. עם האָט אָכָּער נִית גַּעֲנוּמָן לְאַנְגָּן עָר אוֹז גַּעֲלָגָן אוֹיפָּה דָּעָר עָר אַבְּאוֹנְטָעָר. דָּעָר יַעֲגָרָה האָט דָּעָרָנָךְ באָפְּרִיְּטָה דַּי אַלְעָמָעָנְשָׁן פֿון דַּי קִיְּטָן. עָר האָט צְוִישָׁן וַיְיַצְּעַטְיוּלָט דָּעָם גַּאנְצָן באָרגְּגָלָד, וּזְאָם זַיְהָבָן אוֹיסְגַּעַשְׁמִידָט אָוֹן זַיְהָלָעָמָן אַחֲיִמְגַעְשִׁיקָט.

אָן אַנְדָּעָרָשׁ מַאלְהָאָט דָּעָר יַעֲגָרָה אוֹיפָּה זַיְהָגַעַגְעָפָט אַיְגָנָן הַירָּשׁ לְעַבְּדִיקְעָרְהִיָּט. אוֹיפָּה וּזְאָגָה האָט אָכָּער דָּעָר הַירָּשׁ פְּלוֹצְלִינְגָן אַגְּגָהָוִיבָן רָעָן וַיְיַצְּעַטְיוּלָט גַּעַוְאָרָן אָין אַשְׁיָּן מִיְּדָל, אַגְּגָהָטָן אָין וּוַיְסָן.

— אֵיך בֵּין אַגְּרָאָפָט אַטְאָכְטָרָה — האָט דָּאָס מִיְּדָל גַּעַזְגָּט צָוָם יַעֲגָרָה. — אֵיך בֵּין גַּעַגְעָנָגָעָן שְׁפָאַצְיָהָן אָין וּזְאָלָד אָיַז אַגְּגָהָטָן אַכְּשָׁוְפְּמַאְכָּעָרִין אָוֹן מִיךְ פְּאַרְשָׁאָלָטָן, אָן אֵיך וּזְאָל וּזְעָרָן אַהֲרָשׁ וּזְוַיְלָמִין מַאָטָע אָיַז גַּעַוְעָן שְׁלָעָכָט צַוְּדִי מַעֲנָשָׁן, וּזְאָס האָבָן גַּעַזְגָּט אַרְבָּעָט אָיַז זַיְהָנָעָן וּזְעָלָדָעָר אָוֹן פְּעַלְדָּעָר.

די מעָשָׂות וּזְעָגָן יַעֲגָרָה האָבָן זַיְהָגַעַגְעָפָט. טָאָבִי האָט נַאָר גַּעַדְאָרָפָט דָּעָרָמָאָגָן וּזְאָוֹמָן האָט זַיְהָגַעַגְעָפָט מִיט אַגְּאָכָט פְּרִיעָר אָוֹן דַּי מַאָמָעָה האָט וּזְוַיְטָר דָּעָרְצִילָט. דָּעָר סֻפָּה אָיַז גַּעַוְעָן, אָוֹן דָּעָר יַעֲגָרָה האָט חַתּוֹנָה גַּעַהָאָט מִיט. דָּעָר טָאָכְטָעָר פֿון דָּעָם גַּרְאָף אָוֹן וַיְיַצְּעַטְיוּלָט גַּלְיְקָלָעָד אָיַז צְוְפִּידָן וּזְיִעָּר גַּעַנְיָן לְעָבָן.

אָכָּער נִית נַאָר וּזְעָגָן יַעֲגָרָה אָוֹן וּזְעָלָדָעָר האָט דַּי מַאָמָעָה דָּעָר צִילָט. וַיְיַצְּעַטְיוּלָט אַיְסְדָּעְרְצִילָט אַלְעָמָעָנְשָׁן פֿון טִוִּיטְשְׁ-חִימָש אָין אַס סַךְ מעָשָׂות וּזְעָגָן טָאָבִים זַיְדָעָם. וּזְאָס האָבָן אַמְּאָל גַּעַלְעָבָט אָין דַּי קָאָרְפָּאָטָן-בָּעָרָג.

טַאֲלִי אָוֹן טַאֲבִי

פונ דעם ערשותן טאג און, ווואס טאלאי און טאכבי האבן זיך באז
גענגנט, זענונג זיין געוועזרן שטארק צונגעכונדן איינס צו ס'אנדערע. זיין
האבן יעדז טאג זיך צוֹאַמָּען געשפֿילט און וואָלְד און אַין טאָל, און
פונ וואָלְד שטיבֵּל ביז צוֹ דער שטוב אַין טאָל האבן זיין אוַיסגעטראָטן אָ
סטעוּשָׁק פון אָהֶלְבָּר שעָה גאנְג. דורך זיין האבן אַיך זוּיעָר
טאָטָם אָון מָאָמָעָן זיך באָקענט אָון מִיט דעם נִי אוַיסגעטראָטָעָנָע
וועָג געַגְנָגָנָע שְׁבַת צוֹנָאָסְט איינס צו ס'אנדערע.

טאלֵי איז צלט געוווען זעם. און טאכַי פינַפְאַר וווען זוי האבן
זיך באָגענטן. זוי האבן אבער בידע אויסגעזען עלטער. טאכַי איז
געוווען דין און הויך. טאלֵי איז געוווען ברויט געוואקסן און אַסְרֶ
שטארקער פון טאכַין. בידע האבן געהאט קילעכדייק ברוינע
פנימער און טונקעלע גלאַנצִיכָע אויגן. זויערע אויגן זייןען געוווען
ווילד און קלונג ווי ביי יונגע פיקסלען. זוי האבן געקענט לוייפַן שנע
לער פון אַ הרוש און קרייכַן אויפַן בײַמער האבן זוי געקענט נאָך
בּעסֶר ווי אַ וועווערקיינ. טאלֵי איז געשׂוואָםען זוי אַ פִּיש און טאכַי
גּוֹן אַ וְשָׁרְבַּע טַבְנָגְנָצְעַז וְיִגְעַז זוי אַפְּגַּלְעַנְן בְּיִם וּבְסֶעֶר.

באים וואספער זינגען געוווען הוייכע פעלזון, פלעגן זיין ארויפקיין אויף די העכטטע שפיצין אוון פון דארטן מיט פארשיידענע קוונצן אראפשבירג-גען אין זואספער אריין. אפטמאל האבן זיין זיך פארדוועט ווערדעם קען זיך לענגער האלטן אונטערן זואספער. טאמער אוון אבער טאכבי די ערשות ארויסגעקומען אוון איר באולד דורכגעלאפן א געדאנק: — טאלי טריינקט זיך — אוון שוין אוון זיך צורייך געוווען אונטערן זואספער אוון אים אפגעוצט. טאלי פלעג אויף איר דערפאָר שטאטראָק בייז ווערטן. ער וויל איר באויאַז, או ער קען זיין א פיש אין זיך לאזט אים ניט.

ווי פלען זיך נוּט אַיִינְמָאֵל אַרְאָפְּלָאָן בֵּין צָום גְּרוֹנֶט פָּוּן וּוְאַסְעָר אָוָן
פָּוּן דָּאָרְטָן אַרְוִיסְנָעָמָעָן שִׁינְגָּעָן מַוְשְׁלָעָן אָוָן גָּלְאָנְצְּנְדִּיקָעָ גָּלְאָטָע
שְׁתִּינְגְּדָעָךְ. דִּי וּוְאַסְעָר-בָּאַשְׁעָפְּעָנִישָׂן הַאֲבָן זַיִדְיָה שְׁטָעַנְדִּיק אַפְּגָעָ
טְּרָאָטָן דָּעָם וּוּגָגָ. וּוּגָגָ וּוּיְסָטָה, אָפְּשָׁר הַאֲטָז זַיִדְיָה אַוְיְגָעָוְוִוָּן, אָז
דָּאָס זַיִנְגָּעָן אַזְּעָלְכָעָ צְׁוּיָּה גְּרוֹסָעָ פִּישָׂ וּוּאָסָ וּוּלְאָן זַיִדְיָה אַלְעָמָעָן
אַיִינְשְׁלִינְגָּעָן.

דָּעָר טָאָל אָוָן דָּעָר וּוּאָלָד זַעְנָעָן דָּעָם גָּאנְצָן וּמַעָּר פּוֹל גְּעוּוֹעָן מִיט
די פְּרִילְעָכָע קְוּלוֹת פָּוּן דִּי צְׁוּיָּה פְּרִינְט. דָּעָר וּמַעָּר אָיוֹ זַיִדְיָה אַבְּעָר אָזָוִי
גִּיר אַזְּעָקָנְעָפְּלָוִוָּן, גְּלִיכָּד זַיִדְיָה וּוּאָלָט גְּעוּוֹעָן אַחֲלָוָס פָּוּן אִין נַאֲכָט
אָוָן עַם אָיוֹ גְּעֻקוּמוֹעָן דָּעָר וּוּינְטָעָר.

דוֹרֶךְ דָּעָם גָּאנְצָן וּוּינְטָעָר הַאֲבָן טָאָלִי אָוָן טָאָבִי זַיִדְיָה נִיטָּגָעָן.
דָּעָר שְׁנִיָּה הַאֲטָז פְּאַרְלִיְגָט זַיִעָר וּוּאָלְדִּזְוּעָג אָוָן דָּעָם גָּאנְצָן טָאָל. אִין
דְּרוֹיְסָן אָיוֹ גְּעוּוֹעָן קָאָלָט אָוָן זַיִדְיָה הַאֲבָן נִיטָּגָעָט קִין שְׁטִוּוֹל אָוָן
קִין וּוּאָרִימָעָ קְלִיְדָעָר. אַבְּעָר וּוּנָאָר דָּעָר שְׁנִיָּה אָיוֹ צְׁעָנְגָעָן אָוָן
די פִּינְגָּל הַאֲבָן אַנְגָּהָזִיבָּן צְׁוּרִיקְקוּמוֹעָן פָּוּן דִּי וּוּאָרִימָעָ לְעַנְדָּעָר הַאֲבָן
זַיִדְיָה שְׁוִין אַנְגָּהָזִיבָּן חִיטָּן דִּי טִיר. דִּי פִּינְגָּל הַאֲבָן גְּעוֹזָנָגָן דָּאָס גְּעוֹזָנָגָן
פָּוּן פְּרִילְיָנָג. דָּאָס גְּעוֹזָנָג פָּוּן וּוּאָרִימָעָ טָעָג. פָּוּן אַרְוּמְלִיְוָן בָּאַרְוּוִים
אִין דְּרוֹיְסָן אָוָן טָאָלִי אָוָן טָאָבִי הַאֲבָן מִיטָּשְׁעָמְעוֹדִיקָעָר פְּרִידָזָד
וּוּזָדָעָר בָּאַגְּעָנָנָט.

סמבטיון ים און נאלדן לאנד

אין נימאל אין אַן אַז שוֹין גָּעוּועַן אַן אַכְטָן יִאָר,
הָאָט אַ שְׁמַאֲרָקָעַ שְׁנֵי-שְׁטוּרָם גַּעֲבָרָאָכֶת צַוְּיַי אַן שְׁטוּב אַרְיַי אַ
הַאֲלָב-פָּאָרְפָּוּרְעָנָם, פָּאָרְבָּלְאָנְדוּשָׁעָטָן וּוְאָנְדָעָרָעָר. דָּעָר פָּרָעָמְדָעָר
איּוֹ גָּעוּועַן אַ קְלִיּוֹן אַיְדָעָלָעָ מִיטָּא גַּעֲדִיכְטָעָר שְׂוֹאָרְצָעָר בָּאָרְדָּ אָזָן
מִיטָּ פָּאָרְטָאָכְטָעָ טִיפָּע אָוִינְגָן. טָאָלִי הָאָט דִי עַטְלָעָבָעָ נְעַכְתָּ, וּוָאָס
דָּעָר אַרְיָמָעָר מְעַנְטָשָׁ הָאָט בָּאַ זַיְיַ גַּעֲנְכְּטִיקָט, קִיְּנָמָל נִוְתָּ פָּאָרְגָּעָטָן.
איּוֹ דָּרוּוִין הָאָט דָּעָר פָּרָאָסָט גַּעֲקָנָאָקָט צְוִישָׁן דִי צְוּוִיָּינָן פָּוָן דִי
בִּיְמָעָר אָזָן דָּעָר וּוּינְטָ הָאָט גַּעֲבָלָזָן וּוּי אַזְּפָ פִּיְפְּעָלָעָר. דָּעָר שְׁנֵי
הָאָט גַּעֲהָלָלָטָן אָזָן אַיְיַן פָּאָלָן אָזָן פָּאָרְלִיּוֹגָט דָּאָס שְׁטִיבָל בֵּיַז אַיְבָעָר
דִי פָּעָנְצָעָר. דִי שְׁטוּב אָזָן גָּעוּועַן בָּאָלְיוֹכָטָן מִיטָּ אַ קְלִיּוֹן אַיְיַלְלָעָמְפָל.
דִי פָּאָרְפָּוּרְעָנָעָ שְׁוִיבָן הָאָבָן גַּעֲבִילִיט מִיטָּ שִׁינְעָן זַיְלָבָרָעָן פָּרָאָסָטָ
בְּלָוּמָעָן אָזָן פָּרָאָסָטָ-בְּלָעָטָר. דִי גַּאנְצָעָ פָּאָמְלִיעָ אָזָן גָּעוּועַן אָוִיסָ-
גָּעוּעָצָט בָּאָס צָעְגְּלִיתָן אָיוֹוֹן. דִי מָאָמָעָ הָאָט גַּעֲפְּלִיקָט פָּעָדָעָרָן. דָּעָר
זַיְדָעָט אַוְיָסְגָּעָשָׁנִיצָט הַיְלָצְעָרָנָעָ לְעָפָל. דָּעָר טָאָטָעָ הָאָט גַּעַ-
פָּלָאָכָטָן אַ נְעַזְנָאָזְבָעָטָן. אָזָן טָאָלִי הָאָט גַּעֲאָרְבָעָט בָּאָ אַ
נְיִיעָם טְוִיבָן-שְׁלָאָק. דָּעָר וּוּאָנְדָעָרָעָר אָזָן גַּעֲלָעָגָן בָּאָס אָוִוָוָן אַזְּפָ אַ
גַּעֲלָעָגָר אַוְיָסְגָּעָבָעָט פָּוָן הֵיִי, מִיטָּן פְּנִים קָעָגָן רַוְּטָ-בְּלוּיָעָן פִּיְעָר אָזָן
דָּעָרְצִיּוֹלָט מְעָשָׁות. מְעָשָׁות פָּוָן דָּעָם וּוּאָנְדָעָרָמָאָן אַלְיהָוָה הַנְּבָיאָ, פָּוָן
בִּיְזָעָה הַעֲרָשָׁעָר אָזָן פָּוָן וּוּוִיטָעָ אָזָן אַוְמָבָאָקָאנָטָעָ לְעָנְדָעָר. דָּאָס הוּיְזָ
גָּעוּוֹנָט אָזָן גָּעוּעָסָן בָּאָס פִּיְעָר בֵּיַז דִי הַעֲנָדָרָה הָאָבָן אַנְגָּעָהָיָבָן קָרְיִיעָן
אַזְּפָ אַלְבָעָר נָאָכָטָן. דָּעָרָנָאָךְ הָאָבָן זַיְיַ אַנְגָּעָהָיָבָן גָּעָנִיצָן אָזָן אַיְנִיצָ-
וּוּזָיַ אַזְוּקָ שְׁלָאָפָן. נָאָר טָאָלִי אָזָן גַּעֲבִילִיבָן נָאָכָט נָאָךְ נָאָכָט, לְעָבָן
דָּעָם פָּרָעָמְדָן בֵּיַז פָּאָרְטָאָג.

געוווארן. דער ווינט איז וואם אַמְּפָל בַּיּוֹצֵר גַּעֲוֹאָרֶן אָזְנַט אָוִיפַּט גַּעֲהָעָרֶת בְּרוּמָעַן הַגְּנִיטָרֶד דַּי פַּעֲנַצְטָעֶר. אִין שְׁטוּב אַיז גַּעֲוֹעַן שְׁטִילַעַן אָזְן טָוְנָקֶל, שְׁטוּמָעַ שְׁאַטְמָנַם הַאֲכָבָן וַיַּך לִיְכַט בְּאַפּוּוּגֶט אָוָף דַּי וּוּעַנְט. אִין דָּרֶר שְׁפַעַטָּרֶר נַאֲכַט אַיז דֻּעַם וּוּאַנְדָּרָעָרָם קָוָל גַּעֲוֹאָרֶן דִּין. אָזְן טִיף אָזְן אַיז טָאַלִים אַוְיעָרֶן אַפְּגַעַקְלָנוּגָעַן וַיַּך וּוּיְיט וּוּדְעַרְ-קָוָל פָּוָן אַזְנָדָעָרְגָּלָעָל. טָאַלִי הַאֲטָפָרְגָּעָסָן אָז טְוִיבָּן-שְׁלָאָק, עַר הַאֲטָפָרְגָּעָסָן אָז שְׁלָאָק. אָזְן אַלְץ אָזְן אַלְעַמְעַן, אַפְּפִילּוֹ אָזְן טָאַבָּן, נָאָר נַאֲכַט זִיךְ צְגַעַהָעָרֶת צַו דַּי מְעַשְׂתָּה. אָזְן דָּרֶר פַּרְעַמְדָעֶר?

עַר אַיז נָאָר נִיט מִיד גַּעֲוֹאָרֶן, נָאָר דָּרְצִיְּלָט אָזְן דָּרְצִיְּלָט.

— אָזְן אַיְצָט וּוּלְאָרְדָּרְצִיְּלָן פָּוָן אַלְאָנָה, וְוָאָם לִיגְטָ פָּוָן יַעֲנָעָר וּוּיְט סְמִבְטִיוֹן אָזְן פָּוָן אַן אַנְדָּעָר לְאָנָד וּוּיְעָר אַרְיוֹכָם.

— וְוָאָם אַיז אַזְוִינָם סְמִבְטִיוֹן? — הַאֲטָפָרְגָּעָסָן צַוְּנָאָרְגָּעָט.

— סְמִבְטִיוֹן אַיז אַזָּאָפְּרָכְבָּאַרְגָּעָנָעָר טִיךְ, וְוָאָם קִיְּנָעָר וּוּיְסָט נִיט וּוּאוֹר גַּעֲפִינָט זִיךְ. אַגְּנַצְעַז וּזְאָךְ וּוּאַרְפָּט דָּרֶר טִיךְ פָּוָן זִיךְ גַּרְזִיסָע שְׁטִינָגָעָר, וּוּיְיל עַר וּוּיל נִיט מְעַן זָאָל צַו אִים נַאֲעָנָט צְקוּמָעָן. עַר רָוֹת נָאָר שְׁבָתָה. — אַיז דֻּעַם רְוַטָּאָג פָּוָן דַּי אַיזָּן. אָזְן דָּאָרָטָן, אַיְופַּדָּר אַנְדָּעָרְרָעָר וּוּיְט פָּוָן דֻּעַם טִיךְ, וּוּאוֹגָעָן אַיז וּוּאוֹלְטָאָג צַעַן פָּאַרְלוּוּרָעָנָעָר שְׁבָטִים פָּוָן דֻּעַם אַיְדִישָּׁן פָּאָלָק.

— אַיז וּוּרְאָר זַיְגָעָן דַּי צַעַן פָּאַרְלוּוּרָעָנָעָר שְׁבָטִים? — הַאֲטָפָרְגָּעָסָן וּוּידָעָר אַיְבָּרְגָּעָנִישָׁלָגָן.

— אַמְּפָל, וּוּעַן דַּי אַיזָּן הַאֲכָבָן גַּעֲהָאָט אָז אַיְינָן לְאָנָד זַיְגָעָן זַיְגָעָן אַיְינָגְטִיְּלָט אַיז צְוּעָלָפְּ שְׁבָטִים. וּוּעַן זַיְגָעָן אַבְּעָרְפָּאָרְטָרְיָהָן גַּעֲוֹאָרֶן פָּוָן וּוּיְעָר לְאָנָד אָזְן זַיְגָעָן זַיְגָעָהָיָהָן אַוְיָם שְׁפָדְיִיטָן אַיְבָּעָר דָּרֶר גַּאֲנְצָעָר וּוּלְמָטָה. זַיְגָעָן צַעַן שְׁבָטִים זַיְגָעָן גַּעֲלָאָטָן וּבָן דָּאָס פָּאַרְלוּרָעָנָעָר לְאָנָד אָזְן דַּי צַעַן פָּאַרְלוּרָעָנָעָר שְׁבָטִים. זַיְגָעָן הַאֲכָבָן אַבְּעָר גַּאֲרָנִיט גַּעֲפָנוֹנָעָן

— זַיְגָעָן נִיט גּוֹט גַּעֲוֹכָט. אַיךְ וּוּיְסָפָרְוּאָס. זַיְגָעָן מַוְרָא גַּעֲהָאָט פָּאָר דַּי שְׁטִינָגָעָר. — הַאֲטָפָרְגָּעָסָן זַיְגָעָן זַיְגָעָהָוָפָּן.

— און דאס רוייכע לאנד ליגט אויך אויף דער אנדערער זויט פון א גרויס און בייז וויאסער. עס אויך אבער גיט קיין טיך נאר א טיפער און וויאטער ים. הייסן, הייסט דער ים. — אויך סמברטיזן? האט טאלַי איבערגעריזן די רײַד פון דעם פרעמדן.

— ניין קינה, דער ים הייסט אטלאָנטיק. אויך צו יונעם לאנד אויך זויער שזוער צוצוקומען. מען דאָרָפֶ אַהֲן פֿאָרָן מִיט פֿערְדָּאָוָן זוֹאנַן דָּוָרָךְ גַּעֲדִיכְתָּעַ וּוְעַלְדָּעַ, וּוְאוּ עַמְּאָלָן זִיךְ רְוִיְיכָר. מִיט באָנָעַן אויף שטָאָרָקָע הַוִּיכָּע בְּרִיקָן, אָוּן מִיט שִׁיפָּן אויף די שְׂטוּרָעָמְדִיקָע בִּיזָּע וּוְאָסְפָּעָן פִּון דָּעַם יִם. וּוְאוּיל אָוּן גָּוָט אָוּן דִּי מְעַנְּטָשָׁן וּוְאָסְפָּעָן אָוּיפָּע יְעַנְּעָר זִימָט טִיךְ סְמְבָטִיזָן.

— פִּון זוֹאנַן ווְיִיסְטָן מען דָּאָס? קִינְעָר אָוּן דָּאָרָטָן נִיט גְּעוּעָן, — האט טָאָלַי גַּעֲפְּרָעָגֶט.

— מע ווְיִסְטָן, מע ווְיִסְטָן, אַ פְּיוּגֵל האט אַמְּאָל פִּון דָּאָרָטָן גַּעַן ברָאָכָט אַ בְּרִיוֹו. אַבעָר נָאָךְ בְּעַסְעָר אָוּן דִּי מְעַנְּטָשָׁן וּוְאָסְפָּעָן אָוּן דָּעַם לאָנְד פִּון יְעַנְּעָר זִימָט יִם. דָּאָס גַּלְדָּעָע לאָנְד רְוֶפֶט מען עַם. אלָע גַּיְינָן דָּאָרָטָן אַגְּנָעָטָן אָוּן שִׁיךְ, סִיךְ וּוְמָעָר אָוּן ווְיִגְּנָעָר. אלָע טְרָאָגָן דָּאָרָטָן שִׁיְינָע קְלִיְידָעָר אָפִילּוּ אַיְנָה דָּעַרְוָאָכָן. פְּלִיְיש אָוּן פְּרִישָׁע חַלָּה עַסְטָן מִעְן דָּאָרָטָן יַעַדְן טָאָגָה. דִּי מְעַנְּטָשָׁן זִוְּגָעָן דָּאָרָטָן רִיךְ אָוּן גְּלִיקָלָעָה, וּוְיִיל אָוּן יְעַנְּעָר לאָנְד זְעַנְּעָן דִּי בְּעָרָג פּוֹל מִיט גַּאֲלָדָה, די קוּוָּאָלָן פּוֹל מִיט אַיְיל אָוּן דִּי פְּעָלָדָר פּוֹל מִיט ווְיִיצְׁ.

זְעַנְּעָר שְׁנִיְיָ-שְׁטוּרָעָם אָוּן שְׁטָוְלָעָר גַּוּוֹאָרָן האט דָּעַר פְּרָעָמְדָעָר וּוְאָנְדָעָר גַּעַנְּמָעָן זִיְין פֿעַקְל אַונְטָרָן אַרְעָם אָוּן אַוּעָק זִיְין וּוְעָגָן. טָאָלַי האט אַבעָר נִיט פְּאָרְגָּעָסָן די אלָעָלָעָה. אָיִן נָאָכָט האט וִיךְ אִים אָפִילּוּ גַּעַחְלוּמָט, אָוּ ער אָוּן טָאָבִי הַאָבָן גַּעַפְּוָנָעָן דָּעַם פְּאָרָה בְּאָרְגָּגָעָנָם טִיךְ וּוְאָסָם וּוְאָרְפָּט מִיט שְׁטִינָעָר. זִיְיָ חַאָבָן זִיךְ נִיט אַכְּבָעָגָעָשָׁרָאָקָן פֿאָרֶר די שְׁטִינָעָר, נָאָר אַרְיִינְגָּשְׁפָּרָנוֹגָעָן אָיִן וּוְאָסְפָּעָר אַרְיִין אָוּן זִיךְ גַּלְאָזָטָן שְׁוּוִימָעָן. אָיִן מִיטָּן שְׁוּוִימָעָן האט ער וִיךְ אַבעָר אַוְיְפָגָעָכָטָט. אַ וּוְאָכְעָדִיקָעָר האט ער דָּעַרְנָאָךְ מִיט אוּפָּה.

סְמַכְטִיוֹן, יָם אָוֹן גָּלְדָן לְאָנֶר

גערישען אויגן געקוקט אין דער פינצטערנש און גערעדט צו זיך
אליען אין דער שטייל:
— סמכטיון, ים, גאלדן לאנד, — איך וועל עם דערציילן טאבן.
ער וואלט אפילו שוין אראפ פונם בעט, זיך אונגעטען
אין טאגטנס שטיוול און אייט, אין מיטן נאכט, גענגאנגען אין
וואלד אריין איר דאס דערציילן. ער ווייסט אבער, איז דער וואלד
וועג איז איצט פארבלאוזן מיט שניוי און טאבי שלאפט שוין.

טָאַבִּי שְׁלָאָפֶט נֵוֶת

טָאַבִּי אֵין גָּעוּעַן וּוֹאָךְ, בֵּין פָּאָרֶטָּאָג, אֵין דָּעַר נָאָכֶט וּוֹעַן טָאָלִי
הָאָטֶט צַו אִיר גָּעוּוֹאַלְטֶט גַּיְינַן.

וּוֹי נָאָר מַעַן הָאָטֶט אֵין וּוֹאָלְדְּשָׁטִיבֶל אֲוִיסְגָּעַלְאָשֶׁן דָּסֶם לְעַמְפֵל
אֵין אַלְעַ הָאָבָּן זַיְקָ אֲוּוֹקְגָּעַלְיִיגְט אֲוִיפָּזְיִירָעָ גַּעַלְעָגָרָם, הָאָבָּן זַיְקָ
צַעֲבָרְילָט אֵין צַיְאָמְעָרֶט דִּי וּוֹלְדָעָ חִוָּתָ פָּוָן וּוֹאָלְדָה. דִּי נָאָכֶט אֵין
גָּעוּעַן אַ קָּלְטָע אֵין דָּעַר שְׁנִיָּי אֵין גָּעַלְעָגָן אַ טִּפְעָר צַוְּיָשָׂן דִּי
בִּימָעָר. אֵין אַזָּאָ פְּרָאָסְטִיקָּעָר אֵין פָּאָרֶשְׁנִיְּטָר וּוֹנְטָעָר-נָאָכֶט זַיְקָ
נָעַן דִּי חִוָּת בִּיְזָן אֵין הַגְּנָגָרִיךְ, זַיְקָ לְוִיפָּן אָרוּם אֵין זָכָן וּוֹאָזָן
אֲרִינְגָּזְבִּיכְּיָן מַיְטָז וּוֹיְרָעָ שְׁאָרְפָּעָ צִיְּן. אֲלַעַמְּאַל הָאָטֶט אַן אַנְדָּעָר
קוֹל זַיְקָ דָּעַרְטָרָאָגֶן צַו טָאָבִים אָוַיעָרָן. דִּי קָוְלוֹתָהּ הָאָבָּן אַכְּבָּרָ טָאָבִין
נִיט אַיְבָּעַהָּגָעָשָׁרָאָקָן. מַעַנְטָשָׁן, וּוֹאָסָזָן וּוֹאָיְגָעָן אֵין וּוֹאָלְדָה זַיְינָעַן שְׁוִין
צַוְּגָעָוָאָיִינָט דָּעַרְצָן. דִּי גַּעַשְׁרִיעָן הָאָבָּן זַיְקָ אַכְּבָּרָ נִיט גַּעַלְאָזָט
אַיְינְשָׁלָאָפָּן, הָאָטֶט זַיְקָ אַלְעַמְּאַל אַיְפָגָעָזָעָט אֵין זַיְקָ אַיְינְגָהָעָרָט.
— טָאַבִּי, לִיְגַּדְּךָ אַזְוֹעַק אֵין שְׁלָאָפָּה. — הָאָטֶט דִּי מַאְמָעָ פָּוָן אִיר
גַּעַלְעָגָר זַיְקָ אַגְּגָעָרָפָן. אֵין בָּאָלְדָה נָאָךְ אִיר דָּעַר טָאָמָע. — אַ פּוֹקָם
הָאָטֶט שְׁוִין וּוֹיְדָעָר גַּעַכְּאָפֶט אַ הָאָזָן.

טָאַבִּי הָאָטֶט זַיְקָ אַזְוֹעַגְּאַלְיִיגְט אֵין בָּאָלְדָה וּוֹיְדָעָר זַיְקָ אַיְפָגָעָזָעָט.
— דָּעַק דִּיךְ צַו אַיְבָעָרָן קָאָפָּה אֵין שְׁלָאָפָּה, דַּו הָעָרָסְט ? — הָאָטֶט
דִּי מַאְמָעָ אַיְצָט שְׁוִין וּוֹיְגָעָשָׁרִיגָּן אֲוִיפָּזְיִירָן.
— אַ וּוֹאָלְףָ הָאָטֶט אַיְצָט אַרְיָוָנְגָעָכָאָפֶט אַ יְוָנָגָן הִירָשָׁ אֵין זַיְינָעַ
צִיְּן, — הָאָטֶט דָּעַר טָאָמָע זַיְקָ אַפָּגָעָזָעָט אֵין זַיְקָ אַוִּיטָגְדָּרִיָּט אֲוִיפָּ
דָּעַר אַנְדָּעָרָעָר זַיְטָן.
— טָאַבִּי הָאָטֶט זַיְקָ אַיְבָעָרָגְעָדָעָקָט אַיְבָעָרָן קָאָפָּה. זַיְקָ הָאָטֶט אַכְּבָּרָ
פָּאָרֶט נִיט גַּעַקְעָנָט שְׁלָאָפָּן, זַיְקָ גָּעַלְעָגָן אַוְנְטָעָרָן דָּעַק אֵין גַּעַמְרָאָכָט

פָּנוּ דַעַם וְוִיִּיסֵּן וּוֹאֶלְהָ, פָּנוּ דַי שְׁטוּיָפָע בִּימָעָר, וּוֹאֶסְמָהָבָן אֵין אִירָע
אוֹיְגָן אִיצְטָ אֲוִינְגָעָזָעָן וְוִי נַאֲקָעָטָע פָּאַרְפָּרוֹרְעָנָע מַעֲנְטָשָׂן, זַי הַאֲט
גַּעַטְרָאַכְטָ פָּנוּ דַי אַרְיָמָע שְׁוֹאָכָע חַיָּה, וְוִי זַי וּוֹעָרָן בָּאַפְּאָלָן פָּנוּ דַי
שְׁמַטְאָרָקָע אָוָן וּוֹעָרָן פָּאַרְצָזָקָט לְעַבְדִּיקְרָהִיָּת.

מִיטָּאָמָלָה הַאֲט זַי דַעַרְהָעָרָט אֲשְׁטָלוֹן גַּנוּרְיוֹשָׁה הַיְנְטָעָר דַעַר
וּוֹאָנָט לְעָבָן שְׁטָאָל. טָאָבִי הַאֲט זַיְךְ אֲפָגְנָעָדָקָט אָוָן זַיְךְ וּוֹידָעָר
אוֹיְפָגְנָעָזָעָט. עַמְּיַצְעָר הַאֲט גַּעַנְמָעָן רַיְיסָן דַעַם פָּאַרְשָׁנִיָּיטָן דַאָךְ פָּנוּ
שְׁטָאָל. אֲשָׁאָפְּה הַאֲט אֲנְגָעָהָיָבָן מַעֲקָעָן. טָאָבִי אִיזְרָאֵפָפָן אַיְזָר
גַּעַלְגָּעָר אָוָן גַּעַנְמָעָן וּוֹעָקָן דַעַם טָאָטָן: — עַמְּיַצְעָר אִיזְרָאֵן שְׁטָאָל,
— הַאֲט זַי אִין דַעַר שְׁטָאָל אֲרוֹיְסָגְרָעָדָט. — שִׁשְׁ-שָׁ, — הַאֲט דַעַר
וּוֹאָלְדָהִיטָעָר גַּעַרְעָדָט אַיְזָר שְׁטוֹמָ-לְשָׁוֹן צַוְּתָאָבִין אָוָן אַיְזָרָאֵפָפָן
בָּעָטָם. עַר הַאֲט אִין דַעַר נַיְךְ אֲרוֹיְסָגְנָעָשְׁלָעָפָט וּוֹיְגָעָנָשָׁוֹתָיְלָו אַיְזָרְדִּי
פִּים. אֲרָאְפָגְנָעָכָאָפָט דַי בִּיקָּס פָּנוּ דַעַר וּוֹאָנָט, שְׁטָילָעָרָהִיָּט אַרְחִוִּים אִין
דְּרוֹיְסָן אָוָן שְׁוִין — פִּיפָּ, פִּיתָּ, פִּיפָּ. — עַר הַאֲט דְּרוֹיָי מַאֲלָ אֲוִיסָגְעָשָׁאָסָן.
אִיצְטָ אִיזְרָאֵל מַאֲמָע שְׁוִין אַיְיךְ אֲרוֹיְסָ אִין דְּרוֹיְסָן אָוָן טָאָבִי אֲבָאָרָה
וּוֹיְסָעָ נַאָךְ אַיְזָר.

— וּוֹעָלָף וּוֹיְגָעָנָשָׁוֹתָיְלָו אִיזְרָאֵן שְׁטָאָל. זַי הַאֲבָן צַגְעָנָמָעָן אֲשְׁעָפְעָלָעָן.
— הַאֲט דַעַר טָאָטָע זַיְךְ קָאָלְטָבָלוֹטִיךְ גַּעַרְעָדָט.

וּוֹיְגָן טָאָבִי אִיזְרָאֵיְסָגְנָעָקָומָעָן הַאֲבָן שְׁוִין אַלְעָ שָׁאָפְּ גַּעַמְעָקָעָט.
אִין דַעַר לִיכְטִיקָעָר וּוֹיְסָעָר נַאֲכָטָה הַאֲט זַי אַוִּיפָּן קָלָאָרְזָוִיָּוִסָּן שְׁנִיָּי
גַּעַזְעָן לְוִיְּפָן דְּרוֹיָי וּוֹעָלָף. זַי הַאֲבָן זַיְךְ גַּעַיְאָנָט צַוְּעָר גַּעַדְיכְּתָעָנִישָׁ
פָּנוּ וּוֹאֶלְדָה אָוָן גַּעַוְאַיְעָט אַוִּיפָּן קוֹל. אִינְגָעָר הַאֲט אִין מַוִּיל גַּעַטְרָאָגָן
דָּאָס שְׁעָפְעָלָעָן. צְוּוִיְּ פָּנוּ דַי וּוֹעָלָף זַיְגָעָנָעָן בָּאָלְדָ פָּאַרְלָוִיָּן גַּעַוְאָרָן
צְוּוִיְּשָׁן דַי בִּימָעָר אָוָן דַעַר דְּרוֹיְטָעָר, טָאָקָעָ דַעַר, וּוֹאֶסְמָהָבָן
גַּעַטְרָאָגָן דַעַם רַוִּיבָ צְוּוִיְּשָׁן זַיְגָעָנָעָן צְיִינָן, הַאֲט אֲרִיְינְגָעָכָאָפָט צְוּוִיְּ פָּנוּ
דַי אֲוִיסָגְעָשָׁאָסָעָנָעָ קְוִילָן אָוָן אֲנְגָעָהָיָבָן בְּלִיְבָן הַיְנְטָעָרָהָטָעָלִיק. אֲ
פָּאַרְוָוָאַנְדָהָטָעָר אִיזְרָאֵל נַאָךְ אֲפָגְנָעָלָאָפָן אֲשְׁטָיְקָל וּוֹעָגָם אָוָן דַעַר-
נַאָךְ אֲוּקָגְנָעָפָאָלָן אֲטָוִיטָעָר. דָאָס שְׁעָפְעָלָעָן אִיזְרָאֵל אַבָּעָר אַיְיךְ
גַּעַוְוָן טְוִוִּית.

דַעַר וּוֹאָלְדָהִיטָעָר הַאֲט אֲרִיְינְגָעָשָׁלָעָפָט דַעַט וּוֹעָלָף אָוָן דָאָס

שעפלוּ אין שטיכל ארײַן. אלע האבן בעטראכט דעם וואָלֶף באמ
שיין פון לעטעל. — אָזֶן יונגעַר, נאָך אָפְּלוֹ ניט קיין אוּמְגַעְוָאָק-
סְּעַנְּרָאָן גִּיטְּשָׁוֵין אָוִיךְ רְוִיבְּ. — האָט טְּאָבִים טְּאָטָעַ מִיט
ביוקיימַט אַרוּיסְגַּעֲבָרוּמוֹט.

טְּאָבִי האָט דְּעַמְּאַלְּטַ צָוֵם עַרְשָׁתָן מָאַלְּ גַּעַזְעַן אַ וְּאָלֶף. זַי אַיְזַי
צְּרוּיקַ אָוּעַק צַוְּ אִיר גַּעַלְעַגְעַר אָנוּ גַּעַלְעַגְעַן אַ וְּאָכְבָּדְקָעַ בֵּיו עַם האָט
אַנְגַּעַהוּבִּן בְּלוּיָּעַן דָּעַר מַאְרָגָן. זַי האָט גַּעַטְרָאַכְּטַ פָּוֹן דִּי וְוּלְּפַ. וְאַם
טוּעַן אִיצְטַ דִּי צְוַויִּ, וְאַם זַיְינַעַן אָוּעַק מִיטַּן לְעַבְּן? צַי וְוּלְּן זַי
וְוִיסְן וְוָאוּ דָעַר דָּרִיטָעַר אַיְזַי אַהֲנַגְעַקְוּמָעַן? אָנוּ אָפְּשָׁר אַיְזַי גַּאֲרַ דָעַר
יְוּנְגַּעַר וְאָלֶף, וְאַם לִיגְטַ אִיצְטַ נִיטַוּ וְוִיסְטַ פָּוֹן אִיר גַּעַלְעַגְעַר. זַיְיעַרְסַ
אָן אַיְינְצִיךְ קִינְד? זַי האָט פָּאַר זַיְ גַּעַזְעַן דָּאַסְיַ וְוּנְגַּעַשְׁעַפְּלָעַ מִיטַּן
וְוִיסְן פְּלָעַק אַוִּיפָּן שְׁטָעָרָן, וְיַי עַם אַיְזַי גַּעַלְעַגְעַן לְעַבְּן וְאָלֶף אָנוּ טְרָעָרָן
הָאָבָן זַיְ אִיר גַּעַשְׁטָעַלְטַ אַיְן דִּי אַוְגָן. דָּעַרְנָאָךְ האָט זַי גַּעַטְרָאַכְּטַ
פָּוֹן טְּאָלִין. זַאֲלַ נָאָר קְוּמָעַן דָעַר פְּרִילְיָנָגְ וְוּטַ זַי אִים שְׂוִין אַלְּץ דָעַר-
צִיְּלַן. זַי וְוּטַ אָפְּלוֹ פָּאַר אִים נַאֲכְמָאָכָן וְיַי אָזְוִי אַ וְאָלֶף וְוְאִיעַטְ.
וְאַלְּטָן טְּאָטָעַ מַאְמָעַ נִיטַוּ גַּעַשְׁלָאָפְּן, וְאָלְּטָן זַי אִיצְטַ אַיְן מִיטַּן נַאֲכָט
זַיְ צְעוּוֹאַיְעַט.

וְוּן דִּי גְּרוּיקִיְטַ פָּוֹן מַאְרָגָן האָט שְׂוִין אַנְגַּעַהוּבִּן אַרְיִינְקְוּמָעַן
דוּבָּן פְּעַנְצָטָעַר אַיְזַי זַי בִּיסְלָעְכּוּווּן אַיְינְגַּשְׁלָאָפְּן.

טָלֵי קְלָפֶת אָן אַיִן טָבִים פָעַנְצָטָעַר

טָלֵי אָן ווּאַלְדֵה האָבָן ווֹי פָּוֹן שְׁלָאָפֶת זַיְד אַוְיְפְּגַעַכְּפָטַט. זַיְד האָבָן פָּוֹן זַיְד אַרְאַפְּגַעַוּוֹאַרְפָּן דִּי ווּוַיְסָעַ דַּעַק. זַיְד אַנְגַּעַטָּן אַיִן גְּרִינְגָּעַם אָן ווֹי פָּאָר טָלֵין אָן טָבָּין זַיְד אַוְיְפְּגַעַפְּזָצַט מִיט בְּלוּמָעַן פָּוֹן אַלְעֲרָלִי קָלְרִוּן. דִּי ווֹן חָטָט זַיְד אַפְּגַעַשְׁטָעַלְט אַיִן טָלֵים אָן אַיִן טָבִים

פָעַנְצָטָעַר אָן גְּרָרוֹפָן צַו דֻּעַם אַוְיְפְּגַעַפְּצָצַט דְּרוּוִיסַן.

טָלֵי אַיִן עַרְשָׁתָן ווּאַרְיָמָעַן טָאָג אַרְוִוִּים פָּוֹן שְׁטוּב. צְוַעַרְשָׁתָן אַיִן עַר אַוּוּק צַו זַיְנָעַ אַלְטָעַ נַעַמְטָן וּן צַי זַיְנָעַ פִּינְגָּל זַיְנָעַ שְׂוִין צְוַרְקַגְעַקְוּמָעַן פָּוֹן דִּי ווּאַרְיָמָעַ לְעַנְדָּעָר אָן דְּרָעָנָךְ אַיִן עַר גְּבַעַגְּנָגְעַן מִיט דָּעַר ווּאַלְדִּסְטָעַוְשָׁקָעַ צַו טָבָּין. עַר אַיִן אַיִן אַטְעַם צְוַגְּעַן לְאָפָן צֻמָּס שְׁטִיבָל אָן עַטְלָעַכָּע מַאל אַנְגַּעַלְאַפְּט אַיִן פָעַנְצָטָעַר.

— טָבָּי, דָּעַר ווּינְטָעָר אַיִן שְׂוִין אַוּוּק.

— טָבָּי, מִיְּנָעַ זַיְנָפִיגָּל זַיְנָעַ שְׂוִין צְוַרְקַגְעַקְוּמָעַן.

— טָבָּי קָוָם אַרְוִוִּים אַיִן דְּרוּוִיסַן ווּעַלְן מִיר זַיְד שְׁפָלָן, — הָאָט עַד זַי גְּרָרוֹפָן פָּוֹן חִינְטָעָרָן פָעַנְצָטָעַר.

טָבָּי הָאָט נַדְרַעַתְּמָת זַיְן קָוָל אַיִן זַי גְּרָד אַרְוִוִּים אַיִן דְּרוּוִיסַן. דְּרַעְרַיְוִטָּעַ הָאָבָן זַיְד גַּעַכְּפָטַט פָּאָר דִּי הָעַנְטָן אָן ווֹי אַזְוִינְט זַיְד אַוְעַקְגַּעַיְאָגָט אַיִן טָלֵ אַרְיִין. דָּרוֹטָן הָאָבָן זַיְד בִּיְדָעַ צְגַעַזְעַצְטָמָעַת הִינְטָעָר אַשְׁטִיּוֹן אָן פָּאַרְשָׁעַמְטָעַ אַיִינָם סְמָ'אַנְדָּעָרָעָ אַנְגַּעַקְוּתָמָ. טָבָּי הָאָט בָּאַטְרַאַכְטָמָט טָלֵים פְּנִים. עַפְּעַם הָאָט עַם אַוְיְגַעַזְעַן אַנְדָּעָרָשׁ ווֹי אַיִן לְעַצְטָן זַוְמָעָר. טָלֵי הָאָט גַּעַקְוּתָמָט אַוְיְפָט טָבִים פִּים. אַיְבָעָזָן ווּינְטָעָר זַיְנָעַ זַיְיָ גַּעַוְאָרָן ווֹיָם אָן גַּרְעַסְעָר ווֹי זַיְד זַיְנָעַ גַּעַוְעָן. אַיְידָעָר זַיְד הָאָבָן אַנְגַּעַהוּבָן רַעַדְן הָאָבָן זַיְד אַיִינָם סְמָ'אַנְדָּעָרָעָ גַּעַוְוִוָּן אַלְעָ נַיְעַ קָוְנְצָן, ווֹאָס זַיְד הָאָבָן אַכְבָּרָן ווּינְטָעָר זַיְד אַוְיְגַעַלְעַרְגָּט. טָלֵי הָאָט אַרְיָנְגַעַנוּמָעַן אַגְּרִין בְּלַעַטְל אָן מוֹיל אָן נַאֲכַגְעַמְאַפְּט

דאם געוואנג פון פארשיידענע פיגל. ער האט זיך עטלעכע מאל נאכאנאנד איבערגעקליעט, זיך געשטעטלט מיטן קאפ אראפ און מיט די פים ארויף און געגאנגען אויפֿ דַי העט אַ שְׂתִּיק וּוּגֶם. טאבי האט ס'ערשטע זיך צעוואַיַּעט ווֹי אַ וָאַלְפַּ, דערנאָך האט זיך בָּאוּגַּט מיט די אַיְוָרָן ווַי אַהֲזָוָן אַנְגַּן גַּעֲרָאָכָן אוּפְּן בַּיְדָוַי אַנְגַּן. ערשות נאָך די אַלְעָ קָוָנְצָן וּוַיְנָעָן ווַיְגַעֲוָרָן הַיְמִישָׁן אַוְן זיך אַנְגַּעַן. הזיבן אַלְעָ אוּסְּצָוְדָּעָרְצִילְן.

אין יענען זומער זוינען זיך יעדן טאג פון פרימאָרגַן ביַו אַונְט גַּעֲוָעָן צְוָאָמָעָן אַיְן טָאָל. אין יענען זומער האט טאַבִּי שְׁוִין גַּעֲפָאַשְׁעַט אַירָע שֻׁעְפָּעַלְעָד אַוְן טָאָלִי האט גַּעֲפָאַשְׁעַט אַקוּ מִיט אַ קָּלְבָּל אַזְּנָן אַפְּעָרָד.

טָאָלִים טָאָטָעַ האט גַּעֲהָאָט צְוַיִּי פָּעָרָד וּוְאָם הַאָבָן שְׁטָעַנְדִּיק גַּעֲאָרְבָּעַט אַיְן פָּעָלָד. דָאָם פָּעָרָד וּוְאָם ער האט גַּעֲפָאַשְׁעַט אַיְן טָאָקָע גַּעֲוָעָן זְיַינָּס. ער האט עַס אַנְהָרִיךְ פְּרִילִינְג גַּעֲפָנוּן לְיִגְּנָן לְעַבְּנָן אַ בְּוּם. וּוְיִזְׁטָאָסִים, אָז עַמְּיַצְּעַרְתָּ האט עַס נאָך אַיְן וּוְיִנְטָעַר גַּעֲהָאָט אַרְוִיסְגָּעָט טְרִיבִּן פָּן שְׁטָאָל. אָזָאָט פָּעָרָד האט קִיְּנָעָר נִיט גַּעֲוָאָלָט הַאָלָטָן באַ זיך אַיְן קִיְּנָעָר האט עַס שְׁוִין נִיט גַּעֲוָאָלָט קְוִיְּפָן. עַס אַיְן גַּעֲוָעָן בְּלִינְד אַוְיפֿ אַיְן אָוְיגַּ, די פָּעָל אַיְן אַיְנָגָאנְצָן גַּעֲוָעָן אַוְיסְגָּעָרָאָכָן אַן צְעָרִיסָן. דָעַרְצָו אַיְן עַס נאָך גַּעֲוָעָן שְׁטָאָרָק אַוְיסְגָּעָדָאָרט. טָאָלִי האט נאָך דָעַרְעָן דָאָם פָּעָרָד אַיְן ער אַוְועָק אַנְזָאָן טָאָבָן.

— אַיְך הַאָב גַּעֲפָנוּן אַפְּעָרָד. קָוָם, וּוּלְעָן מֵיר אַוְיפֿ אַיְם רִוְּטָן, — האט ער זיך גַּעֲרוֹפָן. זיך זוַיְנָעָן בְּיִדְעָ אַוְועָק צָוָם פָּעָרָד אַוְן עַס באָ טְרָאָכָט פָּן אַלְעָ זְיַוָּטן. זיך הַאָבָן גַּעֲטָרָאָכָט באָלְד זיך אַוְיפְּצָוְעָצָן אַוְיפֿ דָעָם פָּעָרָד. אַכְּבָּר וּוּעָן זיך הַאָבָן עַס גַּעֲנוּמָעָן אַוְיפְּטָרִיבָּן, האט דָאָם פָּעָרָד קְוִים. קְוִים אַוְיפְּגָהָוִיכָן דָעָם קָאָפְּ בְּלוֹזִי, אַוְן מִיט דָעָם אַיְנְצִיךְ אַוְיגַּ טְרוּיְעָרִיךְ גַּעֲקוּקָט אַוְיפֿ דַי צְוַיִּי יְוָנָגָעָן מַעֲנְטָשָׁן אַוְן צְוַיִּי גַּעֲרָעָדָט אַוְיפֿ שְׁטוּמָ-לְשׁוֹן: — אַיְך קָעָן נִיט, קִינְדָּעָר. אַיְך קָעָן זיך נִיט אַוְיפְּשָׁטְמָעָלָן. אַיְך הַאָלָט שְׁוִין בַּיִּם שְׁטָאָרָבָן. בְּיִדְעָ הַאָבָן טָאָלִי האט גַּעֲבָרָאָכָט הַיִּי, פּוֹלָעָ קַעְשָׁעָנָעָם מִיט קָאַשְׁעַ-גְּרוּפָן. טָאַבִּי

ט א ל י ק ל א פ ט א נ א י נ ט א ב י מ פ ע נ צ ט ע ר

האט געבראכט ברויט, יונג גראז און טורךגען עפֿל. אויף אויסצופוץן דאס פערד האט זי געבראכט א שנירל קרען פון וואלד-ニסלאָך. דאס בערד אויז געווען הונגעריך און אליעז אויפגעגעטען, אפיילו דאס שנירל וואלד-ニסלאָך, וואס טאַבי האט אים אַנְגַּעֲטָאָן אויפֿן האלן. זיイ זיינען געקומען צום פערד יעדן טאג. זיイ האבן אים געהאדיעוועט מיט אלעל גוטן אויז אים געוואשן און געפֿוצט. עס האט ניט גענומען לאָנג און דאס פערד אויז צו זיך געקומען און זיך ווידער געשטעלט אויף די פֿים. דעםאלט האט טאַבי עס מיט גרויס פרײַד אַהִיְמַגְּפֿרֶת און עס אויז שוין פֿאָרְבְּלִיבָן זיינס און טאַבִּים.

אין מיטן ומער אויז דאס פערד ניט געווען צום דערקענען. עס האט באַקְוּמָעָן א שויינע גָּלְאָנְצִיקָע פֿעל און אויז געוואָרָן לעבען-דייך און פריליך. טאַלי און טאַבי האבן עס געהאדיעוועט, זיイ האבן עס געפֿוצט מיט בלומען און מיט רויטע סטענגעם אויז אויף אים אַרְוָמְגְּעַרְתִּין אֵין טאָל.

פָּנוּ יַעֲנֵר וַיִּת בָּאָרֶג

דורבן זומער האט טאלַי ניט אַיְינְמָל פָּאָר טָאָכִין אַיבָּעָדָעָר-
צִיְּלָט דִּי מְעֻשֹּׁת פָּנוּ דִּי אַוְמָבָאָקָאנְטָע אָוּן וּוַיְיָתָע לְעַנְדָּעָר. וּוּן זַי
זַיְגָּעָן גַּעֲזָעָן בַּיִּם וּוְאַסְעָר הַאָבָּן זַיְ אַפְּטָמָל אַוְיָסְגָּעָפָלָאָכָּטָן קְלִינְיָנָע
שִׁיפָּלָעָךְ פָּנוּ גַּרְגָּעָן רִיטָּלָעָךְ, זַיְ אַגְּנָעָלָאָדָן מִיטָּ גַּעַלְעָ מִילְכָּבָלוּמָעָן,
אַרְיִינְגָּעָעָצָט אַגְּלָדְגָּרְגָּיָעָן וּשְׁאָבָּעָ פָּאָר אַקְאָפִיטָאָן אָוּן זַיְ אַוּעָקָ
גַּעַלְאָוּט מִיטָּן שְׁטָרָאָט.
— קְאָפִיטָאָן אַיְן גַּלְדָּעָנָעָם מַונְדָּיר! צַו דִּי אִידָּן פָּנוּ יַעֲנֵר
זַיְוִית סְמָכְטָיוּן שְׂוּוּים. — פִּיר דִּין שִׁיפָּ צָוּם גַּלְדָּעָנָעָם לְאָנָּד. — הַאָבָּן
זַיְ בִּידָּע נַאֲכָגָעָשָׁרִיןְגָּן דִּי שְׁוּוֹמְעַנְדִּיקָּעָ שִׁיפָּן.
אַיְינְמָל הַאָבָּן זַיְ אַיְן מִיטָּן קְעָלְבָּל, זַיְ אַוְיָסְגָּעָעָצָט אַיְפָּן פָּעָרָד אָוּן
דִּי שָׁאָפָּ, דִּי קָוּ מִיטָּן קְעָלְבָּל, זַיְ אַוְיָסְגָּעָעָצָט אַיְפָּן פָּעָרָד אָוּן
זַיְ אַוּעָקָגָעָלָאָוּט זַוְּנָן דָּעַם טִיךְ סְמָכְטָיוּן.
— טָאָכִי, אִיךְ וּוּלְעַ זַיְ נִיטָּ אַיבָּעָרְשָׁרְעָקָן פָּאָר דִּי שְׁטִינְגָּה, וּוּאָסָ
דָּעַר טִיךְ וּזְאָרָפְּט. דָּוּ וּוּסְטָמָן שְׁוּיָּן וּוּן.
— אַיְן אִיךְ וּוּלְעַ נִיטָּ מַוְרָא הַאָבָּן צַוְּ רִיאְטָן מִיטָּ דִּיר בִּינְאָכְט
דוּרְבָּן וּוּאָלָד. — אַזְוִי הַאָבָּן זַיְ צְוִישָׁן זַיְ גַּעַרְעָדָט אָוּן דָּאָסָ פָּעָרָד
הַאָטָץ צְוָגָעָטְרִיסְלָטָט מִיטָּ דִּי אַוְיָרָן, גְּלִיאָר וּסְ וּזְאָלָט וּוּעָלָן זַגְּנָן:
— אִיךְ הַאָבָּן אִיךְ פָּאָר גַּאֲרָנִיטָקָיִין מַוְרָא. אִיךְ וּוּלְעַ אִיךְ טְרָאָגָן
וּוְאוֹחָהָיִן אִיר וּוּעַט נָאָר וּוּלְעַן, בְּרָאָוּרְיִיטָעָר מִינְיָעָן.
וּוּעַר וּוְיִסְטָה וּוּאָוּ זַיְ וּזְאָלָטָן גַּעַוְוָעָן אַזְוִי פָּאָרְפָּאָרָן, וּוּן זַיְ זַלְּן,
קָעָגָן נַאֲכָט, נִיטָּ גַּעַוְוָעָן בָּאַגְּנָעָנָעָן אַהֲלָצָהָעָקָעָר, וּוּאָסָם הַאָטָץ גַּעַקְעָנָט
טָאָכִי.
— וּוְאוֹחָהָיִן רִיאְטָה אִיר דָּאָסָ אַזְוִי שְׁפָעָט? אַ בָּעָר וּוּעַט דָּאָסָ
בָּאָלָד אָרוּסָמָן צַוְּ אִיךְ שְׁוּיָּן זְאָלָט אִיר אִיךְ אַוְמָקָעָרָן אָהָיִם. — הַאָטָץ

ער אויפֿ זוי אַנגגעשריגן. בַּיּוֹדָע רִיאוֹטָעָה האָבָן אַרוֹיסְגַּעַשָּׂאָקָן מִיטָּא גַּעֲוֹוִין אָזָן גַּעֲפָאַלְגָּט דֻּעַם הַאלְצָהָעָקָעָר אָזָן זִיךְ אַומְגַעְקָעָרָט אַהֲיִים. אַיִינְ פָּאַרְנָאַכְט זַיְינְגָּן זַיְינְגָּן גַּעֲזָעָמָן אַוִיפֿ שְׁפִיעַן פָּוּן בָּאָרֶג אָזָן פָּוּן דָּאָרְטָן גַּעַהְיִת זַיְיעָר טַשְׁעָרְדָּעָ. אוֹיפֿ זַיְיעָרָעָ פָּנִימָעָה האָט זִיךְ אַפְּגָעָן שְׁלָאָגָן דָּאָס רִיאוֹטָע פִּיעָרָפָן דָּעַר פָּאַרְגְּוִיְעָנְדִיקָעָר זַוְן. בַּיּוֹדָע זַיְינְגָּן גַּעֲוֹוִן פָּאַרְטָרָאַכְט וּוֹי גַּרְיוֹסָעָ מַעֲנְטָשָׁן. פְּלוֹצְלִינְגָּה האָט טָאָבִי זִיךְ אַנְגַּעַרְופָּן.

— אֹזָא מִיר וּוּלְן בַּיּוֹדָע חַתּוֹנָה האָבָן?

— יָא, וּוּלְן מִיר וּוּלְן אַוִיסְוָאַקְסָן — האָט טָאָלִי גַּעֲנְטְּפָעָרט.

— אָזָן וּוּאָס וּוּסְטָמוּ זַיְינְ ? אַ וּוּאַלְדָּהָיְטָעָר, צִי אַ יְעַנְעָר מִיטָּא

הָאָרָן?

— אַיךְ וּוּלְ נִיטָּזַיְינְ קִיְּין וּוּאַלְדָּהָיְטָעָר אָזָן אַיךְ וּוּלְ אַיךְ נִיטָּזַיְינְ קִיְּין יְעַנְעָר. אַיךְ וּוּלְ אַקְעָרָן מִינְ אַטְאָמָטָן עָרָד. דָּעַר טָאָטָע זַאנְטָן.

— אַיךְ וּוּלְ שְׁוִין אַיבְּעָרְצִיאָר מִיטָּא אַים גַּיְינְ אָזָן פָּעָלְדָּ אַרְיָין.

— דִּי זַוְן אַיזְ גַּעֲוֹוָאָרָן וּוּאָס אַמְּאָלְ רִיאוֹטָעָר אָזָן גַּרְעָסָעָר אָזָן גַּעֲנְידָעָרט

צָוָם בָּאָרֶג. טָאָלִין אָזָן טָאָבִין האָט זִיךְ אַוִיסְגַּעַזְוִין, אָזָן דִּי זַוְן זִיכְטָן.

— צָוָיְיָן נַאֲגָנְט לְעָבָן זַיְינְ נַאֲרָצְזַיְדָעָן.

— טָאָלִי, וּוּאָס אַיזְ דָּאָרְטָן פָּוּן יְעַנְעָר זִוְיט בָּאָרֶג, וּוּאוּ דָעַר הַיְמָלִ

פָּאָלָט אַרְאָפְ ? — האָט טָאָבִי גַּעֲפָרָעָנט.

— פָּוּן יְעַנְעָר זִוְיט ? — האָט טָאָלִי אַיבְּעָרְגָּעָרְעָדָט דִּי וּוּעָרטָעָר.

— וּוּרְ זַוְיְסָטָן, אָפְשָׁר אַיזְ דָּאָרְטָן דָעַר טִיךְ סְמְכָטְיוֹן ? —

— אָזָן אָפְשָׁר נַאֲרָ דָאָס נַאֲלָדָעָן לְאָנְדָ ? —

— טָאָבִי, קוּם לְאָמִיר אַרְוִיפְּקָרִיכְן אוֹיפֿ דִּי הַוִּיכְעָ שְׁטִינְעָר.

— לְאָמִיר, וּוּלְן מִיר זַוְן וּוּאָס עַם אַיזְ דָּאָרְטָן פָּוּן יְעַנְעָר זִוְיט

בָּאָרֶג אָזָן פָּוּן יְעַנְעָר זִוְיט הַיְמָל.

— אַוִיפֿ בָּאָרֶג זַיְינְגָּן גַּעֲוֹוִן הַוִּיכְעָ פְּעָלָן. זַיְיָ האָבָן אַוִיסְגַּעַזְוָן וּוֹי

בַּיְמָעָר וּוּאָס זַיְיעָרָעָ קְרוֹינְגָּן אָזָן צְוִוִּיְיָן זַיְינְגָּן אַפְּגָנְבָּרָעָנט גַּעֲוֹוָאָרָן.

טָאָלִי אָזָן טָאָבִי האָבָן גַּיר אָזָן פְּלַינְקָ זִיךְ אַרְוִיפְּגַּעַדְרָאַפְּעָט אוֹיפֿ דֻּעַם

הַעֲכָסָטָן פָּוּן זַיְיָ אָזָן זִיךְ אַוִיסְגַּעַקְוּקָט דִּי אַוִינְגָּן נַאֲרָ דִּי לְעַנְדָעָר, וּוּגָנָן

וּוּלְכָעָ דָעַר וּוּאַנְדָעָרָעָה האָט דָעְצִיְילָט. פָּוּן שְׁפִיעַן פְּעָלוֹזָ האָט מַעַן

אכבר בלויו אングעזען די קליענע שטייבלעך פון דארף, דאס וואסער,
וואס האט פון דער הויך אויסגעזען ווי א פארבייקע סטעגע אין א
קיילעכיקן בלען הימל. טאל האט האלב פארמאכט די אויגן אין
שטיילערהייט אroiיסגעראדעט די ווערטער : — סמברטיזן, — ים, —
גאלדן לאנד. — טאבי האט אויך אראפנעלאצט די אויגנדקלעך אין
ווי א ציובער-שפורך איבערגעראדעט די ווערטער : — סמברטיזן, —
ים. — גאלדן לאנד, — אין ביידע זייןען אין שטיין פארנאכט, ווי
אויפ פלייג אווועגעטראגן געווארן אין א ציובערלאנד.

ערשת ווען די שילפזינגעראדעך האבן אングהויבן אויסזינגען ויער
איונטליה, האבן זיך ווי פון א חלום אויפגעווקט אין אראפגע
קראכן פון דעם שטיין אין פון דעם בארג.

דו וויסט, איך האב געזען ווי די שטייבלעך פון דארף האבן
זיך אויסגעציגן אין זייןען געווארן גרויסע הייבע אין גרויסע הייזער מיט
גאלדענע אין זילבערנע דעכבר ווי אין גאלדענען לאנד. — האט טאבי
זיך אויסגעוויריבן די אויגן.

— אין איך האב געזען ווי אונדזער וואסער האט זיך אויסגעציגן
אייברן גאנצן טאל אין געווארן א ים. צווערט האט דער ים זיך
צערוישט מיט גרויסע אין בייזע כואליעס אין דערנאך האט ער גענו-
מען ווארפַן אין ווארפַן מיט שטיינער, — האט טאל זיך אングערופַן.
זיך האבן דערנאך פארנומען די שאף, די קו מיטן קעלבל, אין זיך
ביידע אויפגעזעט אויפַן פערד. ריאטנדיק אחים האבן זיך דערנאך ווי
צוריינגעקומווען פון א וויטן וועג זיך אויסדערציילט וואס זיך האבן
דארט געזען.

ציגיינער קומען

אין א זומערדיין פארנאכט האבן זיך באזוייזן אין טאל עטלעכע
בoidן מיט ציגיינער. ווי נאך טאליאו און טאבי האבן פונס בארג זוי
דערזען אנטקומען האבן זוי און דער גיך צוניפגענומען זיעדרע טשע-
רעדען און אנטלאפֿן אהיים.

די ציגיינער האבן זיך אפֿגעשטעלט אין טאל לעבן און אלטן
צעוואקסטעןום ליעבערבים. זוי האבן דארטן אויפגעשטעלט א געצעלט
און צעליגט א גרויס פיעער. א טיל פון זוי זיגיינער געלביבן באם
פיעער און א טיל האבן זיך אוווקגעלאזט אין דארכֿ אריין. די דארכֿ
מענטשן האבן פינט געהאט די ציגיינער. זוי האבן זוי אפֿילו ניט
אַריינגעגעלאזט און די שטיבער. און ניט אומזיסט האט מען זוי איזו
פיינט געהאט. די ציגיינער האבן געגעבעט וואס זוי האבן נאך
דערזען. האבן זוי דערזען א פערד האבן זוי געגעבעט א פערד, האבן
זוי געטראפֿן א נאדל האבן זוי צונגענומען א נאדל. אבער דאס
יונגוווארג פונס דארכֿ, האט זוי אַרויסגעטראגן שטיקער ברויט, טאטע
מאמע זאלן ניט זען. דערפֿאָר האבן די ציגיינער פון די אינגלשע און
מיידלשע יונגע הענט אַרויסגעלייענט דאס מול. זוי האבן פארויס-
געזאגט זוען די מיידלען וועלן חותנה האבן און וויפֿל פעלד און וויפֿל
בחמות די אינגלען וועלן פארמאנן.

דעמעעלביבן פארנאכט, וואס די ציגיינער זענען אַנגעקומען, איז
איינע פון זוי, און אלטע, א באהאנגעגע מיט שנירלעך. קראעל און מיט
קופערגע און זילבערנע מטבחות, צוגעקומען צו דער שטוב אין טאל
בעטן ברויט. טאליאו מיט זיין הויזגעזנט זענען דעםאלט געזעסן און
דרויסן פאָר דער טיר און געגעסן ווועטשרע. די מאמע האט באָלד
אַפֿגעשניטן אַרייפֿטן ברויט און טאלִי חאָט עם דערלאָנט דער ציגי-

ליענטן ווי פון א בור :
האט זי א צעטן טאלאים רעכטן האנט און פון איר ארויסגע נערטן. אבער נאר איזידער די אלטער האט צונגענומען דאס ברויט

— נימט דיביגע פעלדר ווועסטו אקערן. דיוין טאטטנס שאָף און דריננדער ווועסטו נימט פיטערן. ווייז און קאָרְן ווועסטו דאַ נימט זיין און נימט שניידן. אויפּ בענגע און אויפּ גרייסע שיףּן ווועסטו פֿאָרְן.

— כ-ב-כ. — האבן טאטע מאמען זיך שטארק צעלאכט און
כביידע מיטאמאל זיך אונגערוףן. — ער ווועט פארן, אין פעלד אריין
וועט ער שיין איבעראייר פארן, אהין וואו זייןיע זויעדען זוינען געפֿאָרֶן.
פֿון דער ציגוינערטעס רײַיד איז טאָלִי, אין מיטן עסן, געבליכּן
זוייצּן אַ פֿאָרטראָכְטָעָר מיטן הילצערנעם לעפל איז דער האנט. ער
האט אַפְּילְוֹ גִּיט בעזען וווען זי אַיז אַוועקְעַגְנָאָגְנָעָן.

ערגייז אַנְגָּעֵלָאָפָּן אָזֶן גְּלִיּוֹךְ צָו צָו טָאָלִין.

— טאכטס באוי! — האט טאל! א פארוואונדערטער אויסגע
שרינן און עס גענומען אויפֿ די הענט.

— אודאי פארלארן גאנגען אויפן וועג צהויים. — האט די מאמע געלעט דאס שעפעלע און עם געגעבן מילך אין טאליס שיסל.
— נעם זיע דיך אויף אויפן פערד און פיר עם אפ' אחים איידער
עם ווערט פינצטער. — האט דער טאטען זיך אונגעראופן.

טַלְיִ הָצֵט גַּעֲנֹמָעַן דָּס שֻׁפְעָלָעַ אָונְטָעָרָן אָרְעָם, זֶיךְ אַוִינְפָּעַ
עַצְמַת אַוִיפָּה זַיִן פָּעָרָד אַזְנַת שְׁמַאְלָן וּוְעַגְרִיטָן בָּאוֹרָג אַרְקִיף אַזְנַת
וּזְאַלְדָּ אַרְיִין. דַּי זָן אַזְנַת שְׂזִין גַּעֲנוּעַן אָונְטָעָרָן בָּאוֹרָג. עַס אַזְנַת גַּעֲנוּעַן
שְׁטִילָה אַזְנַת וּזְאַלְדָּ, נַאֲרָעַטְלָעַכְעַ פִּינְגָּל הָצֵט אַרְוִינְגָּעַוְנוּגָּעַן דָּס
שְׁעַנְסָטָע גַּעֲזָנָג צָום פָּאַרְגִּינְיָעַנְדִּיקָּן לְיכְטִיקָּן טָאג אַזְנַת צָו דָעַר אַנְקָ�
שְׁעַנְדִּיקָּעַר שְׁטִילָעַר נַאֲכָת. אַז עַבְאָ הָצֵט עַטְלָעַכְעַ מַאְלָן גַּעֲרָאַכְט
אַזְנַת וּזְאַלְדָּ אַרְיִין אַפְגָּעַרְיָסָעַן קָלָאַנְגָּעַן פָּוֹן טָאל. — דָס וִינְגָּעַן אַזְנַת דִּי
עַגְנִינְגָּעַר בָּאַז וַיְיַעַר פִּיעָר. — הָצֵט טַלְיִ זֶיךְ זֶיךְ אַלְיִין גַּעֲרָדָט אַזְנַת

געטראכט, איז באלאד וועט ער דערציילן טאכין וואס די אלטער ציגויי-
נערין האט אַרוֹסֶגֶעֲלֵי עַנְטַפְּן זַיִן חַאנְטְּפָלָךְ.
ווען ער איז צו גערידיטן צום וואלדשטייבַּל האט ער דערזען לוייפְּן
עַטְלָעַכְּעַ צַעֲשָׂרָקְעַנְעַ מַעַקְעַנְדִּיקַע שָׁאָפְּ. טאכִים טאטָעַ מַאַמְעַ זַעַנְעַן
אַרוֹסֶגֶעֲלֵי עַנְטְּפְּן.

— איך האט גַּעֲבָרָאכְט בְּזַיִן, — האט טַאַלִי זַיִן אַנְגְּרָוָפְּן אַוְן
אַ צַּעֲטוּמְלְטָעַר גַּעֲקוּקְט אַוְיפְּ דִּי שָׁאָפְּ.

— אַוְן טַאַכְּיַי וּוְאוֹ אַזְּ ? — הַאָבָן טאטָעַ מַאַמְעַ גַּעֲפָרָעָגְט.
— וּוְאוֹ אַזְּ טַאַכְּיַי ? — האט טַאַלִי אַיבָּרְגָּעְפָּרָעָגְט. — צִינְיִינְעַר
זַיִינְעַן גַּעֲקוּמְעַן אַיְן טַאַל אַרְיִין הַאָבָן מִיר אַהֲיִמְגָעְטָרִיבִּן פָּאָרְפּוּרִי. —
איַן דָּעַר וְגַעַן האט טַאַלִי זַיִן דָּעְרָמָנְט, וְואַסְטָוָךְ האט
איַן טַאַל דָּעְרָצְיַיְט. — צִינְיִינְעַר הַאָבָן אַמְּלָאַל זַוְּגָעְנְבָעַט אַיְן-
גַּעַלְעַפְּן דָּאָרָפְּ. זַיִן הַאָבָן אַיְם גַּעַמְאַכְּט אַזְּ אַפְּעָרָאַצְּיַע אַוְיפְּן מַוְיל
אוֹן אַוְיפְּ דִּי אַוְינְגַּן, ער וְאַל אַוְיסְוּעַן וְוַיְיַ אַפְּאַרְוּעָעָנְשַׁי אַוְן אַיְם דָּעְרָנְאַךְ
פָּאַרְקְוִיפְּט צַוְּ אַצְּרָקְוּם. דָּאַס אַנְגְּנַל הַאָט קִיְּינְמָל נִוְתְּ פָּאַרְגָּעָסְן אַזְּ
זַיִן הַיִּם, אַזְּ זַיִן טאטָעַ מַאַמְעַ אַזְּ מִיטְיַאָרְן שַׁפְּעַטָּעַ אַהֲיִמְגָעַ
קְוּמָן. קִיְּינְעַר האט אַיְם אַכְּבָּר נִוְתְּ דָּעְרָקְעָנְט. זַיִינְעַן אַוְינְגַּן זַיִינְעַן
גַּעַוּוּנְעַן קְלִיְּן וְוַיְיַ בָּאַ אַמְּיוֹן דִּי עַפְּנוֹנְגַּן פְּן זַיִן מַוְיל האט זַיִן
גַּעַצְוִיגְּן בֵּין צַוְּ דִּי בָּאַקְנְבִּינְעַר. אַפְּלוּ וְוַעַן ער האט גַּעַחְאַלְטָן פָּאָרָ-
מַאַכְּט דָּאַס מַוְיל הַאָבָן שְׁמַעְנְדִּיק אַרוֹסֶגֶעֲלֵי אַרְצַת זַיִינְעַן צִיִּין בֵּין
צֻוְּמָעַן לְעַצְמָן בָּאַקְצָאַן.

— דִּי צִינְיִינְעַר הַאָבָן זַיִן זַוְּגָעְנְמָעַן. — האט דִּי מַאַמְעַ פָּאַרְבָּאַכְּן
די הענט אַזְּ אַנְגְּהָחוּבִּן זַיִינְעַן.

דָּעַר טאטָעַ האט בְּלוּזְיַן אַ בְּיִזְן בְּרוּם גַּעַטְאַן, אַרְיִינְגְּנְעַלְאַפְּן אַזְּ
שְׁטוּב אַוְן בָּאַלְד צַוְּרִיךְ אַרוֹסֶגֶעֲלֵי מִיטְדָּעַר בִּיכְס אַיְן הַאַנְטַ-
— וּוְאוֹ זַיִינְעַן זַיִן דִּי צִינְיִינְעַר ? — האט ער גַּעַקְרִיצְט מִיטְ
די צִיִּין.

— זַיִן זַיִינְעַן אַזְּשַׁ לְעַבְנַן פָּעַלְדוּוּגַן. פְּן אַונְדוֹזָעַר בָּאַרגְּ זַעַט מַעַן
זַיִן, — האט טַאַלִי גַּעַעַנְטְּפָרָט.

כָּאֵפֶת דַּי צִינְיוֹנָעֶר

טָאֵלִי אַוִיפָן פָּעֶרֶד, טָאָבִים טָאָטָע מַאֲמָע נַאֲך אִים צּוּפָם, זְעַנְעַן
אַוּעַק מַיְוָן וּוּגַג, וּוָסַס פִּירֶת צַו דַּעַר שְׁטוּב אַיְן טָאֵל.

— זַיְהַ אַבְּנָן צְוָגָעָנוּמָעַן מַיְיָן קִינְד דַּי רְוִיבָעָר, — הַאֲטָט דַּי מַאֲמָע
דַּעַם גַּאנְצָן וּוּגַג גַּעַשְׂרִיגַן אַוְן גַּעַוְוִינְט. דַּעַר טָאָטָע הַאֲטָט גַּעַטְרָאָגָן
דַּי בִּיקְס אַיְן חַאנְטָגָטָט צַו שִׁיסָּן אַוְן קִיְּין וּוּאָרָט וַיְיךָ נַיְט אַגְּנָעָרוֹפָן.
זְעַנְעַן זַיְהַ זְעַנְעַן צְוָגָעָנוּמָעַן צַו דַּעַר שְׁטוּב אַיְן טָאֵל הַאֲטָט טָאָלִים מַאֲמָע
אַיְיר גַּעַהְאָלְפָן וּזְיַינְעַן אַוְן שְׁרִיְעַן. דַּעַר טָאָטָע זְיַינְעַר הַאֲטָט קִיְּין אַיְין
מַיְנָוָת נַיְט פָּאָרְלוֹיְרָן. עַר הַאֲטָט אַיְן דַּעַר גִּינְקָרְסְּגָעָפְּרוֹט פָּוָן שְׁטָאָל
זְיַינְעַר פְּלִינְקָעַ צְוָוַיִּי פָּעָרְדָּלָעָה, אַכְּאָפָּה גַּעַטְמָאָן אַן אַיְיָעָרְגָּנָעָם הַיְּיָ-גַּאֲפָל
אַיְן הַאֲנָטָט. אַגְּנָעָזָגָט טָאָלִין עַר זָאָל גּוֹט אַכְּטָוָגָג גַּעַבָּן אַוְיפָּה דַּעַר
שְׁטוּב אַוְן בִּידְעָה טָאָטָעָם זְעַנְעַן אַוּוּק אַוְיפָּה דַּי פָּעָרְדָּלָעָה זְוָכָן טָאָבָן.
דַּי פָּעֶרֶד הַאַבְּנָן מַיְט דַּעַר שְׁנָעַלְקִיָּות פָּוָן אַדְלָעָרָם אַוּוּק גַּעַטְרָאָגָן דַּי
רְוִיטָעָר, אַזְשָׁ אַוְיַינְט הַאֲטָט צְעַבְּלָאָזָן זְיַעְרָעָ גַּרְיוּוּסָם אַוְן דַּי בָּעֶרֶד
פָּוָן דַּי טָאָטָעָם.

זְעַנְעַן זַיְהַ זְיַינְעַן צְוָגָעָנוּמָעַן צֻום פָּעַלְדוּעָג לְעַבָּן דַּי אַלְטָע לִיפְעָעָ
בִּיּוּמָעָר הַאַבְּנָן זַיְהַ דַּי צִינְיוֹנָעֶר שְׁוִין נַיְט גַּעַטְרָאָפָן. עַם הַאֲטָט דַּאֲרָטָן
גַּעַפְּלָאָקָעָרָט אַ פִּיְיעָר אַוְן פָּוָן פִּיְיעָר הַאֲטָט גַּעַשְׁמָעָקָט מַיְט גַּעַכְּרָאָטָן
שְׁאָפָן פְּלוּיָש אַוְן מַיְט גַּעַכְּרָעָנָטָע וּוּאָל.
עַם אַיז גַּעַוּזָעָן יַכְטִיק אַיְן דְּרוּוִיסָן. דַּעַר הַיְמָל הַאֲטָט גַּעַהְאָטָט אַ
גַּאנְצָעָ לְבָנָה אַוְן אַוִּיסְגָּעָזָעָן וּוּיְ צְעַלְעָכָרָט פָּוָן דַּי מַיְלִיאָנָעָן גַּרְיוּסָעָ
אַוְן קְלִינְעָ שְׁטָעָרָן.
דַּי טָאָטָעָם הַאַבְּנָן זַיְהַ גַּעַדְרִיָּת מַיְט דַּי פָּעָרְדָּלָעָה אַרְוָם דַּעַם
פִּיְיעָר אַוְן גַּעַקְוָתָן אַיְן אַלְעָ זְיַיטָן.
— אַיְךְ זַעַזְעַן זַיְהַ, אַיְךְ זַעַזְעַן זַיְהַ זְיַינְעַן אַוְיפָּה יַעֲנָעָר זְיַוְתָן וּוּאָסָעָר,

— האבן זיין פולצ'לינג דערהערט טאלים קול און באָלד אַים דערזען אַראָפְּקִירְכֶן פֿוֹן אַ חַוְיכֶן לַפְּעָבִוִים. לעבען בויים האבן זיין אויך דערזען זיין בערד. דער טאטען זוינער האט אויף אַים געוואָלט אַנְשְׁרִיּוּן, פֿאַרוֹאָס ער אַין ניט געבלֵיכֶן הַיְתָן די הַיִם, אַבעָר טַאלִי האט אַים פֿאַרְעָדֶת.

— איך האָב זוֹרְכְּגַעַשְׂנִיטָן מִיטָן די פֿעַלְדָּעָר. עַס אַיְזָן אַסְטָן גַעֲנְטָעָר. איך האָב מִיטְגַעַנוּמָעָן אַ שְׁטוּרִיק אויף צוּ בְּינְדָן די צִיגְּנִינְעָר. — אַוְן שׁוֹין אַיְזָן עַר גַעֲזָעָם אַוְיךְ זַיְן פֿעַרְד אַוְן וּזְיַן בְּאַפְּלָטָן, — מִיטָן וּזְסָעָר וּוּלְעָן מִיר זַיְן פֿאַרְלוּפְּן דָעַם וּוּגַן.

טַאלִים פֿעַרְד אַיְזָן נַאֲךְ קִינְמָאָל נִיט גַעֲזָעָם אַזְוִי רִידְעֻוְדִיק וּוּי אַיְזָעָם אַוְונָט. עַס האַט גַעֲשִׁיפְּצָט די אוּיעָרָן, גַעֲפְּאַרְקָעָט מִיטָן דָעַר נַאֲךְ אַוְן גַעֲפְּלִינְגָן וּזְיַן אַ וּוּינְט. נִיט אַנְדָעָרְשׁ נַאֲךְ דָאָס פֿעַרְד האַט גַעֲשִׁיפְּרָט, אַזְוּ עַפְּעָם אַיְזָן דָאָט גַעֲשָׁעָן, אַזְוּ נִיט אַזְמָוִיסְטָן יַאֲגָט מַעַן זַיְךְ מִיטָן אַירְסָמָן אַיבָּעָר די פֿעַלְדָּעָר אַזְוּ שְׁפָעָט אַיְזָעָט. טַאלִי אַיְזָעָט פֿאַרְוִיס אַוְן די טַאטָעָס נַאֲךְ אַים. זַיְן זַעַגְעָן רִיטְמָנְדִיק אויף אַיְזָעָט די פֿעַרְד אַרְיוּבְּעַרְגְּשָׁוֹאָמָעָן דָאָס וּזְסָעָר אַיְזָן די קְלִיְדָעָר אַוְן נִטָּמָן גַעֲזָעָרָן בְּיוּ צְוּ די בִּיכְעָר. דָעַרְנַאֲךְ האָבָן זַיְךְ אַזְוּקְגַעַלְאָלָזָט מִיטָן בָּאָרגָן. דָאָס אַלְעָן אַיְזָעָן גַעֲזָעָם טַאלִים פֿלְאָצָן.

די צִיגְּנִינְעָר האָבָן בָּאַמְעָרְקָט די רִיטְמָעָר זַיְךְ אַוְן גַעֲנוּמָעָן קְרוּמוּמָעָן די וּוּעָנָן אַוְן שְׁטָאָרָק יַאֲגָט די פֿעַרְד. טַאלִים טַאטָעָה האַט רִיטְמָנְדִיק אוּפְּגַעְכָּאָפְּט טְרוֹקָן הַיִי פֿוֹן פֿעַלְדָּה, אַוְיסְגַעְפְּלָאָכָּטָן דָעַרְפָּן גְּרָאָבָּע שְׁטוֹרְקָאָצָן אַוְן וּזְיַי לִיכְטָמָן זַיְךְ אַגְּנָעָצְׂנוֹדָן. טַאלִים טַאטָעָה האַט עַטְלָעָכָע מַאֲלָ אַוְיסְגַעְשָׁאָכָן אַיְזָן דָעַר לוֹפְּטָן אַוְן אַלְעָן דָרְיִי האָבָן אַגְּנָעָחוּבָן שְׁרִיּוּן אוּפְּן קוֹל, — כָּאָפְּטָן די צִיגְּנִינְעָר! כָּאָפְּטָן די צִיגְּנִינְעָר!

עַטְלָעָכָע פּוּיעָרִים, וּזְסָמָן האָבָן גַעֲהָאָט זַיְיעָרָע הַיְמָעָן אַיְזָעָט האָבָן דָעַרְהָעָרט די קְלָוָת אַוְן אַראָפְּ פֿוֹן זַיְיעָרָע גַעֲלָעָגָרָם. וּזְיַן פֿוֹן שְׁלָאָפְּ האָבָן זַיְךְ אַוְיךְ אַגְּנָעָחוּבָן שְׁרִיּוּן — כָּאָפְּטָן די צִיגְּנִינְעָר! — כָּאָפְּטָן די צִיגְּנִינְעָר! — אַוְן אַיְזָעָט לְאַגְּנָעָה העַמְדָעָר אַרְוִיסָמָן אַיְזָעָט דָרְוִיסָמָן. זַיְךְ האָבָן גַעֲכָאָפְּט הַעַק, גַרְאָבָאִיזָמָן אַיְזָעָט זַיְךְ גַעֲלָאָזָט לוּפְּן

מייט די רײַיטער. די ציגינער זוינען געווואָרַן שטָאָרַק צעטומלט פֿון דעם שיסֶן אָזֶן פֿון די בעשְׁרִיּוֹן אָזֶן שווֹן נִיט גַּעוֹאוֹסְט וּוּלְבָן וּוּגַּז נִעְמָן. דערזוֹיַּל זוינען די רײַיטער וּוּאָס אַמְּאָל גַּעֲנַטָּרַ צוֹגַּעַקְוּמָן צַוְּזַיְּוִי. טָאָבִים טָאָטָעַ האָט אַיִּצְתַּמֵּט דָּעַר בִּיקָּס גַּעֲנַמָּעַן צִילַּן אוֹיְפַּדְיַּה צִוְּגַּיְּנָעַרְמָס פֻּעַּרְדָּה, אָזֶן שווֹן בָּאָס עַרְשָׁתָן שָׁאָס זַעַנָּעַן אַלְעַ בּוּידַן די צִוְּגַּיְּנָעַרְמָס פֻּעַּרְדָּה, וּוּיְל אַיְן פֻּעַּרְדָּה אָזֶן אַזְּוּקְגַּעְפָּלָן. אַבָּעַר נִיט אוֹיְפַּדְיַּה גַּעֲלִיבָן שְׂטִיְּיַן, וּוּיְל אַיְן פֻּעַּרְדָּה אָזֶן אַזְּוּקְגַּעְפָּלָן. זַיְּה האָבָן זַיְּה זַיְּךְ אַפְּגַּעַשְׁטָעַלְתַּה. זַיְּה האָבָן זַיְּה וּוּידַעַר גַּעֲנַמָּעַן יַאֲגַּנְזָן מִיט זַיְּעַרְעַ פֻּעַּרְדָּה-אָזֶן-זַעַגְן.

— טָאָבִי! אַיְךְ זַעַגְּבָּאָן! — האָט טָאָלַי פְּלוֹצְלִינְג אַוְמְגַעְשִׁרְגָּן.

— טָאָבִי, וּוּאָרטַט מִיר קְוּמָעַן!

אלָעַ דְּרוּיַּי האָבָן אַיִּצְתַּמֵּט נָאָר שְׁנַעַלְעַר גַּעֲנַמָּעַן פְּלִיעַן מִיט די פֻּעַּרְדָּה. צִוְּרַשְׁתַּמְּטַה האָבָן זַיְּ גַּעֲפְּנוֹנָעַן די צִוְּגַּיְּנָעַרְמָס אַט טָוִּיט פֻּעַּרְדָּה מִיט אַקוּל אַיְן קָאָפֶן אָזֶן טָאָקָעַ נִיט וּוּיְטַפְּן פֻּעַּרְדָּה האָבָן זַיְּ דְּרַעְזַן טָאָבִי. — זַיְּה האָבָן אַפְּגַּעַרְאָטָן אָזֶן אַוְמְגַעְגַּעַסְן בִּיְדַע שְׁעַפְּלַעַה, — אַיְזַי זַוְּ זַיְּ צִוְּגַּעַלְאָפֶן מִיט אַגְּוֹוִין. דְּרַעְנָאָרַק האָט זַיְּ דָּרְצְיִילַט וּזְיַי אַזְּוּיְיַי צִוְּגַּיְּנָעַרְמָס זַיְּ גַּעֲכָפְּטַה אַיְן וּוּאָלָה, וּוּנְזַיְּה האָט אַהֲיִימַיְּ גַּעֲטְרִיבָן די שָׁאָפַּה. זַיְּה האָט זַיְּ גַּעֲרִיסַּן פֿון זַיְּעַרְעַ העַנְתָּה, אַבָּעַר זַיְּ זַיְּגַּעַן גַּעַוְּנָעַן שְׁטָאָרְקָרְעַרְפַּן אַיְרַה. זַיְּה האָבָן אַיְרַה פָּאָרְבָּונְדַן די אַוְיַיְן אָזֶן דָּאָס מַוְיַּל אָזֶן זַיְּ אַזְּוּי אַזְּוּקְגַּעְפָּרָאָגָן זַיְּ זַיְּעַרְעַ בּוּידַן. אַגְּלַיק וּוּאָס דָּעַר טָאָטָעַ האָט דָּרְשָׁאָסַן זַיְּעַרְעַס אַפְּרַדְיַה האָבָן זַיְּ זַיְּ דָּעַר-שְׁרָאָקָן אָזֶן זַיְּ אַרְוִיסְגַּוּוֹאָרְפַּן פֿון דָּעַר בּוּידַן.

— וּוּנְזַיְּנִיט אַיְךְ וּוּאָלְטַט מַעַן דִּיר נִיט אַפְּגַּעַוּכְתַּמְּ — האָט טָאָלַי זַיְּ אַנְגַּעַרְוָפַּן אָזֶן בִּיְדַע טָאָטָעַם האָבָן שְׁמִיכְלַעַנְדִּיק צִוְּגַּעַשְׁאָקְלַט מִיט די קָעֶפֶן.

טָאָלַי האָט נָאָר גַּעַוְּאָלַט וּוּיְטָעַר נָאָכְלִוְיָפַּן די צִוְּגַּיְּנָעַר אָזֶן זַיְּ כָּפָּפַּן. די טָאָטָעַם האָבָן אַיְם אַבָּעַר אַיְבָּרְגָּעְרָעַדְתַּה. אָזֶן מַעַן דָּאָרָף בּעַסְעַר זַיְּ אַוְמְקָעַרְן אֲחִיםַּיִם, וּוּיְל די מַאְמָעַם קוּקָן אַרְוִיסַּיִם אוֹיְפַּדְיַּה. — אָזֶן אַיְךְ האָבָן גַּעַמְיִינְתַּה, אָזֶן מִיר וּוּלְעַן זַיְּ כָּפָּפַּן אָזֶן בִּינְדַּן. — האָט טָאָלַי אַבְּרוֹגָעַר אַוְאָרָף גַּעַטְוָן זַיְּ דָּעַר עַרְדָּה די מִיטְגַּעַנְוָן-מַעַנְעַ שְׁטָרִיךְ אָזֶן זַיְּ אַזְּוּפְּגַּעַרְיִיטַן אוֹיְפַּנְגַּעַעַצְטַמְּ

טאבין פון הינטן און רײַטנדייק אָהִים אַיר דערציזלט, וויאַזוי ער
האָט זי אָפֶגעראַטְעֹוּעַט פון די צְגִינִינָעָר. דַּאֲסַ פַּעַד אַיְזַ שְׂוִין גַּעֲוָעָן
צְגַעַוּוֹיִינְט צַוְּרָאָגָן זַוְּ בִּידָע אַיְנָאִינָעָם, וּוֹיְלָזֵן שְׁטַעַנְדִּיק
אַזְוִי צְזַאָמָעָן אַרְוָמְרִיטָן. אַכְּבָּר אַיְצָט אַיְזַ דַּאֲסַ פַּעַד גַּעֲוָעָן אַזְנָדָעָרט
אַזְנָדָעָרט אַזְנָדָעָרט אַזְוִיְּ רַיְּטָעָר אַנְדָּרָעָר. טַאָבִי אַיְזַ גַּעֲוָעָן אָפְּרִינְ
צְעָסִין פָּוּן אָמַעַת וּוֹאָס די מַאֲמָעָה האָט אַיר דערציזלט. טַאָלִי אַיְזַ
גַּעֲוָעָן אָשְׁטָאַרְקָעָר הַעַלְד וּוֹאָס האָט בַּעֲרָפְּרִיטָן די פְּרִינְצְעָסִין פָּוּן
רוֹיבָּעָר. אַזְנָדָעָרט אַזְנָדָעָרט אַזְוִיְּ גַּעֲוָעָן פָּאַרְכִּישְׁוֹפְּט. אַוִּיפְּ דַּעַם בַּאֲפָעָל
פָּזְנָדָעָר אַזְנָדָעָרט אַזְוִיְּ דָעָר פְּרִינְצְעָסִין פְּלִיטָס וּוֹיְ דָעָר וּוֹינְטָן אַזְנָדָעָרט
אוֹיפְּ זַיְּעָרָן אָכִישְׁוֹזָאָרט קָעָן עַס זַיְּ פָּאַרְדוֹאַנְדָּלָעָן אַיְן אַלְיָן, אַפְּלִילָן
אַיְן אָזָלָקָן.

טַאָבִי האָט מַיְט לַיְּבָשָׁאָפְּט זַיְּ אָנְגַּהַעַלְטָן אַזְנָדָעָרט מַיְט
בַּיְּדָעָה העַנְטָן אַזְנָדָעָרט אַלְיָן אַיְזַ גַּעֲוָעָן אָשְׁטָאַלְצָעָר אוֹיפְּ דַּעַם
וּוֹאַנְדָּעָר-פָּעָרָה, גַּעֲרִיטָן פָּאָרוֹס אַזְנָדָעָרט אָוִיסְגַּעַפְּיָפְּט אָ לִידָּל.
די האָזָן אַזְנָדָעָרט אַזְנָדָעָרט זַיְּ פָּוקְסָן זַיְּנָעָן שְׂוִין גַּעֲלָאָפְּן אָהִים פָּוּן זַיְּעָר גַּאֲכָן
טִיקָּן גַּעֲיָה, וּוֹעֵן די רַיְּטָעָר הַאָבָּן זַיְּ דַּעֲרָנָעָנְטָעָרָט צַוְּ דָעָר שְׁטוּב
אַיְן טַאָל. בַּיְּדָעָ מַאֲמָעָם זַיְּנָעָן גַּעֲוָעָן אוֹיפְּ דָעָר שְׁוּוּעָל פָּוּן דָּיוֹן אַזְנָדָעָרט
די אַוִּינְגָן זַיְּ אָוִיסְגַּעַקְוָקָט.

— מַאֲמָעָ, טַאָבִי אַיְזַ דָּא. מַיר חַאָבָן גַּעֲפִינְגָן טַאָבִין.

— גַּעֲפִינְגָן טַאָבִין, — אַיְזַ פָּוּן וּוֹאָלָד צְוִירִקְגַּעַקְוָמָעָן אָזָוִידָעָרְקִיל
אַיְן דַּעֲרָפְּרִיטָן די מַאֲמָעָם.

דאם יאר ניינצן-הונדערט-און-פערץן

רוואיק איז זיך געלפלאַסן דאס לעבן פון טאָלִים היינגעווינט. נאָר טאָלִים עלטער-זויידע האָט געוואוינט אַין טאָלִ, אַין דער אלטער שטוב היינטערן באָרגן. דור נאָר דור האָבן זיך געאָקערט די שוואָרצע ערד אַין ציפּרְיוֹדְעָנָע געגעסֶן דאס ברוּיט ווֹאס אַין דאָרטֶן געוואָקסֶן. פון זיעיר היינגעווינט האָט קִינְמָלִ קִינְגָּרָט נִיט אָוּעְקָגְּעָוָן דָּרָטֶרֶט. דער ווּוִיטְסְטֶר ווּג זַיְעַרְעַר אַין גַּעֲזָעָן אַין שְׁטַעַטְלָ אַרְיָין. דאָרטֶן האָט מעַן אַיְנְגָּעְקָיְפָּט זָלִין אַין שְׁוּעַבְּעַלְעָר אַין אַמְּלָאָל אַיךְ עַפְּעַם צִים אַנְטָאָן.

נאָר אוּפְּ יוֹם כְּפֹר אַין דאס גַּאנְצָע היינגעווינט געפָּאָרָן אַין שְׁטַעַטְל. טָאָבִי מִיט אַרְעָ טָאָטָע מַאְמָע וַעֲנָעָן אוּפְּ דָּעַם יוֹם טָב אַיךְ געפָּאָרָן. בִּידָּע פָּאָמִילְיָעָם וַעֲנָעָן געפָּאָרָן אַינְאַיְינָעָם אַין אַיךְ אַין שָׂוֵל זַיךְ גַּעַהְעַלְתָּן אַינְאַיְינָעָם. טָאָלִי אַין טָאָבִי אַיסְגָּעְפּוֹצְטָע אַין זַיְעַרְעַע בְּעַסְטָע קְלִיְּדָעָר, וַעֲנָעָן זַיךְ גַּעַפְּגָּן-גַּעַנְעָ פִּינְגָּל גַּעַשְׁטָאָנָעָן אַין אַ וַיְגַעְעַלְעָ פָּוּן שָׂוֵל. זַיךְ האָבן מִיט גְּרוּיְסָע אַוְיָגָן גַּעַקְעָט אַוְיָפְּ דִּי בְּרַעְנְגַּנְדִּיקָּע וַוְאַקְסְּעָנָע לִיכְטָט. זַיךְ האָבן מִיט מַוְּרָא גַּעַקְעָט אַוְיָפְּ דִּי אַלְעָ אַידָּן, וַוְאָס זַיְנָעָן גַּעַוְעָן אַגְּנָעָטָאָן אַין לאָגָנָע וַיְוִיסְעָ קִיטְלָעָן אַין פָּאָרוּוֹקְלָט אַין טְלִיתָהָם. אַלְעָן האָט אַין שָׂוֵל אַוְיָגְעָעָן אַזְוִי אַנְדָּרֶשׁ. אַזְוִי פְּרָעָמָד אַין זַיךְ האָבן שְׁוֵין גַּעַוְאָלָט וַוְאָס גִּיכְעָר זַיְנָעָן אַין זַיךְ פְּרִיעָן טָאָל.

אַין דִּי זַוְּמָרְדִּיקָּע שְׁבָתִים זַיְנָעָן זַיךְ בִּידָּע גַּעַגְּנָגָעָן אַין דָּאָרָפְּ אַרְיָין. טָאָלִי האָט דָּאָרטֶן גַּעַהְעָט אַן אַלְטָע מַוְּמָע, וַעֲנָעָן זַיךְ גַּעַגְּנָגָעָן צַו אַיר צַוְּגָאָסֶטֶן. דִּי מַוְּמָע האָט זַיךְ אַוְפְּגָּעָנוּמוּן מִיט קָוָגָל אַין פָּאָר זַיךְ גַּכְּכָּמָאָל אַין אַיבְּרָעָטָמָאָל גַּעַלְיָעָנָט פָּוּן טְיִיטְשׁ-חוּמְשׁ מַעְשָׂוֹת

דאַס יָאָר נִינְצֶן הַוְנְדָעָרֶת אָוֹן פֵּעָרֶץ

פָּוֹן דַּי אַמְּאַלְיָקָע אִידָּה, וּוָסָם זָעָנָעָן, וַיְיָ טָאָלִי אָוֹן טָאָבִי, גָּעוּוּן
פָּאַסְטּוּכָּעָר.

טָאָלִי אָוֹן טָאָבִי הַאֲבָן קִיּוֹן בָּאֲנָעָן אָוֹן קִיּוֹן שִׁיפָּוֹן קִיּוֹנְמָל נִימָּט
גַּעַחַטְמָת גָּעוּוּן. זַיְעָר וּוּלְעָט אִיז גָּעוּוּן דָּעָר בָּאָרְגָּן. דָּעָר טָאָל, דָּעָם
פָּעָלָה, דָּעָר וּוּצָלָד אָוֹן דָּאָם וּוּאַסְעָר. דָּעָר צִיגְּיִינְגְּרָטָעָם רִידָּז וּוּעָנָז
וּוּיְוָיטָע לְעַנְדָּעָר וּזָעָנָעָן פָּאָר טָאָלִין גָּעוּוּן נִיתָם מָעָר וַיְיָ מְעֻשָּׂות, וּוָסָם
דָּעָר פָּרָעָמְדָעָר אַדְרִימָאָן אִיז גָּעוּוּן דָּעָר עַרְשָׁטָעָר זַיְיָ אִים צָוּ דָּעָר-
צִילְּן. וּזָעָן טָאָלָי אִיז אַלְטָן גָּעוּוּרָן נִינְצֶן יָאָר אִיז עַר שְׁוּן, מִיטָּשׁוּוּיָּס
אוּפָּקָסָן זָיְינָן פָּנִים. נַאֲכָנְגָּנְגָּעָן דָּעָם אַקְעָר אָוֹן פָּאַרְקָלוּנְגָּעָן דָּאָם פָּעָלָד
מִיטָּפָּרְיוּלָּעָן גָּעוּזָּאָנָּג.

אִיז גַּעַקְוּמָעָן דָּעָם טָרוּיְעִירִיקָע יָאָר נִינְצֶן-הַוְנְדָעָרֶת-אַוְן-פָּעָרֶץ.
טָאָבִי אִיז דָּעָמְאָלָט גָּעוּוּן אִין צָעָנָטָן אָוֹן טָאָלִי אִין עַלְפָטָן יָאָר. גָּעָן
וּוּאַקְסָן זָעָנָעָן זַיְיָ בִּידָעָ דָעָמְאָלָט וַיְיָ הַיָּ נַאָּךְ אַרְעָנָן.

סְעַרְשָׁטָעָהָט דָּעָר גְּרָאָפָּה אִין יְעָנָעָם יָאָר פָּלְזָלִינָג גָּעָלָזָט אָוִים-
הַאֲקָן דָּעָם גָּאנְצָן וּוּצָלָד. אִין עַטְלָעָבָע וּוּאַקְסָן הָאָט מָעָן אַוִּיסְגָּלְיָינָט
אַלְעָ בִּיְמָעָר אוּפָּה דָּעָר עַרְדָּה. דָּעָם גַּעַהְלִיעָז הָאָט מָעָן עַרְגִּיאָז אַוּעָקָע-
גַּשְׁיָקָט מִיטָּן וּוּאַסְעָר אָוֹן דָּעָם פָּלָאָז אִיז גַּעַבְלִיבָּן לִיְדִיק אָוֹן פָּסָט.
דָּעָר וּוּאַלְהָיְתָעָר הָאָט זַיְקָר אַרְוּמְגָעְדָּרִיטָט צָוִישָׁן דַּי אַוִּיסְגָּהָאַקְטָע
בִּיְמָעָר, וַיְיָ אַגְּנָעָרָל, וּוָסָם הָאָט אִין מְלָחָמָה אוּפָּה אַיְינְמָל
פָּאַרְלִיְּזָן זָיְינָן גָּאנְצָע אַרְמָיִי. אַבָּעָר נִיטָּל אֲנָגָּה הָאָט עַר זַיְקָרְטָוּ
אַזְוִי אַרְוּמְגָעְדָּרִיטָט. וּזָעָן מָעָן הָאָט אַוּעְקָגְעָפִירָט דָּעָם לְעַצְטָן בּוּיָם
הָאָט מָעָן אוּפָּה צָעְנוּמָעָן דָּעָם וּוּאַלְדָּשְׁטִיבָּל. דָּעָר גְּרָאָפָּה דָּעָסְמָאָל
נִיטָּגְשִׁיקָט טָאָבִים טָאָטָן אִיז אַנְדָּעָר וּוּאַלְדָּ אַרְיִיָּן, נַאָּר אִים גַּעַהְיִיטָן
וּוּאַרְטָן. טָאָבִי הָאָט שְׁוִין דָעָמְאָלָט גַּעַחַטְמָת צָוִיָּי שַׁוּעַסְטָרְלָעָד אִיז
צָוִיָּי בְּרִידְעָוָלָעָד אָוֹן זַיְיָ וּוּיְינָעָן אַלְעָ גַּעַבְלִיבָּן אַזְוִי. עַרְשָׁטָע
אַיְצָטָהָט טָאָבִי פָּאַרְשָׁטָאָגָעָן, אַזְוִי דַּי מְעֻשָּׂות, וּזָעָן דַּי שְׁלָעְכָּטָע
גְּרָאָפָּן, וּוָסָם דַּי מָאָמָע הָאָט אַיר דָעְצִיְּלָט. זָיְנָעָן טָאָקָע אַמְּתָע אָוֹן
נִיטָּקִיָּן אַוִּיסְגָּהָאַקְטָע. זַיְיָ הַאֲבָן נִיטָּגַּחַט וּוּאַזְחָהָן צָוּ גַּיְינָן אָוֹן
וּוּאַזְחָהָן צָוּ פָּאָרָן, הַאֲבָן זַיְיָ דָעְרוּוֹיָל זַיְקָר אַוּעְקָגְעָצְיוֹגָן אִיז
דָּאָרָפָּ אַרְיִי.

טאלַי האָט געבענט נאָכֵן וואָלֶד אָוּן נאָךְ מַעֲרָ נאָךְ טַאָבֵין. זַי
איָז שַׁוִּין אִיצְטַמְּט מַעֲרָ נִיט גַּעֲקוּמָעָן מִיטַּדִּי שַׁאֲפַ אַיְן טַאַל אַרְיִין. עַס
איָז גַּעֲעוּנָן צַו וַוִּיתְ פָּוּן דַּאֲרָפְּ אָוּן זַיְהַאָכֵן זַיְגַּעַן נַאֲרָ פָּוּן שְׁבַת
צַו שְׁבַת. מִיטַּשְׁטָאָרְקָעָר בענְקַשְׁאָפְּט הַאָכֵן זַיְבִּידְעָ גַּעֲוֹאָרְט אַוִּיפְּ
דָּעַם רַוְ-טָאָג אָוּן זַיְקָ דַּעֲונָאָךְ באָגְעָנָנְט מִיטַּאָזְפְּרִיְּדָה, אַושׁ טַרְעָרָן
הַאָכֵן זַיְקָ גַּעֲוָיָן אַיְן זַיְעָרָעָ אַוְיָגָן.
אַיְן דָּעַם זַוְמַעְרָ פָּוּן יְעַנְעָם יָאָר אַיְזָ אַוְיָק טַאַלְים זַיְדָעָ פַּלְצְלִינְגָּ
געַשְׁטָאָרְבָּן. עַר אַיְזָ גַּאֲרְנִיטָּ קְרָאָנָק גַּעֲעוּנָן. אַטְּ עַרְשָׁתְּ אַיְן אַוְנוֹנָט,
אַיְידָעָרָ טַאַלִּי אַיְזָ אַוְעָק מִיטַּדִּי פָּעָרָד אַוִּיפְּ אַגְּנַצְעָרָ נַאֲכָט אַיְן
פָּעָלָד אַרְיִין, אַיְזָ עַר מִיטַּאָים גַּעֲזָעָן אָוּן דְּרוּיסָן אָוּן אַיְם גַּעֲהָאָלְפָן
זַוְכָּן דָּעַם מַיְלָךְ-זַוְעָג אָוּן דָּעַם שְׁטָעָרְזְ-זַוְאָגָן אַוְיָפְּן הַיְמָלָן. אָוּן אַיְנָדָעָרָ
פְּרִיְּ, גַּעֲזָעָן עַר אַיְזָ אַגְּנַעְקָוּמָעָן פָּוּן פָּעָלָד, מִיטַּדִּי אַגְּנַעְפָאַשְׁעָטָעָ פָּעָרָד,
הַאָטָע עַר פָּוְנְדָעְרוּוּיְיטָן בָּאַמְּעָרְקָטָט טַאָבָּים טַאָטָן לְעַבְּן זַיְעָרָ שְׁטוּבָ
עַר אַיְזָ צְוָנְעָרִיטָן גַּעֲנָטָעָר אָוּן דְּעָרְזָעָן וַיְיָזְרָעָלָטָעָ וְעַגְּטָנָגָרָלָטָעָ
בְּרַעְטָעָרָ פָּוּן פָּאָרְקָאָן, אָוּן שְׁלָאָגָטָ פָּוּן זַיְקָ צְוָנִיְּפָ אַלְאָגָנָן קָאָסָטָן. וַיְיָ
נַאֲרָ עַר אַיְזָ אַרְאָפָּ פָּוּן פָּעָרָד, אַיְזָ דִּי מַאְמָעָ אַיְם אַנְטָקָעָגָן גַּעֲקוּמָעָן
מִיטַּאָגְגָן : — נַיְטָא שְׁוִין דָעָר זַיְדָעָ, נַיְטָא. — עַרְשָׁתְּ אִיצְטַמְּט הַאָטָע
עַר אַלְעַז בָּאַגְּנוּמָעָן.

זַיְדָעָ, זַיְדָעָ, זַיְדָא ! — הַאָטָע עַר זַיְקָ צְעַדְרִיגָּן אַוְיָפְּן קָוָל אָוּן אַרְיִין
אַיְן שְׁטוּבָ, וּוֹאוּ עַר הַאָטָע גַּעֲטְרָאָפָּן דָעַם זַיְדָן לִינְגָן אַוִּיפְּ דָעָר עַרְדָּ
מִיטַּבְּרַעְנְעַנְדִּיקָעָ לִיכְטָ צּוֹקָאָפָּנָם. טַאַלִּי הַאָטָע דַּעְמָאָלְטָ צָום עַרְשָׁתְּ
מַאְלָ גַּעֲזָעָן אַטְּוִוְוִוָן מַעְנָטָשָׁן אָוּן צָום עַרְשָׁתְּנָן מַאְלָ זַיְקָ פָּאָרְטָרָאָכָט
וְעַגְּנָן טְוִוִּיטָ. עַר הַאָטָע דָעַם זַיְדָן שְׁטָאָרָק לִיבָּ גַּעֲהָאָטָ אָוּן אַזְוִי גִּיךְ
אַיְם נַיְטָ פָּאָרְגָּעָסָן. נַיְטָ אַיְין אַוְנוֹנָט אַיְזָ עַרְ, נַאֲכֵן זַיְדָנָם טְוִוִּיטָ, אַיְינָנָרָ
אַלְלִיָּן גַּעֲזָעָן אָוּן דְּרוּיסָן, גַּעֲקוּקָטָ אַוְיָפְּן הַיְמָלָן אָוּן שְׁטָיְלָן גַּעֲוָיָן
צַו זַיְקָ גַּעֲרָעָדָטָ. — נַיְטָא שְׁוִין דָעָר זַיְדָעָ, נַיְטָא שְׁוִין זַיְגָעָן מַעְשָׁוָתָן
נַיְטָא.

די וועלט-מלחמה

אומגערכט איז אין טאל אריין געקומען די נייעס וועגן דער
וועלט-מלחמה. טאלים טאטעה האט געהאלטן איז אראפנעםען דאס
ברויט פונם פעלד איז מען פלווצלינג אים געקומען אנטאנן איז דער
אלטער קיזער פרענקיאזעף מיט די גרויע באקז-ברעד, רופט אים
צוייך, ער זאל אים העלפֿן פֿרֿן אַ מלכחה מיטן רוסישן צאר.

די מאמע האט אויפֿ ניך אויסגעוואשן דעם טאטטן העמדער און
דעם טלייה, זי האט אַפְּגָעָבָאָקָן פֿרִיש קָאָרָן-ברויט, ווייצענע פֿלְעַצְלָעַךְ
און דאס אלץ אַינְגָעָפְּאָקָט אַין אַ מלכחה פֿון אַ קִישֶׁן.

— פֿונְקְטַ שְׁנִיתַ-צִיּוֹתַ האט זיך אַים פֿאָרְרוֹאָלְטַ אַ מלכחה, —
האט דער טאטעה זיך גַּבְּיוּזְעַרְטַם. עַם האט אַים אֲבָעַר גַּאֲרְנוּטַ
געהאלפֿן דאס בַּיּוּזְעַרְטַן זיך אויפֿן קִיסְמָעַרְטַם. עַם האט אויך ניט געהאלפֿן
דער מאמעס און טאלים גַּעֲוַיְין. דער טאטעה האט גענומען דאס
ציכל אויפֿן אָקְסָל, זיך גַּעֲוַגְנָמַט, און אַוּוּק אַין מלכחה אָרֵין.

אַ פֿאָר טָעַג נַאֲכָדָעַם ווי דער טאטעה אַין אַוּוּק זענונע אַין טאל
اريין געקומען עטלאָכָע רַיְמָטָע אַין זעלגעָרִישׁ מַזְדִּירָן מִיט גַּלְאָנִי
צדיקע קְנָעָפַט. אַון אַיְמָנָעָמָסָטָן דאס וואָסָעָר אַון די פֿלְעַצְלָעַר אָרוּם.
נאָכָדָעַם האָבָן סַאֲלָדָאָטָן גַּעֲבָרָאָכָט צוֹטְרָיְיכָן אַ סְךְ מַעֲנְשָׁן מִיט
גרָאָכָאָיְזָנָם אַון פֿיקָעַם. אַון זיך גַּעֲהִיָּסַן צְעָגָרָאָבָן דעם טאל, דעם
בָּאָרְגַּן אַון דאס פֿעַלְד אַין שׂוֹגְנִירְבָּעַר.

— עַם ווּעַט דָּא זַיְן אַ שְׁלָאָכָט. — האָבָן די מַעֲנְשָׁן צוֹוִישׁן זיך
גַּעֲרָעָדָט — אֲבָעַר טָאָלִי האט עַם גענומען פֿאָר אֹז מַוְן שְׁפִילַ. ער
האָט יַעֲדָן טָאָג אַרְיִסְגָּעָקוּקָט צָוָם פֿעַלְדִּיזְוָעָג צַי זַעַט מעַן שׂוֹין נִיט
דעם טאטטן אַנְקָוּמָעַן. אַנְשָׁטָאָט דעם טאטטן זענונע אֲבָעַר אַין טאל אָרֵין
גַּעֲקָוּמָעַן סַאֲלָדָאָטָן ווי זַאְמָד אַון ערְדָה. זַיְהָ האָבָן דַּאֲרָטָן גַּעֲפְּלָאָסְטָעָרָת

בריטיע וועגן, געכוביט גרויסע באראקן, בריקון אונן באגען. די רעלסן פון די באגען האבן דורךגעשניטן טאלים פעלדער.

טאלוי האט א צעטומלטעד זיך אַרומגעדרויט צווישן נאר וועגן דאטן. ער האט געקוקט אויפז וויערע ביכמן אונן געטראקט צוישן די סאל-איין ווארט — מלחמה. — וואס איז א מלחמה? אונן פאָרוואס איז א מלחמה? — האט ער געפרעגט באָ די סאלדאָטן מיט וועלכע ער איין היימיש געוואָן. אַיניגער האט אַים שטום אַנגעקוקט אונן גָּרנִיַּת גענטפערט. אַן אַנדער האט אַ שפי געטן אַן זיך אַנגערוֹפַן, וויסט עס דער טיוויל. אַ דרייטער האט אַים געפֿרוֹאָוט דערקלערן ווי אַזוי אַיְן קייסער צעקריגט זיך מיט אַ צוּוִיתָן קייסער אַיבער אַ שטיק לאָנד צי אַיבער עפּעם אַנדערש, אונן דערפּון קומט אַרויַס אַ מלחמה. טאלוי האט דאס אַבָּער נִיט געקבָּנט פָּאָרְשְׁטִיָּן, — אָז די קייסערם קריינן זיך, וואָס-זשע איין מיין טאָטַע שׂוֹלְדִּיק? — זאלן זיך זיך בעסער אַליין שלאגן אונן לאָזֵן מיין טאטן אַין דער הײַם — האט ער צוּרִיק גענטפּערט.

די סאלדאָטן איין געפּעלן געוואָן טאלים רייד. — גוּט געזאנט קלײַינער טאלוי, גוּט געזאנט. זאלן די קייסערם אַליין זיך ריינן באָ די נועער. — האבן זיך געלאָכֶט אונן אַים געקלאָפֶט אַין פְּלִיצַע.

אין א מיטן נאכט

אנחביב הארכסט זיינגען אין טאל פארגעהקומען בלוטיקע שלאכטן.
ווי האבן זיך אנגעההיבן פולצ'לינג אין א מיטן נאכט. טאליז איז דער
מאלאט מיט נאך צוווי פאסטוубער געווען מיט די פערד אין פעלד. ער
איו געלען אין גראז מיטן פנימ צום נאכטיקון הימל און אויסגעזונגען
אויפן קול א טרייריך מלחהה-ילד :

אוֹי טָاطָעַ מִין טָاطָעַ, וּרְעֵרֶת וּעְטַעַ גַּבְּן עַפְּן,

וּעַן עַם וּעַט וּוַיְסַן דָּעַר וּוַיְנַטְעַ?

אוֹי טָاطָעַ מִין טָاطָעַ, וּרְעֵרֶת וּעְטַעַ פָּאַרְזְּיוּן,

וּעַן עַם וּעַט גַּרְיַנְעַן דָּעַר פָּרְילִינְגַּ?

דאַס לִיד הַאַט אִים שְׁטָאַרְקַּן גַּרְיַרְט אַזְנַן עַר הַאַט נַאֲכַן זַיְנְגַּעַן
איינְגַּעַרְאַבְּן דָּעַם קָאָפַּן אין גְּרָאַז אַזְוַי לְאַנְגַּג גַּעַלְיַפְּעַט בַּיּוֹ עַר
איוֹ אַנְשְׁלָאָפַּן גַּעַוְאָרְן.

די מַאְמָע זַיְנַע הַאַט יַעַנְעַ נַאֲכַט גַּעַנְעַכְטִיקַּט אַיִן דָּאָרָף. זַי אַיִן
נאָך בַּיְמָטָאָג אַחַדְן גַּעַגְגַּעַן זַיִך נַאֲכְפְּרַעְגַּן, צַי הַאַט וּרְעֵרֶת נַיְט גַּעַ-
הַעֲרַט וּעַן די צַוְּגַעַנוּמַעַן אַיִן מַלְחָמַה אַרְיַין וּוּלְזַן שַׂוִּין אַהֲיַמְקּוּמוּן.
איַן טָאל אַיִן גַּעַוְעַן שְׁטִיל. די טְוִוְוְנְטָעַר סַאַלְדָּאַטָּן פָּוֹן די פָּאָרָ-
שְׁוִידְעַנְעַ עַסְטְּרִיְכִּישַׁע לְעַנְדְּעַר הַאַבְּן דָּאָרָטַן גַּעַרְוָת אַיִן די גַּוּוֹיְסַע
בַּאֲרָאַקְן אַזְנַן גַּעַהְלָוְמַט וּעַן וּיְעַרְעַ וּוַיְיַטְעַ הַיְיָמָעַן. צָלָע טָאל אַיִן
איַן דָּעַר שְׁטִילְקִיּוֹט אַרְיִינְגַּעַפְּאַלְן אַזְיַּפְּזַ אַקְרָעַץ אַדְעַר אַמְּרַמְּלָעַן
פָּוֹן שְׁלָאָפַּ.

— מַאְמָע, הַאַלְטַמְּ מִיךְ צַו. מַאְמָע מִינְעַן. אַיך הַאַב מַוְרָא, אַיך
הַאַב מַוְרָא. — הַאַט אַיְנְגַּעַר סַאַלְדָּאַטָּן, אַזְנוּיְפְּגַעַקְנוּיְלָטָעַר אַוְיַּף

זַיִן בְּעַטְל, אוִיסְגַּעַרְוָפַּן מִיט אַצְטְּרִיךְ שַׁוְואָךְ קָוְל.

— אַיך הַאַב דִּיר אַכְבָּר גַּעַזְאַנְטַ, אַז אַיך וּוְעַל זַיִך גַּיד אַמְּמָקָעַרְן

אַחֲרִים אָזֶן דּוּ חָסֵט גְּעוּווִינֶט, — חָסֵט אָזֶן עַלְמָעָרָרָר גְּעַרְעָדָט פֿוֹן שְׁלָאָפֶן. — מְאַרְגְּנָרוּיט, מְאַרְגְּנָרוּיט, דּוּ לְיִכְסַט מִיר צָו מִין טְוִיט, צָו מִין טְוִיט, — חָסֵט אַסְּאָלְדָּאָט אַיְן דּעָר שְׂטִיל אַיְבְּעַרְגְּעַרְעָדָט דִּי וּוּרְטָעָר פֿוֹן אַ לְּיָה, וּוּאָסֶם עַר חָסֵט עַרְשָׁת אַיְן אַוּוֹנֶט זִיךְּ אַיְסְּגָּעָלְעָרָנֶט.

מִיטְאָמָּאָל הָאָבָּן קָאָנָּאָנָּעָן-דוּגְּנָעָרָן, וּוּ אָזֶן עַרְדְּצִיטָּעָרְנוּשׁ, אַוְּפֶן גְּעַטְּרִיְּסְּלָט דּעָם גְּאַנְצָן טָאָל. אַ טְּרוּמִיטָּעָרָן, אַ פּוַּיְקָן אָזֶן אַ שְׁטָאָרָק גְּעַשְׁרִיְּיָה וּוּ פֿוֹן טְוִוְּנְטָעָר וּוּלְדְּגָעָוּאָרְעָנָעָן מְעַנְשָׁנָן חָסֵט אַגְּגָעְפִּילָט דִּי-לוּפֶט. עַס חָסֵט אַיְן מְעַרְבִּיבְּ-זְוִיְּת אָזֶן לְיִכְטָיק גְּעַמְּאָכָט דִּי נָאָכָט. מִיט אַ שְׁטָאָרָקָעָר רְוִיְּקִיְּת אָזֶן לְיִכְטָיק גְּעַמְּאָכָט דִּי נָאָכָט. טָאָלִי חָסֵט זִיךְּ אַרְסָנָעָן פֿוֹן דּעָר עַרְדָּה. הָאָלָב אַיְן שְׁלָאָפֶן זִיךְּ גְּעוּוִיטָעָר.

פֿוֹן דּעָר לְיִכְטָיקִיְּת אָזֶן פֿוֹן דּעָם טְרוּמִיטָעָרָן אָזֶן דּוּגְּנָעָרָן זִיְּנָעָן דִּי פּוּרְדָּ שְׁטָאָרָק וּוּלְדָּ גְּעוּוֹאָרָן. זִיךְּ הָאָבָּן אַיְבְּעַרְגְּעַרְעָאָלָוָת דִּי פָּאָשָׁעָ אָזֶן דִּי פָּאָסְטּוּכָּעָר אָזֶן מִיט פָּאָרְרִיסְּעָנָעָן עַקְּוֹן אַזְוּעָק אַחֲרִים. נָאָר טָאָלִים אַיְגָן פּוּרְדָּ חָסֵט מִיט אַגְּגָעְפִּיצָּט אַיְעָרָן גְּעוּוֹאָרָט אַוְּפֶן זִיְּן רְיִיטָעָר.

— דִּי רְוִיְּשָׁע סְאָלְדָּאָטָן קוּמָעָן, — הָאָבָּן דִּי פָּאָסְטּוּכָּעָר אַוְּסִּיסְּ גְּעַשְׁרִיְּגָן אָזֶן אַיְן טְוִיטָ-שְׁרָעָק אַגְּלָאָפֶן פֿוֹן דּעָם פִּינְטָה, וּוּאָסֶם נִיְּמָטָה קָעָגָן זִוְּעָרָעָטָמָעָם אָזֶן קָעָגָן זִוְּעָרָקִיְּסָעָר. טָאָלִי חָסֵט זִיךְּ אַרְוִיְּפֶן גְּעַכְּאָפֶט אַוְּפֶן זִיְּן פּוּרְדָּ אָזֶן אַגְּטוּמְלָטָעָה אָזֶן אַיְן שְׁטָאָרָקָן גְּלָאָפֶן גְּעַנוּמָעָן אָגָּנָן וּוּאוּ דִּי אַיְגָן הָאָבָּן אַיְם גְּעַטְּרָאָגָן. עַר אָזֶן גְּעַרְתָּוּן מִיטָּן בָּאָרָג אָזֶן אַיְן דּעָר צְעַהְעַלְטָעָר נָאָכָט מִיט קִינְדִּישָׁע גְּרוּוּסָע אַיְגָן דּוּרְזָעָן וּוּאָסֶם עַמְּ אָזֶן אַלְחָמָה.

אָזֶן דּעָר זְוִיט, וּוּאוּ עַמְּ אָזֶן גְּעַלְעָגָן דִּי רְוִיְּשָׁע גְּרָעְנִיאָץ זִיְּנָעָן דִּי פּוּלְדָּעָר גְּעוּוֹעָן פָּאָרְפְּלִיְּיָצָט מִיט אַרְמִיְּעָן אַרְיְבְּעַרְגְּעַקְּוּמוּנָעָן פֿוֹן יְעַנְעָר זְוִיט וּוּאָסָעָר. דִּי רְוִיְּשָׁע אַרְמִיְּעָן הָאָבָּן נִיתְּמָרְשִׁוּת אָזֶן רְיִיעָן, נָאָר שְׁטוּרְעָמְדִיק גְּעַלְאָפֶן מִיט בָּלָאָנְקָנְדִּיקָע שְׁוּוּרָהָן אָזֶן שִׁסְּנְדִּיקָע בִּיקְסָן.

וּוּ וּוּלְאָפֶן זִעְגָּעָן דִּי רְוִיְּשָׁע בָּאָפְּאָלָן דִּי עַסְּטְרִיוֹיכִישָׁע סְאָלְדָּאָטָן. דִּי

איבערגעשראקדענע עסטרויוכער זונגען ווי בינען פון און אייבער-געפאלענעums בונשטאך געלפּויגּן פון די באראקּן צו זוייערע אונגע-גרייטע שואנגרייבער. זוי זונגען געלפּאָן הינטערוילעכטם, און מיט אויסגעשטרעקטע שטאלענע באיאנעטן אביסל אפּגעעהאַלטּן דעם פֿינט. עט האט אין טאל הייך אפּגעקלונגען דער קלאנָגּ פון דעם גע-פעכט מיט די שאָרֶפּע אָרְבּוֹלְטִיקּטּע מעסערם און זיך אויסגעמיישט מיט די יאמערלעכע קולות ווּאָסּ האָבּן זיך אָרוּסְגּוּרִיסְטּן פון די אָרוּזְוֹאַנדְעַטּה הערצער.

טאלִי האט רײַטְנְדִיק געקוּקְט אַוְיפּ דער פָּאנְטְּרָצְמָע אַין טָאָל. ער האט געזען דעם געלְוִיפּ פון די סָאַלְדָּאָטָן, ער האט געהרט ווי-ער געוֹזָלְדָּן אַין קְרַעְכְּצָן אַין זוי געזען פֿאָלָן צו דער ערְד ווי פְּלִינְגּ. עם אַיְזָן אַים גַּאֲרִינִיט אַיְנְגַּעְפָּאָלָן, אָז ער אַלְיָין אַיְזָן פִּיעְרָה, אָז אַיבָּעָר זַיְן קָאָפּ פִּיאְפּ אַין האָגְלָעָן די בלְיְיָעָנָע קוּלְיָן. מִיטְאָמָּל אַיְזָן ער מיט זַיְן פָּעָרְד אַפְּאָל גַּעַטָּן צו דער ערְד. אַשְׁטְּרָאָטּ ווּאָרָעָם בְּלָוָטּ האט אַשְׁפְּרִיאָן גַּעַטָּן פון פָּעָרְדָּס קָאָפּ אַים גַּלְיָיך אַין פְּנִים אַרְיָין. טָאָלִי האט זַיְך נִיך אַיְפְּגַּעְשְׁטָעָלָט, דָּאָס פָּעָרְד האט זַיְך אַיְזָן גַּעַטָּלָט אַיְפְּשְׁטָעָלָן, עם האט אַבָּעָר נִיט גַּעַקְעָנָט. האט עט פָּאַמְּלָעָד אַיְפְּגַּעְהָוִין דעם קָאָפּ אַין מיט דעם אַיְנָעָם אַיְגָן צָוָם לעצטָן מָאָל אַקְוָק גַּעַטָּן אַוְיפּ טָאָלָין. פָּאַמְּלָעָד האט דָּאָס פָּעָרְד דָּוְתָּאָך צוּרִיך אָרְפְּגַּעְלָאָטּ דעם קָאָפּ צו דער ערְד, אוּסְגַּעְזְּוִינְגּ די פִּים אַין גַּעַפְּאָלָן טּוּוִיט. טָאָלִי האט אַיְצָט אַוְיפּ קָוָל גַּעַנוּמָעָן שְׁרִיעָן אַין ווּיְיָעָן.

— זַיְ שְׂטִיל אַיְנָגָל אַין לִיְגּ דִּיך אַוְוקּ אַוְיפּ בּוּיך ווי אַיך, אָז נִיט ווּעַט עט דִּיך אַיך טְרָעָפּן, — האט ער דערהערט ווי עמִיצָעָר רעדט אַין דער שְׂטִיל. ער האט זַיְך אָרוּמְגַעְקָוּקְט אַין דערזָעָן ווי אַסָּאַלְדָּאָט אַין אַן עסְטְּרִיוּכְּיָשָׁן מַוְנְדִּירָה רָוקְט זַיְך לְעָבָן אַים אַוְיפּן כּוֹיך ווי אַשְׁלָאָנָגּ. — זַוְּנָעָלָע, אַיך בֵּין פָּאַרְזְּוֹאַנְדָּעָטּ, אַיך פִּיל דָּאָס בְּלָוָטּ אַונְטָעָרָן הָעָמָדָה. קָוָם מִיר אַין אַשְׁלָאָז ווּעַסְטוּ מִיר בְּאָנָ-דָּאוּשְׁוָן מִין ווְאָנוֹהָ, — האט דער סָאַלְדָּאָט אָרוּסְגּוּרְעָכְטּ. טָאָלִי האט אַנְגַּעְקָוּקְט דעם מַעְנְטָשָׁן, ווּאָסּ האט אַ פָּאַרְשְׁוּזְּיָצְּטָעָר,

א פארבלוטיקטער זיך געווילגערט אויף דער ערַד און ער האט ווי פארגעטען און זיין פערַד. — ניט ווית פון דאנען איז מײַן שטוב. אט דאָרטן הינטערן באָרג. — האט ער זיך אַנגערופֿן און זיך אַזועקֿ געלייגט לעבען סַלְדָּאַט אַיְפִּין בְּוֵיך. זיי האָבָן בַּיַּדְעַ גַּבְּלִיכְמַט אָן גַּעֲדוֹז צו דער שטוב אַין טָל אַרְיָהן. הַגְּטָעַר זַיִה האָט גַּבְּלִיכְמַט אָן גַּעֲדוֹז גַּעֲרַט מִיט שִׁינְנוֹאַרְפֶּעֶר אָן גַּרְאַנְאָטָן. אַלְעַמְּאַל האָט אַשְׂתִּיך באָרג. אויסגעמעישט מִיט פִּיעַר, ווי אַוּאַלְקָן זיך אַוִּיפְּגַּהְוִיכְן צוֹם הַיּוֹלֵד. — בִּיאָג אָן דֻּעַם קָאָפֶן אַינְגָּל, — האָט דער סַלְדָּאַט אַלְעַמְּאַל אַרְוִיסְגַּעְקִיכְמַט, אָן זיך נַאֲגַעְפְּרַעְגַּט צַי עַס אַיז נַאֲך וּוּוִית צוֹ דער שטוב.

ערשט פָּאָרְטָּאָג, ווען טָלִי מִיטַּן סַלְדָּאַט זַעַנְעַן שְׁוִין גַּעֲוֹעַן לעבען דער שטוב אַיז אַין טָל שְׁטִילָעַר גַּעֲוֹאָרָן. דער סַלְדָּאַט האָט גַּעֲהָאָט אַ קּוֹיֵל אַין דער זַיִיט אָן אַ מעַמְּרַעְ-שְׁטַאַר אַין אַקְסָל. זַיִיט זַעַנְעַן אַרְיָהן אַין שטוב אַין טָלִי האָט גַּעֲהָאָלְפָן דֻּעַם קָרָאָנְקָן זיך אויסְטוֹן. דַּעֲנָגָאַך האָט ער אַים פָּאָרְחָאַמְּעוֹעַט דַּאַס בְּלוֹט אָן פָּאָרְטָּאָג זַיִיט.

אַינְדָּעָרְפִּי אַיז דער סַלְדָּאַט צו זיך גַּעֲקוּמָעַן. ער האָט גַּעֲפַנְטַּד די אַיְגָּן אָן אַנְגַּהְוִיכְן דָּרְצִיְּלָן טָלִיְּן, וּוְאָס אַיז דִּי גַּאֲנְצָעַ צִוְּטַּפְּן זַיִן כְּעַט נִיט אַפְּגַּעַטְרָאָטָן, זַעַנְעַן זַיִן הַיּוֹם אָן זַעַנְעַן זַיִן קִינְּנָהָרָאָלְעָד אַין וּוּוִיטָן טִירָאָל. אַכְּבָּעָר אַינְמִיטָן דָּרְצִיְּלָן זַעַנְעַן אַרְיָהָנִיָּה גַּעֲקוּמָעַן עַטְלָעַכְּעַ קָאַזְאָקָן, אַיז גַּרְוִיסָּע פּוֹטְעָרָנָע הַיְתָלָעָן, מִיט אַוִּיסְגַּעְשְׁטָרָעַקְטָּע בִּיקְסָן אָן צִוְּגַּעַנוּמָעַן דֻּעַם קָרָאָנְקָן אַיז גַּעֲפָגָן גַּעֲנְשָׁאָפְּט.

טָלִין האָבָן זַיִה הַיִּסְׁנָן שְׁפָאָנְעַן די פָּעַרְד אָן אַים בָּאָפְּיוֹלְן צְנוּוֹפְּצָפְּרִין אַלְעַטְוִיטָע אָן פָּאָרְזָוָאַנְדָּעַטָּע וּוְאָס זַעַנְעַן גַּעֲלָעָן צְעוֹוִיט אָן צְעַשְׁפְּרִיּוֹט אַיבָּעָרָן טָלָל.

סָלְדָאַטּוֹ אָוֹן סָלְדָאַטּוֹ

איין פעלד האט מען ניט געארבעט, וויילעם האט דארטן צו אפט געהאנטלט מיט קוילן. טאלי האט די גאנצע צויט זיך אַרומגעדרויט צוישן די סָלְדָאַטּוֹן, גִּלְיִיךְ וְוַיְיךְ עַר וְוַאֲלַטְּ דָּאַרְטָן אַרְוָמְגְּעָוָכְּטָן זַיְן טָאַטָּן, וְוָאַסְּ הָאַטְּ פָּוֹן זַיךְ גַּעֲלָאַזְּתָן הָעָרָן זַיְנָטָן מֵעַד אַיְם צַוְּגָעָן נָוְמָעָן צו דָּעָר מְלָחָמָה. סָלְדָאַטּוֹן זַעֲנָעָן איַן טָאַלְּ, איַן דָּעָר מְלָחָמָה-צִוְּיִיטָן גַּעֲוָעָן גַּעֲנָגָן. עַמְּ הָאַבָּן זַיךְ אַחֲיָן גַּעֲצִוְּגָן אַרְמְיוּעָן פָּוֹן פָּאַרְשִׁידְעָנָעָן לְעַנְדָּעָר. זַיךְ זַעֲנָעָן גַּעֲקוּמָעָן פָּוֹן עַסְטְּרִיךְ, אָוְנְגָּאָרָן, רָוְסָלָאָנָה, דִּיְּתְּשָׁלָאָנָה, אִיטָּאָלְּיָעָן, טָעָרְקִיָּה, פְּרָאָנְקְרִיךְ, פְּוִילְּזָן אָוֹן פָּוֹן נָאָךְ לְעַנְדָּעָר. איַין אַרְמְיוּעָן אַיְם אַגְּנְטָלָאָפָּן אָוֹן אַנְדָּעָרָעָן אָוֹן גַּעֲקוּמָעָן. די אַרְמְיוּעָן הָאַבָּן גַּעֲטְרָאָגָן אַלְּעָרְלִיָּה אָוְנִיפְּאַרְמָעָן אָוֹן גַּעֲרָעָדָט פָּאַרְשִׁידְעָנָעָן שְׁפָרָאָכָן.

די סָלְדָאַטּוֹן הָאַבָּן טָאַלְּיָן זַיךְ לִיב גַּעַחָאַטְּ. זַיךְ הָאַבָּן אַיְם שְׁטָעָנְדִיקָן גַּעֲגָבָן בְּרוּוּת מִיטָּ צֻוקָּעָה, זַיךְ הָאַבָּן אַיְם אַנְגָּנוּוֹיָן אַוִּיפְּ דָּעָר מְאָפָּעָן וְוָאוֹ זַיְעָרָעָן לְעַנְדָּעָר לִיגְזָן אָוֹן אַיְם גַּעֲלָרָנְתָן לְיַיְעָנָעָן. שְׁרָיְבָּן אָוֹן רָעָדָן אַוִּיפְּ עַטְּלָעָכָעָן שְׁפָרָאָכָן.

די מְלָחָמָה, די בְּלוֹטִיקָעָ שְׁלָאַכְּטָן איַן טָאַלְּ, הָאַבָּן טָאַלְּיָן אַיְנָגָאָנְצָן וְזַיךְ אַיְכְּבָּרְגָּעָבָּיָן. עַר אַיְם שְׁטָעָנְדִיקָן גַּעֲוָעָן טְרָוִיעָרִיךְ אָוֹן פָּאַרְטְּרָאַכְּטָן וְזַיךְ אַנְטָלְטָעָר. איַן וַיְיַעַן אַיְיָעָרָן הָאַבָּן זַיךְ גַּעֲמִישָׁתְּ דיְ קְלָאָנְגָּנָעָן פָּוֹן דיְ שְׁפָרָאָכָן, פָּוֹן דיְ פָּאַרְשִׁידְעָנָעָן אַרְמְיוּעָן. פָּאַרְ וַיְיַעַן אַוִּינָן הָאַבָּן בְּיַיְתָּאָגָן אָוֹן בְּיַיְנָאָכָטָן גַּעֲלָאָנְצָטָן דיְ רָעָלָסָן, וְוָאַסְּ וְזַעֲנָעָן גַּעֲלָאָפָּן דָּוָרָךְ וַיְיַעַן פָּעַלְדָּעָר אָוֹן וַיְיַעַטְּ לְעַנְדָּעָר. דיְ שְׁטָאָרָקָעָן בְּעַנְקָשָׁאַפְּטָן נָאָכָן טָאַטָּן האַטָּן אַיְם נִיטָּ גַּעֲלָאַזְּתָן אַיְנָרָעָן. עַפְּעָם אָוֹן אַוְמָרוּ האַטָּן זַיךְ אָוֹן אַיְם בָּאַזְעָצָטָן אָוֹן אַיְם גַּעֲטָרָבָן פָּוֹן דָּעָר וְוַיְסְטָעָר הַיּוֹם.

אוֹין דָּעָר טָאַלְּ האַטָּן זַיךְ אַיְנָגָאָנְצָן פָּאַרְעָנְדָּעָרָט. עַמְּ הָאַבָּן דָּאַרְטָן נִיטָּ מַעָּרָ גַּעֲבָּלִית דיְ גַּעֲלָעָ מַיְלָכְּבָּלוּמָעָן. דיְ טַוִּיזָנְטָעָר פִּיסָּ פָּוֹן דיְ סָלְדָאַטּוֹן הָאַבָּן זַיךְ צַעֲטָרָאָטָן. עַמְּ האַטָּן דָּאַרְטָן שְׁוִין מַעָּרָ נִיטָּ אַפְּגָעָן.

אויפן דרייטן יאר פון דער מלכחה האבן טאלאי אונ זיין מאמען געומזט אנטלויפן פונם טאלא. די שלאלכטן האבן דעמאלאט אונגעעהאלטן בוייטאג אונ צוינאקט. די קוילן האבן אויסגעקלאפעט אלע שייבן פון די פענצעטער און צעלעכערט די שטײינערגע ווענט. אבער זיין האבן פאראלאזט זיעער הים ערשות ווען עס האט איזינגאַל, אין אַסיטן נאקטן. אונגעעהויבן ברענען דער דאָך איבער זיעירע קעפ. טאלאי מיט דער מאמען זענען דעמאלאט, מיט פוקלעד אונגעערן די אַרעטס, אנטלאפּן אַין דאָרכּ אַרְיוֹן.

אויס מַלְחָמָה

די סאלדאטען אין טאל האבן אין א שיינגעט טאג א ווארף געטונג
די ביקסן צו דער ערֵד, זיך צענרגזן אויפֿן קול: — אויס מלחמה!
אויס מלחמה! — אונ זיך צעלאָפּן אהרים.

עם האט זיך ענדלעך גענדיקט די מלחמה און די ציגענו מענען
האָבן אָנגעההיַבָּן זיך אָמְקָעָרָן אהרים. ווער א געזונטער און ווער א
פארקריפְּלָטָעָר. פֿון א סְך איז אָכָּבָּר בְּלוּיז דער נָאָמָּעָן צְרוּקָגָעָקוּמָּעָן.
פֿון טָאָבִים טָאָטָן, ווֹאָס אַיז אָוִיך גְּעוּוֹן אַין מלחמה, האט מען
געבראָכָט אַגְּרוּם, אָז ער גְּנוּיט אָהָרִים פֿון גְּעָפָּנָגָעָנָשָׂאָפּ. פֿון טָאָלִים
טָאָטָן אַיז בְּלוּיז דער טְלִיָּת-אָזְנַ-חֲפִילָן-זָאָק צְרוּקָגָעָקוּמָּעָן. ער אַיז
געפָּאָלָן אַין דער מלחמה. די שׂוֹאָרָצָע בְּשָׂוְרָה האט זיך שׂטָּאָרָק אַיִּינָן
געצְיוּלָטָע טָעָג אָרוּם גְּעַשְׁטָאָרְבָּן.
טָאָלִי אַיז אַיבְּרָעָנְגָּבְּלִיבָּן אַיִּינָעָרָן אַלְיָין. די מלחמה האט צוּגָעָן
רוּבָּט בא אַים טָאָטָע מָאָמָע, צְעַשְׁטָעָרָט זִוְּן הַיָּם אָז דָּרְצָוּ האָט
מען טָאָבִין, אַין יְעַנְעָם יָאָרָה, אַוּוּקָגָעָבָן דִּינָעָן צוּ רַיְיכָע אַוְיפֿן
צְוּוּיָּוִין דָּאָרָף. בְּלוּיז די יְרוּשָׁה, — דָּאָס פָּעֵל מִיט די שׂוֹצְגָּרְבָּעָר אַיז
אַים אַיבְּרָעָנְגָּבְּלִיבָּן.

— נִי טָאָלִי אַין פָּעֵל אַרְיָין. קָעָר דִּיך אָס צוּם טָאָטָן ערֵד,
— האט זִוְּן אַלְטָע מִימָע, בא ווּמָעָן ער האט זיך אַוְיפֿגָּעָה אָלְטָן, צוּ
אַים גַּעַרְעַדְטָן.

— זָאָל נֶאָר טָאָבִים טָאָטָע אַהֲיָמָקָומָעָן ווּעַט ער אַוְיפֿבּוּעָן פָּאָר
דיְר מִיט טָאָבִין אַ נִּיעָ שְׁטוּב הַינְטָעָרָן בָּאָרָגָן — האָבן שְׁכָנִים
אַים גַּעַטְרִיּוּסְטָן.

אין אַיִּין טָאג אַיז טָאָלִי צוּם עַרְשָׁטָן מַאָל אָרוּם אַין פָּעֵל אַרְיָין

אַקְעָרֶן אֲשִׁטֵּיק עַרְדָּה, וְוָאָס הַאֲטָמָגָנְצָע פִּיר יַאֲרָגָנְרוֹתָם. עַר אַיְזָא
טְרוּיְעָרִיקָעָר נַאֲגַנְגַּאֲגַנְגָעָן דָּעַם אַקְעָר אָזָן נִיט גַּעֲפִילְטָדִי אַמְּאַלְקָע
פְּרִידָדְפָּוָן אַרְבָּעָטָה. שְׂוִין בָּאָמָפִינְפְּטָן צִי בָּאָמָז זַעֲקָסְטָן שְׁנִית עַרְדָּה,
וְוָאָס דָּעַר אַקְעָר הַאֲטָמָאִיבְּעָרְגָּעְקָעְרָטָמָיְטָן פְּנִים אַרְאָפָּה. הַאֲטָמָה עַר
אַיְוּפְּגַעְאַקְעָרָטָאָפָּוָס פָּוָן אַמְּעַנְטָשָׁן, אַן אֲגַנְגַּעְגַּעְנוּמָעָן אַיְזָא
עַר הַאֲטָמָה בָּאַלְדָּאַפְּגַעְשְׁטָעָלָטָדִי פָּעַרְדָּה, מִיטָּרְאִיקִיטָּאַרְוִיסְגַּעְגַּעְנוּמָעָן
דָּעַם פִּים. אַיְסָאַפְּגַעְרִינְיִקְטָּפָּוָס פָּוָן דָּעַר עַרְדָּה אָזָן נַאֲכָן שְׁטִיוֹלָדְעַרְקָעָנָטָה,
אָזָוָעָר אַיְזָאָפָּוָס אַדְיִיטָשָׁן סַאֲלָדָטָה. וּוּיְמַטָּעָר אַקְעָרָן הַאֲטָמָה עַר שְׂוִין
נִיט גַּעַוְאָלָטָה, אַזָּאָעָלָהָקָעָלָטָה. אַזָּאָעָלָהָקָעָלָטָה דָּעַרְפִּילְטָה צָו זַיְינְגָעָ
עַרְדָּה, וְוָאָס אַיְזָאָזָן דָּעַר מְלָחָמָה גַּעַמִּיסְטִיקָטָגְעַוְאָרָן מִיטָּבָלוֹת
אָזָן פְּלִישָׁפָּוָס מְעַנְטָשָׁן.

— אַיְזָאָזָן דָּאָמָר נִיט אַקְעָרָן, — הַאֲטָמָה עַר גַּעֲרָעָדָטָצָו דִּי
פָּעַרְדָּה, צָו דִּי שְׁטוּמָעָצָוְוִי בָּאַשְׁעָפָעָנִישָׁן, זַיְיָ אַוִּיסְגַּעְשְׁפָאַנְטָפָּוָס אַקְעָרָן
אָזָן זַיְיָ אַנְגַּעַטְרִיבָּן אַיְזָאָפְּרָאָפָּיְן. דָּעַם פָּוָס הַאֲטָמָה עַר אַיְנְגַּעְוּוַיְקָלָטָ
אַיְזָאָזָק אָזָן אַיְסָאַפְּגַעְרִיבָּן אַונְטָעָר אַשְׁטִיאָן, דָּעַם אַקְעָרָן הַאֲטָמָה עַר
גַּעַלְאָזָטָשְׁטָעָקָן אַיְזָאָזָן דָּעַר עַרְדָּה אָזָן אַלְיָוָן הַאֲטָמָה עַר זַיְקָאַפְּגַעְלָאָזָטָ
מִיטָּרְאִיקָּטָדִי גַּלְאַנְצָנְדִּיקָעָרְלָעָפָּוָס פָּוָן דָּעַר בָּאָזָן.

עַר אַיְזָאָזָן דָּאָמָר נִיט אַדְרָנָאָךְ זַיְקָאַפְּגַעְדָּרִיְּטָמָ
מִיטָּנְפָּנִים צָוָמָטָאָל. — טָאָבִי, אַיְקָגְיִי אַוְעָקָוְוִיְּטָפָּוָן דָּאָזָעָן. אַיְקָ
קָעָן דָּאָמָר נִיט זַיְינָן. — הַאֲטָמָה עַר גַּעֲרָעָדָטָהוֹיָה, גַּלְיִיךְ זַיְיָ עַר וּוּאָלָטָ
זַיְיָ פָּאָר זַיְקָאַפְּגַעְלָוְיָה אַיְזָאָזָנְגַּעְקָוְמָעָן אַבָּאָזָן. זַיְיָ הַאֲטָמָה זַיְקָאַפְּגַעְלָאָזָטָ
נִיטָּרְאָכָטָמָה, נַאֲרָפְּלִינְקָמָה זַיְקָאַפְּגַעְעָכָאָפָּטָמָה אַוְיָפָּה דָּעַר לְוִוְּפָנָיָה.
דִּיקָעָר בָּאָזָן.

— טָאָלִי וּוּאַוְאָחָיִן פָּאָרְסָטוֹ? — הַאֲטָמָה אַפְּוִיעָרָה, וְוָאָס הַאֲטָמָה גַּעַ-
אַרְבָּעָטָה אַיְזָאָזָן פָּעָלָה, אַיְסָאַפְּגַעְגַּעְנוּרִינְגָּן.
— אַיְזָאָזָן דָּעַר וּוּאָלָטָה אַרְיָיָן. — הַאֲטָמָה טָאָלִי גַּעַנְטָפָעָרָטָה. — אַיְזָאָזָן
וּוּאָלָטָה אַרְיָיָן.

אין דער וויאטער ווועלט

א פערצן-יאריךער האט טאלוי אובערגעלאזט דעם טאל און איזועק
אין דער ווועלט ארין. אויסגעזען האט ער מיט עטלעכע יאר עלטער.
ער אי געווונ א געזונטער ברײיט-ביינערדיקער יונג פון מיטעלן
וואוקס-מייט א געדיכטן שווארטצין קאפ האָר, מיט טרייעריךער פאָר-
טראָכטש איזען און מיט יונגן העלן מאָך אויף זיין ברונלעך פולן פנימ.
אין דאָרַפּ האט מען ניט געוואָסט וואֹו ער איי פֿאָרַפּֿאָלן געווואָרַי.
טאָבִֿי האט די איזען זיך איזינגעקוּקט נאָך אַים. אַירַע טאָטַע מאָמע
האָבָן זיך געהאלטן אין איין נאָכְפּֿרַעַגּן באָ די דֿוּרַכְפּֿאָרַעַר און באָ די
צֿוּרַיקְגּוּקְמַעַנַּע פון מלחהָה :

— ניט געווונ וואֹו טאלין ?

— ניט באָגְעַנְגַּט עריגַע טאלין ?

— טאלוי פון טאל ? אוודאי וואֹו דער'הרג'עט געווואָרַן, — האָבָן
אלע געצוּגַן מיט די אַקסְלַעַן. אַזְוֵי אַרְוָם האט זיך בִּיסְלַעַכוּזַי פֿאָרַ-
שְׁפִּירַיט דער פֿאָלְשֶׁעֶר קְלָאנְגַּן, אָז טאלוי איי דער'הרג'עט געווואָרַן באָט
אַרְאַפְּשְׁפִּרְנְגַּעַן פון אַ לִוְפְּנִידְקֻרְבָּן אָז אלע האָבָן אַים שווין
געהאלטן פֿאָר טוּיט. נאָר טאָבִֿי האט אַים שטענדְקַע פֿאָר זיך געווונ
אַ לעבעדיַקְן און אַיְינְמַאַל אַין חַלוּם אַים געווונ אַנקְמוּן אֲחַיִם.
טאלוי האט זיך אַזְוֵעַקְגּוּלְאַזְטַּעַת ווְאַנְדְּרַעַן אָוֹן ווי פֿאָרַגְעַטַּן אַן אלְגַּ-
וָסָם ער האט געלאָזַט הינטער זיך. אויפְּן וועג האט ער זיך צֿנוּיַּ-
געטראָפְּן מיט נאָך אַינְגְּלַעַה, ווָסָם עַנְעַנְגַּע, ווי ער, אַין דער מלחהָה
גַּעֲבַּלְבַּן אַן טאָטַע מַאְמַע אָוֹן אַן אַ הַיּוֹם. ער האט מיט זיך זיך
אַרוּמְגַעְשְׁלַעַפְּט אַיְופּ ווַיְוַיְטַע ווּעַגְן. ניט פֿאָרַן לְעַבְנַן אָוֹן ניט פֿאָרַן טוּיט
צּוּוִישַׁן זיך זיך גַּעַשְׁרַאַקְן. מלחהָה-צִיְּטַע האָבָן זיך געווונ גענְגַּע מענטשַׁן
צּוּוִישַׁן לְעַבְנַן אָוֹן טוּיט. זיך האָבָן זיך אַרוּפְגַעְכְּאַפְּט אַיְופּ לִוְפְּנִידְקֻרְבָּן

באנגען, זיך גענצעט איבער גרעניצין אין פינצטערע נעכט און איזו
ארום אויסגעזען אַ וועלט. איזו לאנג ווי עס איז געזען ווארטע און
דרויסן האבן זי, ווי ווילדער, זיך אויפגעהאלטן אין פעלדער און און
וועילדער. וויער עסן האבן זי אַ מאָל פאָרדינט דורך עפֿעס אַ אַרבּעט
און אַמאָל האבן זי עס גענגבּעט, וויל דער הונגער האט זי גע-
צ'וואָוינגען דערצ'ו. ווינטער האבן זי גענעציקט און פאָרלאָוטע
הייזער, וואָס זענגען און דער מלחהּ געבליכּן אַן טירן אַן אַן
פֿעְנְצְטְעֵר אַן אַמאָל איזק אַן געפֿעְנְקְעַנְישׁ.

אַרְיוֹבּעֶר אַ יָּאָרֶת טָאָלִי זיך אַזְוִי אַרְמְגָנָעַשְׁלָעַפְּט אַוְיָףּ דִּי וּוּגָן,
בֵּין עַר האט זיך דערשְׁלָאָגָן קִיּוֹן דִּיטְשְׁלָאָגָן אַן דָּאָרְטָן אַרְמוֹגָעָן
וּוְאַנְדְּעָרָט אַ גָּאנִין יָאָרֶת צִוְּיָוִת.

עַטְלָעַכְּעַ וּוַיְנְטָעַרְזְּוָאָכְּן האט עַר זיך אוֹפְּגַעַהָאָלְטָן אַן אַ
בִּיּוּרְשָׂן דָּעַרְפֵּל. עַר האט זיך דָּאָרְטָן אַפְּגַעַשְׁטָעַלְטָן באָ אַ פָּאַמְּלִיעָ
פּוּיְעָרִים אַן זי צְוַגְּעַהָאָלְפָן בָּאָם וּוּבְשָׁטוֹל. דָּאָס קְלִיְינָעַ דָּעַרְפֵּל אַן
די פְּרִידְלָעַכְּעַ מְעַנְטָשָׁן האָבָן אִים דָּעַרְמָאָנָט אַן זיּוֹן אַמְּאַלְיָקָעָר שְׁטִילָעָר
הַיּוֹם. דָּעַרְצָוּ האָט עַר דָּאָרְטָן באָ אַ בִּירְפָּעַט בְּאַגְּעָנָטָן פְּרִידְלָעָן,
זֶה האָט אַוְיָסְגָּעָזָעָן פּוֹנְקָט וּוּי טָאָבִי, נָאָר וּוּאָס אַרְעָעָהָאָרְזָעָן
אַנְשְׁטָאָט בְּרוּיָן, גַּעֲזָעָן הַעַלְ-בְּלָאָגָן. טָאָלִי אַיז מִיט אַיר גִּיךְ גַּעַוּוֹאָרָן
הַיְמִישָׁ אַן אַיר דָּעַרְצִיְּלָט פּוֹן וּוּיּוֹן אַמְּאַלְיָקָעָר הַיּוֹם. פּוֹן טָאָבָן אַן
פּוֹן זַיְנָעָן וּוְאַנְדְּעָרָנוֹגָעָן. וּוּנְעַן עַר האָט דָּעַרְצִיְּלָט, האָט פְּרִידְלָן, אַ
שְׁוּוֹיְגָנְדִּיקָעָן אַן אַשְׁעַמְעוֹדוֹדִיקָעָן, גַּעֲקוֹקָט אַוְיָףּ זַיְנָעָן גַּעַדְיכְּטָעָן
שְׁוֹאָרָצָעָן הַאָר אַן אַיר הַעַלְ-בְּלָאָגָן דָּעַרְקָפְּט מִטְּ אַיר לְוַיְתָעָר פְּנִים
הָאָבָן זיך צְעַשְׁמַעְקָט מִיט אַ וּוְאַנְדְּעָרָלְכָן רִיחָן, וּוּאָס האָט טָאָלִין
דָּעַרְמָאָנָט אַן טָאָל אַן וּוְאַלְדָּן.

עַס אַיז גּוֹט גַּעֲזָעָן אַיז יְעַנְעַם דָּאָרָףּ. אַן דִּי קָאַלְטָעָן נְעַכְּט
איַז אִים גּוֹט גַּעֲזָעָן צַוְּ יְצִין אַין דָּעַר וּוְאַרְעָמָעָר שְׁטוֹבָ, וּוּאוֹ עַס פְּלָעָגָן
זיך צְיַוְיְפָקָומָעָן דָּאָרְפָּסְמְעַנְטָשָׁן אַן דָּעַרְצִיְּלָן מְעַשְׁוֹת וּוּגָן דִּי
ニיכְעַלְנְגָעָן-חַעַלְדָּן, וּוּאָס האָבָן זיך פָּאָר גָּאָר אַין דָּעַר וּוּלְטָן
אַפְּגַעַשְׁרָאָקָהָן, מְעַשְׁוֹת וּוּגָן דָּעַר גְּרוֹיְסָעָר וּוּלְטָן-מְלָחָמָה אַן וּוּגָן
גַּעַוּזְגַּטְעָן יִסְ-פָּאָרָעָר.

אַיְן דָּעֵר בְּרוֹיִיטָר וּוּעֶלֶט

אין אַיְן אָוֹנוֹת הָאָט פְּרִידְלָס בָּאָכָבָע דָּעֲרָצְיָילָט אַ מְעָשָׁה וּוּנְגַן אַ "וּדָן-שְׁטִיּוֹן". — אַמְּפָלָל מִיט אַ סְּךָ יָאָרְן צְוִירִיק — הָאָט דַּי אַלְטָעַ דָּעֲרָצְיָילָט — הָאָכָן אַיְן אָז עֲרֵב פְּסָח בִּינְיָאָכָט אַוִּיפָּא אַ שְׁטִיּוֹן גַּעֲקְוִילָעַט אַ קְרִיסְטָלְעַךְ קִינְהָה, וּוּיְלָה וּיְיָהָבָן גַּעֲדָאָרְפָּט הָאָכָן בְּלָוֶט צָו וּוּיְעַרְעַע מְצֻוֹת. דַּעַר שְׁטִיּוֹן הָאָט דַּעַרְנָאָר אַ צִּיְיט לְאָנָג גַּעַהְאָלָטָן אַיְן אַיְן טְרִיפָן מִיט בְּלָוֶט. עֲרַשְׁת וּוּנְגַן מַעַן הָאָט אַחֲנָן גַּעַבְרָאָכָט דַּי אַיְן אָזָן מִיט וִיְיךְ אַפְּגָעָרְעָכָנְט בְּלָוֶט פָּאָר בְּלָוֶט הָאָט דַּעַר שְׁטִיּוֹן וִיְיךְ אַיְינְגָעְשְׁטִוָּלֶט.

אַלְעַ הָאָכָן מִיט גַּעַשְׁפָּאָנְטִיקִיָּת וִיְיךְ צְוַגְּעָהָעָרֶט צַו דַּעַר מְעָשָׁה. טָאָלָי הָאָט מִיט אַנְגָּעָצְנְדָעָנָע אָוִינָן גַּעַקְוָקָט אַוִּיפָּא דַי פְּנִימָעָר פָּוָן דַי מְעַנְטָשָׁן. עַר הָאָט גַּעַקְוָקָט אַוִּיפָּא פְּרִידְלָעָן, וּוּאָס אַיְן גַּעַיְעָמָן לְעָבָן אִים אָזָן עַר הָאָט וִיְיךְ אַלְעָמָעָן עַפְעָם וּוּנְיָט דַּעַרְקָעָנָט. עַר הָאָט וִיְיךְ נַאֲרָנִית גַּעַגְלְוִיבָטָם, אָזָן עַר הָאָט צְוַוְישָׁן דַי מְעַנְטָשָׁן אַפְּגָעָלְעָכָט עַטְלָעָכָע וּוּאָכָן צִּיְיט, אָזָוִי אַגְּדָעָרְשָׁה הָאָכָן זַוְיִאָצְטָ אַיְסְגָּעָזָעָן.

— בְּלָוֶט קָעָגָן בְּלָוֶט? — הָאָט טָאָלָי אַרְיוֹנְגָעָשָׁאָסָן אַיְן אַ גַּעַעַלְכְּטָעָר. — סָא לִיְגָן, אַ לִיְגָן, דַי אַיְן הָאָכָן דָּאָס קִינְד נִיט גַּעַקְוִילָעָט. זַוְיִהְאָכָן נִיט גַּעַדְאָרְפָּט קִיְיָן בְּלָוֶט זַוְיִעְרַע מְצֻוֹת. — הָאָט עַר מִיט בִּיוֹזְקִיָּת אַרְיוֹנְגָעָשְׁרִיןְגָּן פְּרִידְלָעָן אַיְן פְּנִים אַרְיָין. אַלְעַ הָאָכָן גַּעַוְוָאִיסְטָא, אָזָ טָאָלָי אַיְן אַ אַיד אָזָן דַי אַיְינְגָעָרְעָה הָאָכָן וִיְיךְ פְּאָרְשָׁעָמָט אַיְן אַרְאָפָּה. גַּעַלְאָזָט דַי אָוִינָן זַוְיִדְעָר עַרְעָה.

טָאָלָי אַיְן אַיְן דַּעַרְזָעָלְבִּיקָּעָר נַאֲכָט נַאֲרָאָק פָּוָן דַּאָּרָף.

אין ביר-שענַק

אין א לוייטערן טאג פון חודש מאי האט טאָלי אַריינגעשפֿאָנט קיין האמְבוֹרג. ער האט אין די בייעריעשׁ דערפֿער אַסְט זיך אַנגָעַ הערט וועגן דער גרויסער האָפּונְשָׁטָט אָוּן וועגן די שיפּן ווֹאָס אַנקָּרָן דאָרטָן, אָיו ער אָוּוּק זען דאס אלֶּצְ מִיט זִינְעַן אַיְגָעַן אוּוּגַן.

אַ מידער אָוּן אַ פֿאָרְשְׁטוּבְּכָטָר אָיו ער אַנְגָּעָקָומָן מִיט זִיְתִּיקָעַ אַלְטָע גַּעֲסָלָעַד פָּוּן שְׂטָאָט אָוּן דאָרטָן אַריַין אַן אַ בִּירְשָׁעַנְק וּדְ אַוְיסְטָרָען. ער האט אַזְוּקָגָעַלְיִיגָט זַיְינְגַעַפְּעַק, ווֹאָס אָיו באַשְׁטָאָגָעַן פָּוּן רָוּעַן. אַ שְׂוֹאָרָעַן שְׂטִיקָבְּרוּיטָמִיט קָעָה, אַיְינְגָעַוּוּקָלָט אָיוּן אַ בְּלוּיָהָה, מִיטָּן חִיטָּל זִיךְ אַפְּגָעַוּוּשְׁטָדָעַם שְׂוּוּיָּים פָּוּן פְּנִים אָוּן גַּעַנְוָמָעַן פָּאָרָטְרָעַן דֵּי מִידְקִוִּית מִיט קָאָלָטָן בִּיר. ער האט גַּעַוּוּשְׁטָדָעַם קִילָן שְׂוּיָּים פָּוּן דֵּי לִיפָּן אָוּן זִיךְ אַרוּמְגָעָקָות אָיוּן דָעַם לִיְדִיקָן שְׁעַנְק. באָין טִיש אָיוּן גַּעַזְעַסְן אַ מְאָטָרָאוּ דָעַם קָאָפְטָאָרְגָּרְפָּן אָוּן גַּעַשְׁלָאָפָן.

לְעַבָּן דָעַר טִיר אָיוּן גַּעַזְעַסְן אַן אַלְטִינְקָעָר מִאָן אָוּן צָוְנוּפָגְעַבָּונְדוֹן אַ בעוּזָים פָּוּן דְּרִיבְּנָעַן רִיטְלָעַן. דֵי אַלְטָע בּוּיכְיָק וּוֹעַנְטָפָן שְׁעַנְק וּעַנְעַן גַּעַוּעַן באַצְּרָטָמִיט אַוְיפְּשִׁירְפָּטָן. טָאָלי האט גַּעַנְוָמָעַן לִיעַנְעַן: — “רוּ אָוִים פְּרֻעְמְדָעָה, דוּ וּוּסְטָמִינְן וּוֹעַג נָאָךְ אַיְינְגַיְין. — לעַן אַונְטָעַר דֵיְין הָאָרֶץ אָיוּן שָׁאָטָן פָּוּן אַונְדוּעָר בָּאָלְקָן, — עַם אָיוּן דָא נִימָטָן — גַּאַטְזָן זַוְאַינְטָמִיט אַונְדוֹן.”

אוֹיפּ אָין וּוֹאנְטָה האט טָאָלי דָעַרְזָעַן אַן אַלְטָע בִּילְד פָּאָרְוּוּכְטָמִיט שְׁפִינְגָוּבָט. דָאס בִּילְד האט מִיט זִיךְ פָּאָרְגָּעָשְׁטָעלָט אַ גְּרִיאְוִ-גְּרוֹיְעַן מִאָן, דָעַר קָאָפְטָאָרְגָּרְפָּן אָוּן דָאס פְּנִים שְׁטָאָרָק פָּאָרְוּוּאָקָסָן, דֵי קְלִיְידָעָר — אַלְטָע אָוּן צָעִירִים עַנְעַן, דָעַר אַלְטָעָר מִאָן הָאָלָט אָין הָאָנְטָה אַ שְׁוּעוּרָן שְׁטָעָקָן אָוּן אָיוּן גַּאנְגָמִיט אַ בְּרִיאְתָן שְׁפָאָן פָּוּן גְּרוּסָע, פָּאָרְהָאָרָט טְעוּוּעָטָע בָּאָרוּוִיסָע פִּים. אַונְטָן אָיוּן אַוְיְפָן בִּילְד גַּעַוּעַן אוֹיפְּגָעָשְׁרִיבָן: “אַחֲאָסְטוּעָר דָעַר וּוֹאנְדָרְנְדִיקָעָר אִיד.”

טָלִי הַצְטָט וַיֵּךְ שְׁטָאַרְק פָּאַרְקוּקְט אֹוִיפְּ דָעַם בַּיְלָד. עַר הַצְטָט אַפְּיַלוּ
נִיט בַּאַמְּעַרְקַט וַוָּעַן דָּעַר אַלְטִיטְשְׁקָעַר פָּזְ דָעַם וַוְינְקָל אַיְזָן צָו אַיְסָם
צָוְגְּעַקְוּמָעַן. דָעַר אַלְטָעַר הַצְטָט וַיֵּךְ נַאֲעַנְתָּ צָוְגְּעַבְוִיגְּן צָו טָלִין אַזְּ
אַיְסָם אַרְיִינְגְּעַקְוּקְט אַיְן פְּנִים אַרְיִין מִיט זְיַנְעַ שְׁוִין הַאַלְבָ-אוּסְגָּעַלְאַץ
שְׁעַנְעַ אַוְינְגַּן.

— אַט אַזְוֵי הַצְטָט עַר אַוְיסְגָּעַעַן וַוָּעַן עַר הַצְטָט אַמְּאַל וַיֵּךְ אַפְּגָע
שְׁטָעַלְט דָא אַיְן שְׁעַנְק, — הַצְטָט דָעַר אַלְטָעַר מִיט אַבְּיַעַנְדְּקִין פִּינְגָּעֶר
אַנְגְּעַוְוִין אַוְיְפַן בַּיְלָד. — אַכְּבָעַר דָאַס אַיְזָן גְּעוּזָן מִיט אַסְקִין יַאֲרוֹן
צְוִירִיק, דִי צִוְיט פָּאַרְוּאַנְדְּלַט בַּעֲרָג אַזְּן פָּעַלְזָן אַזְּן אַוְיְיךְ דָאַס גַּעַשְׁטָאַלְט
פָּזְ אַזְנְדִּיקְן מַעַנְטְשָׁן, אַכְּבָעַר אַשְׁאָרְפַּ אַזְוֵי וַעַט אַזְּן דָעַרְקָעַנְט דִי
אַלְטָעַ לִינְיָעַס פָּזְ אַזְנְדִּעְרַטְעַ גַּעַשְׁטָאַלְטָן. אַהָאַסְוּעַר דָעַר אַיְיָ
בִּיקָעַר וַוְאנְדִּעְרַעַר קוּמְתָן נַאֲרַהְיַנְטְ-צְוַתְאָג צָו אַונְדוֹ אַיְן שְׁעַנְק
אַרְיִין, אַכְּבָעַר פָּאַרְוּאַנְדְּלַט אַיְזָט זְיַן אַוְיסְזַעַן. —

— וַוְעַר אַיְזָן עַר דָעַר וַוְאנְדִּעְרַעַר נַאֲרַהְיַנְטְ-אַהָאַסְוּעַר ? — הַצְטָט טָלִי
אַנְיַעַגְדִּיקָעַר גַּעַפְּרָעָגָט.

— וַוְעַר ? אַפְּשָׁר טָקָע דָו אַלְיַין, — הַצְטָט דָעַר אַלְטָעַר אַרְוִוִס־
גַּעַכְיַעַט אַגְּלָעַכְטָעַר מִיט אַמְּוִיל אַזְּן צִיְן. — דָעַר אַיְד אַהָאַסְוּעַר
הַצְטָט אַונְדוּעַר הַיְלִיקָן, אַונְדוּעַר יְעוּזָם קְרִיסְטוּם. אַוְיְפַן וַעַג צָו זְיַן
קְרִיוִיצְיָקָגָנָה, נִיט גַּעַלְאָזָט וַיֵּךְ אַוְיסְרוּעַן באַזְּיַן טִיר, הַצְטָט אַיְסָם אַונְדוּעַר
בַּאַשְׁיַצְעַר דָעַרְפָּאַר פָּאַרְשָׁאַלְטָן אַזְּן אַיְסָם גַּעַהְיִיסָּן וַוְאַרְטָן בַּיְזָע עַר וַעַט
צְוִרְיַקְקָמָעַן. וַוְאנְדִּעְרַט אַהָאַסְוּעַר אַרְוּם שְׁוִין קָאַרְגָּע צְוּוֵי טַוְיזָעַט
יַאֲרַ אַזְּן וַוְאַרְטָן. אַלְעַמְּאַל וַוְעַרט אַכְּבָעַר פָּאַרְוּאַנְדְּלַט זְיַן אַוְיסְזַעַן
וַוְיַיְל נַאֲרַ יְעַדְעַהוּנְטָמָעַר וַוְעַרט עַר אַיְפְּסָנִי יוֹגָג.

טָלִי הַצְטָט נַאֲרַ עַפְעַם גַּעַוְאַלְטָפְרָעָגָן, אַכְּבָעַר דָעַר אַלְטָעַר, מִיט
אַפְּנִים שְׁוִין עַנְלָעַר צָו עַרְדָה הַצְטָט וַיֵּךְ נַיְךְ אַפְּגָעַרְקְט אַזְּן אַוְועַק
צְוִירִיק אַיְן זְיַן וַוְינְקָל.

דָעַר מַאֲטָרָאַזְוּ הַצְטָט אַוְפְּגָעַהוּבִּין דָעַם קָאָפְ אַזְּן וַיֵּךְ צְעַזְגָּגָעָן :

קוּם מִיט מִיר מִין וַוְאַסְעַרְמִידָל,

נַאֲרַ מִיט מִיר מִין וַוְאַסְעַרְמִידָל.

— ווער צאלט ביר? — האט ער אן אויסגעניכטערטער געשרגין
אין לויידיקן שענק אריין אין באטראקט טאלין.

— איך צאל בויה? — האט טאלוי וואילוינגייש א קלונג געטן
מייט זילבער-געטלט אין קעשענע. דער מאטראזו האט נאר דערהערט
דעם קלאנגע פון געלט אויז ער שוין געווען בא טאלים טיש. שוין
באמ ערשותן גלאז ביר אויז מען געווארן גוט-ברודער און דער מאטראזו,
מייט א ברויטן שמייכל אויף זיין זקסיש רווייט פנימ. האט אפנהארציך
דערציאלית פון זיין הרים און פון זיין לעבן. — מאקסם, קומ אהיים,
שריבט דער טאטט. מאקסם, מאטילדע פון רוסדארף וועט חתונה האבן
מייט אסקאָרן אויב דו וועט ניט אהיימקומען. — איך וויל אכבר
ניט פאָרן אהיים. צוערטש מוו איך אויספאָרן אלע ימי. — ער האט
טאלין דערציאלית פון זיינע יס-רייזעס און פון זיין שיפ. ווּסְמַנְטָן אַקְעָרֶת
אייצט אין האפן.

— און וואָחין גויט איצט דיין שיפ? — האט טאלוי מיט
ברענדיקער ניגיריקיט געפרעגט.

— וואָחין? קיין ברצעזיליען.

— איך בין נאָך קיינמאָל ניט געפֿאָרָן אויף אַ שיפ. — האט
טאלוי ווי אַרויסגעופֿצַט. און זיין אָוָיגַן האָבן זיך אַוש צעגלאָנטצַט
פון שטאָרְקָעָר וואָנדערלְסָט.

— ניטא קיין בעסערס אויף דער וועלט. ווי צו זיין אַ יִם-פֿאָרָעָה,
— האט דער מאטראזו באָטערקט. און זיך אויפֿגַעַהֲבוּן פון שטול. —
איך מוו איצט נײַן אויפֿוּעַקָּן מיין פרײַגַט און זיך געמען גרייטן אין
וועג אָרֵין. אָונְדוֹעָר שיפ גויט אַפְּ נאָך הײַנט בִּינְגָאָכְט. קומ פֿאָרְנָאָכְט
אין האָפָּן. וועסטו זען אָונְדוֹעָר שיפ. איך וועל זיין אַין קאנטַן אין צאָלָן
ביר בִּיז אָרְנוֹנְטָעָה. — האט ער זיך אַפְּגַעַעַנְט מיט טאלין און אַרוּס
פון שענק.

טָלֵי אַזְמָטָרָאָזְן-קְלִיּוֹדָעֶר

טָלֵי הָאָטָט זַיְד אַוִיסְגָּעַשְׁלָאָפָן בָּאָס אַוִיסְגָּעַלְיִידִיקָטָן גַּלְאָזְ פָּזְן
בַּיְר אָזְ אַזְ, קָעָנָן נָאָכָטָה, אַרְדִּים פָּזְן שָׁעָנָק. עַר הָאָטָט זַיְד אַוִיסְגָּעַלְאָזָט
צָוָם הָאָפָן. אַ טְרוֹויְעַרְקָעָר אָזְ אַ פָּאָרְטָרָאָכְטָעָר הָאָטָט עַר גַּעַשְׁפָּאָנָט
מִיטָּן פְּנִים אַנְטָקָעָנָן דָּעָר קִילָּעָר לְוֹפְטָה, וּוָאָס הָאָטָט מִיטָּן זַיְד גַּעַרְאָכָט
דֻּעָם רִיחָ פָּזְן וּוּאָסְעָרָה. — שִׁיפָּן, שְׁטוּרָעְמְדִיקָע יִמִּים, — הָאָטָט עַר אָזְ
הָאָרְצָן צַוְּזַיְד זַיְד אַלְיָין גַּעַרְעָדָט אָזְ זַיְד דְּעַרְמָאָנָט אָזְ דִּי מְעָשָׂותָה, וּוָאָס
דָּעָר פְּרָעָמְדָעָר אַרְיָמָאָזְן הָאָטָט אִים אַמְּמָל דְּעַרְצִיּוֹלָט. דִּי גַּרְוּסָע וּוּעָלָט
אוֹזְ אַבָּעָר אַיְצָט פָּאָר טָלָיְן שְׁוִין מַעְרָנִית גַּעַוּעָן קִיְּן אַוִיסְגָּעָ-
טְרָאָכָטָעָר מְעָשָׂה. אַוִיפָּן זַיְד אַיְגָעָנָעָר הָאַנְטָפָלָאָךְ הָאָטָט עַר אַיְצָט
גַּעַקְעָנָט אַוִיסְצִיְּכָעָנָעָן אַ מְאָפָעָ פָּזְן אַ סְּקָעָרְנָעָר אָזְ גַּעַנְיָיְן אַנוֹוִיְיָן
וּוָאָוּדָעָם לְאָנְדָלִינְגָט.

די לְוֹפְטָה פָּזְן וּוּאָסְעָרָה אוֹזְ גַּעַוּוֹאָרָן וּוָאָס אַמְּמָל שְׁאָרְפָּעָר. פָּזְן
וּוִוִּיתָה הָאָטָט זַיְד גַּעַטְרָאָגָן דָּאָס גַּעַוְאָנָגָן פָּזְן דִּי הָאַפְּנָאָרְכָּבָעָטָר :
בוֹי אַיךְ שִׁיפָּן גַּרְוִים אָזְ קְלִיְּן,
מִינְיָן בּוֹי אַיךְ גַּאנְצָ אַלְיָין.

עַר אָזְ גַּאֲכָנָעָגָנָגָן דֻּעָם גַּעַוְאָגָן אָזְ בָּאָלְדָ פָּאָר זַיְד דָעָר-
עַזְן דֻּעָם גַּאֲנָצָן הָאָפָן. אַ פָּאָרְגָּאָפָטָעָר אָזְ עַר גַּעַבְלִיבָּן שְׁטָיִין אָזְ
גַּעַקְוּקָט אַוִיפָּן דִּי גַּרְוּסָע שִׁיפָּן אָזְ אַוִיפָּן דִּי אַוִיסְגָּעַשְׁפָּרִיטָע וּוּאָסְעָרָן
פָּזְן דָעָר עַלְבָעָ. עַר הָאָטָט פָּאָרְרִיסָן דֻּעָם קָאָפָ צַוְּזַיְד הָיְיכָע אַמְּסָטָ-
בִּיְוּמָעָר, צַוְּזַיְד הָיְיכָע קְוִימָעָנָס פָּזְן דִּי שִׁיפָּן, וּוָאָס הָאָבָן זַיְד גַּעַ-
צָוְנָדָן אָזְ דָעָר פָּאָרְגִּיְעַנְדִּיקָעָר זַיְד. דִּי קְוִימָעָנָס הָאָבָן גַּעַרְעוּעָט
מִיטָּן אַשְׁטָאָרָק קְוּלָ. דָאָס קְוּלָ הָאָטָט זַיְד וּוּאַרְיִינְגָעָגָסָן אָזְ טָלָיְים
אוּיְעָרָן אָזְ אִים וּוּי גַּעַרְוּפָן צַוְּזַיְד וּוּאָסְעָרָן :
— קְוּמָ אַחֲרָ, קְוּמָ אַוִיפָּן דִּי שִׁיפָּן.

— איך וועל קומען, — האט טאלים פארגאפט פנים און ווער-
טער געגעטפערט.

אויפן וועג, שוין ניט וויתט פון קאנטינ, האבן אים אונגעיאנט
מאקס און נאך א מאטראן.

— האט דא אייז ער דער יונגע, וואס האט געצאלט ביר, — האט
מאקס באקענט טאלין מיט זיין חבר. — העי, דאס טרויעריך פנים
פאסת דיר ניט. געם עס גיך אַרונטער, — האט מאקס גוטברודעריש
געקלאפט טאלין אין פלייצע.

— ווען איך זאל זיין א מאטראן ווי דז, וואלט איך אויך געוווען
פרילעך, האט טאליג געשפאמט און באלאד אין ערנטט צונגעבען:
— קען מען באקומווען אַרבעט אויף דיין שיף? איך וויל פארן
קיין ברוצויליע.

— אונדווער שיף דאָרף איצט ניט קיון ניע אַרכעטער. אבער
אויב דו האסט גענוג מוט קענטטו סי ווי פארן. פארצן גענוג באָ
העלטערניישן אויף אונדווער שיף פאָר אומוסטיקע פאָרשונייען. שיפן
פִּירְן שטעהנדיק בלינדע פָּאַסְאֹזְרִין. זיי באָהאָלְטִין זיך אויף די דנאָען
איין פָּאַרְשִׁידְעָנָעַ באָהעלטערניישן. זיי געבעגען עסן פון דער קיך און
פָּאַרְן אָזְוֵי אָוִים אַ וועטלט. — האט מאקס אים דורךלערט.

— די מאטראן ארט עס ניט, פָּאַרְקְּעֶרֶט זיי העלפּן נאך אַמְּאָל
די בלינדע האָזָן, — האט מאקסען חבר צונגעבען.

— איך וויל פָּאַרְן. איך האָבָּפָּאָר גָּרְנִינְטְּ קיון מורה. — האט
טָאַלִּי קוּרְץ אָוּן אַנְטְּשָׁלָאָסְן גַּעֲגַעַטְפָּרֶט.

מאקס האט עפּעט אַיְנְגָּרוּיְמָט דעם אַנדְרָעָן מאטראן אָין אויער
אַרְיִין אָוּן בִּידְעָה האָבָּן זיך צַלְאָכְטָ.

— אַבְּיִסְלְ גַּעַלְט אָוּן אַסְטְּ וְאַנְדְּעָרְלוּסְט אָוּן דו פָּאָרְסְט מִיט
אוינְזָ, — האט מאקסען חבר אַ לאָכְנְדִּיקְעָר גַּעַרְעָדְט צו טָאָלִין.
אָוּן אַ וְאַרְטָה האט טָאַלִּי אַרְוִיסְגָּעְלִיְיָנְט אויף דער האָנְט זִינְגָּע
אַרְיִמְעָ עַטְלָעְכָּע מַאְרָק. מאקסען חבר האט צוּגָּעָנוּמָעָן דאס גַּעַלְט
אָוּן אויפּן וועג, שוין לעבען דער קאנטינ, אַרְיִנְגְּנָעְלָאָפָּן אָוּן אַ בָּאָרָאָק.

ער האט זיך דארטן פארזאמט עטלעכע מינוט און ווען ער איז צוריק ארויסגעקומען האט ער טאלין צונגעווארפן אַ פעהך. — מאטראזין-קלידיידער פאָר דיר. לויַּת אַריין אַין יענעד אַלטער גבעידע אָון טו זיך אַיבער. אַבער גִּיה, מִיר וּוּלְּן גִּיְּנוֹן פָּאוֹאַלְּיעַ. — טַּאֲלֵי הַאֲט אַ כָּאָפָּגָעָטָן דָּאָס פָּעָקָל אָון מִוּט אַ קָּלָאָפָּנְדִּיק הַאָרֶץ אָוּעָק זיך אַיבָּעָרְטָן. עַס האט נִיט גַּעֲנָמָעָן לְאָנָּג אָון ער אַיז אַרוֹיסִיס גַּעֲנָמָעָן פָּוּן דָּעָר גַּעֲבִידָע אַ גַּאנְצָעָר מַאְטָרָאָז. ער האט אַנְגַּעַשְׁפִּיצְטָן דַּי אַקְסָלָעָן. אַרוֹיסְגַּעַשְׁטָעלָט דַּי בָּרוּסָט. אַרְאָפְּנָעָלָאָזָט בַּיּוּדָה הענט אָין דַּי טִיפָּע קַעַשְׁעָנָעָם פָּוּן דַּי מַאְטָרָאָז-הַוּוֹן אָון אַ מַוְטִּיקָעָר מִיט אַ וּוּגְנְדִּיקָן גַּאנְג זיך אַוּקְגַּעַלָּאָזָט אַנְיָאנָן וּוּגְנָעָח חַבְּרִים. זַי זַעַנְעַן אַלְּעָ דְּרִיָּ אַריַּין אַין קָאנְטִין וּוואָע עַס אַיז פָּוּל גַּעַזְעָן מִיט מַאְטָרָאָז, מִיט לְיוֹלְקָעְדָּרִיךְ אָון מִיט דִּיחָותָן פָּוּן שָׁאָרָפָן גַּעַטְרָאָנָק. טַּאֲלֵי הַאֲט זיך גַּעֲזָעָט מִיט וּוּגְנָעָח צַוְּיִי הַכְּבָּרִים בָּאַ אַטְּוּשָׁל אָון פָּוּן דָּעָר לוּפְּטָאָלִין גַּעַוְּאָרָן שִׁיכְרָאָלָעָד. ער האט גַּעַקְוּקָט אַוְּפָּה דַּי אַלְּעָ מַאְטָרָאָז אָון זיך נִיט גַּעַקְעָנָט צַוְּגָעָוָאָרָינָעָן צָוָּם גַּעַדְאָנָק, אוֹ ער גִּימָט אַנְגַּעַטָּן אַין דֻּעְמָעָלְבִּיקָן בַּלְּאָעָן מַוְנְדִּיר, וּוָאָס זַיִּה. אַ שִּׁיכְרָאָרָד מַאְטָרָאָז האט גַּעַטְאָצָט, טְרָאָגְנְדִּיק זַיִּין מִידָּל אַוְּפָּה די הענט אָון אַלְּיָין זיך צַוְּגָעָשְׁפִּילָט אַוְּפָּה אַ קְלִינוּנָרָ מַוְיל-הַאָרְמָמָנִיקָא. אָן אַנְדָּעָר מַאְטָרָאָז, שְׂוִין אָן עַלְטָעָרָה, האט אַוְּסָגְעָוָגָנָגָעָן אַ לִיד וּוּגְנָעָן אָן אַלְטָעָר שִׁוףָה, וּוָאָס שְׂוִוִּימָט אַרְוּם אַוְּפָּה יִם, אָן אַ קָּאָפְּטִיאָן אָון אָן אַמְּאַנְשָׁאָפָּט. בַּיְּנָאָכָט פָּאָרָנָאָרָט זַי מִיט סִינְגָּאָלָן אַ סְּךָ שִׁיפָּן צַוְּאָיְזִיבָּעָג אָון צַוְּגָעָדְכָּטָע נַעַפְלָעָן. אַ דְּרוּטָעָר האט דָּעָרְצִיאָלָט וּוּיְאָזָוִי זַיִּינְעָר אָון זַי מִיטָּגָעָנוּמָעָן אַוְּפָה זַיִּין שִׁיפָּה קִיּוֹן דִּוְיָטְשָׁלָאָנד אָון דָּעָר- נַאֲך מִיט אַיר חַתּוֹנָה גַּעַהָאָט. טַּאֲלֵי הַאֲט מִיט נִיגְנִירִקִּית צַוְּאָלָעָמָעָן זיך צַוְּגָעָקָט אָון צַוְּאָלָעָמָעָן זיך צַוְּגָעָהָעָרט. מַאְקָס האט אַנְגָּהָוִיבָּן צָאָלָן בִּיר אָון קָאנְיָאָק אָון עַס הַאָבָּן זיך אַרְוּם אִם צַוְּנִיְּפָגָעָקְלִיבָּן עַטְלָעָכָע פָּוּן זַיִּינָע פָּרִיּוֹנָט. אַיְנָעָר פָּוּן זַיִּין גַּעַוְּעָן אַ בְּלִיְּכָעָר, אַ פָּעָטָעָר אָון ער האט גַּעַהָאָט נַאֲך אַין אַוְּעָר.

— א "סְטָאָוֹוּעַ" פֶּאָר אָונְדוּעַר שִׁיפַּה. מַעַן וּוּעַט אֵים דָאָרְפַּן הָעָלָפַן, וּוּיְלַעֲרַע עַר אֵיז א גַּוְתָּעַר יְוָנָג אָוָן וּוּיְלַעֲרַע דָּאָם בֵּיהֶן, וּוּאַס אִירְטְּרִינְקְטַּט אַיְצְטַּט אִיז פֶּאָר זַיְן גַּעַלְטַּט. — חַאַטְמַטְמַט צַו זַיְן גַּעַרְעַדְטַּט. דַּי מַאַטְרָאָזַן הָאָבָּן אַוִּיפַּה דַּי רַיְיד צַוְּגַעַשְּׂאָקְלַטְמַט מִיטַּדְיַע קַעַפְמַט. טַאַלְיַהַט זַיְךְ פַּאָרְקוּטַט אַוִּיפַּה דַּעַם מַאַטְרָאָזַן אַזְנַעַט אַוִּיעַרְעַת, וּוּאַסְמַטְמַט דַּי גַּאנְצַעַט צַיְּוִינְהַן וּוּאַרְטַּט נִימַּט אַרְיוִיסְגַּעַרְעַדְטַט נַגְּרַע גַּעַהְאַלְטַן אַיְן תְּרִינְקְעַן. וּוּפְלַע עַר הַטַּט אַבְעָר נִימַּט אַוִּיסְגַּעַרְעַדְטַקְעַן אֵיז זַיְן גַּרְוִוִּים פַּעַט פְּנִים גַּעַבְלִיבַּן אַלְיַזְבַּן זַיְן גַּעַוּוּן. עַרְשַׁת בָּאָס אַרְיוִיסְגַּאַנְגַּן פָּוּן קַאנְטַיְן הַטַּט דַעַר מַאַטְרָאָזַן אַזְנַעַט אַוִּיעַרְעַת זַיְךְ אַוִּיסְגַּעַרְעַדְטַט צַיְּטַאַלְיַן אַיְן מִיט אַקְלַט גַּרְאַב קַוְל אֵים אַרְיוִיסְגַּעַרְעַדְטַט אַיְן פְּנִים:

— לְעַבְנַן אָונְדוּעַר שִׁיפַּה לְיִגְּטַט אַחְוִיפַּן וּוּיְסַע וּקְלַעְרַע. וּוּעַן דַו וּוּעַסְטַט וּוּן צַו מַעַן הַיְּבַט אַז לְאַזְדַּן דַי זַעַקְלַעְרַע אַוִּיפַּה שִׁיפַּה, זַאַלְסְטַט צַוְּקַעְמַעַן אָוָן הָעָלָפַן. אַזְנַעַט טַאַלְיַהַט כַּאֲפַט מַעַן דִּיחַ, זַאַלְסְטַט הָאַלְטַן דָּאָס מַוְיל. קַיְיַעַנְעַר הַטַּט דַיְר נִימַּט גַּעַהְאַלְפַּן אָוָן קַיְיַעַנְעַמְעַט נִימַּט אַוִּיפַּה אָונְדוּעַר שִׁיפַּה. קַיְיַעַנְעַמְעַט נִימַּט, דַו הַעֲרַסְטַט.

— קַיְיַעַנְעַמְעַט נִימַּט, — הַטַּט טַאַלְיַהַט אַיְבְּרַעְגְּרַעְדַּט דַי לְעַצְטַע וּוּעַרְטַע אַיְן גַּלְיַיךְ מִיט אַלְעַמְעַן אַרְיוִוִס אַיְן דָּרוֹוִיסַן.

אָוִוֶת דָעַר שִׁוְתַ

דער ערשותער אוננט-שטערין האט זיך געשטעטלט אויפֿן חימל. גלייך מיטן שטערין האבן זיך צעפינקלט עטלעכע לוייכט-טורעם. וויס-גרוייע יס-פייניג האבן געלאלטערט כאם ברעה אין אַרומגעזוכט עסן. זיין האבן אַרומגעטאנצעט פון אין דאמבע אויפֿ דער אַנדערער, געקוקט אויפֿ די ביזוע פָאסָן וואַלְקָן, וואָס האבן געהאנגען נידיק איבער די ברויטע וואַסערן אָן זיך אלטער פרויען מיט אַטרויידיך קול עפּעם צוישן זיך גערעדט.

עם האבן זיך ציניגענקליבן מענטשן אַרום דער שִׁוְתַ. די מענטשן האבן געווינט אָן געלאַקט, זיך געארעט אָן געקושט אָן זיך גע-ענגט אַיִנס מיט ס'אנדעער. די שיפֿן האבן אלעמאַל זיך שטארק צעדעוויש אָן פָּאַרטוּיבָט דעם טומל.

טאַלי אַיִן געשטענער אַפְּאַרלוּירענער ניט וויאַיט פון ברעה. "זַיְוִין" שיף האט אין זיינע אַוְינָן אַיצְט אַוְיסגעזען זיך אַפְּאַנטאטַמְּטַיְשָׁעַר שלאָס פָּזָן אַמעָשָׂה. אַלְעַ מענטשן אַרום אַים פָּרָעֵמְדָע, די קַלְיַידָע אויפֿ אַים פָּרָעֵמְדָע אָן די ווּלְטָה, וואָס ווּינְקָט צו אַים מיט לִיְכְּטָה טורעטס אַפְּרָעֵמְדָע. ער אַיִן געווען אַיְינְעַר אַלְיוֹן. קַיְינְגָּר האט זיך מיט אַים ניט געווענט אָן קַיְינְגָּר האט זיך אויפֿ אַיס ניט אַומְגַעְקוּקָט. ער האט זיך אַוְיסגעדרוּיט מיטן פְּנִים צָום לאָנה, צו דער טַרְוקָעָנָעָר ער אָן דערפּוּלְט אַשְׁטָאָרְקָן ווּוִיטְיִיך אָן זַיְוִין יונְגָן חָרְץ. עפּעם אַיִן אַים פָּאַרגְּעָקִימָעָן, אָז ער ועט אַיצְט הַימָּל אָן ער דָעַר צָום לעצְטָן מָאָל. — האסט דיַך שְׂוִין פָּאַרְבָּעָנָקָט נַאֲך דִּין מִידָּל? קַעַר דיַך אַים צו אַיר אָן געווען דיַך נַאֲך אַמְּאָל. דיַשְּׂיף ווּעַט שְׂוִין אויפֿ דיַך אויסְטוּאָרְטָן, — האבן צוּוִי שִׁיכְרוּ מַטְרָאָן אַיְילְנְדִּיק צו דער שִׁיפֿ פָּזָן אַים חֹזֶק גַּעֲמָאָכָט.

טאלֵי האט זיך גערירט פונס ארט און זיך געלאָזֶט גענטער צום
וואַסער. דערוויל האט ער דערזען ווי מען נעמט טראָגן די וויסע
זעקלעָר צו דער שיף. האט ער זיך אַנגענומען מיט מוט און גלייך מיט
אנדעָר שיפֿאָרבעטער פֿאָרוֹאָרְפַּּן אַ זעקל אַוִָּפּ אַקְּסָל אָון עַם
אַרוֹיְגַּעֲטַרְאָגּ אַוִּיפּ דער שיף. דער מאָטָרָאָגּ אַן דעם אוּיְעָר האט זיך
בָּאַלְדּ בָּאוּוֹן אָון אַים גַּעֲגָבָן אַ וְאָונָקּ, אָוּ ער זָאָלּ אַים נָאָכְנָיִן.

— וועסט דיך מוֹזָן באַהָאַלְטָן אַוִּיפּ דָּנָאָסְפּ שִׁיףּ אַוִּיבּ דָּו ווּילְסָט
מיַטְפָּאָרָן. מען ווּעַט דָּאַסְמָאָל שְׂטָאָרָק זָוָן. פֿאָרְשְׁטִיּוֹסְטּ ? מען ווּעַט
דָּאַסְמָאָל זָוָן שְׁמוֹגְּלָעָרָס פָּוּן ווּיְסָעָפּ פֿרָאָשָׁקָעָם. פֿאָרְשְׁטִיּוֹסְטּ ? — האט
דער מאָטָרָאָגּ אַין דער שְׂטִיל גַּעֲרָעָט צָו טָאָלִין.

אין דער צִוְּיט ווּאַס דער מאָטָרָאָגּ האט גַּעֲרָעָט זָוָן רָוָנד
פעַט פְּנִים אַפְּילּוּ נִיטּ קִיּוּן צָוק גַּעֲטָוּן. זִינְעָר גְּרוּיסָע גְּרוּיעָ אָוְגָן האַבָּן
געַקּוּקָט מִיטּ דער קָאָלְטָבְּלוּטִיקִיסְטּ פָּוּן אַ מְעֻרְדָּעָר.

— זִיךְ וְוָעַל זִיךְ באַהָאַלְטָן אַוִּיפּ דָּנָאָסְפּ שִׁיףּ — אַיזּ טָאָלֵי
בָּאַשְׁטָאַנָּעָן אַוִּיפּ אַלְזּ.

דער מאָטָרָאָגּ אַיזּ גַּעֲגָנְגָעָן פֿאָרוּסָן אָון טָאָלֵי נָאָךְ אַים. טָאָלֵי
הָאָט גַּעֲקוּקָט אַוִּיבּ זָוָן פֿירָעָרָם שְׁפִיצְיָקָע פְּלִיצְיָעָם. אַוִּיפּ זָוָן שְׁטִיבָפּ
הָאַלְדוֹ-אָוּן-נָאָקָן אָון גָּאָרְנִית גַּעֲהָאָט קִיּוּן צּוּטְרָיוּן צָו אַים. — נָאָךְ וְוִי
אַ מְעוֹדָעָר זַעַט ער אַוִּים. — האט טָאָלֵי באַ זִיךְ גַּעֲטָרָאָכָת. אָון אַיזּ
גַּאָגָן פֿוֹצְלִינְגּ אַרוֹיְגַּעְשָׁאָסָן מִיטּ אַ פֿרָאָגָעָ.

— וְוָאוּ הָאָסְטוּ פֿאָרְלוּרָן דִּין אַוִּיעָר ?

— אַיזּ מְלָחָמָה. — האט דער מאָטָרָאָגּ קָוָרָץ גַּעֲנוּטְפָּעָרָט.

— נִיטּ אַוְמִוִּיסְטּ אַיזּ ער אַזְוִי פֿאָרְשְׁטִיּוֹנְעָרָט אָון פֿאָרְבִּיסְן. —
הָאָט טָאָלֵי אַיזּ הָאָרְצָן צָו זִיךְ אַלְיָין גַּעֲרָעָט. — וְוִיּוּת אַוִּים. אָוּ אַלְעָ
מְעַנְטָשָׁן, וְוִאָס זִינְעָר גַּעֲוָעָן אַוִּיפּ שְׁלָאָכְטָפְּעָלָד האַבָּן בָּאָקְמוּן דָּעָם
אוִיסְוָעָן פָּוּן מְעֻרְדָּעָר.

זָוִי זִינְעָר גַּעֲגָנְגָעָן אַוִּיפּ רָעְכָּתָם. אַוִּיפּ לִינְקָם. אַרְאָפְּגָנְגָנְגָעָן
מִיטּ טְרָעָפּ, בֵּיזּ זָוִי זִינְעָר פֿאָרוֹגְּנָגָעָן אַיזּ אַ טְוָנְקָעָלָן וְוִינְקָל. דָאָרָטָן
הָאָט דער מאָטָרָאָגּ אַוִּיפּגְּעָהוּבָּן אַ הְיַלְצָעָרָנָע דָּעָק אָון אַנְגָּעָבָנְדָּן אַ
שְׁטָרְיָק אַוִּיפּ אַ חָוק.

— בינד דיך ארום מיט דעם שטריק און לאז דיך אַרְוָנְטֶעֶר אַין דער טיפעניש. — האט דער מאטראז ווי באפויין.

טאלַי האט אויסגעפֿאַלְגַּט וואס דער מאטראז האט געהויסן. נאכדעם ווי ער האט זיך אַרְוָמְנֶעְבּוֹנְדָן, האט ער זיך אַנְגְּנָהַאַלְטָן אָן שטריק אַין זיך אַרְאַפְּגַּעַלְאָזָט ווי אַין אַ שָּׂאַכְתָּא, וואס אַמְּאַל טִיפְעָר אַון פִּינְצְּטָעוּר.

— אפשר איז עס גאר אַ קָּאנְגָּל, וואס פִּירְתָּ אַין וואסער אַרְיִין? — איז טָאַלְיַן אַיְינְגֻּעְפְּאַלְן.

— אפשר וועט דער מענטש אָן דעם אויער באָלְד אַיכְבָּרְשְׁנִיְּדָן דעם שטריק אַון אַיך וועל זינקען צום אַפְּגַּרְוָנְטָפּוֹן וואסער? — אַ שִּׁיפַּע זעט גאר ניט אוים צו זיַּן אַזְוִי טִיף.

טָאַלְיַי האט גַּעֲטְרִיבָּן פּוֹן זיך דַּי שְׁרָעְקְלָעְכָּבָע גַּעֲדָאַנְקָעָן אַון ווי, אַין אַ קְרָאָמָּפּ, מִיט בִּיְדַע חָעֵנְט זיך פָּעֵסְט אַנְגְּנָהַאַלְטָן אָן שטריק. אַכְעָר אַנְשְׁטָאַט זיך אַרְוִיְּפְּצְׂצִיעַן מִיטָּן שטריק צָרוּקָץ צָום לִיכְטָא, צָרוּקָץ צָום לְעָבָן, האט ער גַּעֲנִידְעָרְטָט טִיפְעָר אָן טִיפְעָר. עַנְדַּלְעַד האַבָּן דַּי שְׁפִיצְעָן פּוֹן זיַּנְעַן שִׁיך עַפְעָם אַנְגְּנָרְטָמָט. בִּיסְלָעְבּוֹיוֹן האט ער נאַכְגְּעַלְאָזָט דעם שטריק אַון גַּעֲבִילְבָּן אַין אַ גַּעֲדִיכְטָעָר פִּינְצְּטָעָרְנִישׁ, רִיטְנְדִּיק אַוְיַּפְּ אַ ברְעַט. דָּאַס בְּרַעַט אַיז גַּעַוּעַן ווֹאוֹ אַנְגְּנָשְׁפָּאָרָט אַון אַיז גַּע-

לעַנְנָה שִׁתָּה, (בָּאָרָגָג אַרְאָפּ).

וּוְיַי אַיְנָה, וואס אַיז פְּלוֹצְלִינְג גַּעֲשָׁלָגָן גַּעֲוָאָרָן מִיט בְּלִינְדַּעַן-זַעַנְיִישׁ, האט טָאַלְיַי גַּעֲנוּמוֹן טָאַפְּוַן מִיט דַּי הָעֵנְט אַרְוָם זיך אַון פָּאַוּוֹאַלְיָע זיך אַרְאַפְּגַּעַרְוקָט פּוֹן בְּרַעַט. ער האט זיך אַרְאַפְּגַּעַלְאָזָט אַוְיַּפְּ פִּיר אַון גַּעֲנוּמוֹן אַרְוָמְקִירְבָּן אַין אַ קְלִינְיָעָם קְרִיוֹן. ער האט אַנְגְּנָעַטָּאַפְּט עַטְלְעָכָע שְׁוּוִימְבָּעַנְדָּר, אַ טְוִיטָע מַוְיַּז אַון אַ הָאַלְבָּ וּוּנְגַּטְלִיל אַוְיַּפְּ וּוּלְכָן דָּאַס בְּרַעַט האט זיך גַּעַהַאַלְטָן. אַ מִידָּעָר, אַ פָּאַרְשְׁוִוִּיצְטָעָר האט ער זיך דָּעַרְנָאַך אַמְּגַעְקָרְטָט צָרוּקָץ צָום בְּרַעַט, זיך וּוּדָעָר אַוְיַּפְּ אַיז אַרְוִיְּפְּגַּעַזְעַצְט אַון מִיט פָּאַרְמָאַכְטָא אַוְיַּגְן אַון אַנְגְּנָשְׁפִּיצְטָע אַוְיַּרְזָן גַּעַוְאָרָט מַעַן זָאַל נַאֲכָלָאַזְן דַּי שִׁיפַּע פּוֹנָם אַנְקָעָר.

א ח לו מ

די שיפ האט זיך געלאָזט אין וועג אַרְיִין. זיך האט וואָס אַמְּטָל
שנעלעֶר זיך גענומען באָוועגן און אַרְיִיסגעָאיַלְט צו די ברויטע
וּואַסְעָרָן. טָאַלְיַי אַיז גַּעֲזָעָסָן אוֹיפָט דָּעַם בְּרַעַט אַין דָּעַר טִיפְעָנִישׁ פָּוּן
דָּעַר שִׁיפָּ אַין זיך צַוְּגַעַהַעַרְטַּט צו דָּעַם רְוִישׁ פָּזְנִי כּוּוֹאַלְיָעָס אַרְוּם אַיִּם.
עַס אַיז אַיִּם בָּאַלְדְּ פָּזְנִי אַנְהִיבָּ אַן שְׂוֹעֵר גַּעֲזָעָס צו פָּאַרְטְּרוֹאַגְּן די
פִּינְצְּטָעָרְנוּשׁ, עַר האט גַּעַהַאַלְטַּן אַין אַיִּין צַוְּמַאְכָּן אַון אַוְיְפְמַאְכָּן די
אוּגָּן. די פִּינְצְּטָעָרְנוּשׁ האט זיך אַלְעַ מָאַל גַּעַבְיָמָן אַון פָּאַר זַיְנָע
אָפְעָגָע אַון פָּאַרְמָאַכְטָע אַוְיָגָן גַּעַשְׁפִּירִיט די אַוְיְסְגַּעַלְאַשְׁעָגָע פָּאַרְבָּן
פָּזְנִי אַיִּיבְקָעָר פִּינְצְּטָעָרְנוּשׁ. אַט האט עַר גַּעֲזָעָס אַ גַּעַדְיכְּטָע שְׂוֹאַרְצִי^א
קִיּוּת גַּלְאַנְצִיק וּוּ סָמְעַט אַון שְׂוִין האט די שְׂוֹאַרְצִיקִיט זיך גַּעֲזָעָס
צַעְפָּאַלְן אַין קוֹיְלְזַ-שְׁטִיבָּ. אַט האַבָּן פָּזְנִי דָּעַר הַוִּיך צו אַיִּם זיך אַרְאָפָּ
גַּעַלְאָזָט שְׂוֹאַרְצִ-גְּרִינְעָן קְנוּילְן, וּוּ וּאַלְקָנָם, אַון שְׂוִין אַיִּן פָּזְנִי זַיְנָע
גַּעַוּאָרָן מִילְיאָנָעָן אַון מִילְיאָנָעָן קְלִיְינְינָעָן שְׂוֹאַרְצִ-רוּוּתָעָן רִינְגְּעָלָעָה,
וּוּ דְּרִיבָּנָע אַוְיָגָן-עַפְעָלָעָה.

טָאַלְיַן אַיז וואָס אַמְּטָל עַנְגָּעָר גַּעַוּאָרָן אַרְוּם דָּעַר בְּרוּסָט אַון עַס
הַאַט זיך אַיִּם אַוְיְסְגַּעַוּזָן, אַוּ עַר וּוּעַט נִימָּט לְאַגְּגָעָן קְעָנָעָן אַטְמָעָמָעָן אַין
דָּעַר שְׂטִיקְנְדִּיקָעָר פִּינְצְּטָעָרְנוּשׁ.

די שְׂוֹעֵר-גַּעַלְאַדְעָנָע שִׁיפָּ האַט אַנְגָּהָוִיכָּן קְנָאָקָן אַוּ קְרַעְכָּצָן אַוּ
אַלְעַ מָאַל גַּעַשְׁקָט סִינְגָּאַלְן אַין דָּעַר וּוּוִיט. דָּאַס מַאְנַאְטָאַגְּנָע روּפָן פָּזְנִי
דָּעַר שִׁיפָּ האַט אַפְגָּעַקְלוּנָגָע אַין זַיְנָע אַוְיְעָרָן וּוּ אַ וּוּאַרְנוּגָן. עַר
הַאַט אַין די סִינְגָּאַלְן גַּעַהַעַרְטַּט די וּוּרְטָעָר: — הָעִי רַאַטְעוּוּט
איַיך! די שִׁיפָּ לְאַזְוָּט זיך אַרְאָפָּ צָוּם גְּרוּנְט פָּזְנִי יִסְמָ! — עַס האַט אַיִּם
אַנְגָּהָוִיכָּן קְנָאָקָן אַין די שְׁלִיְפָן וּוּ מִיטָּהַמְּעָרָם. מִיטָּהַיְדָע הַעֲנָט
הַאַט עַר אַרְוּמְגַעְנוּמוּן זַיְן קָאָפָּ וּוּ מִיטָּהַרְיָה. אַון זיך גַּעַקְעָנָט

קיוין ארט געפינגען. ערשות וווען די מידקייט האט אים איבערוואעלטיקט. איז ער אן אויסגעציגגענער אויפן שמאלו בראעט פארפאלו איז אַ שוווערן שלאָפּ.

אין שלאָפּ האט ער זיך אומגעקערט צורייק צו זיין אַמְּאלִיקָעֶר
היימ. עס האט זיך אים געהלומט. אָז אַלְעַ זוינע וואנדערונגגען, זיין
אַרוֹפְּגַּנְגַּעַנְעַן זיך אויפָּן שֵׁיפּ, אָז דאס אַלְעַ איז נִיטּ מַעַר וַיְיָ אַ חֲלוּם.
אַבָּעֶד אַין דָּעֶר אַמְּתָן לִינְגַּטּ ער גַּאֲרָא אַיצְטּ אַוְפּ וַיְיָנָעּ הַיְיָ-פְּעַלְדָּעֶר
און הייט די פָּאַשְׁעַנְדִּיקָעֶר פֻּרְדָּה. עס אַיז בִּינְגָכְטּ. דָּעֶר הַיְמָל אַיְזָן
לִיכְטִיק אַן אויסגעשטערנט. ער הערט וַיְיָ אַ פָּאַרְלוֹוִירַעַנְעָר
וַיְוַנְגַּעַר הַאָזּ רַופְּטּ זַיְן מַאֲמָעָן. עס חַלְמָתּ זַיְן אַיְזָן. אָז ער לִינְגַּטּ
אַן אויפָּגְּעוּוֹקְטָעֶר מִיטָּן פְּנִים צָום הַיְמָל אַן טְרָאָכֶטּ וּוּנְגַּן וְאַנְדָּעָ
דוֹנְגַּעַן, וּוּנְגַּן שִׁיפּ אַן יִמְמָן. עס הַיְוִיכְטּ אַן טָאנְגַּן אַן דָּעֶר מַאֲרָגָן
אַעֲפִינְקָלְטּ זַיְךְ מִיטּ גְּרוֹיְסָעּ טְרָאָפָּנָסּ טְוִי וַיְיָ מִיטּ דִּימְעָנְטָן. ער זַעַצְטָ
זַיְךְ אוֹפּ וַיְיָ פָּעָרֶד אַן רִיאִיטּ אַהֲרִים אַין דָּעֶם אוֹסְגָּעוֹוַאַשְׁעָנָעָם לְוַיְ—
טָעָרָן מַאֲרָגָן. פָּונְן וּוּנְגַּן קָוְקָטּ ער אַרְבִּיבָּרָעָר צָום זַיְן וְוַיְוַיְגָּעָקָלְעָכְטָעָר
שְׁטוּבָן. זַיְ זַעַט זַיְךְ קָוִים אַרְזִים די שְׁטוּבָן זַיְן. פָּונְן הַיְנָטָן דָּעֶר בָּאָרְגָּן
אַן פָּונְן פָּאַרְנָטּ צָעָנְגִּינְטָעָן אַן צָעָבְּלִיטָעָן בַּיּוּמָעָר. ער קָוְקָטּ צָום שְׁטִילָן
וְוָאָלְדָן. עס צִיטָן זַיְךְ דָּאַרְטָן אַין דָּעֶר הוֹיךְ צְוִישָׁן די בִּימְעָר אַ דִּין
רוֹיכָלָן. אַז וּאָרִים גַּעֲפִילָן נַעַמְתָּ אַרְחָם זַיְן הָאָרֶץ. שֶׁ רַעַדְתָּ עַפְעָם צָום
זַיְךְ אַלְיָן. אַבָּעֶר אַלְעַ זַוְּסָּמָּעָן ער הערט זַיְךְ זַאְנָן אַיְזָן — טָאָבִי, טָאָבִי.
אַן אַטְ קָוְמָטָן זַיְ טָאָקָעָן טָאָבִי. זַיְ קָוְמָטָן אַן מִיטּ אוֹסְגָּעוֹוַאַשְׁעָנָעָם
וְוַיְוַיְסָעָ פִּים פָּונְן דָּעֶם קָלָאָרָן וְוָאָסָעָר, וּזַוְּסָּמָּעָן שְׁפָרִירִיטָן זַיְךְ וְוַיְקָרִישְׁטָאָלָן.
אַגְּטָקָעָן דָּעֶר וַיְוַנְגַּעַר זַוְן. זַיְ טְרִיבִּיכְטָן דָּאס אַרְיָעָ אַגְּנָעָטְרָוְנָקָעָן שְׁאָפּ
צָום טָאָלָן. די שְׁאָפּ זַעַנְעָן קָלָאָרְ-זָוִוִּים וְזַיְ אַרְיָעָ פִּים. זַיְן פָּעָרֶד פָּאָרָן
נַעַמְתָּ זַיְךְ צָום וְוָאָסָעָר. אַבָּעֶר אַנְשָׁתָּטָטָן דָּאַרְטָן צָום טְרִינְקָעָן
הַיְוִיכְטָן עַס אַן קָלָאָפּוּ מִיטּ אַ פּוֹס אַן נַעַמְתָּ שְׁאָקָלָעָן מִיטָּן קָאָפּ. עַס וּוֹילָ
אַיְסָן גַּאֲרָאָפָּוּ אַרְאָפָּוּ, אַזְוִי זַיְךְ צְוִילָבָן שְׁפָפָם. טָאָבִי זַעַט דָּאס. אַן אַיְרָ
פְּרִוְילְעָדָן גַּעֲלָעָכְטָעָר צְעָקְלִינְגָטָן זַיְךְ אַיְבָּעָרָן טָאָלָן. טָאָלָי הַאָלָט זַיְךְ אַן
אַיְזָן דָּעֶר גְּרוּוּעָ, אַבָּעֶר נִיטּ אַוְפּ לְאָנְגָּ. ער גְּלִיטְשָׁתָן זַיְךְ אַרְוָגָנְטָעָר
אוֹפָן פָּעָרֶדָן אַנְגָּעָבָוִוְיָגָעָן הַאָלְדוֹן אַן גְּלִיְיךְ אַיְזָן וְוָאָסָעָר אַרְיָין.

טאלַי איז אָרְאָפֶנְעָפֶלְן פָּוּן בְּרַעַט אָזֵן זִיךְ אַוְיפְּגַעֲכָפֶט. אָרוֹם אִים אִיז שְׁטָאָק פִּינְצְּטָעָר. עַר גְּלָאַצְּטָמִיט דִּי אָוִינְגָן אָזֵן וּוַיְסְטָמַט נִיט וּוְעַד עַר אִיז אָזֵן וּוְאוֹעַד אִיז. עַרְשָׁתְּ וּוְעַן עַר הָאַט גַּעַנוּמוּן אַרְמָרְפָּרְן מִיט אַחַנְטָט אַיְבָּעָר זַיְן פְּנִים אִיז עַר צַו זִיךְ גַּעַקוּמוּן. עַר הָאַט זִיךְ אַוְיפְּגַעֲהַוְיכְּן פָּוּן דִּיל, בָּאַטְאָפֶט דָּסְטָמַט אָזֵן זִיךְ וּוַיְדָעָר אַיְיף אִים אַוְיסְגַּעַצְּוִינְגָן.

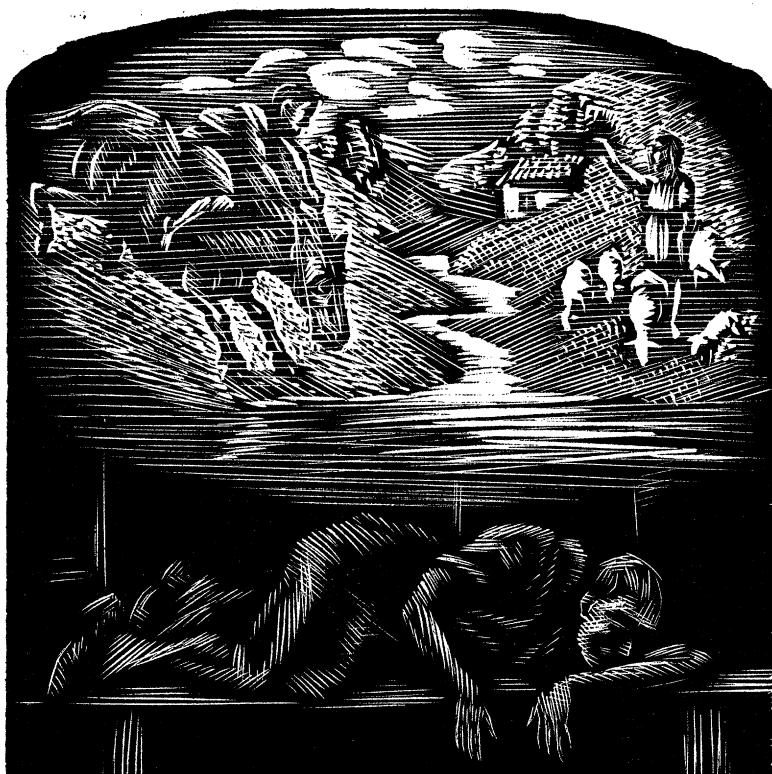
עַר הָאַט זִיךְ פָּאָרְטָרָאַכְט וּוְעַן זַיְן הַיּוּם אָזֵן גַּעַזְעָן זַיְנָעַ פְּעַלְדָּעָר אָזֵן דַּעַר בְּעַסְטָעָר צִיְּטָ פָּוּן וּוְאַקְסָן, עַר הָאַט פָּאָר זִיךְ גַּעַזְעָן טַאַבְּנָן וּוְזִיךְ לְוַיְוַפְּט אָרוֹם אִין טַאַל צְוִישָׁן דִּי גַּעַלְעָן מִילְּךְ-בְּלוּמוּן אָזֵן עַר הָאַט גַּעַזְעָן זַיְן טַאַטְעָמָאַמָּע וִיזְצָן אִין דְּרוּוִיסָן פָּאָר דַּעַר שְׁוּעָל פָּוּן הַוַּיּוֹן. — וּוְעַן נִיט דִּי מְלָחָמָה, — הָאַט עַר מִיט בְּעַנְקְשָׁאָפֶט גַּעַטְרָאַכְט. — וּוְעַן נִיט דִּי מְלָחָמָה, וּוְאַלְטָ אִיךְ אַיְצָט גַּעַזְעָן אָזֵן דַּעַר הַיּוּם. — עַר הָאַט אַיְצָט גַּעַזְעָלָט, אָז אַלְעַז, דִּי מְלָחָמָה, זַיְנָעַ וּוְאַנְדְּרוּוֹנְגָּעָן. זַיְן אַיְצְטִיקָּעַ רִיוּעָן אַוְיפָּן יִם, אַלְעַז וּזַיְן נִיט מַעַר וּוְזִיךְ חַלְמָם. דִּי בְּעַנְקְשָׁאָפֶט צַו זַיְן הַיּוּם אִיז אַיִם מִיטְאַמָּל אַזְוִי שְׁטָאַרְקָ דַּעַר-גַּנְגָּעָן צּוּם הַאֲרָצָן, אַזְוֵּשׁ וּוְאַרְעָמָע טְרָעָרְן הַאֲבָן אִים אַשְׁלָגָן גַּעַטְוֹן צַו דִּי אָוִינְג. אַפְּאַרְשָׁעַמְטָעָר פָּאָר זִיךְ אַלְיָין הָאַט עַר גִּיךְ אַפְּגַעְוּוִישָׁט דִּי טְרָעָרְן אָזֵן זִיךְ גַּעַמְאָכָט הַאֲרָצָן. — עַס וּוְעַט נִיט גַּעַמְעָן לְאַנְגָּן אָזֵן אִיךְ וּוְעַל אַנְקְוּמוּן צַו דִּי בְּרָעָגְן פָּוּן בְּרָאוֹלְיָעָן אָזֵן דַּעַרְגָּאָק וּוְעַל אִיךְ פָּאָרְן נַאֲךְ וּוְיִתְעָר.

טַאַלְיַ הָאַט נִיט גַּעַוְוָאָסְט וּוְיַ עַמְּ הַאֲלָט מִיט דַּעַר צִיּוֹת. אִים הָאַט זִיךְ אַוְיסְגַּעַצְּוִינְגָן, אָז עַר אִיז שְׁוִין וַיְכָעֵר עַטְלָעָכָע טָעַג אַיְוף דַּעַר שִׂיפָּ. עַר הָאַט נִיט גַּעַוְוָאָסְט אָז אִין דַּעַר גַּעַדְיכְּטָעָר פִּינְצְּטָעָרְנִישׁ, וּוְאוֹמַע זַעַט נִיט דֻּעַם אַיְבָּרְגָּאָנָג פָּוּן טָאגְן צַו נַאֲכָט אִיז אַשְׁעה אַ-אַיְבָּקִיָּית. עַטְלָעָכָע מַאֲלָה הַאֲבָן זִיךְ צַו אַיִם דַּעַרְטָרָאָנָן שְׁטִילָע וּוְ-בְּעַרְנָעַ קַלְאַנְגָּעָן. דָּסְטָ קַלְיָנְגָּעָן הָאַט אַוְיסְגַּעַשְׁלָאָגָן דִּי צִיּוֹת אַיְוף דַּעַר שִׂיפָּ. עַר הָאַט אַכְּבָּעָר דָּסְטָ נִיט גַּעַוְוָאָסְט. עַר הָאַט זִיךְ נַאֲךְ גַּעַוְוָאָנוֹן-דַּעַרְטָ פָּאַרְוּאָסָמָאָקָס קַוְמָתָ נִיטָי. עַר הָאַט דַּאֲךְ צְוַגְעָזָגָט אִים צַו פָּאַרְזָאָרָגָן מִיט עַסְן.

עַס אִיז אִים וּוְאַס אַמְּאָל אַוְמָהִימְלָעָכָע גַּעַוְאָרָן. עַר אִיז

א ח לו מ

געשלאָפַן, זיך אויפגעכע אָפַט אָוּן ווִידָעֶר געשלאָפַן. צוֹ פָּאָרְטְּרוּבִּין דֵּי
לאָנְגּוּוֹיְלִיקִיָּת חֲאַט עֶר אָוִיסְגַּעַצְיָילָט עַטְלַעַכָּע מַאֲלָזָעָק
זַעֲכַזָּק אָוּן אָזְוֵי אָרוּם פָּאָר זיך אָוִיסְגַּעַמְאָסְטָן דֵּי צִוְּתָאָן שְׁעהָן.

מאקס קומט

א שווין פון א ליכט האט זיך באזיוין אין דער פינצטערניש און באלד זיך וויזער אויסגעלאשן. טאלי האט זיך א רימס געטען פונם ארט און אויסגעלאצט די אונין אין דער ריכטונג וואו דאס ליכט האט אויפגעבליצט. פון אייבערן ווועטל האט ער דערהערט מאקסעם שטיל קול.

— חעי, וואו ביסטוו דארטן?

— אט דא, היגטער דער וואנט בין איך, — האט טאלי א דער פריטער אפגענטפערט.

— ששש, שטילער, עמייצער קען נאך דערהערן. אט האסטו פרישע צוויי זעלט מיט פוטער. איך האב דיר געטראנק קאוז האט זיך אויפן ווועג אויסגעגאַסן. אפשר צוויי זופ זענען געבליבן, נא, נעם. ניט געקענט קומען פריער. מע האלט אין איין זוכן אויפן שייפ די חברה מיט די פראשקעム. איך בין אבער זיכער, אז זוי האבן אָפֶ גענארט אינדזער קאָפִיטָן און געפארן מיט אָן אנדערער שְׂיף. דא איז א גוט באָהעלטערן. זאלסט דיך ניט אַרוּסִירֵין פון דאנען. נא דער צוויי שׂוועבעלעך, זאלסט זיין אבער ניט אַנְצִינְדָּן, סידן אין א נויטפָּאָל.

— וואס איין איצט טאג צו נאכט? און וויפל האלט איצט דער

זײַגער? — האט טאלי געפרעגט.

— זעקס מאל האט עם נאָר וואס אויסגעשלָָגן. דאס מיינט זיבן אינדערפרי. און פינס ברען זענען מיר שוין צען שעה.

— וואס? בלוי צען שעה פונם ברעג? ערשות איין נאכט זענען

מיר אָפְּגָּעָפָּרָן? וואס פאר אָלָּגָּנָּגָּעָ נאכט דאס איין געוווען. —

עם האט זיך אים ניט געוואָלט גלייבן, אז ער איין אַינְגָּאָנְצָּן ערשות

איין נאכט אויפֿן וואסער, און ער האט עפֿעט נאך געוזאלט זאגַן,
עפֿעט פְּרָעָנָג, אַבְּעָר מַאֲקָס אִיּוֹ שְׁוֵין נִיט גְּעוּעָן.
טָאַלִּי הָאַט אַוִּיפְּגַעַנְגַּסְעַן דַּי צְוַויִּי וְעַמְלִי, אַוִּיסְגַּעַטְרוֹנְקָעַן דַּאַס בִּיסְלַמְּ
קָאוּעַ אָוּן וּוִידָּעָר נִיט גְּעוּהָאָסְטַ וּוָסַ צַוְּן מִיטַּזְיךָ. דַּי צִיְּתַ הָאַט,
וְיַי פְּעַח, זַוְּ גְּעַצְוִיגַן. ער האט זַיךְ גְּעַבְּסַן דַּי נְעַגְלַ פָּוָן דַּי פְּינְגְּנָעַר בְּיוֹ
בְּלוּטַ, אָוּן זַיךְ אַוִּיסְגַּעַפְּזַטַּ דַּי הָאָרְ פָּוָן זַיְוִין גְּנְגָעַר בָּאָרְדַּ. בָּאָס אַיְינַ
שְׁלָאָפַן אִיּוֹ ער עַטְלָעַכְעַ מַאְלַ אַרְאָפְּגַעַפְּאָלַן פָּוָן דַּעַם שְׁמָאָלַן בְּרָעַטַּ
בְּיוֹ ער האט זַיךְ בִּיסְלָעַכְזַוְיַיְן צְנוּנְזְוִוִּינְטַ צַוְּן דַּעַם נִיעַם גְּלָעַלְיַ
גָּעַר אָוּן דָּאָרְזִיךְ צְזַוְּיַגְטַ וְיַי אִין אַ בְּעַטַּ. אַוִּיפְּן דַּילְ
הָאַט ער נִיט גְּעַקְעַטַּ שְׁלָאָפַן, וּוְיַי עַס אִין דָּאָרְטַן גְּעוּעָן נָאָס פָּוָן
זַיְעַן מַעְנְטָשְׁלָעַכְעַ בָּאָדָעְרָפְּעָנִישַׁן. דָּעַרְצַוְּ זַעְגַּעַן דָּאָרְטַן אַרְחָמָגַעַן
לָאָפַן מִיזְ אָוּן שְׁטָחוּרָעַם.

איינְמַאְלַ הָאַט טָאַלִּי זַיךְ אַוִּיפְּגַעַכְאָפְטַ מִיטַּ אַ שְׁטָאָרָק גְּרִימְעַנְיִישַׁ
איַן בְּוֹחַ. זַיְוִין גְּאַנְצַע אַיְנְגַעַוְיִידַ הָאַט זְיךְ וְיַי אַיְבְּגַעַגְעַרְתַּ אָוּן זַיךְ
גְּעַנְמַעַן רַיְסַן צָוְם שְׁלִינְגַן. טָאַלִּי הָאַט נִיט גְּעוּוֹאָסְטַ, אָוּן דַּאַס אִיּוֹ דַּי
יַּמְ-קְרָאָנְקָהִיטַ. וְיַי אַ גְּעַפְּגַעַנְגַעַן אָוּן גְּעַבְּלָעַנְדְטַעַ חִיהַ הָאַט ער אַיִן
דָּעַר שְׁטִיל גְּעַבְּרוּמַטַּ. ער האט פָּאָרְקָלָעַטַּ בִּיְדַעַת הָעַנְטַ אָיַן פּוַיְסְטַן
אָוּן מִיטַּ זַיךְ אַרְיְינְגַעַדְרִיקַט דַּי אַוְגַּן בְּיוֹ וּוּיטִיקַ.

— זַעְגַּעַן וּוְעַל אִיךְ שְׁוֵין זַעְן לִיכְטַ? זַעְגַּעַן וּוְעַל אִיךְ שְׁוֵין זַעְן דַּי
זַעְן? — הָאַט ער צַוְּן זַיךְ אַיִן דָּעַר שְׁטִיל גְּרָעַדְטַ.

ער האט זַיךְ דָּעַרְמַאְנַט אָנַ דַּי צְוַויִּי שְׁוֻעַבְעַלְעַד אָוּן מִיטַּ וּוְיַדְעַר
פְּרִיד זַיךְ גִּיךְ אַרְיְינְגַעַנוּמַעַן פָּוָן קְעַשְׁעַנְעַ. צְוַרְשַׁטְ הָאַט ער אַוִּיסְ
גְּעַטְאָפְטַ דַּי הָעַלְצָלָעַד אָוּן דַּי קְיַיְלָעַכְדִּיקַע טִירַקְעַ-קְעַפְלַעַד אָוּן דָּעַרְ
נַאַךְ הָאַט ער בָּאַ זַיךְ אַפְּגַעַמְאָכְטַ אִיּוֹ שְׁוֻעַבְעַלְעַ אַנְצִיזְינְדַן.

עַס אִיּוֹ אִים שְׁוֵין גְּעוּוֹן אַלְצָאִינְם. — זַאַל מַעַן מִיךְ כְּפָפַן. זַאַל
דַּי שִׁיףְ זַיךְ אַנְצִיזְינְדַן, זַאַל זַי עַקְסְפָלָאָדְרַן. אִיךְ מַוְן זַעְן לִיכְטַ, אָוּן נִיטַּ
וּוְעַל אִיךְ דַּאְ שְׁטָאָרְבַּן, — הָאַט ער בָּאַ זַיךְ גְּעַטְהָאָכְטַ.

איַן שְׁוֻעַבְעַלְעַד הָאַט ער צְוַרְיקַ בָּאַהָאָלְטַן אִיּוֹ קְעַשְׁעַנְעַ אָוּן מִיטַּן
אַנְדָּעַרְן הָאַט ער אַ פִּיר גְּעַטְוֹן אַיְבָרְן בְּרָעַטַּ. עַס הָאַט אַ בְּלִיאָסְקַ
גְּעַטְוֹן דָּעַר פְּלָאָס אָוּן פָּוָן דָּעַר לִיכְטִיקִיטַ אִיּוֹ ער עַרְשַׁטְ אַוִּיפְּמַנְיִ

געבלענדעם געוווארן. מיט ציטערדייקע הענט האט ער אַרומגענומען דאס ברענענדיקע שועעבעלע. אין אויג האט ער אַינגעאנצָן פֿאַרמאכט און מיטן אַנדערן האט ער דורך אַשְׁמָאַל שְׁפָעַלְתָּעַלְעַ אַרוֹיסְגָּוּקְט. ווי אָן אַרְמָעַנְטָשָׁה האט ער מיט פֿרְיוֹד אָן נִינְגְּרִיךְיִתְגָּוּקְוּקְט אַוְיף דעם קליגעס פֿיּוּרֶל. באָס לֵיכְטָפָן שְׁוֹעַבְעַלְעַה האט ער זִיךְ אַוְיךְ אַרְמוֹגְעֻקְוּקְט ווי ער אַיז אַין דער ווּלְט אָן דָּעַרְזָעָן. אָז ער גַּעֲפִינְט זִיךְ אַין אַ דָּרוּיְעִקְינְגָּר קָמָעָה. פָּפָן ווּלְכָעָ אַיְינְן ווּעַנְטָל אַיְינְן נַאֲר הַאַלְבָּ פֿאַרְכּוּיטָם. דאס שְׁוֹעַבְעַלְעַה האט אַין עַמְּלָעַכְעַ רְגָעָס אַוְיסְגָּעָ ברענט אָן דִּי פֿינְצְטָעְרְנִישָׁ אַיז ווִידְעָר אַרוֹים פָּפָן אַלְעַ ווִינְקָעַלְעַד אָן אַוְיסְפָּנִי זִיךְ גַּעַנְוּמָעָן ווִיקְלָעָן אַרוֹם אִים. אַ רְוַאְיָקָר אַיז ער אַיצְט גַּעַלְיבָּן ווִיצְן אַוְיפָּן בְּרָעַט אָן גַּעַוְואָרָט מַעַן זָלְקָוּמָעָן זָכָן פָּפָן ווְאַנְעָן דאס לֵיכְט אַיז גַּעַקְוּמָעָן. זָיַן ווְאַרְטָן אַיז אַבְּעָר גַּעַוְעָן אַמְּוּסְט.

קִינְגָּר אַיז צִיט גַּעַקְוּמָעָן.

דאָס גַּרְימָעַנִּישָׁ אָן דָּרוּיְעִנִּישָׁ באָ אִים אַין בּוֹיךְ האט מִיט נַאֲכָל גַּלְאָזָט. דָּעַרְצָו אַיז אִים דער קָאָפֶג גַּעַוְואָרן אַזְוִי שְׂוֹעָרָה, גְּלִיךְ ווי ער ווּלְט-גַּעַוְעָן אַנְגָּעָטָן מִיט בְּלִיְיָ. עַמְּ אַיז אִים מִיטָּמָאָל גַּעַוְואָרָן וְאַסְפָּרְדִּיק אַין מַוְיל אָן ער האט זִיךְ אַנְגָּהָוִיבָן רִיאִיסָן צָום בְּרָעַכְנָן. זָיַן לִיְדִיקָּר בּוֹיךְ האט ווי אַקְוּאָטָלָם אַ בְּלָאָזְיָאָק זִיךְ אַלְעַמְּאָל אַוְיפָּגְעַבְלָאָן אָן ווִידְעָר אַיְינְגְּעַפְּאָלָן. ער האט מִיט בִּידְעָהָעַט זִיךְ פֿעַסְט אַנְגָּהָאָלָטָן אָן בְּרָעַט. מִיט אַלְעַ כּוֹחָותָה האט ער זִיךְ אַנְגָּעָ שְׁטָרָעַנְגָּט עַפְעַם אַרוֹיסְצּוּבְרָעַכְנָן אָן נִיט גַּהָּאָט ווּאָם. דאס לְעַצְטָע בּוּמְלָ סְלִינְגָּה האט ער אַרוֹיסְגָּוּגְעָבָן, אָן דער דָּרָאָנָג צָום בְּרָעַכְנָן האט אַים נִיט אַוְיפָּגְעַהָּעָרָט מַאְטָעָרָן. ווּעָן ער אַיז אַבְּיִסְלָ צַו זִיךְ גַּעַקְוּמָעָן אַיז ער אַ גַּעַבְאָדָעָנָר אַין שְׂוּוֹיִם אַוְעַקְגַּעְפָּאָלָן אַוְיפָּן בְּרָעַט אָן אַיְינְגְּעַשְׁלָאָפָּן.

צוווי הערינגן אויפֿ אַ שטראַיך

— חעי דה, צוווי ביסמַאָרְקַ-הערינגן האָכָ אַיךְ געבראָכָטָם, — האָט עמיצעער מיט די זוערטעד אויפֿגעוועקט טאלין פון שלאָף. אָן אַפְּגָע- שוואָכְטָעָר האָט ער זיך אַיְפֿגעַהֲיִבָּן אָן אַרְיִפְּגָעַקְקָט צָו אַ מַאְטָן שימער פון אַ לֵיכָטָם. דער מאָטָרָאָן אָן דָעַם אוּיְדָר אַיְזָעַם גַּעֲוֹעַן. מיט אַיְן האָנט האָט ער געהָלְטָן האָלְבָ פָּאַרְשָׁטָעָלְטָ דָסָ לִיכָטָ פון אַ קלְיָין עַלְקְטָרְשָׁ לְעַמְפָל אָן מיט דער אַנְדָעָרָעָר האָנט האָט ער פון אַיְבָעָר דער וואָנט אַרְאַפְּגָעַלְאָזָט צָו טָלִין צָוַויִי הַעֲרִינְגָ אַגְּגָעַבְּגָנְדָעָנָע אַיְפֿ אַ שְׁטְרַיךְ.

— ברוּיט אָן קָאוּוּ וּוּעַט מַאְקָס בְּרַעְנְגָעָן. אָן טָאָמָעָר דָעַרְוִוִישָׁט מַעַן דִּיךְ דָא, האָסְטָו אָונְדוֹ קִיְּנְמָאָל נִיט גַּעֲוֹעַן. הַעֲרָסָט?

— ווּוְיָפֶל האָלְטָ אַיְצָט דָעַר זַיְגָעָר? — האָט טָאָלִי גַּעֲרָעָנָט.

— צָעַן אַיְן אָוּנוֹנָט. אַ טָאָגָ מִיט אַ נַּאֲכָט שְׂוֹוִימָעָן מַיר שְׂוִין אָן נַאֲךְ אַפְּלָוּ קִיְּן צָוַויִי הַוְּנָדָרָת קְנָאָטָן נִיט גַּעֲמָאָכָט. דָסָ וּוּעַטָּעָר דִּינָט נִיט.

— עַס אַיְזָעַ אַ לִיגָן! אַ לִיגָן! אַיךְ בֵּין דָא שְׂוִין לְעַנְגָעָר. — האָט טָאָלִי שִׁיר נִיט אַרְיִוְנְגָעָרְגָן. אַבָּעָר אַנְשָׁטָאָט דיַ רִיְיד האָט ער זיך גַּעֲנוּמָעָן קְלָאָגָן, אָזֶ ער אַיְזָעָקָאנָק אָן עַס אַיְזָעָר צָו אַטְעָמָעָן אַיְן דָעַם עַנְגָן אָן פִּינְצָטָעָרָן בָּאַחַעַלְטָעָנִישׁ.

— אַלְעַ זְעַנְעָן זְיִי אַזְוִי דָסָ עַרְשָׁטָעָ מַאְלָ. אַיְפֿ דָעַר טְרִיקָעָנִישׁ זְעַנְעָט אַידָר בְּרָאָוּ יִסְלִיָּטָ, — האָט דָעַר מַאָטָרָאָזָוּ זְיךָ גַּעֲבִיְזָעָרָת, — ווּוְילְסָטוּ זְיִין אַ יִסְ-פָּאָרָעָר דָאַרְפָּסָטוּ וּוּסָן, אָזֶ ערְ יִסְמָהָט זְיךָ זְיִינָעָ גַּעֲעָצָן, וּזָסָ גִּילְטָן פָּאָר אַלְעָמָעָן, פָּוּן דָעַם קָאַפְּטָאָן בִּיזָּ צָו דָעַם בְּלִינְדָן פָּאַסְאָזָשָׁיר. — נִיט זְיִין צָעַרְאָכְעָנָעָר, נִיט קְרָעָכָן אָן נִיט אַוְיְטָזָגָן אַיְפֿ יַעֲנָעָם. דָו הַעֲרָסָט?

דעך מאטראזו אויז אווועק און טאלי אויז געבליכן מיט די הערינגן.
 ווי צוויי געכאנטש פיש האט ער זוי געהאלטן אויפן שטריך און געווארט אוייפ ברויט. דער געוזלצעגעער ריח אויז אבער פארגאנגען אין זייןע נאולעכער און אים דערמאןט, איז ער האט די גאנצע צויט, וואס ער אויז אוייפ דער שיף כמעט, גארנטית ניט געגנסן. מיט און אויפ געועקטן אפעטיט האט ער דערוויל געלעקט די געוזלצעגע העויט פון די הערינגן. ער האט געווארט און געוזלצעגע אוייפ ברויט בי ער האט פאראליין דאס געהולד און און אויסגעהונגערער, און ברויט, מיט גרויסע ביסן, גיך אויפגעגעסן בידיע הערינגן מיט די רויגן, מיט די ביינעד און מיט די קעפ. פון דעם פעתן בין איז ער אינגעאנצן זאט געווארטן. אבער נאך אידייער ער האט זיך באלאקט האט אים אונגע הוויבן שטאָרְקַּ דֶּרֶשְׁטַּן, און ניט נאך דֶּרֶשְׁטַּן, עם האט אים גענומען ברענען אין בויך, אין האלדו און אין מוויל. זייןע לייפן האבן, ווי זואָרְשְׁטַּלְעֵר אויפן פיעיר, צווערט זיך אויפגעבלאָזָן און דערנאָך געפלאָצָט און אינגעישרומפֿן געווארטן. עם אויז אים געווארטן טרכן אין שלונג. די צונג איז איצט איבעריק געוווען אין מוויל. ער האט מיט איר אַרְוֹמְגַעֲפִירְט אַיְבָּרְן טְרוּקָעְנָעָם גּוּמָעָן וּמִיט אַשְׁטִיקַּ לְעָדָעָר אָזָן דָּעְרָנָאָך וּאַרְוִיְגַעְשְׁטָעְקָט, זַי גַּעַלְאָזָט אַרְאָפְהַעַנְגָּעָן, וּזַי דִּי צונג בָּאָ צָוָנָת אַיְזָן. ער האט באָווענט מיט די אַנְקָלָעָן אָז גּוּעָזָן דָּס אַיְגָעָן בְּלוּט אָז אַפְּלוּ נִיט גַּעַפְּלַיט דֻּעָם וּוּיְטִיק פָּוּן זַיְנָע צְעַשְׁטִיקְלַטָּעָ לִיפָּן.

די היין האט ניט נאַגְעַלְאָזָט. פָּאָרְקָעְרָט, זַי אויז וואס אַמְּאָל שטאָרְקָעְרָט צו אַיְם צָוָנָעָטָאָטן. פון דער גַּעַדְיְכְטָעָר פִּינְצְטָעְרָנִישָׁ הַאָכָּן מִתְּאָמָּאָל, וּזַי פָּוּנְקָעָן פִּיעָרָ, אַנְגָּהָוִיבָּן שְׁפָרִיצָן אַיְם גְּלִיָּן אַיְן דִּי אוִינָן אַרְיִין, וּזַי אַיְנָעָר, וואס וויל לוּיפָן אָזָן קָעָן נִיט, אַזְוִיָּן האט ער הילפָלָאָזָה באָווענט מיט די הענט, זַיְךְ אַרְאָפְנַגְעָלָזָט צָוָם דִּיל אָז דָּאָרְטָן גַּעַבְּלִיכָּן לִיגָּן וּזַי צְוָגְּעַקְּלַעַפְּט מִיטָּן פְּנִים צוּ די פִּיכְטָעָ אָז קִילָּע בְּרַעְטָעָר.

טאליז איז געלעגן א פארטראנגענער אין היין און ניט געוואוואסט וואס עם טוט זיך מיט אים. עס איז אים פארגעקומען, איז ער ליגט גאנז אופן אין אפגעבראכן שטיק ברעם, וואס טראגנט זיך אויפן שטורהעדיקן וואסער. עס איז בײַנאכט און ער איז אינגער אליאן אויף דעם אומען ענדלעבן ים. און פלווצילינג האבן פון דער הויך זיך פאזוואליע אראפ געלאון צוּוִי פֵּיעֶרְדִּיקָע שְׂטִיקָע וּזְאַלְקָן, אים אויפֵּנְהַוִּיבָן אין דער לוֹפְּטָן און ווי אופֵּנְבָּנְדִּיקָע פְּלִיגָּל אים פָּאַרְטָּרָאָן אויף א בריך פָּזָן לְוִוְּתָרָן מִירְמָלְשְׁטִיָּן. עס ברעכט זיך דורך דער שטערן פון מאָרְגָּן און ער דערזעט די בריך אין אויסגעצְיוּגָעָן אַיְבָּעָר אַז וואסער, וואס ברויזט, שטורהעט און וואָרְפְּטָמִיט גְּרוֹיסָע שְׂטִינְגָּר. ער זעם ווי עס קומען אין מיט דער בריך מענטשן, אַסְּךְ מענטשן, אלע וווײַסְעַן ווי מירְמָלְשְׁטִיָּן. דאס בייז וואסער האָלָט אין איזן וואָרְפָּטָן גְּרוֹיסָע שְׂטִינְגָּר אויף זיין. אַבעָּר די מענטשן, פָּאַרְוָאָונְדְּעָטָעָ, מיט בלוטיק-רוּיטָע צַיְכָּנָס אויף די שטערנס און אויף די הערצער, גְּנוּיָען מוטיק אַנטְקָעָן דעם אויפֵּגְּיַעַנְדִּיקָע לְוִוְּתָרָן טָאג. טָאלִיז הַיְבָּט זיך אויף פון דיל און לאָזָט זיך אַזְוּק אַזְוּק אַזְוּק מיט די אלע מענטשן, וואס ער זעם פָּאָר זיך. ער שלְאָגָּט זיך אַבעָּר באָלָד אין איזן ווענטל פָּזָן פִּינְצְּטָרָרָר נְאָרָע און ער פָּאָלָט אַזְוּק אויףָן רָזָקן.

פָּזָן דעם פָּאָל איז ער אַבְּיָם גַּעֲקוּמָעָן צו זיך. ער האָט זיך אויף גַּעֲזָעָט און מיט ביידע הענט זיך אַנְגָּעָכָאָפָט באָם קָאָפָט. — אַיך בֵּין קָרְאָנָק. אַיך וועל דָא אַראָפָט פָּזָן זִינְעָן. — הַאָט ער בא זיך גַּעֲטָרָאָכָט און ווי ניט מיט זִין כּוֹחַ זיך אַרוֹפְּגָּעָדְּרָאָפָעָט אויף דער האָלְבָּעָר וואָגָּט און אַרְבְּעָרְגָּעְקָרָאָק אַזְוּק דער אַנְדָּרָרָר זִיְּט. דָאָרָטָן האָט ער גַּעֲנוּמָעָן אַרְמוּקָרִיכָן צַוִּישָׁן שְׂוּוּמְבָּנְדָעָר, קַעַסְטָלָעָךְ און שְׂטִיָּקָעָר האָלָאָז.

אַשְׂטִיקָל פָּאַרְפּוּלָט האָלָאָז מיט גַּרְנְלָעָכָן שִׁין פָּזָן פָּאַסְפָּאָר האָט אַרוֹיְסְגַּעְלִיכָּט פָּזָן דער פִּינְצְּטָרָרָנִיש. פָּאָר טָאלִין איזו עס דעַמְּאָלָט גַּעַן וועַן די לִיכְטִיקִיט פָּזָן וואָנְדָעָלְעָכָעָר פָּאָרְבָּ און זִוְּגָעָ אַוְינָן האָבָן אויפֵּגְּנְעָשִׁינְגָּט.

קעמל און זשיראָפ

טַאַלִּי הַאַט אַ מִידָּעַר זַיְךְ אַרְאָפָגָעַלְאָזָט אֹוֵיפְּ אַ שְׂטִיקְ צְעָרִיסְעַנְעַר
פְּלָאַכְטָעַ נִיטְ וּוַיְוַיטְ פָּוּן דָּעַם לַיְיכְטַנְדִּיקְן הַאַלְּזַן. וּוַיְיַוְיטְ אָוִים, אָזְ עַם
אַיְזָן גַּעֲוָעַן שְׁפָעַט אַיְזָן דָּעַרְ גַּאַכְטָמַן. דָּאַס טְוּמָלָעַן אֹוֵיפְּ דִּי אַוְיבְּעַרְשְׁטָעַ
דַּעַקְנַן הַאַט זַיְךְ אַיְנְגָאנְצָן גַּהְעָאַט אַיְנְגָעַשְׁטָילְטָמַן. עַר הַאַט נַאֲרַגְּנַע
הַעֲרַטְ וּוּי דִּי שִׁיפְ שְׁנִיְידָטְ דִּי שְׁוּעוּרָעְ וּוְאַסְעָרָן, וּוּי זַיְךְ קְרַעְכָּצָט אָוּן
אַטְעַמְטָט וּוּי אַ שְׂטָאַרְקָעַרְ רַיְזָן.

— זַאַל זַיְךְ דָּעַר יִם הַאַבְּן זַיְונָעַן גַּעֲזָעַן, אַיְךְ מַזְ גַּיְן זַוְכָּן וּוְאַסְעָרָן.
אַיְךְ וּוְיַל דָּא נִיטְ אַוְיסְגַּיְן פָּוּן דָּוְרְשָׁטָמַן. — הַאַט טַאַלִּי בָּא זַיְךְ אַפְנָעַן
מַאַכְטָמַן טָאַקָּעַ בָּאַלְּדָגְנָעַמְוָן קְרִיכָן אַיְבָעַר קְאַסְטָנָמַן אָוּן זַעַקְ.
הַאַט אַנְגָּעַרְבִּין זַיְונָעַן לְעַצְמָה שְׁוּעוּבְעַלְעַ אָוּן זַיְךְ אַרוּמְגָעַקְטָט זַיְ זַעַט
מַעַן נִיטְ וּוּאוּ אָן אַרוּסְגָּאָגָגְ צַוְ דִּי אַוְיבְּעַרְשָׁטָעַ דַּעַקְנַן.

בַּיִּם שְׁיַיְן פָּוּן בְּרַעַנְדִּיקְן שְׁוּעוּבְעַלְעַ אַט עַר דָּעַרְזָעַן צַוְוַיְיָ
מַעַנְטָשָׁן. וּוּי זַעַנְעָן, וּוּי עֶרְ גַּעֲרָאָכָן אַיְבָעַר דִּי קְאַסְטָנָמַן אָוּן זַעַקְ.
— וּוְאַסְעָרָן! וּוְאַסְעָרָן! אַיְךְ גַּיְ אַוְים פָּוּן דָּוְרְשָׁטָמַן. — הַאַט טַאַלִּי
צַוְ זַיְךְ אַרְבְּעַרְגָּעַרְוָפָן. זַיְונָעַן פָּאַרְשָׁמָאַכְטָמַן טְרוֹקָן קְוָלְ הַאַט גַּעַפְנוּנָעַן
צַוְתָּרוּי אָן אַיְסָמָ בָּאַלְּדָגְנָעַמְוָן חַילְפָן. דִּי צַוְוַיְיָ זַעַנְעָן גַּיְךְ צַוְעָן
לְאַפְןַן צַוְ אַיְסָמָ.

— וּוּעָר בִּיסְטָוּ פְּרִינְגָעַ אָוּן זַוְאַס טְוּסְטָוּ דָּא? — הַאַט אַיְנְגָעַרְ פָּוּן
די צַוְוַיְיָ גַּעַפְרָעָנָט אָוּן אַנְגָּעַצְיָהָן אַ שְׁוּעוּבְעַלְעַ.

— אַיְךְ בִּין אַ בְּלִינְדָעַר פָּאַסְאַזְוִישָׁר אָוּן אַיְךְ זַוְךְ וּוְאַסְעָרָן, אַ
טְרוֹנָקְ וּוְאַסְעָרָן, — הַאַט טַאַלִּי גַּעַנְטָפְעָרָט.

— אַיְךְ הַאַבְּאָבָעָר גַּעַוְאָסְטָמַן, אָזְ דָּאַס אַיְזָן אַיְנְגָעַרְ פָּוּן אַונְדוּעָרָעָן.
— הַאַט דָּעַר אַנְדָעָרָעָר זַיְךְ אַנְגָּעַרְוָפָן. — מִיר פָּאַרְן מִיטְ דַּעַמְזָעָלָבָן

קלאָס ווּאָס דוֹ אֹוָן ווּאָסָעָר אֹוָן עַסְנַה האָבָן מִיר גַּעֲנוֹג. קָוָם מִוּת אָונְדוֹז
אַיִן אָונְדוֹזָעָר פָּאָלָאָז אָרְיִין.

טָאָלִי הָאָט בָּאָס קְלִינְגָּעָס פָּלָאָס בָּאָטְרָאָכָּט דִּי צָוְויִי פָּרָעָמְדָע
פָּאָרְשָׁוִינְגָּעָס מִוּת דִּי פָּאָרְוּאָקְסָעָנָע אֹוָן פָּאָרְשָׁמְרוּתָעָ פָּנִימָעָ. אַיִינְגָּעָר
אַיִן גַּעֲנוֹעָן אַסְמָגָּעָר מִוּת אָן אַיִינְגָּעָצְיוּגָּעָנָעָס לְאַנְגָּן הָאָלְדוֹז אֹוָן
דָּעָר אָנְדָּעָרָר אַיִן גַּעֲנוֹעָן אַסְמָגָּעָרָר אַסְמָגָּעָרָר אַסְמָגָּעָרָר. זַיִן
הָאָבָן בַּיִדְעָ אַיִינְגָּעָזָעָן צָוִיָּן אַכְצָן אַדָּעָר נִיְינְצָן יָאָר אַלְטָן. בַּיִדְעָ
זַעֲנָעָן גַּעֲנוֹעָן אַנְגָּעָטָן אַיִן מָאָטְרָאָזָן קְלִיְּזָעָר וְזַיִן טָאָלִי.

עַס אַיִן טָאָלִיּוֹן גַּעֲפָעָלָן גַּעֲוָאָרָן וְזַיִעָר גַּסְטָפְרִינְטָלָעָכִיקִיט אֹוָן
עַר הָאָט זַיִן נִוְתָּה לְאַנְגָּנָעָלָאָזָט בָּעָטָן. עַר הָאָט זַיִן אַנְגָּנְהָאָלָטָן אֹוָן
אַיִינְגָּעָס פָּן זַיִן אַיִן זַיִן גַּעֲלָאָזָט פִּירָן צָוִיָּן זַיִן וְזַיִעָר גַּעֲלָאָזָט
צַיְגָּעָקְמוֹעָן צָוִיָּן זַיִן זַיִן גַּעֲלָאָזָט אַיִינְגָּעָר טָאָלִיּוֹן דָּעָלָאָגָּט אַס
בָּלָעָר מִוּת ווּאָסָעָר. טָאָלִיּוֹן הָאָט זַיִן מִוּת דִּי צִוְּן אַיִינְגָּעָקְלוּעָמָט אֹוָן
דָּעָר בָּלָעָר אֹוָן גַּאֲרָנִית גַּעֲוָאָלָט אַיִפְהָעָרָן טְרִינְקָעָן. אַס דָּעָרְפִּישְׁטָעָר,
אַנְגָּעָט אַיִן זַיִן דָּעָגָאָז אַרְאָפְגָּעָלָאָזָט לְעָבָן זַיִן
צַוְּיִי נִוְעָרָפְרִינְטָן, אַוִּיפָּן אַיִן אַיִינְגָּעָבָעָטָן דִּילָן, אֹוָן דָּעָרְפִּישְׁטָעָרְפָּאָרָן
פִּירָט 8 שְׁמוּעָם.

— צַוְּיִיב אַס טְרָוָנָק ווּאָסָעָר הָאָב אַיִךְ שְׂוִין גַּעֲוָאָלָט זַיִן אַיְבָּעָר.
גַּעֲבָן דָּעָם קָאָפִיטָּאָן אֹוָן דִּי הָעָנְטָן אָרְיִין.

— דִּין עַרְשְׁטָעָרְרִיּוּעָ אַוּדָאָי.

— יַאֲ, מִין עַרְשְׁטָעָר.

— אֹוָן ווּועָר הָאָט דִּיר גַּעֲהָאָלָפָן פָּאָרְקָרִיכָּן אַהֲעָר?

— וּוּעָר? קַיִינְגָּעָר נִוְתָּה.

— דִּין עַנְטָפָעָר גַּעֲפָעָלָט מִיר.

— מִיר אַוְיךָ. אַזְוִי רָעָדָט אַשְׁיְפָהָאָז.

— אַוִּיב דָו ווּוְילְסָטָן קַעְנְסָטוֹ בְּלִיְבָן מִוּת אָונְדוֹז.

— אַיִךְ הָאָב אַכְבָּעָר גַּאֲרָנִית, נִוְתָּה קִיְּן עַסְנַה, נִוְתָּה קִיְּן גַּעֲלָט אֹוָן
אַפְּיָלוֹ נִוְתָּה קִיְּן שְׂוּעָבָעָלָעָר.

— נִוְתָּה גַּעֲזָאָרְגָּטָן, אַוִּיפָּן דָּעָר שִׁיפָּן אַיִן דָא אַלְצְדִּינְגָּן.

— עַס ווּעָט נִאָר אַלְצָן בְּלִיְבָן גַּעֲנוֹג פָּאָר דִּי פָּוּן עַרְשְׁטָןְקָלָאָס.

טאלַי איז געלְיבָן אין דעם נייעם באַהעַלְתָּעַנִּיש און די צוֹווֹיַּי
וְאַסְּחָבָן נָאָר וְאַסְּחָבָן גַּעֲהָאָט צָוְגַּעַשְׁלָעַפְט עַסְנוֹזָאָרָג פָּוּן קֵיד, חַאָבָן
צַוְּלִיב זַוְּעֶר גַּאֲסָט אַגְּנָעָצְמָן אַ לִיכְטָמָן אָזָן זִיד גַּעֲזָעַט פְּרָאָזְעָן אַ
סְּעוֹדָה. זַיְיָ הַאָבָן גַּעֲהָאָט הַעֲרִינָג, טְרוֹקָעָנָע פִּיש, לִימְבָּרְגָּעָר קָעָן
אָזָן אַפְּיָלוּ זָוֵם גַּעֲבָעָקָם, וְעַן אַלְעָ אַוִּיפָּ דָּעָר שִׂיפָּ וְעַנְעָן גַּעַּ
שְׁלָאָפָּן וְעַנְעָן זַיְיָ גַּעֲוָעָן הַיְמִיש אָזָן קֵיד אָזָן פָּוּן דָּאָרְטָן אַרְוִיסָּגָעָן
שְׁלָעַפְט וְאַסְּמָן זַיְיָ הַאָבָן נָאָר גַּעַזְעָן. טָאָלַי הַאָט גַּעֲגָעָסְמָן מִיטָּן דִּי
אוּגַּן. ער הַאָט גַּעַלְתָּן פָּוּן דָּעָר יִסְּ-קְרָאָנְקָהִיָּט אָזָן אַפְּיָלוּ גַּאֲרָנִיט
פָּאָרוֹזָכָט פָּוּן דִּי אַלְעָ גַּוְטָע זָאָקָן.

נָאָקָן עַפְנָה הַאָבָן זַיְיָ זִיד אַלְעָ דָּרְיוִי אַוִּיסְגָּעָצִיָּן אַוִּיפָּ דָּעָם גַּעַלְעָ-
גַּעַר, אַוִּיסְגָּעָבָעָט פָּוּן שְׁוֹוִמְבָעָנְדָעָר. וְעַן זַיְיָ הַאָבָן שְׁוֹיָן גַּעַהְאָלְטָן בָּאָמָן
אַיְינְשָׁלָאָפָּן הַאָט טָאָלַי זִיד זַיְיָ אַן עַפְעָם דָּעָרְמָאָנָט אָזָן זִיד אַוִּיפָּגָעָעָצָט.
— מַיְיָ נָאָמָעָן אִיז טָאָלַי, אָזָן וּוּי רָופְטָמָעָן אִיךְ?

— אַיְם רָופְטָמָעָן קָעַמְלָי, וּוּיְיל ער קָעָן אַוִּיסְפָּאָרָן אַ וּוּעָלָט אָזָן
וְאַסְּפָעָר, הַאָט דָּעָר מִיטָּן לְאַנְגָּן הַאָלְדוֹן זִיד אַנְגָּנוּרָפָן.

— אָזָן אַיְם רָופְטָמָעָן וּשְׁירָאָתָה, פָּאָרוֹזָסָמָעָן רָופְטָמָעָן אַזְוִי
דָּאָרְפָּסָטָו שְׁוֹיָן אַלְיוֹן פָּאָרְשָׁתִיָּן, — הַאָט דָּעָר בְּרִיְנְבִּינְגְּנְעָדִיקָעָר,
שְׁוֹיָן זַיְיָ פָּוּן שְׁלָאָפָּה, אַוִּיסְגָּעָרְדָטָה דִּי וּוּרְטָעָר.

טָאָלַי הַאָט זִיד צְעַלְאָכָט אַוִּיפָּן קוֹל, וּוּיְיל דָּעָר נָאָמָעָן אִיז דָּעָם
פָּאָרְשָׁוֹיָן מִיטָּן אַוִּיסְגָּעָצְיָוָגָעָנָם דִּינָעָם הַאָלְדוֹן גַּעַוְוָן זַיְיָ צְוָגָעָמָאָסָטָן.

סמבטיון וואראפט מיט שטיינער

די שיפ האט פארוינט די דריי אין טיפן שלאָפַ און אין חלומות
זעגן וווײַטַּע יִסְ-דִּרְיוֹעַם. טאָלי אין געלען צוישן זייןע נײַע צוּוּי
פרויינט און שועער געשנֶאָרכט. מיטאָמֶאל האט ער אין שלאָפַ דער-
פִּילְטַ וְיַ מְעַן באָוָאָרְפַּט אַים מֵיט שְׂתִיְנָעַר. אָן ווַיַּדְעַר אַיְם
פָּאָרְגָּעָקָמָעַן, אָן דָּאָם אַיְזַ דַּעַר בְּיוּעַר טִיךְ סְמַבְּטִיוֹן וְוָאָם לְאָזֶט
קיינעם נִימַּת צַו נָאָעָנט צַו זַיְךְ.

די שטיינער זעגען געפָּלָן מיט האָרטַע קְלַעַפְּ אַוְיָף טַאָלִין אָן
אוּזְ אַוְיָף זַיְנַע צַוּוּי בְּיִשְׁלָעְפַּעַר אָן זַיְ אלְעַמְּעַן אַרוֹיְנְגָּעָרִיסְן פָּוּן
דָּעַם שׂוּעוּרַן שלאָפַּ. זַיְ האָבָּן זַיְךְ גִּיד אַרוֹיְנְגָּעָרְטַעַר אָן אַוְיָנְגַּעַ-
פָּוּנָעַן, אָן זַיְעַרְעַע פִּים, בֵּיזְ הַעֲכָעַר דִּי קְנִי, זעגען אַיְינְגָּעָרָבָּן אָן
הַרְבָּנָעַ קוּיְלַן. עַם אַיְזַ זַיְ אַיְצַט קְלָאָר גַּעַוְאָרַן, אָן אוּפְּן יִסְ אַיְזַ אַ
שְׁטוּרָעָם. די כּוֹאָלִיעָם בְּיִגְּזַן די שִׁיפְ אַיְן אַלְעַ זַיְטַן אָן אַהֲרָפְּן קוּיְלַן
הַאָלָט זַיְךְ אָן אַיְזַ אַיבָּעָרְרוֹקָן אָן אַיְזַ אַיבָּעָרְוָאָרְפַּן אָן דָּעַם
וּוַיַּנְקֵל וְזַיְ האָבָּן זַיְעַר גַּעַלְעָגָר.

זַיְ האָבָּן זַיְךְ אַלְעַ אַרוֹיְנְגָּעָרְטַעַוּעַט מִיטַּן לְעַבְּן פָּוּן דָּעַם קוּיְלַן-
הַאָגָּל אָן אַוְעָק אָן אַנְדָּעַר זַיְטַ וְזַיְ הַיְּלָן די וְאוֹנְדַּן אָן בִּילְן.
זַשְּׁוֹרָאָפַּה האָט גַּעַחָאָט אַטְיַיְּן שְׁנִיתְ אַיבָּעָרְן רַעֲכַטְן אַוְיָג אָן מְעַן
הַאָט גַּאֲרַנִּית גַּעַקְעַנְטַ פָּאָרְהַאָלְטַן דָּאָם בְּלוּט. מְעַן האָט אַים אַוְעָק-
גַּעַלְיִינְגַּט אַוְיַּפְּן רַוְּקָן, אַבָּעַר עַם האָט גַּאֲרַנִּית גַּעַחָאָלְפַּן. דָּאָם בְּלוּט
הַאָט גַּעַשְׁטָרָאָטָם וְזַיְ פָּוּן אַקוֹּאָל אָן אַים פָּאָרְגָּאָסָן דָּאָם גַּאנְצָעַ פְּנִים.
— אַיְךְ וְוַעַל דָּא אַפְּנִיּוֹן אָן בְּלוּט. — האָט ער אָן אַפְּגַּעַשְׁוָאָכְ-

טַעַר זַיְךְ אַפְּגַּעַרְוֹפְּן.

— מִיר וְוַיְלַן אַיְינְשַׁטְּעַלְן אָן דִּיךְ גַּעַמְעַן צַו די היַצְעָרָם. —
הַאָט קֻמְל אַים גַּעַנְטַפְּעַרְט אָן טַאָקָע בְּאָלְד מִוטְ טַאָלִים הַילְּפַ אַים

אויפגעחויבן פון דיל. זשיראף האט פארווארפֿן זיגען לאנגע הענט אויף ביידנס אקסלען אונ אלע דורי הָאַבָּן זיך אַזְעַקְגַּעַלְאֹוט קרייכן איבער די פינצטערע קאמערן, בייז זיך זענען אויסגעקומען ניט וווײט פון די קעסלאן אונ מאשינען. וואס זויטער זיך זענען געקראָן אלען הייסער אונ שטייקנדיקער איז געווארן די לוּפֶט אָרוּם זיך. זשיראף האט זויאָ אַגְּעַיְלַעַטְרַע געהאלטַן פארווארפֿן דעם קאָפּ אונ דאס בלוט האט ניט אויפגעהערט רינגען.

ענדליך הָאַבָּן זיך פון דערוויתְנַס דערזען דאס דויטע פִּיעַר פון אונ אוּוּוּן. פָּאָר דעם אוּוּוּן זענען געשטעאנען עטלעכּ האַלְכּ-נאָקְעַטְעַ מענטשֵׁן איז, זויאָ אַיְסְקָ אָרְיוּן, געווארפֿן גַּרְוִיסְעַ לאָפְּעַטְמַעְטַּם קוּוּלַּן אַיְן דער פִּיעַרְדִּיקְעַר עַפְּעַנְגָּן.

— צוּוִי הַיְצָעָרִים גַּיְעַן אַחֲרָה. — האט קעמל מיטאָמָל געגעבן אַ פָּאָרְנוּס זשיראָפּן אַונְטָאָלִין אַיְן אַ זוִּית אַונְטָעַר אַ ווֹאָנְטַמְּ. זיך זענען דאָרטַ אלע דָּרְיִי גַּעֲבַּלְבִּין שְׂתִּין אַונְגַּוְזָרְטַ בְּזַיְדִּי הַיְצָעָרִים זענען צוּגְעַקְוּמָן נַעֲנַטָּר.

— זע נאָרַ דעם קאָפְּטַמְּאָס גַּסְטַמְּ אָוּדָאי.

— ווֹוִזְטַ אָוִס אָז דער שְׁטוּרָם האט זיך אַרְוִיסְגַּעַוְאָרְפַּן פון זַיְעַרְעַ וַיְיַבְּעַ בְּעַטְן. — הָאַבָּן די הַיְצָעָרִים גַּעַנְוּמָן שְׁפָאָסָן, זויאָ זַיְהַאָבָּן בְּאַמְּעַרְקַט די דָּרְיִי פְּאַרְשְׁוִינְגָּן.

— אַיְינְגַּעַר פון אַונְדוּ גַּיְיט אַפְּ אַיְן בְּלֹט אַונְזִיר הָאַבָּן ניט מיט וואָס אִים צוּ בְּאַנְדָּאַזְשִׁרְן. — אַיז קעמל דער ערְשְׁטָעַר אָרוּס מיט רִיאָה.

— מִיר הָאַבָּן גַּעַהָאָט אַונְדוּזָר גַּעַלְעַגְעַר ניט ווִוִיט פון די קוּוּלַּן.

— האט טָאָלִי אִים גַּעַוְאָלְט אָרוּסְהַעַלְפָן.

— דאס אַיבְּעַרְקַע דָּאָרְפַּט אַיר אַונְדוּ שְׂוִין ניט דָּעַרְצִיְּלַן. — האט אַיְינְגַּעַר פון די הַיְצָעָרִים אִים אַיבְּעַרְגַּעַשְׁלָאָגָן.

— אַיר זענט נאָר גַּות אָרוּסִים. — האט דער אַנדְעַרְעַר צוּ זיך גַּעַרְעַטְט, אַונְזִיר פון דער נַעַנְטַמְּ, בָּאָס שִׁין פון זַיְן עַלְקְטְּרִישׁ לְעַמְּפָל, בָּאַטְרָאָכְט וַשְּׁירָאָפְּס וּוֹאָנְדָה. — אַוִיפּ אַונְדוּזָרְעַר אַ רִיאָעָה, דָּא ניט לאָנְגָּג, הָאַבָּן די קוּוּלַּן אַיְן אַ שְׁטוּרְעַמְּדִיקְעַר נַאֲכַט. זיך אַיבְּעַרְגַּעַשְׁלָאָגָן.

ס מ ב ט יוֹן ווּאָרֶפֶט מִיט שְׂמִינִי עַד

פָּנִים אֵין אֲרָט אָוִיפָּן אֲנְדָעָרָן אָוּן בְּאֲגָרָכָבָן אֵין זַיְד צֻוַּיִל שְׁלָאָפָּנְדִּיקָע
בְּלִינְדָע פָּאָסָאָזְהִירָן. עַרְשָׁת אֵין חָפָּן, וּוּעָן מִיר הָאָבָּן פָּוּן יַעֲנָעָם
יַוְיִנְקָל אַרְוִיסְגָּעָנוּמָעָן דָּאָס לְעַצְטָע בִּיסְלְ קְוִילָן הָאָבָּן מִיר גַּעֲפָנוּנָעָן דִּי
צֻוַּיִל טְוִיטָע קְעַרְפָּעָרָם.

איַינְעָרָ פָּנִים דִּי הַיְצָעָרָם הַאָט גַּעֲבָרָכָט וּוּאָסְמָעָר אָוּן בְּאֲנְדָאָזָשָׁן,
זַיִל הָאָבָּן אַוְיְסָגְעָוָאָשָׁן וּשְׁרָאָפָּס וּוּאָונָה, אַיִם בְּאֲנְדָאָזָשָׁרָט דָעַם
גַּאנְצָן קָאָפָּ אָוּן דָּעַרְנָאָךְ אֲנְגָעָוָיָוָן דִּי שְׁיַפְחָאָזָן אַ בְּעַסְעָר
בְּאֲחָלְטָעָנִישָׁ.

אֵין דָעַם נַיְיעָם בְּאֲחָלְטָעָנִישָׁ הָאָבָּן זַיִל גַּעֲטָרָאָפָּן נַאָך בְּלִינְדָע
פָּאָסָאָזְהִירָן אָוּן זַיִל הָאָבָּן דִּי גַּאנְצָע צִיִּית זַיִל אָלָע גַּעֲהָלָטָן אַיְנָאָיִיד
נַעַם. בִּיְתָאָג זַעַנְעָן זַיִל גַּעֲשָׁלָאָפָּן אָוּן בִּינְאָכָט זַעַנְעָן זַיִל זַיִל הָאָבָּן
אָרוּזִים זַוְּכָּן עָסָן. צְוֹאָנְצִיק טָעַג אָוּן צְוֹאָנְצִיק גַּעֲכָט זַעַנְעָן אָזּוּק אָוּן
דָעַר טִיפְעָנִישָׁ פָּנִים דָעַר גַּרְוִיסָּעָר שִׁיפָּ בִּיזְוּ זַעַנְעָן אֲנְגָעָסְמָעָן אָוּן
הָאָפָּן פָּנִים רִיאָ-דָעַ-זְשָׁאָגָעָרָא.

דָאָס לְאָנְדָן אֵינו זַיִל אָלָעָמָעָן אֲנְגָעָקָומָעָן זַיִל רַיְיכָתָה, וּוּיְיל אֵין
יַעֲנָעָר צִיִּת אֵין אֵין יַעֲנָעָם לְאָנְדָן אֵין מַעַן נִוְתָּגָעָוָן אָזּוּי שְׁטָרָעָנָג
צַו בְּלִינְדָע פָּאָסָאָזְהִירָן.

א ברינו צו טאכט טאטט מאמע

טאכט טאטט איז אהוי מגעיקומען פון דער מלחהה א גאנצער און א געזונטער. די קינדער און די מאמע זענען מיט פריד אים אנטקעגעגעלאפּן ביז אויפּן וועג אָרוּס אָן זיך אויפּגעעהאנגען אויףּ זיין האלדז. דער טאטט האט מיט פרעמאָדקייט געקוקט אויףּ זיין אלעמען און קיינעם ניט דערקעט. טאכט איז אין די יַאֲרֹן גַּעֲוֹאָרֶן שלאנק און אויסגעעוואָקסן העכער פון דער מאמען. די איבעריקע קינ- דער זענען גַּעֲוֹאָרֶן גְּרוּס אָן אִינְגָאנְצָן זיך פַּאֲרֻנְדְּעָרט. די מאמע איז געזונ שטארק אויסגעמאָגערט און פַּאֲרֻלְטְּעָרט. סֵי די מאמע און סֵי די קינדער זענען געזונ אַנְגָּעָטָה אָן אַלְטָע אַפְּגָּעָרִים עַנְעַן קלײַדער און זיך האבן געהאט לְאַנְגָּע אָן אויסגעהונגערטע פַּנְיָמָע. זוּ אַ פַּאֲרַשׁוֹלְדִּיקְטָעָר האט טאכט טאטט געקוקט אויףּ זיין הויז געזונט מיט טרויעריקע אוינן אַנְגָּעָטָה עַמְּטָה טְרָעָרֶן. פון אָז ווּוִיטָן וועג איז ער אַנְגָּעָקְוּמָעָן אָן זיך אַפְּגָּעָזָמָט אָין קיון שטייל ברויט ניט. מעָר ווּידְרִיוּ יַאֲרָה האט ער זיך אַפְּגָּעָזָמָט אָין דער מלחהה אָן אַפְּגָּעָשָׂפָּאָרָט האט ער ניט מעָר ווּידְרִיוּ אָן אויסגעלאַיִיד דיקטן פַּאֲטָרָאָן-טָאָשׁ. אַ צָּעַלְעַכְּרָטָן זָעַלְעַרְישָׁן מָאנְטָל אָן אַ גְּרוּעָבָּאָרֶד.

דער וואַלְדְּהִיטָּר האט זיך אָפְּלוּ רַעַכְתּוּ נִיט אויסגערטוֹת פון דעם ווּוִיטָן גַּאנְגָּ, נַאֲר בַּאֲלָד אַזְוּקָּ צָום גְּרָאָפָּ אַין הוִיפּ אָרְיוֹן. ער אָין געגאנגען בעטָן מעָן זאל אִים ווּידְעָר שִׁיקָּן אַין אַ וּאַלְ אָרְיוֹן אַרְבָּעָטָן. אַכְּבָּר דער גְּרָאָפָּ האט אִים אָפְּלוּ נִיט גַּעֲוֹאָלָט זָעָן. ער האט אִים אָרוּסְבָּאָפְּוּילָן, אָז ער האט גַּעַנְגָּ וּוּאַלְדְּהִיטָּר אַן אִים. אַין שְׁטוּב אִי נִיט גַּעַזְעַן קיון ברויט אָן טאכט טאטט האט שְׁוִין גַּעַטְרָאָכָּט צָו נְעַמְעַן זִין הוּוִינְגְּזִינְט אָן מִיט טָאָרְבָּעָם אויףּ די אַקְסְּלָעָן זיך

אוועקלאָזֶן בעטלען. איז אבער דעםאלט ווי פון הימל אַראָפְּגָעָפְּאַלְּן
זיעער היילט.

אומגערכט איז צו טאָבים טאָטָע מַאֲמָעָן אַנְגָּקָוּמוּן גַּעַלְתָּן אָוֹן
אַ בְּרִיוֹן אַזְׁשָׁ פָּוּן דֻּעָם וּוּוִיטָן לְאַנְׂדֵּן אַמְּעִירִיקָע. דָּאָס גַּאנְצָעָן דָּאָרְףָּ אַזְׁוֹן
זַיְךְ דַּעַמְּאָלָט צְנוּיְפְּגָעָלָאָפְּן אַנְקָוּן דֻּעָם בְּרִיוֹן, וּוּאָס אַזְׁוּן גַּעַוּעָן
בָּאַשְׁטָמְפָּלָט אָוֹן בָּאַקְּלָעָפְּט מִיטָּ רְוִיטָעָן אָוֹן גְּרִינְעָ פָּאַסְטָמְפָּרְקָעָם. דָּאָס אַזְׁוּן גַּעַוּעָן אַוְיְפָן צְוּוִיטָן יָאָרָ נָאָרָ טָאָלִים אַזְׁוּקָוּוֹאַנְׂדָעָרָן. טָאָבִי
אַזְׁוּן גַּעַוּעָן זַיְכָּעָר, צַוְּ דָעָר בְּרִיוֹן קְוִמָּטָן פָּוּן טָאָלָן. וּוּן זַיְהָאָט אִים
אַבְּעָר גַּעַנוּמָן לַיְיָעָנָן הָאָטָט זַיְ גַּעַוּעָן. צַוְּ עָר אַזְׁוּן גָּאָרָ פָּוּן אַזְׁוּן
קְרוּבָּ, וּוּאָס זַיְהָאָט וּוּנָגָן אַיְמָרְקָעָר קִינְגָּמָל נִיטָּ גַּעַהָאָט גַּעַהָעָרט. אַיְמָרְקָעָר
אַיְן בְּרִיוֹן הָאָט דָעָר קְרוּבָּ גַּעַשְׁרִיבָּן, צַוְּ עָר הָאָט גַּעַהָעָרט וּוּנָגָן טָוִיט
פָּוּן דֻּעָם אַלְטָן קִינְסָעָר פְּרָאָנִין יָאָזָעָפְּ אָוֹן וּוּנָגָן דָעָר גְּרוּסָעָר מְלָחָמָה.
עָר הָאָט אַסְּ סְקָ נַאֲגָעָטָרָאָכָט וּוּנָגָן זַיְן אַמְּאָלִיקָעָר הַיִּם, זַיְ זַיְ אַזְׁוּן
אַיְצָט וּוּסָט אָוֹן צְעַשְׁטָעָרט אָוֹן זַיְיךְ דָעָרָמָאָנָט אָזְׁן זַיְ, זַיְנָעָ
קְרוּבָּים, וּוּאָס זַיְנָעָן דָאָרָטָן זַיְכָּעָר אַיְן גְּרוּבָּים גַּוִּיטָן. דָעָרוּוֹיָל שִׁקְטָעָר
גַּעַלְתָּן זַיְ צַוְּ דָעָרָה אַלְטָן בָּאָמָל לְעָבָן אָוֹן גָּאָר אַיְנִינִיכְן וּוּעָטָעָר זַיְ
אַלְעָמָעָן אַרְיְבָעָרָגָעָמָעָן אַיְן דֻּעָם גַּאֲלָדָעָנָעָם לְאַנְׂדֵּן אַרְיִין.

טָאָבִי הָאָט גַּעַלְיָעָנָט דֻּעָם בְּרִיוֹן אַוְיְפָן קְוִיל, אַלְעָ שְׁכָנִים זַיְנָעָן
גַּעַשְׁטָאָנָעָן אַרְוּם אַיְרָ אָוֹן אַרְוּם אַיְרָעָ טָאָטָעָ מַאֲמָעָן אָזְׁן זַיְ צְוּגָהָעָרט.
נִיטָּ נָאָר מִיטָּ דִי אַוְיְרָעָן הַאָבָן זַיְ גַּעַהָאָרָכָט נָאָר אַיְיךְ מִיטָּ פָּאַרְוָוָאָן-
דָעָרָטָעָ אַפְּגָעָן מִיְּלָעָר.

— אַטְ דָּאָס הוּוִיסְטָ אַגְּלִיקָעָן.

— אַיְינִין בְּלֹוט אַיְזָרָפָּאָט נִיטָּ קְיִינָן וּוּאַסְּמָעָר, — הָאָט אַלְעָמָאָל
עַמְּיָצָעָר אַנְדָעָרָש אַיְבָּעָרָגָעָרִיסָן דָאָס לַיְיָעָנָעָן. טָאָטָעָ מַאֲמָעָן זַיְנָעָן
אַיְסָעָר זַיְ פָּוּן פְּרִוִּידָ, זַיְ הַאָבָן קְיִינָן וּאַרְטָט נִיטָּ גַּעַקְעָנָט אַרְוִיסָרָעָן.
אַבְּעָר טָאָבִי הָאָט לַיְיָעָנָנָדָיק דֻּעָם בְּרִיוֹן נִיטָּ גַּעַטְרָאָכָט פָּוּן דֻּעָם
גְּרוּסָן גְּלִיקָעָן, נָאָר פָּוּן טָאָלָן. — גַּאֲלָדָן לְאַנְׂדֵּן — זַיְ אַפְּטָהָאָט עָר
פָּאָר אַיְבָּעָרָדָעָרָצִיָּילָט דִי מַעֲשָׂות פָּוּן דֻּעָם גַּאֲלָדָעָנָעָם לְאַנְׂדֵּן.
דָּאָס גַּאנְצָעָן חַוִּיגָעָזָוִינָט הָאָט זַיְ גַּעַנוּמָן גְּרוּיָיטָן אַיְן דֻּעָם וּוּוִיטָן

וועג אריין. עם האט אבער גענומען לאנגה, זיינט לאנג בייז זיין זענען געוווען גרייט צום פארן.

ענדלעך אויז געקומווען די ציימט. אין אַ פְּרִילִינְגֶּה האָבָּן, טאַטֵּע מַאֲמָעָן, טאָכִי אָוֹן זַיְעַרְעָ אַיְבָּרְעִיקָּע קִינְדָּעָר וֵיר אַרְיִינְגְּעַזְעַט אַיְן אַ גְּרוּיסָן וְאַגְּן צֻוִּישָׁן אַ סְּרָפָעָק אָוֹן פָּעַקְלָעָר אָוֹן די שְׁכָנִים האָבָּן זַיְעַרְעָ אַרְיִיסָּט בָּאָגְּלִיטִיָּט פָּוּן דָּאָרָף.

עם האט דער פָּאָמִילְיָע וּוְאָלְדָּ-מַעֲנְטָשָׂן גַּעַשְׁוִינְדָּלְט פָּאָר די אוֹיגָן פָּוּן דָּעָר גְּרוּיסָעָר וּוְעַלְתָּא אַיְן פָּוּן דָּעָם וּוְיִתְּנוּן וְעוֹגָן זַיְעַרְעָ אַיְן טּוֹמָל פָּוּן די גְּרוּיסָע שְׁטָמָעָט וּוְאוֹ פָּאָרְלוֹרִין גַּעַוּאָרָן, וְעוֹגָן נִיט די גַּטְמָע מַעֲנְטָשָׂן, וְאוֹם זַיְעַרְעָ האָבָּן בָּאָגְּנְגָּט אַוִּיפָּע זַיְעַרְעָ וְעוֹגָן. די מַעֲנְטָשָׂן האָבָּן זַיְעַרְעָ גַּעַפְּרִיט אָוֹן זַיְעַרְעָ גַּעַהְאָלְפָן זַיְעַרְעָ צַוְּשָׁלָאָגָן צַוְּדָעָר האָפְּנְשָׁטָאָט רָאָטָעְדָּאָם.

די האָבָּנוֹן אַוִּיפְּ בְּרִוִּית אָוּן פְּרִידְהִיט

אין דעם פרילינג ווען טאָבי מיט איר פָּאָמְילְיָע האָבָּן זיך אָוּוּס-געלאָזט קיון אַמְּעָרִיקָע, האָבָּן אָוּן אַסְּקָע לְעַנְדֶּעֶר זיך גַּעֲנְעָמָעָן אָוּס-שְׁפָרִיְּטָן אַלְעָרְלִיְּ מְגֻפָּות. דָּסָם וְעַנְעָן גַּעֲוָעָן דֵּי שְׁרַעְקָלְעַסְטָע נְאָכְוַיְּעָן פָּוּן דָּעֶר מְלָחָמָה, וְוי שְׁטוּרָיָו וְעַנְעָן בְּחָמָות גַּעֲפָלָן אָוּן פְּעָלָה, אָוּן עַס וְעַנְעָן גַּעֲשְׁטָאָרָבָן מְעַטְשָׁן גַּיְינְדִּיק אָיִן גָּאָס. די מְלָחָמָה הָאָט צְגַעְנָמָעָן בְּלוּזָה דְּעַרְוָאָקְסָמָעָן אַכְּבָע דֵּי פָּעָסָט הָאָט גַּעְרְוִיבָט יְוָנָג אָוּן אַלְטָה. די עַרְדָּהָאָט אָיִן די בְּלָוְטִיקָע שְׁלָאָכָטָן זיך שְׁוִין גַּעַהָאָט צְגַעְוָאַיְּנָט צָו אַזְּוִיפְּלִי מְעַטְשָׁן אָוּן זַי הָאָט זַי וְוי מִיט אַגְּרוּסָמִיל גַּעַשְׁלָוְגָעָן צָו הַוְּנָדְעָרָטָעָר מִיט אַמְּאָל.

איַן די האָפָּנָס הָאָט מְעַן גַּעַהָיִיט, אָוּן די אַלְעָרְלִיְּ קְרַאְנְקְהִיטָן זְאָלָן נִיט פָּאָרְשָׁלְעָפָט וְעוּרָן אַיְּוֹפָה די שִׁיפָּן אָוּן אַוִּיפְּ יְעַנְדָּר זַוִּיט יִם. אַלְעָעָם יְמִיגְרָאָנָטָן, וְואָסָם האָבָּן זיך גַּעַצְּגָוָן קיון אַמְּעָרִיקָע, הָאָט מְעַן אָיִן די פָּאָרָט-שְׁטָעָט אַיְּוֹפָה לְאָגָּג פָּאָרָהָאָלָטָן. מְעַן הָאָט זַי גַּעַשְׁוִוְרָן אָוּן גַּעַגְּאָלָט, גַּעַוְאָשָׁן אָוּן גַּעַבְּאָדָן אָוּן נְאָך אַמְּאָל אָוּן אַיְּבָעָר אַמְּאָל גַּעַ. רְיוִינִיקָט אָוּן גַּעַפְּאָרָט וְיִיעָרָעָ קְלִיְּדָעָר אָוּן זַיְעָר בְּעַטְגָּעוֹזָאָטָם. אַוִּיפְּ וְוָאָבָּן אָוּן וְוָאָכָּן נְאָכָּנָאָנָה.

טָאָבָּין אָוּן אַיר הַיּוֹגָעָוִינְט הָאָט מְעַן זַוְּקָס וְוָאָכָּן גַּעַהָאָלָטָן אָוּן רְאַמְּעָדָאָמָעָר האָפָּן אָוּן עַרְשָׁת דְּעַרְנָאָך זַי אַרְוִוְגְּנָעָלָזָט אַיְּוֹפָה דָּעָר שִׁיפָּה. עַס וְעַנְעָן דְּאָרְטָן גַּעַפְּאָלָן טָאָבָּים שִׁינְגָּע בְּרוּזָנָע צַעַף אַיְּוֹפָה דָּעָר עַרְדָּ אָוּן מִיט זַי וְעַנְעָן גַּעַפְּאָלָן דָּעֶר מָאָמָעָס אָוּן טָאָבָּים טְרָעָרָן.

— גַּאֲרָ וְזַי אָיִן סָאָלְדָאָטָן — הָאָט דָּעֶר טְאָמָע בְּיוּ גַּעַבְּרוֹמָט, וְעַן מְעַן הָאָט אַיְּסָמְפָּגָעָן דֵּי בָּאָרָד. וְזַי פָּאָרָעְנְדָעָרָט זַי האָבָּן דָּסָם אַלְעָעָמָע אַיְּסָגְּעָוָן וְעַן זַי וְעַנְעָן אַרְוִיְּפָּאָרָעָט זַיְעָרָן. מִיט אַיר אַפְּגָעְשְׁוִוְרָעָנָעָם קָאָפָה הָאָט באָ.

קומען דעם אויסזען פון א אינגל. איר פנים און איר האルドז האבן זיך זוי אויסגעציזין אין דער לענג. זי איז געווען שטארק צעטומלט. זי האט צום ערשותן מאל איצט געווען א שיפ און צום ערשותן מאל געווען אזויפיל מענטשן מיט פעלעך. עס איז איר פארגעקוומען, איז די אלע מענטשן, וויס טראגן זיינער האב און גוטס אויף זיינער אקסלען און אונטער זיינער ארטען, זענען אמאל געווען ביימער, איגנונגעווארצלט ערביין איז וואלד. איז גוקומען א שטארקער שטוי דעם, זוי ארויסגערטן פון דער און זוי גענומען טראגן איבער דער וועלט. די קלײַגען קינדער, מיט נאקטען קעפלעך, זענען געווען בלײַק איז שטארק איבערגעשראלקן. יעדעם מאל וויס די שיפ האט א פיעפ געטען האבן זיך זיך אָנְגַּעֲכִוִּיגֶן בֵּין צום דיל און מיט ציטערדייק הענט זיך געקלאמערט און דער מסמעם פים.

— איך האב מורה, איך האב מורה — האבן זוי אין דער שטיל געשעפטשעת.

טאטע מאמע האבן געהית זיינער געפֿעַק, געטוליעט די צענְרָא-קענען קינדער צו זיך, און מיט גרייסע אונגן האבן זוי געקובט אוף די פאָסָאָזָישִׁין איז איז אויף די זיינער וויסע וווענט פון דעם גרויסן וואטערהייזן. זוי זענען ביידע געווען אויסגעמאטערט איז דערשלאָגן. עס האט זוי געשרהָקן דער גרויסער ים. איז זיינער אונגן האט אבער געגְלִיטִיט די האפְּנָנָגֶן צו האבן פאָר זיינער קינדער ברויט צו זאט. עס האט זיינער הערצער געוואָרִימֶת דער געדאנק, איז באָלד ווועלן זוי אנקוּ-מען איז דעם ריבִּין לאַנד אַרְיִין און פאָרגענסן ווועט וווערן הונגעַר און גויט.

די פאָסָאָזָישִׁין זענען מייסטנס געווען אידישע און זוי נאָר די שיפ האט זיך אָפְּגַּעֲרִוקְטִּין ברעה האבן זיך זיך אָנְגַּעֲהִוִּיכֶן באָקענען אַיְגַּעֲרִ מִיטִּין אַנדְרָן.

— איזו, פון זוֹאנְעַן?

— וויפֿל קינדער האט איר איז אַמְּעָרִיקָע?

— צו ווועמען פאָרט איר מיט אָזְוִיפֿל קינדערלעך?

די האפנונג אויף ברויט און גרויהויט

— און ווער נעטט איך ארים? — האט מען זיך פאנאנדרגערטענט.

— כליזו עטלעכע שטיינערנע קויימענס האבן מיר איבערגעלאזט אין אונדזער חיים. ווי מצבות שטייען זיין דארטן נאך אונדזער אפגעברענטער שטאט.

— צוויי פון אונדזערע זיין זענען דערהארגעם געווארן אין דער מלחהה, פארן מיר איצט צו דעם איניצקן, וואס איז אונדו איבערגעבליבן.

— צוויי פון די קינדרעליך זענען קיילעכדייקע יתומיט, ארים-גראטערוועט פון א פאנרגאם. טעג נאכאנאנד האט זיך בא אונדו גענאנס אודיש בלוט. אפלו די קינדרער האבן זיין ניט געשווינט, די מערדער.

— א שומטער-געועל אויך ער געווען אין דער חיים און איצט נעטט ער ארים א האלבע שטאט צו זיך. עם זייןען לוי געווארן די צונגען און יעדער אינגעדר האט געוואלט דערציאן זענען זיין מול, וואס טרייבט אים פון דער חיים און פרט אים אין דעם אומכאנטן זויטן לאנד אריין. די שיפ האט זיך גנגלייטשט אויף די ברויט וויטערן און די מענטשן האבן דערציאלית און דערציאלית. א סך האבן דערציאלית. עם אויך אבער געווען אין לאנגע טרייעריך געשיכטן זענען פיעער און>Showurd און זענען הונגער און טויט.

די שיפ אויך אויפן זענען פאראואנדלט געווארן אין א גרויסער שטוב, וואו עם זואינט אינ גרויס הוויזעינט, אין פאראאנטט פאמיליע צו זעם זוינקט די האפנונג פון ברויט און פון פרוייהויט. די האפנונג האט לייכטער געמאכט די שוווער יס-קראנקהייט, וואס האט זיין טעג נאכאנאנד געמאכטרט און ווי פארשנעלערט זויער וויטע ריווע.

— לאנד! איך זע לאנד! האט עמיצער אויסגעשריגן אויפן צוועלפטען טאג. אלע האבן מיט ווילדער פריד זיך געווארן צו די קיילעכדייקע פאנצטערעליך און ארים אויף די דען.

עלים אילאנד

אין עליים אוילאנד אוין היינטצוטאג שטייל און פומט ווי אין אַפָּרָלְאָזְטוּטָעַ מִיל. בְּלוֹוֹ גַּעֲצִיְּלָטָעַ עַמְגַּרְאָנְטָן וּעַטְמָעַ אַיצְטַ דָּאָרְטָן זִיךְ אַרוֹמְדָּרְיוּעַן, וּוּוְיַּילְ פָּאָרְגְּלָטָן אַונְ פָּאָרְשָׁלָאָסָן זַעֲגָעַן הַיְּינְטָצְוּתָאָגָן דַּיְּטוּעָרָן פָּזָן אַמּוֹרִיקָע. אַכְבָּר אַנדְעָרָש, גַּאֲרָ אַנדְעָרָש, גַּעֲזָעָוָעָן אַין דֵי פָּרְיַּעַרְדִּיקָע יָאָרֶן. עַם הָאָטָם דָּאָרְטָן שְׁטָעַנְדִּיקָע גַּעֲרִוִּישָׁט אַין גַּעֲבָרְיוֹזָט. שִׁיפָּוֹן פָּאָרְשִׁידְעָנָעַ לְעַנְדָּעָר הַאָכָּבָן יְהֻדוֹן טָאגָן גַּעַ- ברָאָכָט צּוֹפִירָן צָו דָעַם אַינְדוֹלָ, צָו דָעַם טּוֹוִירָן פָּזָן דָעַם גַּאלְדָעָנָעָם לְאָנָדָ, טְוִוְוָנְטָעָר אַונְ טְוִוְוָנְטָעָר פָּאָרוֹוָאָגְלָטָעַ אַונְ פָּאָרְשָׁטוּסָעָנָעַ מְעַנְטָשָׁן.

אויף דעם אינדוֹל האבן זיך געגעבען צו דערקענען טאטטעס צו
הייער אַרְבָּעָה עֲקָמָה מִנְדָּעָה, וְוְאַם זֶה האבן מֵיט יָרָן צְרוּיק
אַיְבָּרְגָּעָלָאָזָּות אַזְּנָן דַּי וּוּגָלָעָה, עַרְגָּזִין אַזְּנָן דַּעַר אַלְטָעָר הַיִּים. עַס
הַאָבָן זֶיך דָּאָרְטָן בְּאַגְּעָנָנְט אַיְגָעָנְעָ בְּרִידָעָר אַזְּנָן שׁוּעָסְטָעָר, וְוְאַם
הַאָבָן זֶיך נִימְטָן גַּעֲקָעָנְט אַזְּנָן מֵיט זַיְעָרָע פְּרוּוּעָן צו וּוּמָעָן זֶיך
זַעֲנָעָן אַיְגָאנָצָּן גַּעֲוָעָן פְּרָעָמָה. אַזְּנָן עַלְמָס אַיְילָאנְדָן הַאָבָן זֶיך צְנוּיָּה
גַּעֲטָרָפָן מַעֲנָשָׂן פָּוָן אַיְגָן בְּלוֹט אַזְּנָן פְּלִיאִישׁ, וְוְאַם הַאָבָן זֶיך נַאֲך
קִיְּנוּמָאָל נִימְט גַּעֲחָאָט גַּעֲזָעָן. דַּעַר אַומְעַנְדָלָעָכָר יִם הַאָט יָרָן לְאַנְגָּן
די אַלְעָ מַעֲנָתָשָׂן גַּעֲהָאָלָטָן צְעַטְיוּלָט.

טוייער אין נאך אוידער מען האט צו זוי צונגעלאָזט די אַמעָרִיקָאנֶער,
וואָס זענען געקוּמָען זוי אַרְפָּנְעָמָעָן פָּן שִׁיףּ, האט מען דערְרוּוּיל פָּוּן
אַיבָּעָן צָם אֹוְפָּן קוּל זיךְ חֲרֻכְּגָעָרְעָדָט.

— קִינְדָּעָר מִיְּנָעָ, דָּס בֵּין אַיךְ, אַיעָרָמָאָמָע אַסְתָּרָרְחָלָ.
— אַיךְ וּוּעָל קִוְּשָׁן אַיעָרָ עַרְד אָנוּ זַיְן צָוְפָּרְדִּין מִיטּ טְרוּקָן בְּרוּיטָ.
— גָּאַלְדָּעָ, טָאַכְטָעָר מִיְּנָעָ, רַעַד צַוְּ מִירָ. לְאַמְּרָחָ חָרְוָן דִּין קוּלָּ.
— דַּעַר פָּעַטָּעָר אַיזְ אַין דַּעַר מִלְּחָמָה דָּרְהָאַרגָּעָט גַּעַוָּאָרָן.
— טָאַטָּעָ, דָּעַקְעָנָסָט מִיךְ נִיתָ? דָּס בֵּין אַיךְ יוֹסָףּ
— וּוּיְ אַיזְ צַוְּ אָונְדוּ, אָזְ אַיךְ גַּעַדְצָרָפְּט אַיעָרָ טָאַטָּן אַיבָּעָרָ
לְאָזְ אַונְטָעָר אַשְׁטִיְן. אַהֲלָבָעָ שְׂטָאָט אַידָּן הָאָבָּן זַיְן אַיסְגָּעָקָיָ.
לְעַטְדָּי מַעְרְדָּעָר.

— קִינְדָּמִיְּנָסָ, אַיךְ זַיְן דִּין, דָּעַרְלָעַכְטָ אַזְ פְּרִיְּדָ.
עַלְים אַיְלָאָנדָ האָט נִיטּ אַומְּזָיסְטָ בְּאַקְוּמָעָן דָּעַם נִאמְּעָן „דַּעַר
אַינְדוּלָּ פָּוּן טְרוּעָן“. דַּי עַרְדָּה האָט דָּאָרטָן אַין זַיְן אַיְנְגָעָזָאָפְטָ דיּ
פְּרִיְּדִיקָעָ טְרוּעָן פָּוּן דיּ, וּוּאָסָ האָבָּן זַיְן פָּאַרְאִינְיקָטָ מִיטּ זַיְעָרָעָ
נַעַנְטָסָטָעָ אָזְ פָּוּן דיּ וּוּאַלְבָעָהָאָבָּן עַנְדְּלָעָדָ גַּעַפְּנוּנָעָ אַחִימְלָאָןָ.
דיּ עַרְדָּה האָט אַבָּעָרָ דָּאָרטָן אַוְיךְ גַּעַטְרָוְנָקָעָן טְרוּעָן פָּוּן טִיפְּן זַיְן.
דיּ הַיְּתָעָרָ פָּוּן דיּ טְרוּעָן פָּוּן לְאָנָהָ, האָבָּן וּוּאָסָ אַמְּאָלָ וּוּאַכְזָאָמָרָ
גַּעַנוּמָעָן הַיְּתָן דָּעַם שְׂטָאָרָקָן גַּעַלוּיָּטָ קִיְּן אַמעָרִיקָעָ אָזְ נִיטּ אַלְעָמָעָן
דְּרַכְגָּעָלָאָזָטָ. אַוְיךְ דָּעַם טְרוּעָן-אַינְדוּלָּ אַיזְ אַפְּטָמָלָ פָּאַרְחָאַלְטָןָ
גַּעַוָּאָרָן אַיְנְגָעָן קִינְדָּ, אַן אַלְטָעָמָאָ אָזְ אַלְעָרְלִיָּ אַנְדָּעָרָ עַמְּגִירָאָנָטָןָ.
— אַיעָרָ קִינְדָּ וּוּטָ נִיטּ אַרְיִינְגָעָלָאָזָטָ וּוּרָן אַין לְאָנָדָ אַרְיִיָּןָ
וּוַיְלָ עַס אַיזְ שְׂוֹזָרָ אַן האָט נִיגְנוּנָעָן צַוְּ קְרָאָנְקָהִיָּתָןָ.

— דַּעַר מַאן אַיזְ שְׂוֹזָצִיָּנִיקָ, עַרְ האָט אַשְׁלָעַכְטָן זַיְכָרָןָ.
— אַיעָרָמָאָמָעָ קָעָן נִיטּ לְיִיעָנָעָן אָזְ קָעָן נִיטּ שְׁרִיְּבָןָ. זַיְ מוֹזָ
צְרוּקְגָּעָשִׁיקָטָ וּוּאוֹן אַין דָּעַם לְאָנָדָ אַרְיִיןָ פָּוּן וּוּאָנָעָן זַיְן גַּעַקוּמָעָןָ.
אַזְוּי שְׂטָרָעָנָגָהָאָבָּן גַּעַרְעָדָטָ דיּ הַיְּתָעָרָ. אָזְ עַם האָט נִיטּ גַּעַחָאַלְפָןָ
קִיְּן גַּעַבְעָטָ אָזְ קִיְּן גַּעַוְוִיָּןָ. מעַן האָט דיּ פָּאַרְחָאַלְטָעָנָעָ אַוְיךְ עַלְיָםָ
אַיְלָאָנדָ אַזְוּקְגָּעָרִיסָןָ פָּוּן זַיְעָרָ פָּאַמְּלִיָּעָםָ אָזְ זַיְן צְרוּקְגָּעָשִׁיקָטָ
אַין דִּי לְעַנְדָּעָרָ פָּוּן וּוּאָנָעָן זַיְן זַעַנְעָן גַּעַקוּמָעָןָ.

געועץ אוֹז געועץ

מען האט טאכין פארהאלטן אין עליים איליאנד. באם אראפניאין פון דער שיף האבן אלע פאסצושירן זיך איסגעשטעלט אין א שורה און די דاكتויירים האבן זייל באטמאפט און באקוקט צי זייל האבן מיט זיך ניט מיטגעבראקט עפעם א קראנקהייט. לעבן טאכין האבן די דاكتויירים אכיסל לunganער זיך אפגעשטעלט. זייל האבן באטראקט אירע אויגן און צוישן זיך עפעם גערעדט אויפֿ ענגליש.

— עם אוֹז איר גאנרט. זיך פארכילט אויפֿ וועג. — האט די מאמע און איבערגעשראָקענע גערעדט צו די דاكتויירים אויפֿ אידיש. און דאס אוֹז טאָקע געוען דער ריינער אמת. טאָבי אוֹז אַרוּסְגַּעֲפָרָן פון דער היים א געונטער מיט גרויסע און לויטער אונן. ערשות אויפֿ דער שיף, שוין נאָך דער יס-קראנקהייט. אוֹז איר צונגעפָּלָן אָפָּרִי קילונג אין די אונגן. די דاكتויירים האבן קאָלטבלוּטִיק אַרוּסְגַּעֲהָרָט דער מאמעם ריד, אַרוּסְגַּעֲנוּמָן טאָכִין פון דער שורה און זי צוועק-געונטער אין א זויט.

באלד אוֹז אַנגעקוּמוּן דער פרעמדער קרוב וואָס האט זיך אַרי-בערגעבראקט און פון איבער דער ווֹאנַט זיך געעבען צו דערקענען צו טאָבים פאמיליע. ער האט זייל אַלאָוט ווּסְן, אוֹ באלד ווּט ער זיך אַרוּסְגַּעֲנוּמָן פון עליים איליאנד און זיך אלעמען פארגעמען מיט זיך. עם אוֹז טאָכִין און טאָטָע מַאֲטָע הײַמְלָעָך גַּוּוֹאָרֶן ווּן זיך האבן דערזען זיינער אַמעריקאנער קרוב. אַ הוייכער, אָן אַרוּסְגַּעֲפָּצָטָעָר אוֹז ער געשטאנגען און גערעדט עפעם מיט די הייטער. זיין רעדן האט געדוויינט זיינער לאָנג. אַבער ווּן עם אוֹז געקורמען צום אַרוּסְגַּיְן. פון טויער האט מען אלעמען אַרוּסְגַּעֲלָאָזָט נאָר ניט טאָכִין. פון אַנְהִיבָּה האבן טאָטָע מַאֲטָע ניט געוואָסְט, וואָס דאס מיינט.

צעטומלטע זענען זיו געלביבן שטיין, שוין אויפֿ דער אנדערעד זויט,
מייט זיינדרע קינדערלעך און מיט די פָּעַקְלָעַ און געפרענט בא דעם
אמעריקאנער קרוב. — נו און טאכּי? — וואס ווועט זיין מיט טאכּין?
— מען וויל זי צוריקשיקן, וויל זי האט ניט קיין רײַנָּע אוניגן,—
האט דער קרוב גענטפערט און אַרְאַפְּנָעָלָאָזֶט דעם קאָפּ, גָּלִיאֵיד ווֹי
ער וואלט געווונן אין דעם דער שלדיינער.

— צו ווועמען? און ווואחוין? — איז מיר האבן דאָך דאָרטן קינענע
ניט. — איז די מאמע ווילד אויפְּגָעַשְׁפְּרָנְגָּעָן פָּוֹן אַיר אָרט.
— צוריקשיקן גאָר? — האט דער טאטע ווֹי אַן אלטער לַיְוַב
זיך צעברומט.

— טאָכִי, טאָכִי, — האבן די קליגע קינדער זיך צעלאָזֶט אויפֿ
קול אין אַגעווין.

טאָכִי, אַזעכְּצִין יעריקע, מיט יונגן שפְּרָאָצִין אוּפּ אַיר נאָקעטן קאָפּ.
אייז געשטאנען אַבלאָסָע, אַן אַטְרָפּן בְּלָוט אַין פְּנִים, זַוְיַּאֲגָּפָּן-
גענע האט זי פָּוֹן אַונטער אַדרָּאַטְעָנָעָר ווּאַנְטָר אַרוּיסְגָּעָקָוּט צַוְּאַיר
פָּאַמְּלִיעַ, זַוְיַּאֲגָּט גַּעֲוָאָסָט ווּאַסְּעָם ווּוּעָט מִיט אַיר גַּעַשְׁעָן. זַוְיַּאֲגָּט
אַבעָר נִיט גַּעֲקָעָנָט רְעָדָן אַין נִיט גַּעֲקָעָנָט ווּיְנִינָּעָן. די צוֹנָג אַין דָּסָם
הָאָרֶץ זענען באָיר ווֹי פָּאַרְגְּלִיוּוּט גַּעַוּאָרָן.

דער קרוב איז אַרְוִימְגָּלָאָפּן פָּוֹן אַין הַיְמָעָר צֻוְּמָאָנְדָּרָעָן אַין
געבעטן מען זאָל אַרוּסְמָלָאָזֶן טאָכִי. זַוְיַּאֲגָּט אַבעָר אַלְעָה ווֹי אַיְנָעָר
גענטפערט: — גַּעַזְוַיְן אַיז גַּעַזְוַיְן.

עמָה האט גָּאָרְנִיט גַּעַהְאָלְפָּן, טאָכִי האט גַּעֲמוֹזָת צּוּרִיקְפָּאָרָן. די
מאמע האט נאָר גַּעַשְׁרִיגָּן, זַוְיַּאֲגָּלְזִין זַוְיַּאֲגָּלְזִין זַוְיַּאֲגָּלְזִין
אַריַּין אַין נִיט לאָזֶן טאָכִי אַלְיַּוְן. אַבעָר דער טאטע האט פָּאָר זַוְיַּאֲגָּלְזִין
גַּעַזְוַיְן די נִיט אַין דָּסָם הַוְּנָגָעָר, ווּאַסְּמָס ווּאַרְטָט דָּאָרטָן אוּפּ די קִינְדָּעָר
אוֹן זַוְיַּאֲגָּלְזִין אַפְּגָּעָרְעָדָט דָּעָרְפָּן.

איין עַטְלָעַכְּעַ טַעַג אַרְוָם האט מען טאָכִי אַרוּפְּגָּעָזָעָצָט אוּפּ אַ
שִּׁיפּ אַוְן אַזְעַלְנָטָע זַוְיַּאֲגָּלְזִין אַפְּגָּעָשִׁיקָּט אַהֲיָן פָּוֹן ווּאַגְּנָעָן זַוְיַּאֲגָּלְזִין
טאטע מאמע אַוְן די קִינְדָּעָר זענען גַּעַשְׁטָאָנָעָן באָסָם ברעָג אַוְן
אַרְיְבָעָרְגָּעָקָוּט צַוְּאַיר שִׁיפּ אַוְן צַוְּאַיר.

— זאלסט זיין אין דאָרֶפַּ בָּא אונדווערט שכנים בי מיר וועלן דיך
ויזידער אַרְיבָּעָרְנָעָמָעָן. — האָט דער טאטַע צו אַיר אַרְיבָּעָרְגָּרוֹפָן.
— פָּאוֹרוֹאָס נַעֲמֵת מַעַן פָּוּן מִין קִינָה. וּזְאוֹחַיָּן שִׁקְטָ
מַעַן מִין קִינָה, האָט די מַאֲמָעָ פָּוּן הָאָרֶץ אַרְוִיסְגָּשְׂרִיגָן.
— טָאָבִי, טָאָבִי קָוָם צְרוּקִים. — האָבָן די קִינְדָּעָלָעָר אַין אַ גַּעַ
וּוַיַּן אַונְטִיעָרְגָּהָלָפָן דָּעָרָ מַאֲמָעָן.

טָאָבִי אַיְזָן גַּעַשְׁטָאָנָעָן אַוִיפָּן דָּעָק אַן אַומְבָּאָוּגְּלָעָכָע אַ שְׁוּוֹיְגָנָן
דיַקָּע. זַי האָט אַרְיבָּעָרְגָּעָקָט צַו אַירָעָ נַעֲנְטָסְטָע, אַן טְרָעָן, גְּרוּסָע
טְרָעָן, זַעַגְעַן אַיר גַּרְנוֹנָעָן אַיְבָּעָרָ די בָּאָקָן. די שִׁיפָּה האָט זַיךְ פָּאָוָאָלִיעָ
אַנְגָּעָהָיוּבָן אַרְוִיסְרוֹקָן פָּוּן האָפָּן. די הוַיְכָעָ מַוְיָּעָן וּוָאָסָן זַעַגְעַן גַּעַ
שְׁטָאָנָעָן אַוִיפָּה דָּעָרָ, אַוִיפָּה וּלְכָעָרָ מַעַן האָט זַי נִיט אַרְוִיסְגָּלָאָזָט
הָאָבָן זַיךְ גַּעַנְוּמָעָן וּוַיַּגְנְזָן פָּאָר אַירָעָ אַוִינָן אַן גַּעַוּאָרָן קְלָעָנָעָר. עַם
זַעַגְעַן גַּעַוּאָרָן קְלָעָנָעָר אַן קְלָעָנָעָר די אַלְעָ מַעֲנְטָשָׁן וּוָאָסָן זַעַגְעַן
גַּעַשְׁטָאָנָעָן בָּסָם כְּרָעָמָן, בַּי זַי זַעַגְעַן וּוַי אַין אַ גַּעַפְּלָ אַינְגָּאנְצָן
פָּאָרְשָׁוֹאָמָעָן גַּעַוּאָרָן.

צורך אין דארף

איינע אליאן האט טאכבי דורכגעמאכט דעם וועג אויפ צוריך.
אויף דער שיף זענען געוווען מענטשן, וואם האבן געזוכט זי צו
טרוייסטען און איר צו העלפּן. זי האט זיך אבער געהאלטן איפגעונדערט
פּון אלעמען, און טאג גאנצע קיין ווארט ניט ארויסגעראעדט. בײַיטאג
און ביגאכט איזו זי געוווען אליאן מיט איר בענקשאפט נאך טאטע
מײַמע און נאך אירע שועומטער און ברידער. ניט אין נאכט איזו זי
ניט געשלאפּן. ניט אין נאכט איזו זי ביז שפעט געליבּן אויפּן דעך
און ארויסגעכליעפעט צו דער נאכטיקער טונקלקיות פּון ים און הימל
דאס ווארט — מאמע.

אין אין נאכט איזו זי אוזויל לאנג געזען לעבען און אפּן פֿענצעטער
פארן ים ביז אירע אויגנדעקלעך זענען צונגפֿאָלן, פֿלוֹצְלִינְג האט זי
פאר זיך דערזען טאלין. ער איזו געזען אויפּ אַ שְׁפִּיעֵץ פּון
אַ הוֹיכָן פֿעלּוֹן אָוּן, ווי זי, געהאלטן פֿאַרְמָאָכְט די אָוּגָן.
— טאלִי, זו לעבסט? — האבן אירע לײַפּן אין שטילקיות זיך
קויים באָוועגט.

— איך לעכ טאכבי, איך לעכ, — האט ער נאך שטילעדר ארויסט-
געראעדט די ווערטער. נאך דער באָגָעָנִיש האט טאכבי אַ סְּקָן געטראָכט
זענען טאלין און פּון דעם טראָכְטן איזו איר היילעכּער געווואָרָן
דער וועג אָהִיָּם.

אין אַ לוֹיטָעָן זומער-טאָג איזו טאכבי אַנְגָּעָקוּמוּן אַין דָּאָרָףּ אָרִיָּן.
ווי אָן אַיְפְּגָעָוָאָכְטָע פּון אַ לאָגָג אָוּמְרוֹאִיקָן שְׁלָאָפּ, מיט פֿאַרְפָּלָאָגּ-
טָעָרֶטָע חָלוּמוֹתָה, האט זיך אַרוּמְגָעָקוּקָט ווי זי איזו אין דער וועלְטָ.
סְּעַרְשָׂטָע האט זי פּון דערווויטָנָס אַרְיָעָרְגָּעָקוּקָט צו דעם טאל און
רייניקט און געפְּאָרָעָט זוּיְרָעָ קְלִיְּדָעָר אָוּן זוּיְרָעָ בעטָגָעוֹוָאנָט.

עם איז בא איר אין גענדאנק לעבעדיק געווארן די צייט ווען זי האט זיך דארטן אַרומגענשפֿילט מיט פֿאָלן.

די מענטשן אין דארף זענען בעווען פֿאָרנוּמָען מיט אָן אַנדערן אומגערכטן גאָסְט ווען טאָבי איז אַנגעקוּמוּן. דאס איז געווען אַסְאָלְדָּטָן, וועמען מען האט שווין פֿוֹן לאָגֶן געהאלטן פֿאָר טוּט. זיין וויב האט שווין געהאלטן אָן אַנדערן מאָן דאָ איז ער, איזן דער-עלביבער וואָך וואָס טאָבי, אַנגעקוּמוּן אהַיִם ווי פֿוֹן יונְגֶר וועלט. די דארפֿסְמַעְנְטָשָׁן האָבָּן אַבָּער ווי פֿאָרְגָּעָסְן אָן סְאָלְדָּטָן, ווען זיך האָבָּן פֿלוֹצְלִינְגֶּן דערזען טאָבִין מיטן פֿאָקֵל אַונְטָעָרָן אַרְעָם. האט מען זיך קוּים דערקענט, אַזְוִי פֿאָרְעָנְדָּרָט איז זיך געווארן אין דער קורצעער צײַט.

— זעם, זיך האָבָּן אַפְּגָּעָשָׂוִין אַירָע לְאַנְגָּע צַעַּפַּ.

— זעט נאָר וואָס עס איז געווארן פֿוֹן אַירָע לְיכְטִיקָע אָוִיגָן.

— ווֹאָו זענען אַירָע רְוִיטָע בְּאָקָן?

— שטִינְגְּרָנְעָה הֻרְצָעָר האָבָּן זיך דארטן.

— אַפְּגָּעָרִין אָ צְוִיְּגָלָל פֿוֹן אָ בּוּם.

— זיך געמאָכָט פֿאָר אָ לעבעדיקער יְהָוָה, — האָבָּן די דארפֿסְ מענטשן צוּוִישָׁן זיך גערעדט אָון צוּגְנְשָׁאָקָלָט מיט די קָעָפַ.

— דוּ וועסְט זיין באָ מִיר טאָבי.

— נִיְין באָ מִיר.

— אַיך וועל דיר האָלָטָן ווי מײַן אַיְינָן קִינָה, — האָבָּן אלָעַ שְׁכָנִים זיך גערִין אַיבָּער אַיר. אַין דארף האט אַבָּער דעַמָּאָלָט נאָך געוֹאוֹיָינְט אַיְינָן אַיְינְצִיקָע אִידְיָוָשׁ פֿאָמִילִיעַ, האָבָּן זיך גענוּמוּן טאָבִין צוּ זיך אָון זיך געהאלטָן אָהָלָב יָאָר צִיט. נאָך האָלָבָן יָאָר האט אַוְיך די לעַצְטָע אִידְיָוָשׁ פֿאָמִילִיעַ אוֹיסְגָּעוֹזְנְדָּרָט, ווֹיְלִי זיך האָבָּן זיך נִיט געהאלט באָ וואָס צוּ האָלָטָן אין דארף אָון טאָבי איז אַיבָּער גַּעֲנָגְנָגְנָעָן צוּ אָ גַּוְיָאִישָׁן שְׁכָן.

טאָבִין איז גוט געווען אין דארף. זיך האט געוֹאוֹיָינְט באָ אָ פָאָ-מִילִיעַ גוֹטָע מענטשן. זיך האט זיך געהאלפָן אָין שְׁטוּב אָון אָין פֿעלָד

און זיך פאָרדינט אַיר ברויט. די זוֹן פֿון די לוייטערע דָּאָרֶפֶט זומער-
טעג האָט אַיר אוַיסנעההיילט אַירע לְיכְטִיקָע נְרוֹוּסָע אָוָגָן. עַם אַיּוֹ
איַן זַיְהָ אֲבָכָר גַּעֲבָלִיבָן אַ טְרוֹוּעָר, וּוְיָל זַיְהָ אָט גַּעֲבָנְקָט נַאֲר אַירע
נאָעָנטְסְטָע. זַי אַיּוֹ פָּאָרֶט גַּעֲוֹעַן צְוּוֹשָׁן פְּרָעָמָדָע.

— באָלָד וּוּלָן מֵיר דִּיךְ אַרְוִוִּסְנָעָמָן.

— באָלָד וּוּלָן מֵיר דִּיךְ אַרְוִוִּסְנָעָמָן.

— באָלָד וּוּטָז צַוְּ דִּיר אַנְקוּמוּן אַ בְּרוּוֹ פֿון דָּעַם אַמְּעָרְיוֹקָאנָנָעָר
קָאוֹנָסְלָי, — הָאָבָן טָاطָע מַאֲמָע גַּעֲרָעָדָט צַוְּ אַיר דָּוָרָךְ בְּרוּוֹ. די¹
צִיְּתָה אָט זַיְהָ אֲבָכָר גַּעֲצָוִיגָן אַוְן גַּעֲצָוִיגָן. אַירע הָאָרֶט טָאָכִי שְׂוִין
מַעַר נִימָט גַּעֲלָאָזָט וּוְאָקְסָן, נַאֲר זַיְהָ אַלְעָמָל אַפְּגָנְשָׁוִירָן. זַי אָט בָּאָ
זַיְהָ גַּעֲטָרָאָכָט, אָז זַיְהָ וּוּטָז בְּעַסְעָר אַרְוּמְלִוִּיפָּן מִיט אַ אַינְגְּלִישׁ אַפְּגָנָעָ
שְׁוִירָעָנָעָם קָאָפֶן, אַיְדָעָר זַיְהָ פָּאָרְלָאָזָן לְאַנְגָּעָ גַּרְאָכָע צָעָפֶן, מַעַן זַאֲלָ

זַיְהָ דָּעָרָנָאָךְ אַיּוֹ רָאָטָעָרְדָּאָם וּוְיָדָעָר אַפְּשָׁעָרָן.

פָּאָרְסְּטִיקָעָר וּוַיְנְטָעָר, גַּעֲקָוּמוּן אַיּוֹ נַאֲר אַ זְוּמָעָר אַוְן טָאָכִי הָאָט נַאֲר
אַלְעָן גַּעֲוָאָרָט, אָז טָاطָע מַאֲמָע זַאֲלָן זַיְהָ אַרְוִוִּסְנָעָמָן צַוְּ זַיְהָ.

טאלים וועג צום נאַלדענעム לאָנד

פֿון ברזיליאָן האָט טֶאלִי אָוועקגעוֹאנְדערט קִיּוֹן נִיּוּזָלָאנְד אָון קִיּוֹן אַוִיסְטֶרָאלִיאָן. עֶרֶת האָט זֵיךְ אֲבָרֶר דָּארְטָן נִיט לאָנגּ פָּאַרְזָאמְט אָון צָוְרִיקְגָּעְקוּמוּן קִיּוֹן רִיאָדָעָ-זָשָׁאָנָעָירָאָ. אָן אַוִיסְגָּעְבָּרוֹנוֹנְטָעָר פֿון דָּעֶר בְּרוּנְעָנְדִּיקְעָר זָוָן האָט עֶרֶת דָּארְטָן, אַין רִיאָר האָפָּן, מִיט זִיְּנָע שְׂטָאָרְקָעָ מָוָסְקָלְדִּיקָעָ העָנְטָ אָון מִיט זִיּוֹן אַיּוֹן-פָּעָסְטָן רָוּקָן אַ צִּימָט לאָנגּ גַּעַלָּאָדָן שִׁיפָּן, בֵּיזּ עַם האָט אִים דָּעָרְעָסְן דָּאָם אַרְבָּעָטָן בְּלוּזָן פָּאָר טָרוּקָן בְּרוּוּט.

אָן אַכְּצָנְ-יעָרְיקָעָר האָט עֶרֶת דָּעָמָלָט זֵיךְ אַרְיָפְּגָעְגָּנְבָּעָט אַוִיפָּ דָּעֶר שִׁיפָּ „סְטִיל אַיּוֹוָעָנְטָאָר“ אָון זֵיךְ אָוּוּקְגָּלְאָזָט קִיּוֹן נִוּ יָאָרָק. — דָּעֶר וְועָגּ צּוֹם נַאֲלָדְעָנָעָם לאָנד אַיּוֹ אַוִיךְ אַ שְׁוּעָרָה, — האָט טֶאלִי נַאֲךְ גַּעַדְעַנְקָט דִּי שִׁיְּנָעָ מַעַשְׂתָּוֹת, וּוָאָס עֶרֶת אַמְּאָלָּ, אָין פָּאַרְשָׁנְיִיטָּעָ וּוַיְנְטָעְרָנְעָכָט, גַּעהָרָט. אַין יַעַנְגָּר צִימָט אַיּוֹ דָּאָס לאָנד אַמְּעָרְיקָעָ שְׁוִין גַּעַוּוֹן פָּאַרְמָאָכָט אַוִיפָּ שְׁלָאָס אָון רָוְגָּל. טְוִיזְנְטָעָר אָון טְוִיזְנְטָעָר מַעַנְטָשָׂן האָבָּן דָּעָמָלָט גַּעַלְאָפָּט אָיּוֹ דִּי פָּאַרְשָׁלָאָסְעָנָעָ טְוִיעָרָן, אֲבָרֶר אַרְיָינְגָּלְאָזָט האָט מַעַן בְּלוּזָן אַיְנְצִיקָּעָ. אָון וּוַיְיל דָּאָס לאָנד אַיּוֹ גַּעַוּוֹן פָּאַרְמָאָכָט האָט עַם יַעַדְן אַיְנָעָם גַּעַזְוִינָן אַהֲיָן. אַפְּיוּלוּ שִׁיפָּהָאָזָן, וּוָאָס האָבָּן שְׁטָעָנְדִּיקָעָ אָרוּמְגָעְוֹאָנְדָעָרָט אָן אַ צִּילָּ, האָבָּן מִוְּטָאָמָלָּ זֵיךְ גַּעַנוּמָעָן צִיּוֹן צִוְּדִי פָּאַרְאִינְיִיקָּטָעָ שְׁטָאָטָן פֿון אַמְּעָרְיקָעָ.

אָן דָּעֶר טִיפְּעַנְישָׂ פֿון דָּעֶר „סְטִיל אַיּוֹוָעָנְטָאָר“ האָבָּן זֵיךְ צְנוּנִיָּפָּ גַּעַלְיָבָּן זַעַכְזָּבָּן בְּלִינְדָּעָ פָּאָסְאָזְוִירָן. דִּי מַוִּיסְטָעָ פֿון זֵיךְ זַעַנְעָן גַּעַוּוֹן יַגְּנָעָ ברַזְוִילִיאָר, וּוָאָס זַעַנְעָן גַּעַפְּאָרָן זַוְּכָּן אַרְבָּעָט אָון פָּרִיהִיטָּ. אָין זַוְּעָר אַיּוֹגְעָנָעָם לאָנד זַעַנְעָן זֵיךְ גַּעַוּוֹן פָּאַרְשָׁקָלְאָפָּט אָן נִיט גַּעהָאָט קִיּוֹן בְּרוּוּט צַוְּדָר זָאָט. עַם זַעַנְעָן אֲבָרֶר צְוּוִישָׂן זֵיךְ אַוִיךְ גַּעַוּוֹן, צְוּוֹי

דייטשן, אין רום, אין כינזער, אין איטאָליענער און דער אינגעַר
איד טאָלי.

אין די ערשות טאג איז די פֿאָרְשִׁוֹיןְעַן גוט געווען אויפֿן דֶּגֶש
פֿונְזַ שִׂיחַ. זַיְהַ אַבְּן גַּהֲתַטְמַן פֿוֹן אַלְעַם גַּטְוַן צַו עַזְוַן צַו טְרִינְקַעַן,
נַאֲרַ וּוֹסֵס דַּאֲסַ לִיכְטַ פֿוֹן מַאֲגַ הַאֲטַ זַיְהַ גַּעֲפַעַלְטַ.

ערשות נאָכְדָּעַם ווי זַיְהַ וּעְנָעַן אַפְּגַעְפַּאְרַן אַ צַּעַן טָאג אַוְיפֿן וּוּאַסְמָעַר
הַאֲבָן אַגְּנַגְהַוִּיבָן קַומְעַן צַו זַיְהַ הַוְּנָגְעַרְקָעַ גַּרוּעַ שְׁטוּרֻם. צְוִירָשָׁט
הַאֲבָן זַיְהַ זַיְהַ דָּאָרְטַן גַּעֲוַיְזַן בְּאַטְאָג וּוֹעַן צַו שִׁיחַאָזַן הַאֲבָן אַלְעַם גַּעֲרוּט
אַיְן וּוּיְעַרְעַ וּוּינְקַעְלָעַר. זַיְהַ וּעְנָעַן גַּעֲקוּמָעַן מִיטַּ שְׁטִילָעַ טְרִוְיטַ.
גַּנְבִּישׁ אַיְגְּלָעַר, זַיְהַ אַרְוִמְגַעְקָוָקָט אַזְוַן פֿוֹן דָּאָרְטַן אַוּוּקְגַעְשְׁלָעַפְטַ
דַּאֲסַ לְעַצְטָעַ שְׁטִיקָל בְּרוּוּטַ.
וּוּיוֹטַ אַוְיסַ אַזְוַן זַיְהַ הַאֲבָן אַוְיפֿ דַּעַר שִׁיפַּ
נִיטַּ גַּעֲקָעַנְטַ גַּעֲפִינְעַן קִיְּזַן עַסְן. הַאֲבָן זַיְהַ אַגְּנַגְהַוִּיבָן קַומְעַן צַו אַפְּטַ.
אוֹן אַיְן נַאֲכָט וּוֹעַן עַטְלָעְכָּעַ פֿוֹן צַו בְּלִינְדַּעַ פְּאַסְאַזְוִירַן הַאֲבָן
גַּעֲבָרָאָכַט פְּרִישָׁן קָעַן פֿוֹן קִיְּדַ.
אוֹן צַו זַיְהַ זַיְהַ בְּאַחַעַלְטָעַנְיִישַׁ אַגְּנַגְהַוִּיבָן
אַגְּנַצְעַ מַחְנָה שְׁטוּרֻם. צַוְוַיְ פֿוֹן זַיְהַ, גַּרוּעַ אַזְוַן בְּיַוְיכְּקָעַ, וּעְנָעַן,
וּוּיְפְּרִיעַרְ, גַּעֲלָאָפַן פְּאָרְוִיסַ.
הַאֲבָן צַוְוַיְ זַיְהַ אַפְּגַעְשְׁטָעַלְטַ הַאֲבָן,
אוֹן צַוְוַיְ גַּעֲנַצְעַ מַחְנָה גַּעֲלְבִּילְבִּין שְׁטִיְין אַזְוַן זַיְהַ אַיְגְּנַגְהַעַרְטַ.
פֿוֹן צַוְוַיְ אַרְוִיְגַעְלָאָט אַבְּיַזְן פְּיַשְׁטָשַׁ הַאֲבָן אַסְדַּקְעַן צַו דַּעַר מַחְנָה
אַפְּגַעְעַנְטָפְרַט מִיטַּ זַיְהַדְעַ שְׁטוּרַיְשַׁ קְולָתַ.

די צַוְוַיְ זַיְהַן דְּרִיסְטַ צְגַעְקָוְמָעַן צַו דַּי פְּאַסְאַזְוִירַן, וּוֹסֵס זַיְהַן
דְּעַמְּאָלַט גַּעֲוַעַן אוֹיפֿן דַּיל אַזְוַן בָּאָס שִׁין פֿוֹן אַ לִיכְטַ גַּעֲגָעַן. אַזְוַן
דְּעַרְשָׁאָקָעַנְעַ הַאֲבָן דַּי שְׁטוּרֻם גַּעֲקוּקָט דַּי פְּאָרְשִׁוֹיןְעַן אַזְוַן
אַרְיַין אַזְוַן אַלְעַמְעַן בְּאַטְרָאָכַט. אַיְינְגַר פֿוֹן פְּאַסְאַזְוִירַן הַאֲטַ גַּעֲנַבְּן
אַ טְוַפְעַ מִיטַּן פָּוָם. דַּאֲסַ אַזְוַן גַּעֲוַעַן פָּאָר דַּי שְׁטוּרֻם וּוּי אַסְגַּנְגָּלַל, וּוּי
הַוְּנָגְעַרְקָעַ וּוּלְלָקַעַ זַיְהַן אַיְצָט. אַלְעַ שְׁטוּרֻם בְּאַפְּפָלְן דַּי מַעֲנַתְשַׁן אַזְוַן
גַּרְוִיסַ דַּעַם קָעַן פֿוֹן זַיְהַדְעַ העַנְטַ.
די בְּרָאוֹלְיַאָנְדָר הַאֲבָן אַגְּנַגְעַזְגַּדְן דַּי
עַטְלָעְכָּעַ וּוּאַקְסָעַנְעַ לִיכְטַ.
וּוֹסֵס זַיְהַ הַאֲבָן גַּהֲתַטְמַן מִיטַּ זַיְהַ פְּאָרְפִּירְט
מִיטַּ דַּי חִזְוַת אַ מְלָחָמָה אַוְיפַּעַ לְעַבְנַן אַזְוַן טְוִיטַ.
אַיְינְגַעַ הַאֲבָן גַּעֲקַעְמָפְטַ
מִיטַּ מַעְסָרָם, אַנְדָּרָעַ מִיטַּ דַּי הַוְּלָעַ העַנְטַ.
זַיְהַ הַאֲבָן דַּי צְעוּוֹילַ.
דַּעְוַעַטְעַ בְּאַשְׁעַפְעַנְיִישַׁ גַּעְשְׁטָאָכַן, זַיְהַ גַּעְוַאָרְפַּן צַו

דען וואנט. די שטשרעם האבן אבער אווי ניך ניט אפנעראטען פון
דעם שלאכטפעלד, נאר אומדרשראקענע געשפרונגגען די פאסאושירן
איין דז פנימער אונ געיביסן אונ גערימן. מאלן אונ נאר עטלעכע האבן
ווי צעביסן די הענט, איינעם האבן זי שטארק צעביסן די נא אונ
איינעם האבן זי אפנגביסן א שטיק אויער. ערשת וווען ווי האבן
פארכאטט דעם גאנצן קען, אונ וווען א צואנציגק פון זי זענען שיין
געווונן טויט, זענען ווי אנטלאפֿן געווואָרַן.

אין איביקון שלאָפַ

די שיפ "סטיל אינזונטאר" האט זיך אングעהויבן דערגענטערן צו די אמעריקאנער ברעגן. אין דעם טאג, ווען עם האבן זיך געהרט די ערשות טיגנאלן, וואס האבן אングעהונג לאנד, זענען די זעכץן פארשווין געווען פרילילעך און רעדודויך. דער פלאָן זוי אראָפַצּוֹ-גיאָן פון שיף איז שווין געווען אויסגעארבעט. זוי זענען אלע געווען זיכער, איז עם ווועט זוי געלונגען צו לאנדן. פאָרְרוֹקְטָע אַין זיעירע פארבראָרגענע ווינקעלעך זענען זוי געוועסן און גערעדט און גערעדט וועגן דער גראָסער שטאָט ניו יאָרְק אַין וועגן דעם רייכן אַין ווֹאָן-דערלעבן לאנד אמעריקע. קײַנֶּר פון זוי האט דאס לאנד נאָך ניט ציקוּיִי, מיט שמײַכְלָעְנְדִּיקָעַ פרילילעכָע פְּנִימָעַ אַיִּינְגְּנְעַשְׁלָאָפַן.

פון יענעם גומן שלאָפַ האבן עטעלע שוין קײַנֶּמֶל זיך ניט אוּיפַ געכָאָפַט. אַיְידָעֶר די שיף איז אַריַין אַין האָפַן מען אַירָעַ קעלָעָרָן אַנגַעֲפִילָט מיט שאָרְפָּע גָּזָן, מיט די גָּזָן האָט מען אַפְּגָעָסְמָת אלע פְּלִיגְגָּלָעָך, מֵיָּו אַן שְׂטוּרָעָם, זוי זאָלָן ניט פְּאַרְשָׁלָעָפַן קִיְּוָן אַמְּעָרִיקָע די באָצְיָלוֹן פון גָּעָלָן פִּיכְבָּר: אַכְּבָּר מיט די אלע באַשְׁעַפְעָנִישָׁן זענען אוּיךְ פָּאַרְגָּאָזָט גְּעוּוֹאָרָן די זעכַץְן שִׁיפְחָאָזָן. עטְלָעָכָע פון זוי האָבָן באָצְיָיטָן דער שְׂמַעַט דעם גָּנוֹ אַין זיך גָּלְאָזָט לְוִיְּפָן צו אַן אַרְוָסַ-גָּנָּגָן די פָּאַרְסָמְטָע לְוִטְפָּט אַיז שווין אַכְּבָּר גְּעוּוֹעָן אַין זַיְעָרָעָע קָעָפַ אַין זַיְעָרָעָע לְוִנְגָּעָן אַין זוי אַרְאָפְגָעָשְׁלָעָפַט צו דער ערָה.

אוּיפַ דער שיפ האט מען גַּעַטְוּמָלָט אַין גַּעַלְיאָרָעָט. מען האָט גַּעַצְוִינָּג אַין גַּעַוְוִיקָּלָט גַּרְאָכָע שְׁטָרִיק אַין זיך גַּעַנְרִיָּט אוּיסְצָלָאָדָן די

סchorה. דער קאָפְּିତַּାן איז געשטאנען און דער הויך און דערפּוּרט
די שיף צום ברעה. ער האט פון צייט צו צייט אַרְבִּיבְּרָגְּעָקְּט צו
די הויכע מוייערן פון ניז יאָרָק. זוי זענען, ווי פון די וואָלְקְּנָם פָּאָר
זינע אַוְיגָן, אַרְוִיסְגַּעַשׂ וְאַוְמָעָן איז זיך געצְוִיגָן אַרְאָפָּ, אַרְאָפָּ צו
דער ערְד צו.

די מַאֲטֶרְאָזֶן הַאֲבָן גַּעֲוָאַשֵּׁן די שִׁיפָּת, גַּעֲנְלָאַנְצָט אָוּן גַּעֲפִיצָט
זַיְעָרָע קַנְעָפָּ אָוּן זַיְעָרָע שִׁיך אָוּן זיך פְּרִילְעָךְ צַגְעָוָונְגָעָן:
מַאֲטֶרְאָזֶן הַאֲבָן מִיְּדְלָעָר,
מִיְּדָלָעָר בָּאָ אַלְעָ בְּרָעָן.

וואָ נַאֲרָ די שִׁיפָּת הַאֲט גַּעֲנְקָעָרָט הַאֲט זיך פְּאַרְשְׁפְּרִיט אָ נִיְּעָם אַוְיכָ
די אַוְיכְּבָּרְשָׁטָע דַּעֲקָן. — מעַן הַאֲט גַּעֲפָּנוּן טַוִּיטהָ מַעֲנָטָשָׁן אַוְיכָ
דַּנְאָ פָּוּן דַּעְרָ שִׁיפָּ.

די נִיְּעָם אָוּן בָּאָלָד דַּעֲרָגָנְגָעָן צום קַאְפִּיטַּאָן אָוּן ער אָוּן אַרְאָפָּ
גַּעֲקָוּמָעָן פָּוּן זַיְן הוֹיךְ. אַוְיכָן דַּעְקָן, אַנְטְּקָעָן דַּעְרָ זַוְּן, זַיְינָעָן גַּעֲלָעָן
אוֹסְגַּעַשְׂוִיגָן וְעַכְּצָן יְוָגָעָן, מִיט פְּאַרְשְׁמִירָטָע פְּאַרְקְּרִימָטָע פְּנִימָעָר אָוּן
מִיט יְוָגָעָ שְׁטָעְכִּיקָע בְּרָעָד. די מַאֲטֶרְאָזֶן הַאֲבָן זיך גַּעֲרָתָעָוָעָט מִיט
אַלְעָרְלִיְּ מִיטָּלָעָן פָּוּן דַּעְרָ שִׁיפָּס מַעְדִּיצָן-קָאָסְטָן. דַּעְרָ קַאְפִּיטַּאָן הַאֲט
זַיְיָ אַלְעָמָעָן בָּאַטְרָאָכָט, זַיְיָ גַּעֲקָוּמָט אַוְנָטָעָר די אַוְינָנְדָעָקְּלָעָר אָוּן דַּעְרָ
נַאֲךְ גַּעֲבָּלְיכָן שְׁטִיוֹן אַיְבָּעָר זַיְיָ אַוְיְגְּנְדִּיקָעָר, די פִּים צַעְשְׁפְּרִיט אָוּן
די הענט פְּאַרְלִיְּגָטְטָ פָּוּן הִינְטָן.

— יְעָפָּ, סְטוֹאָזָוָעָים. — הַאֲט ער זַיְקָאַגְּרָוָפָּן צַוְּשָׁאַקְּלָעָנְדִּיק
מִיטָּן קַאְפָּ, אָוּן גַּלְיִיךְ הַאֲט ער אַיְן בָּאַפְּעָלָעָרִישָׁן טָאָן צַגְעָנָבָּן: —
ברָעָגָעָן דָּקְטוּרִים פָּוּן הַאֲפָּן. די טַוִּיטהָ אַרְוָנְטָעָרָגָעָמָעָן, אָוּן די
וּאָסָם וּוּאָלָן צַו זַיְקָוּמָעָן, שְׁמִידָן אַיְן קִיְּטָן. — ער הַאֲט זַיְקָאַט
אַפְּגָעָזָגָט אָוּן מִיט פָּעָסָטָן טְרָאָט אַוְוּעָק.

די מַאֲטֶרְאָזֶן וּאָסָם הַאֲבָן מִיט לַיְיָב אָוּן לְעָבָן גַּעֲרָכָבָעָט אַיְבָּעָר די
כְּלִינְדָּעָ פְּאַסְפָּאַשְׁרָן הַאֲבָן בִּיְזָעָ אִים נַאֲכָגָעָקָוָקָט אָוּן זַיְקָדָרָגָעָרָדָט.
— זַעְכָּצָן לְעָבָנָס אָוּן בָּאָ אִים אָוּן עַמְּגָנִית.

— ער אָוּן נַאֲךְ צּוּפְרִידָן, וּאָסָם מעַן הַאֲט זַיְקָדָרָגָעָרָדָט

— אֲשֶׁר וּזְאָם מֵעַן הַאֲטָמָזִי נִימַת גַּעֲכָפֶט לְעַכְבָּדִיק עַרְהַיּוֹת
אַיִן חַטְפָּן.

— טַקְעַנְאָשָׁאָה, וּוְאַלְטָעָר שְׂוִין בְּאַצְּצָלָט צָו טַוְזָנָט דָּאַלְאָר
פָּאָר אָקָפָּן.

פָּוֹן צְוּוּלָּף שִׁיפְחָאוֹן הַאֲטָמָזִי מֵעַן אוַיְסְגָּעְפָּאַמְפָּעָט דֻּעָם גָּאוֹן
מֵעַן הַאֲטָמָזִי אַפְגָּעָמִינְגָּטָרָט. צְוּוֹי הַאֲטָמָזִי מֵעַן גַּעַמּוֹת אַזְוּקְפָּרוֹן אַיִן
אָשְׁפִּיטָּאָל אַרְיוֹן אַוְן צְוּוֹי זַעַנְעָן שְׂוִין גַּעַוּוֹן טְוִוִּיט.

— אַיךְ זַעַן דַּי פְּרִוְיְהִיְטְ-סְטָטָטוֹעָ. אַיךְ זַעַן נַיְוִין יָאָרָק, דַּי גַּרְעַמְטָע
שְׁטָטָמָט אַיִן דַּעַר וּוּלְטָן.

דָּאָס לְאַנְד אַיִן רַיְיךְ, זַיְוִירְ רַיְיךְ, אַיְיָוָן, קַוְפָּעָר, גַּאַלְדָּ, אַיְיל —
הַאֲכָבָן צְוּוֹי פָּוֹן דַּי פָּאַרְחָלְשָׁטָע, לִגְנְדִּיק אַוְיְפָן דַּעַק, נַאֲךְ מִיטָּ, פָּאָר
מַאֲכָטָע אַיְיָגָן צְוּוֹי צָו זַיְקָלִיאָן גַּעַרְדָּט.

אַיְינְצִיקְוָיָוִוָּן הַאֲטָמָזִי
מֵעַן זַיְקָלְעָטוֹן קִיְּטָן אַוְיָפָּן דַּי הַעַנְטָן אַוְן זַיְקָלְעָדוֹצָט
אוֹיָפָּן, וּזְאָם זַעַנְעָן גַּעַבְגָּנְגָּעָן אַיִן זַיְוִירְ הַיְּמִילְעָדוֹדָר.

נַאֲר אַיִן אַיְטָאַלְיְעָנָעָר הַאֲטָמָזִי אַרְוִוְיְגְּעָדְרִיָּט, פָּוֹן צְוִירְקְגְּעַשְׁקָטָמָט
צָו וּוּרָן, אַוְן דַּעַר קַאְפִּיטָּאָן הַאֲטָמָזִי גַּעַמּוֹת בְּאַצְּצָלָן טַוְזָנָט דָּאַלְעָר
פָּאָר בְּרַעְנָגָעָן אִים אַוְיָפָּן זַיְן שִׁיפָּן קִיְּזָן נַיְוִין יָאָרָק.

דַּעַר אַיְטָאַלְיְעָנָעָר אַיִן גַּעַלְגָּעָן אַוְיְסְגָּעְצָיָוִן אַיְיְפָן דַּעַק מִיטָּהָלָבָן
פָּאַרְמָאַכְּטָע אַיְגָּנָן אַיִן אַלְעָר אַרְוֹם הַאֲכָבָן גַּעַמְיִינְטָן אַזְּ עַר אַיִן נַאֲךְ
פָּאַרְחָלְשָׁטָע, פָּלוֹצְלִינְגָּה הַאֲטָמָזִי, וּזְאָמָר פָּוִיגָּל, זַיְקָלְעָדוֹצָט
אַרְטָן אַיִן פְּלִינְק אַרְאַפְגָּעָשְׁפָּרָנוֹגָעָן פָּוֹן דַּעַק, גַּלְיָיךְ אַיִן וּוְאַסְעָר אַרְיוֹן
דַּי בְּרַעְגָּהִיטָּעָר הַאֲכָבָן אִים בָּאַלְדָּ פָּאַרְלִוִּין פָּוֹנָם אַוְיָג. דַּעַר אַיְטָאַלְיְעָנָעָר
לִיעָנָעָר, וּזְאָם הַאֲטָמָזִי נַאֲךְ אַוְיָפָּן וּזְאָמָר זַיְקָלְעָדוֹצָט מִיטָּן זַיְן שְׁוּוִיְמָעָן
הַאֲטָמָזִי נַאֲר אַיְנְמָאָל אַרְוִוְיְגְּעַשְׁמָעָקָט פָּוֹן וּוְאַסְעָר זַיְן קִיְּלְעָדִיק
שְׁוּוֹאָרֶן קַעְפָּל. עַר הַאֲטָמָזִי נַאֲר אַיְנְמָאָל אַוְיְפָגְעָהָוִיכְן זַיְנָע אַיְגָן צָו
דַּעַר פְּרִוְיְהִיְטְ-סְטָטָטוֹעָ אַוְן דַּעְרָנָאָר וּזְאָמָר אַזְוּקְגְּעַלְאָזָט
שְׁוּוִיְמָעָן אַוְנְטָעָרָן וּוְאַסְעָר.

צורייק צום היימלאנד

טאלַי איז געועען צוישן די אפנעראטעוועטה. ער איז גירַ צזיך געקומען. ווי אן אויפגעוואָאכטער פון אַ שׁווערַן שלאָפּ האָט ער מיט אויפגעעריסענע אַויגַן געקומט אויפּ די הויכע מויערַן פון ניו יאָרָק. מען האָט אִים באָלְד אַנגעטען קִיטְלָעַ אֹוֵיפּ די הענט אַן אַין עטלְבָעַ טעג אַרום אִים אַיבָּערְגָּעוּצָט אֹוֵיפּ אַן אלְטָעַרְ פֿראָכְטְ-שִׁיףְ.

די פֿראָכְטְ-שִׁיףְ האָט טָלִין גַּעֲפִירֶט צורייק צו זיין היימלאָנד. די שִׁיףְ איז נַאֲר אַפְּגָּעָשׂוֹאוּמָעַן פון ברעג האָט מען אִים אוַוְסְגָּעָטָן די קִיטְלָעַ אַן אִים אַוְוָעְגָּעָשְׁטָעַלְטָ פֿאָרְבָּן די אַיְזְעָרְגָּעַן טִירַן אַן הָוקָם פון די קָאמָעָן. די נַיו יַאֲךָעָרְ תּוּרְמָדִיקָע גַּעֲבִידָעָם זַעַגְעָן גַּעֲכְלִיבָּן עַרְגִּיאַז ווי פון יַעֲנָעָרְ זַיִת הַיִּמְלָאָן טָלַי האָט זיך אַנְגָּעָהוּבָן פֿאָרְטְּרָאָכָּטָן זַעַגְעָן זַיִן אַמְּאַלְיִקְעָרְ הַיּוּם;

— מען פֿוּרְט אִים צורייק צום דָּאָרָףְ. ער ווּעַט זַעַגְעָן אַן אוַיסְטָן גַּעֲוָאָקָסְעָנָעָ, אַ גַּוְיִיסָּעָ. ער ווּעַט ווּידָעָר זַיִן אַן טָלַ.

די גַּעֲדָאָקָעָן האָבָּן אִים אַיְגָּאנָצָן פֿאָרְכְּאָכָּפְטָ פֿאָר זַיךְ. אַ לִיבָּעַ זַוְּרוּמְקִוּתָ האָט אַנְגָּעָרְטָ וויַיְן הַאָרָץ. ער האָט אֹוֵיפּ זַיִנְעַ ווּאַנְדָּעַ רָונְגָּעַ נִיט אַיְינְמָלְ גַּעֲטְרָאָכָּט ווּעַגְעָן זַיִן אַמְּאַלְיִקְעָרְ הַיּוּם אַן זַעַגְעָן טָלִיבָן. אַבָּעָר אָזָאָ ווּאוֹנְדָּעָלָעָקָעָ גַּעֲפִילָאָן אָזָאָ לְוִיטְעָרָעָ בְּעַנְקְשָׁאָפָט חָאָט ער זַעַלְטָן זַעַגְעָן אַיבָּערְגָּעָלְעָבָטָ. אַיְן זַיִן פֿאָרְטְּרָאָכָּטָקִיָּתָ האָט ער פֿאָר זַיךְ גַּעֲוָעָן טָלִיבָן אַיְן דָּעַם גַּעֲשְׁטָאָלָט פון אַמְּאָלָה, זַעַגְעָן ער האָט זַיךְ. מִיט אַיר אַרְוְמָגְעָשְׁפִּילָט אַיְן טָלַ צוֹוִישָׁן די מַילְךְ-בְּלוּמָעָן.

צַוְּאָנְצִיק טַעַג אַזְן צַוְּאָנְצִיק גַּעֲכַת האָט זַיךְ די אלְטָעַרְ פֿראָכְטְ-שִׁיףְ גַּעֲשְׁלָעָפָט אֹוֵיפּ די ווּאָסְעָן אַזְן עַנְדָּלָעָקָעָ אַנְגָּעָקָומָעָן קַיְן דָּאָנְצִיגָּה.

בָּאָם לאָנְדָן אַיְן דָּאָנְצִיגָּרְ הַאָבָּן האָפּן די מַאְטְרָאָזָן גַּעֲוָאָלָט טָלִין

צָוְרִיק צָוֵם הַיּוֹמֶל אַנְדָּ

העלפֿן אַנְטְּלוּיְפֿן פָּן זִוְינָע הַיּוֹטָעָר. עֲרַחַת הַאֲטַת אַבְעָר אַפְּלָו נִיט
גַּעֲוָאַלְטַה הַעֲרָן וַיְעַזְּגַן דָּעַם.

וַיְידַעַר זִוְינָע אַין טָאַל. וַיְידַעַר זִוְינָע טָאַבְּנָי. — הַאֲטַת אַז וַזְּרִימָע
בַּעֲנַקְשַׁאַפְּט גַּעֲרַעְדַּט צָו זִוְינָה הַאֲרָץ.

אַחֲרִיכְעָר מָאַג, אַנְגַּעַטְנוֹן אַין שֻׂוָּאַרְצָן, מִיט אַגְּרִוִיסְן רַעֲוָאַלְלוּוּעָר
אַין קַעַשְׁעַגְעַז הַאֲט טָאַלְיַן אַרְאַפְּגַעְנוּמוּמָעַן פָּן דָּעַר שִׁיפְּ אַונְ אַים אַזְוּעָךְ
גַּעַפְּרִיט מִיט דָּעַר בָּאַן. פָּן דָּעַר בָּאַן הַאֲט אַים אַרְאַפְּגַעְנוּמוּמָעַן צָו
אַנְדַּעַרְעָר הַיּוֹטָעָר אַונְ אַים גַּעַפְּרִיט מִיט פָּעַרְד אַונְ וַיְעַגְּנָן אַונְ אַזְוּ
אַזְפּוּס בֵּין צָו גַּעַמְיַנְדָּעַ-חוּזָוִי פָּן דָּאַרְפַּ. דָּאַרְטַּן אַין דָּעַם דָּאַרְפַּ-חוּזָוִי
הַאֲט דָּעַר עַלְטַסְטָעָר פָּן אַלְעָ פַּוְיָירָם אַוְיַגְעַמְאַכְּט אַשְׂוּעָר גַּרְוָוָס
בּוֹךְ אַונְ גַּעַוְיָזָן דָּעַם הַיּוֹטָעָר, וַיְאוֹס שְׁטִוִּיטַ פִּינְקְטַלְעָר פָּאַרְשְׁרִיבָן,
אוֹ טָאַלְיַי אַיְזָן גַּעַבְוִוָּרְן גַּעַוְיָזָן אַין טָאַל.

אַין אַזְוּנְטִיק בַּיְוַתְּגַג הַאֲט מַעַן טָאַלְיַן אַרְאַפְּגַעְנְבָּרָאַכְּט אַין דָּאַרְפַּ
אַרְיַין. נַאֲךְ פָּן דָּעַרְוּוִיטָנָס הַאַבְּנָן זִיךְ פָּאַר זִוְינָע אַוְיָגְן אַשְׁפְּרִיט
גַּעַטְנוֹן דִּי הַיְמִיְשָׁע פַּעַלְדַּעְר אַונְ דָּעַר טָאַל. עַס אַיְזָן גַּעַוְעָן אַין שְׁפַעְטָן
הַאֲרָבָּסְט. פָּן דִּי נַאֲקַעְטָע פַּעַלְדַּעְר אַונְ פָּן דָּעַם בַּרְוִינְלְעָכְן טָאַל הַאַבְּנָן
צַו טָאַלְיַן אַרְיִסְגַּעְקָוּקָט דִּי שְׁאַטְנוֹס פָּן מַלְחָמָה אַונְ טְוּוּט. שְׁטַקְעָדָר
פַּעַלְדַּעְר זִעְנָעָן גַּעַוְעָן וּוּיְ פָּאַרְיוּט מִיט קְלִיְינָע וַיְוַיְסָרְבָּרְעַלְעָדָר אַיְזָף
קְבָּרִים פָּן גַּעַפְּאַלְעָנָע סָלְדָאַטָּן. פָּן טָאַל הַאַבְּנָן זִיךְ נַאֲךְ אַנְגַּעַעַן דִּי
זִגְזָגָן פָּן דִּי שְׁזָגְרִיבָּר, וּוּסְמָס זִוְינָע נִיט גּוֹטְ צְגַעְדָּקָט גַּעַוְיָזָן.
וּוּסְמָס גַּעַנְטָעָר טָאַלְיַי אַיְזָן צְגַעְקָוּמָעָן צָו דָּאַרְפַּ אַלְיַן שְׁטַאַרְקָעָר הַאֲט
זִוְינָה הַאֲרָצָן גַּעַנוּמוֹעָן קְלָאַפְּן.

— דָּעַרְקָעַנְסָטוֹ דִּיְין הַיִּם? — הַאֲט דָּעַרְ בְּאַגְּלִילִיטָעָר אַים
גַּעַפְּרָעָגָט.

— אַט, דָּאַרְטַּן, הַיְנְטָעָר יְעַנְעָם בָּאַרְגַּ אַיְזָן גַּעַשְׁתָּאַנְעָן מִיְּן שְׁטוּבָ
— הַאֲט טָאַלְיַי מִיט אַפְּינְגָּר גַּעַוְיָזָן אַין טָאַל אַרְיַין אַונְ וּוּי אַקְלִיָּן
קִינְדַּ אַרְיִסְגַּעְשָׁסָן אַין אַגְּוּוֹיַן.

— אַיְינְצִיגְוּוֹיַן הַאַבְּנָן זִיךְ אַנְגַּעַהְוִיְבָן וּוּיְיָן דִּי קְלִיְינָע שְׁטִיבְלָעָר טִיט
דִּי שְׁטוֹרְיָעָנָע דָּעַכְעָר. בָּאַס אַרְיִינְגִּיַּן אַיְזָן דָּאַרְפַּ אַרְיַין אַיְזָן דָּעַר עַרְשְׁטָעָר

טאליה האט אים באלאד דערקענט און מיט אים אנטגעהובן דערן :
 — וואס-וישע מאקסטן אנדראעי ? און וואס הערט זיך אין דארף ?
 דער פויער האט זיך אפגעשטעלט, און א פארו אונדרטער גען
 קוקט אויף טאלין, וואס איז געוווען אנטגעהן איז א פאָר אַמְּעָרִיק אַנְעָר
 געלוּ שיך מיט הויכע געווער און אין א בלויין מאטראָזְנִידָאָק. ער
 האט באָטראָכט דעם צוֹוִיטִין מענטשן מיטן רעוֹאַלְוָועָר איז קעשענע
 און זיך גענוּמָעָן קְרָאַצְּן אֵין קָאָפֶן, גְּלִיְּךָ וְּוִי עָרְךָ זיך עֲפָעָם
 גְּוֹלְן דערמאָגָנָעָן.

— האסט מיך ניט דערקענט, אנדראָע ? איך בין טאליה פון טאל ?
 געדענקסט מיין טאטן ? געדענקסט אונדוזער שטוב הינטערן באָרגן ?
 דער פויער איז געוֹאָרָן אוּסְטוּרָר זיך. ער האט א פַּיְּקָ גַּעֲטָן מִיטָּן
 שטאלין אויף דער ערְד אָון אַרְיוֹנְגְּנַעְקָט טָאַלִּין אֵין פְּנִים אַרְיוֹן.
 טָאַלִּי פָּוּן טָאַל ? זָאַל מִיךְ אַדונְזָעָר טְרָעָפָן. נִיט אַנדְעָרְשָׁן נָאָר דָּו
 קומָסְט אִיצְטָטָן פָּוּן יְעֻנְעָר וּוּלְמָט. אַלְלָא אֵין דָּאָרָפֶן וּוּיְמָן דָּאָה, אָוּ דָּו
 בִּיסְטָ דָּרְהָאָרְגָּעָט גַּעַוְאָרָן הִינְטָעָר לְעַמְּבָּרָגָן וּוּעָן דָּו בִּיסְטָ אָרְאָפֶן.
 גַּעַשְׁפּוֹרְנוֹגָנָעָן פָּוּן אַלְיְוָנְדִּיקָעָד באָן.

— אַ הִינְקָעְנְדִּיקָעָר האט ער דערנָאָךְ באָגְלִיָּת טָאַלִּין בֵּין צָוָם
 גַּעַמְּיִינְדָּעָהָיו אֵין אַים דָּרְצִילָט וּוּיְזָוִי דָּעָרָאָלְטָר קִיְּזָעָר פְּרָנְצָז
 יְאָוָעָפֶן האט אַים אֵין מְלָחָמָה-צִיּוּט פָּאָרְשִׁיקָט עַרְגִּינִּץ אֵין אַיְתָאָלִיָּעָן אֵין
 דָּאָרְטָן האט מָעָן אַים אַפְּגָעָשָׂאָן אַפּוּם.

— אֵין יְאָנְקָאָ, אֵין מִינְעָן צְוּוֵי טָאַפְּלִיעָ-בִּימָעָר פָּאָר מִין
 שְׁטוּבָן וּוּסְטָן גָּאָרְנִיט דָּרְקָעְנָעָן אָוּי אַוְיְגָעְוָאָקָסָן וּעְנָעָן זַוִּי, —
 האט אַנדְרָעָי זיך צְעוֹדָאָרָעָמָט אֵין גַּעַהְאָלָטָן אֵין אַיְינָן דָּרְצִילָן. —
 אֵין אַקָּאָפֶן האט עַמְּיִין יְאָנְקָאָ אַלְיְוָנְדִּיקָעָד פָּוּן זַוִּין טָאַטָּן. אַינְגָאָנְצָן
 זַוִּי אָוּי אֵין שְׁנִיאָן מִיד אַנְיְּעָן קָוְלִיעָן אוּפָט יְוָם טָוָב. טָאָקָעָ פָּוּן מִינְגָעָם
 אֵין אַיְגָעָנָעָם בְּוּיָם, קָוְמָטָ ערְזָוָן, קָוְקָטָ מִיר אֵין דִי חָעָנָט אַרְיוֹן אֵין
 זָאָגָט צָוּ מִיר אָוּי : — טָאַטָּע, איך וּוּלָא אֵין מְלָחָמָה נִיט גִּינְן, זָאַלְן

צָוְרִיק צָוֵם חַיִם לְאַנְד

מיך רופען אפֿילו צען קייסערס וועל איך ניט גיין. — אַזּוּלְכָעַ רַיּוֹד
העדט ער.

טָאַלְיַהְט זִיךְ גַּעֲוָאַלְטַ נַאֲכְפֶּרְעָגַן אַוִּיפְטָאַבְּיַן, אַוִּיפְטָזִין אַלְטָעַר
מוּמָעַ אָזְן אַוִּיפְטָזַקְנַעַס פָּוֹן דָּאַרְפַּ, הַאֲכָנַע אַבְּעַר דִּי רַיּוֹד פָּוֹן פּוּעַר
בָּאַ אִים אַוִּיפְגְּנַעְרִירַת אַשְׁטָאַרְקָעַ וְאַנְדַּה. עַר הַאַטְט זִיךְ גַּעֲמַנְטַ אָזְן
זִין טָאַטְן, וּזְאַם אַיְזָן גַּעֲפָאַלְן אַוִּיפְטָלְכְּפָעַלְהָ.

— טָאַלְיַהְט זִיךְ אַיְזָן צְוִירִיקְגַּעְקְוָמָעַן. — הַאַטְט דַּעַר פּוּעַר אַרְיַינְ.
געַשְׂרִינְ אַיְזָן אַפְּעַנְדַּר טַרְ פָּוֹן אַשְׁטוּב.

— טָאַלְיַהְט אַיְזָן דָּאַר.

— טָאַלְיַהְט לְעַבְתַּ.

— טָאַלְיַהְט אַיְזָן אַחַיְמְגַעְקְוָמָעַן.

די נַיְיעַס הַאַטְט זִיךְ גַּיךְ גַּעֲטְרָאַגְן פָּוֹן שְׁטוּב צַו שְׁטוּב אָזְן זִיךְ
פְּאַרְשְׁפְּרִוִּיט אַיְבָּעָרַן גַּאנְצַן דָּאַרְפַּ.

די דָּאַרְפְּסָמְעַנְטָשַׁן וּנְעַנְעַן אַיְזָן דָּעַם רַוְּטָאַג גַּעֲוָעַן אַיְזָן דַּעַר הַיִּם
אוֹן אַלְעַ זְעַנְעַן גַּעְקְוָמָעַן צְוַלְיְוָפְן צָוְם גַּעְמִינְדָּעַ-הַוִּין אַנְקוּקוֹן טָאַלְיַן.
זַיְהַאְכָן אִים אַרְוְמְגַעְרִינְגְּנַלְט אַיְזָן פָּאַר אִים בָּאַלְד אַוִּיסְדָּעַרְצִיְּלַט
אַלְעַ נַיְיעַס.

— דָּאַם פָּעַלְדַּיְינְס הַאַטְט מַעַן פְּאַרְקְוִיפְט אַוִּיפְט אַלְיְצִיטָּצִיעַ.
וּוֹיְלַ מַעַן הַאַטְט בָּאַדְאַרְפַּט בָּאַגְּזַלְן דִּי שְׁטִיעַרְן.

— אַיְזָן דִּי מוּמָעַ דִּיְנַעַן אַיְזָן גַּעֲוָעַן אַלְטַ, זַיְעַר אַלְטַ, אַיְזָן זִיךְ
גַּעַשְׁטָאַרְבַּן.

— טָאַבְּיַהְט דָּעַם וּוֹאַלְדוֹהַטָּרַס אַיְזָן דָּאַרְ צְוִירִיקְגַּעְקְוָמָעַן.
— זַיְנַט אַרְיִינְגְּגַעְלָאַזְטַ קִיְּין אַמְּעַרְיקַע.

— אַיְזָן דִּי אַיְדַּן פָּוֹן דָּאַרְפַּט וּנְעַנְעַן זִיךְ אַלְעַ צְעַפְּאַרְן.
— אַיְזָן אַזְּ דַּעַר אַלְטָעַר קִיְּוֹעַר אַיְזָן שִׁין טְוִיט וּוֹיְסַטְוּ דָּאַר.

— אַיְזָן אַזְּ אַיְנְדוֹזְעַר לְאַגְּד הַאַטְט פּוֹלְן צְוַגְּנוּמוּן וּוֹיְסַטְוּ דָּאַר.
זַיְהַאְכָן יְוָנְגַעַר הַוּרְש אַיְזָן טָאַבְּיַהְט אַלְטַ, אַלְטַ, אַיְזָן
גַּעְקְוָמָעַן צְוַלְיְוָפְן צַו דַּעַר גַּעְמִינְדָּעַ.

— טָאַלְיַהְט ! — הַאַטְט זִיךְ אַוִּיסְגַּעַשְׁרִיגַן. זִיךְ הַאַטְט זִיךְ דַּוְרְכַּגְּעַשְׁטַוּפַט

צווישן רעדל מענטשן און געבליבן שטיין פאָר טַאלֵין מיט דערזעלבער
קינדערישער שעמעודיקיות פון אַמָּל.

טַאלֵי האָט אַ קָּוק גַּעֲטָוֹן אַוִיפָּעַ דַּעַם הוַיְכָן אַן שְׁוִינְגָּס מִידָּל מִיט
דַּעַם אִינְגְּלִישׁ גַּעֲשָׂוְרָעָנָעָם קָאָפָּ אַן זַּי בָּאָלְד דָּרְקָעָנָט.

— טַאָבִי — האָט עַר זַּי אַנְגְּרוֹפָּן באָם נָאָמָעָן. — עַם אַיְוָ דָאָךְ
טַאָבִי. — עַר אַיְוָ אִיר גַּעֲלָאָפָּן אַנְטָקָעָנָן אַן נָאָעָנָט לְעַבָּן אִיר גַּעֲבָלִיבָן
שְׁטַיִין מִיט אַרְאָפָּגָעָלָאָזָטָע אַוִינְגָּן, פָּונְקָט וּוּי דָעְמָאָלָט וּוּעָן עַר פְּלָעָג זַי
נִיט גַּעֲהָאָט גַּעֲוָעָן.

— אַיךְ הַאָב דִּיךְ אַבָּעָר בָּאָלְד דָּרְקָעָנָט. — האָט טַאָבִי דִי
עַרְשָׁטָע אַנְגָּעָהָזִיבָן רַעֲזָן אַן רְוִית גַּעֲוָאָרָן אַיְבָּעָר דִי אַוִיעָרָן.

— אַיךְ דִּיךְ אַיךְ — האָט טַאָלֵי גַּעֲנְטָפָּעָרָט אַן אִיר גַּעֲקוֹקָט
בְּלִיְד אַין פָּנִים אַרְיָן.

צוּוִי פַּרְעָמֶדֶע פִּיגֵּל

מייט טאלים אנקומען אין דאָרָפָ אַרְיָין אַיז טָבִּי וּוּ אַיבָּעָרְגָּעָכִיטָן גַּעֲוֹאָרָן. עַם הַאָט וְיךָ צָו אִיר אָמְגָעָקָעָרְטָ דָּס פְּרִילְעָכָע גַּעֲזָאָנָג אָן-דָּס קְלִינְגָּעָנְדִּיקָע גַּעֲלָעְכָּטָעָר פָּוּן אַמְּאָל. עַם הַאָבָּן אַנְגָּעָהוּבָּן לְזִיפָּן טָעָג אָוֹן וּוּאָכָּן, גִּיר אָוֹן וּ הַאָט אַפְּיוֹן פָּאָרְגָּעָמָן צָו צִילָּן. דַּי פְּרִינְטְשָׁאָפָט צְוּוִישָׁן טָלְלִין אָוֹן טָבָּבָן אַיז וּוּידָעָר בְּאַנְיִיט גַּעֲוֹאָרָן, זַיְהָ אָבָּן, וּוּ אַמְּאָל, וְיךָ אַנְגָּעָהוּבָּן אַרְוּמָּפִירָן. מִיְּתָ קִינְדִּישָׁן גַּלְאָנִין אַיז זַיְעָרָע אַוְיָגָן הַאָבָּן זַיְיָ גַּעֲרָעָדָט פָּוּן דָּעָר צִוְּיָת, וּעְנָעָן גַּעֲוֹעָן קְלִיָּן אָוֹן זַאְרְגָּלָזָע זַיְהָ אַרְוּמָּגָעָשָׁפִילָט אַיז טָלָל. זַיְיָ הַאָבָּן דָּעְרָצִילָט פָּוּן זַיְעָרָע וּוּאַנְדָּעָרָגָעָן אָוֹן פָּוּן דַּי יָאָרָן, וּוּאָס זַיְיָ הַאָבָּן זַיְהָ נִוְתָּגָעָן.

אַיז דַּי קִילָּע הַאָרְבָּסְטִיקָע פָּאָרְנָאָכָטָן הַאָט דַּי לְוֹפְט אַיז דַּאָָרָפָ גַּעֲשְׁמַעְקָט מִיְּתָ צִוְּיָטִיקָע עַפְּל אָוֹן בָּאָרָן, מִיְּתָ פְּרִישָׁן בְּרוּוּת אָן מִיְּתָ אַנְגָּעָזָאָמְלָטָן הַאָנִיק. דַּי לְוֹפְט הַאָט אַנְגָּעָטְרִיבָּן אַ פּוּלְקִיָּת אַיז דַּי בְּיִנְגָּר פָּוּן דַּי דָּאָרְפָּסְמַעְנְטִישָׁן אָוֹן זַיְיָ וּוּי גַּעֲשְׁלָעָפָט צָו וּוּינְטָעָרָרוּ, צָו שְׁלָאָפָ. טָלְלִין אָוֹן טָבָּבָן הַאָט אַבָּעָר אַיז דַּי פָּאָרְנָאָכָטָן גַּעֲזִוְּגָן צָוָם אַפְּעָנָעָם דָּרוּוֹסָן. זַיְיָ וּעְנָעָן נִוְתָּאַיְנָמָל מִיְּתָ דָּעָר צְגָעָפָאַלְעָנָעָר תּוֹנְקִלְקִיָּת אַרְוִוִּים פָּוּן דַּאָָרָפָ אָוֹן זַיְהָ פָּאָרְנָאָכָטָן אַיז פָּעָלָד אַרְיָין. וּוּי צְוּוִי פַּרְעָמֶדֶע וּוּאַנְדָּעָר-פִּיגֵּל, מִיְּתָ אַפְּגָעָשָׁוּאָכָטָעָר פְּלִיגֵּל, וּוּאָס הַאָבָּן פָּאָרְלוֹרָן זַיְעָר וּוּגָן, פְּלָעָגָן זַיְיָ דַּאָּרָטָן וּוּאָ צְוּעָגָן אַיזְיָת אַ שְׁטִיְּגָן, בֵּין אַיז גַּעֲדִיכָּטָעָר פִּינְצְטָעָרָנִישָׁ פְּלָעָגָן זַיְיָ שְׁטוּמָס אַרְבִּיבָּרְקוֹקָן צָוָם טָלָל, וּוּאָס אַיז דָּעָם גַּאנְצָן הַאָרְבָּסְטָ גַּעֲשְׁטָאָגָעָן אַ פָּאָרְטְּרוֹנְקָעָנָעָר פָּוּן דַּי רְעָגָעָן.

— הַאָלָטָן זַיְהָ אַינְאַיְנָעָם וּוּ בְּרוּדָעָר אָוֹן שְׁוּעָסְטָעָר.
— דַּי צְוּוִי וּוּלָן שְׂוִין אַזְוּדָי חַתְּנוֹה הַאָבָּן, — הַאָבָּן דַּי דַּאָָרָפָ

מענטשן צוישן זיך גערעדט, ווען זיך האבן באגעננט טאלין און טאכין צוואצמען.

טאלי האט, זיך אויף דערוווייל, זיך געתשטעלט דינגען באם ריביכסטען מענטש פון דארף, באם גלה, און שוין דארט געליבן ארכבעטן דעם גאנצן ווינטער. באלאג נאך זיין אנקוממען האט זיך אין דארף געתשטעלט א זוינטער מיט טיפע שנייען און שטארקע פרעסט. די שנייען און די פרעסט האבן אכבר ניט פארשטעטלט טאלין דעם וועג צו טאכין, זיך אטמאל, אין טאל. אין די אונטן פון יונגעם ווינטער זענען אלט און יונג זיך צונזיגגעקומווען אין דעם הויא, וואו טאכבי האט זיך אויפגע-האַלְטָן, און טאלי האט נאכט נאך נאכט זיך דערציילט פון דער גרויסער און זוינטער וועלט.

ער האט דערציילט פון גרויסער שטטעט מיט הויכע מויירן, פון ווילדע וועלדר און פון זאמדייקן מדביה. ער האט דערציילט פון לענדער וואו קליענע קינדר פירן ארום גרויסע העלפאנטן, פון לענדער וואו מענטשן נייען זיך פערד געשפאנט אין וואגן, און פון לענדער וואו מען האַלְטָן אין צונזמען די ער בעא דרייכע און מען צעטילט זיך צוישן אַלְעַמְעָן אויף גלייכע טילן.

קנגן און אלט, אפלו זיך וואס זענען געווען אין דער מלhma, זענען געווען מיט אַפְּעַנְעָן מיליער און זיך צונעהערט. — יא, יא, עס ווועט זיין דעם אריםאנס וועלט. איר ווועט שיין זען. — און ניט דעם גראפס און ניט דעם פריצ'ס. — האבן די אינ-

גערע אנטערגעכאנט טאלים רייך. — וואונדער איבער וואונדער.

אט דאס הייסט זיך אַנְגְּעָזְעָן אַנְגְּעָזְעָן זיך געפינטעלט מיט די קעפ. אין די אונטן האבן טאכין באקן געללית מיט דער רווייטקייט פון ריביע ווינשל. ארום הארץ איז איר געווען גוט און היימלעך. אלעמאַל האט זיך פון דער זוית אַקְּוֹק געטן אויף דעם שטארקן ברײַט-בײַינערדיין טאל. אלעמאַל האט זיך איר אויסגעוויזן, או דאס איז גאָר דער קליענער טאל און ער דערציילט דאס איזט איבער די

צָוּוֹויִי פַּרְעָמָדָע פֵּוִינְגַּס

מעשיות פון דעם פרעמאןן ואנדערער. עם האט זיך איר אויסגעוויזן,
או דאס איז דער קליענער העילד פון טאל, וואס האט זיך באפריאיט פון
די ציגוינער און זיך האימיגעפערט אויף זיין פורה.
ווײַ א זילבער-זוייסער וואלךן איז יונער פאַרשנײַטער ווינטער
פֿאָר טַאַלִין אָן טַאַבִּין שְׁטַיְל אָן גִּיד דּוֹרְכְּגָּלְאָפָּן.

אָזֶן פְּרִילִינְג

עם איז אונגעקומען דער פרילינגן. איזן דרויסן איז געוואָרין ליכטיק
און וואָרים. די שנייען האָבן זיך צעלאָזט און אוועק מיט די וואַסערן.
די פעלדער האָבן אַנגעהָוויבן אַרויַסְלַאנְגַּן מיט יונגן ברויט און ווי
טעפֿיכער זיך אַויסגעַשְׁפִּירִיט אַיז אַלערלְוִיּוֹ פרילינְגְ-קָאַלְיָרִין.
טאָלי האָט אַיז די יונגעַ פרילינְגְ-טָעֵג דערפֿילְט ווי אַ יונגעַר
פּוֹינְגּ באָ ווועמְעַן עַס זענְעַן שׂוֹין אַנגעוֹאַקְסָן פּעדערן אַוִיפּ די פּוֹינְגּ.
עם האָט אַים גַּעטְרִיבּן פּוֹן דָעֵם גַּלחִים שְׁטָאָלֶן, ווֹאוּ ער האָט אַפְּגַעַ
אַרְכְּבָעַט אַ ווַיְנְטָעַר. עם האָט אַים גַּעֲרוֹפּן דָעֵר לִיכְטִיקָעַר דְרוֹיסְן.
איינְמָאָל אַיז אַ זוֹנִיקּוֹן דָוְתָאָג אַיז ער גַּעֲקוּמָעַן צְנִינוֹן צְוֹ טָאָבִין
אוֹן אַרְיִינְגְּנַשְׁרִיבִּין אַיז דָעֵר אַפְּשָׁנְעַר פּוּרִין.

— טאכבי, די פעלדער זענען שווין טראוקן, קומ, וועלן מיר היינט גיין אונ טאל ארויין.

— גוט. — האט טאכוי א דערפריטע אפניענטפערט און באָל
ארוינסגעקומען פון שטוב.

בידע איסגעפוצטע איז אמעריקאנער פארקייקע סוועטערם. זיינער אינגליש-געשיירענע קעפ האר פארקעט אויפ ארווי, האבן זיין זיך דורךעשניטן א זונע צום טאל, צוישן די גערטנער מיט וויס-צע-בליטע פרוכט-ביימער. זיין האבן זיך אנגענוןמען פאר די הענט און מיט דערזעלבקער פריד פון אמאל, געלאלפּן, געתשייט און געלאכט דעם גאנצן זונע. זונע זיך געליגט אויפ אונגעומען איז טאל אריין האט און ערנטקיות זיך געליגט אויפ זיינער פניםער. עפער זיין און דינער שליער האט צוגעdeckט זיינער פריד.

א טריינעריקע שטילקיט איז געווין זיין נאך ניט געווין צוגעdeckט.

גלאיך ווי זיו וואלטן געוווארט אויַף נאך א. מלחהה. עם האבן זיך דארטן נאך אלע אָרְוִמְגַעַוּ אַלְגַעַרְט לֵיְדִיקָע קֹוִילְזַ-הַלְזָן, הענטעלעך פון גראנאטן און פָּרְוָשָׁאָוּרְטָע שְׂטָעְכִּיקָע דְּרָאָטָן. די גָּאַלְדָּעַנְעַ דָּעַק פָּוּן מִילְכְּבָלְוּמָעַן אִיזֶּ דָּאָרְטָן מַעַר נִיט גַּעֲוָעַן. ווי פָּאַרְבָּלָאַנְדוּשָׁעַטָּע, האבן בְּלִוּזָע גַּעַצְיְוִלְטָע בְּלִומָעַן אָרוּסְגַּעַשְׁטָעַלְט. זַיְעַרְעַ גַּעַלְעַד קָעַפְלָעַד אָוּן אָוִיסְגַּעַזְעַן ווי מַעַשְׁעַנָּעַן קַנְעַפָּ אַוִּיפָּ אַגְּרִינְעָם זַעֲלַנְעַרְישָׁן מַאַנְטָל. דָּאָס פָּלָאַץ ווֹאוּ טָאַלִּים שְׁטוּב אִיזֶּ גַּעַשְׁטָאַנְעַן האָבָן זַיְעַדְעַנְטָמָט. דָּאָס אָן דָּעַם בִּימְלָ קֹוִילְזַ-שְׁטָוִיבָע, ווֹאָס הָאָט זַיְעַדְעַנְטָמָט. אָרְטָן, ווֹאוּ עַס אִיזֶּ אַמְּמָל גַּעֲוָעַן דָּעַר ווֹאַלְדָע, הָאָט אָוִיסְגַּעַזְעַן ווי אַפְּרָוָאַנְדוּשָׁעַר לִיְּבָע, ווֹאָס גַּיְיט אָפָע אַיְן בְּלוּט. אַסְכָּ אַונְטָעַרְגָּעַד הָאַקְטָע קַוְרְצָע שְׁטָאַמְעַן האָבָן נאָךְ גַּעַלְעַבְט מִיט זַיְעַרְעַ ווֹאַרְצָלְעַן אַיְן דָּעַר טִיפְעַר עַרְד אָוּן דָּעַר קַוְעַלְנְדִיקָעַר בְּוַיְמָעָר-זָאַפְט. ווֹאָס הָאָט זַיְעַדְעַרְפָּט צַעְפְּלִיסָן אַיְן דִּי צַוְוִיגָן הָאָט זַיְעַדְעַנְט אַוִּיפָע דָּעַר עַרְד. דָּאָס פָּלָאַץ ווֹאוּ טָאַבְיָה הָאָט גַּעַוְאַיְינְט האָבָן זַיְעַדְעַנְט גַּעַקְעַנְט גַּעַפְיְגָעַן.

זַיְעַנְעַן אָרְוִמְגַעַרְאָכָן צַוְוִישָׁן דִּי קְלִיְינָע הַיְּלָן אָוּן פָּעַלְוָן. טָאַלִּי הָאָט אָרְיִינְגְּגָעָקָוּקָט אַיְן אַלְעַ שְׁפָאָרָעָם אָוּן לְעַכְעַר ווֹאוּ עַר הָאָט אַמְּמָל גַּעַהְאָט זַיְינָע גַּעַסְטָן. זַיְעַנְעַן אַלְעַ גַּעַוְוָעַן פּוֹסְטָן. — מִיְּנָעַ פִּינְגָל זַעַנְעַן אַוּוקָפָן דָּאַנְעַן אַיְן מַלְחָמָה-צִוְּיָת אָזְנָ זַיְעַד שְׁוִין קִיְּבָמָל אַחַעַר נִיט אַוְמְגַעְקָרָט. — הָאָט עַר אַטְוּוּעַיְקָעַר זַיְעַד אַפְּגָעָרוֹפָן.

— זַיְעַד ווֹאוּ אַנְדָּרָעַש בְּאַזְעַטָּט. — הָאָט אַיְם טָאַבְיָה אַוְסְגַּעַרְעַדְט. אַגְּגָעַנוּמוּמָעַן פָּאָר דִּי העַנְט זַעַנְעַן זַיְעַד שְׁוֹוִיְיגָן זַיְעַד פָּאַרְגָּאַנְגָּעַן צַוְּדָי פָּעַלְדָּעָר, ווֹאָס זַעַנְעַן אַמְּמָל גַּעֲוָעַן טָאַלִּים. זַיְעַד זַעַנְעַן שְׁוִין פָּוּן יָאָרָן אָזְנָ נִיט גַּעֲוָעַן צַעְקָרָט אָוּן עַס זַעַנְעַן דָּאָרְטָן גַּעַוְאַקָּסָן ווֹילְדָע הַיְּכָע שְׂטָעַכָּרָט.

— פָּאַרְזִוִּית הָאָט מַעַן דָּא מַעֲנְטָשָׁן אָוּן עַס ווֹאַקְסָט גַּאָר ווֹילְדָע-גְּרָאָזָן. — הָאָט טָאַלִּי גַּעַקְוָקָט אַוִּיפָע דִּי ווִיסְטָע פָּעַלְדָעָר. פָּאָר זַיְינָ אַוְיָינָ זַעַנְעַן נִיר דָוְרְבָגְעַלְאָפָן אַפְּגָנְרִיסְמָעַן בַּיְּלָדָעָר פָּוּן זַיְוִינְגְּזָוִינְט.

און פון דעם וויעץ און קאָרֶן, וואָס האָט דאָ אַמְּאַל גַּעֲרוֹישֶׁת מיט גַּלְדָּעֵנָה זַאנְגָּנָה.

פונם פעלד זענען זוי אַווּק צום וואָסער און זיך דָאָרטָן צַוְּנָעָז. אַינְס וואָסער האָבָן זיך גַּעֲשְׁפִּיגְּלָט זַיְעָרָע פַּנְיָמָעָר צַוְּאָמָעָן מיט דער לִיכְטִיקָּעָר זוֹ. בַּיְדָע האָבָן פַּאֲרָטְרָאַכְּטָע גַּעֲקוּקָט אוּפְּ דעם שְׁמָאָלָן וואָסער אל און אוּפְּ זַיְעָרָע אַיְנְגָּלְשָׁע קָעָפְּ. וואָס האָבָן זיך דָאָרטָן קָלָאָר אַפְּגָּעָשְׁפִּיגְּלָט. עַס אָזְזָן זַיְעָנָה גַּעֲוָעָן צַו זַיְצָן אַינְס לעָבָן סַאנְדָּעָרָע. טָאָבָן האָט זיך אַוְסְגָּעוּזָן אָז דָאָס אָזְזָן נִיט מעָר ווי אָז וואָנדָעָרְלָעָכָר חָלוּם. וויל נִיט אַיְנְמָאָל האָט זיך אַיר גַּעֲהָלָמָט, אָז זַיְאָז מִיט טָאָלִין אַין טָאָל.

— טָאָלִי, גַּעֲדָעָקָסְט ווועָן מִיר פְּלָעָגָן אַנְלָאָהָן שִׁיפָּן מִיט גַּעַלְעָז מִילְכְּבָּלְזָמָעָן אָזְזָן זַיְעָשִׂיקָּט מִיטָּן וואָסער אַין ווַיְוִיטָּע לְעַנְדָּר ? —

הָאָט טָאָבִי דִּי עַרְשְׁתָּע אַיבְּרָעָגְּרִידְּמָן דִּי שְׁטִילְקִיּוֹת.

— אַיך גַּעֲדָעָנָק טָאָבִי, אָזְזָן שְׁפָעָטָעָר זענען מִיר אָלִין אַווּק אַין יָעָנָה ווַיְוִיטָּע לְעַנְדָּר, — הָאָט טָאָלִי גַּעֲעַנְטָפָעָרָט.

צַוְּוִי יְוָגָּנָה בִּיכְעָרָס האָבָן זיך פְּלָצְלָנָג בָּאוּזָן, זַיְעָנָה גַּעַע בְּרָאָכָט צַוְּשָׁלָעָפָן צום וואָסער אַגְּרוּים שְׁטִיקָּבָרָעָט אָז אַשְׁוּעָרָע צַוְּוִיָּג פָּוָן אַבְּוּיָם. לעָבָן ברָעָג האָבָן זַיְעָנָה שְׁאָרָפָעָ צַיְּן צַעַזְעָנָט דִּי גְּרוּסָע צַוְּוִיָּג אַוְיפְּ קְלָעָנָרָע שְׁטִיקָּעָר אָז דָעָרָגָך גַּעֲנוּמָעָן אַרְבִּעְרְשָׁלָעָפָן דָאָס גַּעַהְלִיאָן אוּפְּ דָעָר אַנְדָּעָרָע זַיְט וואָסער. טָאָלִי אָזְזָן טָאָבִי האָבָן מִיט נִיגְעָרִיקִיָּט זיך צַוְּגָּעָקָט צַו דָעָר פְּלִינְקָעָר אָזְזָן פְּלִיְּסִיקָּעָר אַרְכָּבָעָט פָּזָן דִּי בִּיכְעָרָם.

— זַיְעָנָה זיך אַיבְּרָעָר אוּפְּ דָעָר אַנְדָּעָרָע זַיְט וואָסער. זַיְעָנָה זיך ווֹאָז אַנְיָע הַיּוֹם. — הָאָט טָאָלִי גַּעֲרָעָט אַין דָעָר שְׁטִילָה, דִּי בִּיכְעָרָם זַאלָן נִיט דָעָרָהָרָן זַיְן קוֹל.

— גַּאָר ווי מַעֲנְטִישָׁן, — הָאָט טָאָבִי זַיְעָנָה בָּאוּזָן דָעָרָט.

— אַיך האָב אַמְּאַל, גַּאָר פָּאָר דָעָר מַלחְמָה, גַּעֲוָעָן ווי פָּעָלְדְּ-מִיזְזָן זַאנְדָּעָרָן אַיבְּרָעָר פָּזָן אַיְזָן אַרְטָאָזְזָן אַנְדָּעָרָן, — הָאָט טָאָלִי זַאנְגָּעָז הוַיּוֹבָן דָעָרְצִיאָלָן. — עַס אָזְזָן דָעָמָלָט גַּעֲוָעָן שְׁנִינוּטְ-צִיְּתָן אָזְזָן אוּפְּ דִּי פָּעָלְדָּעָר, פָּזָן יְעַנְעָר זַיְט בָּאוּרָגָן, אָזְזָן יְעַנְעָם יָאָר גַּאָרָנִית גַּעֲוָאָקָסָן.

עם איז דארטן געווען אַ טְרוֹקָעַנִישׁ. אַ סְךָ אַוִיסְגָּהַוְנוֹגְגָעַרְטָעַ פְּעַלְדָּ—
מייז זענען דעמאַלְט אַזְוּקָ פָּוּן די טְרוֹקָעַנִעַ פְּעַלְדָּעַ אָוּן גַּעֲקוּמוּן
זיך באָזְעַצְּן אַרְוּם טָאלָ. עַטְלָעַכְעַ פְּרַעְמָדָע פָּאַרְלָעַד זענען אַגְּנַעַקְוּמוּן
אייך צו אַונְדוּעַרְעַ פְּעַטְעַ פְּעַלְדָּעַ. אַבְּעַר די זְאַטְעַ פְּעַלְדָּמִיּוּ, וּזְאַס
חַאַבְּן דָּארַטְן גַּעַוְאַוְינִיט, זענען אַרְוּים פָּוּן זְיוּעַרְעַ לְעַכְרַ אָוּן נִיט
גַּעַלְאָזָט די פְּרַעְמָדָע גַּרְאָבְּן זְיוּעַרְעַ אַנְטָעַרְ-עַרְדִּישׁ וּאוֹנוֹגְגָעַן. זַיִן
הַאַבְּן, וּזִי מַעֲנְטָשָׂן, זיך אַוִיסְגָּהַוְנוֹגְגָעַרְטָעַ אַוִיפְּגָעַשְׁטָעַלְטָ אַוִיפְּגָעַשְׁטָעַלְטָ פִּים אָוּן
מייז בִּיאַזְקִיּוּת גַּעַשְׁלָאָגָן אָוּן גַּעַבְּסִין די אַוִיסְגָּהַוְנוֹגְגָעַרְטָעַ פְּרַעְמָדָע
מייז. די אַרְוּמָע פְּעַלְדָּמִיּוּ פָּוּן יְעַנְעַרְעַ זְיִיט בָּאָרגְן, זענען דעמאַלְט צַעַ-
בְּלוֹטִיקְטָעַ קִוִּים אַנְטָלָאָפְּן מִיטָּן לְעַבְּן. אייך הַאַבְּדָּאָם אַלְעַס צַוְּגַעַקְוּטָ
אָוּן דָּעַרְגָּאָךְ מִיט אַגְּרָאַבְּיָזְן אַזְוּקָ זיך אַפְּרַעְכָּעַנְעַן מִיט די אַגְּנָגָעַ
פְּרַעְמָעַנְעַן מייז. אייך הַאַבְּדָּאָם צַעַנְגָּרָאָבְּן אַלְעַס זְיוּעַרְעַ תִּיעַפְּעַ קַאַמְעַדְן אָוּן פָּוּן
דָּארַטְן אַרְוִיסְגָּהַוְנוֹמָעַן אַהֲלָבָן זַאַק קַאַרְן אָוּן וּוֹיִזְעַ, וּזְאַס זַיִן הַאַבְּן
אַגְּנַעַגְגָּבָעַט בָּא אָוֹנְדוּזְוּ אַיִן פְּעַלְדָּ.

— פְּגַזְקָט וּזִי די רִיכְבָּעַ אָוּן זְאַטְעַ מַעֲנְטָשָׂן, וּזְאַס לְאָוּן נִיט אַרְיִין
אָיִן זְיוּעַרְעַ לְעַנְדָּעַר די אַרְוּמָע אָוּן די הַזְּנוּגְעַרְיקָעַ פָּוּן דָּעַרְ פְּרַעְמָדָע,—
איּוֹ טָאָבִי שְׁטָאָרָק טְרוֹיְעָרִיךְ גַּעַוְאַרְן.

די יְוָנָגָעַ וּוֹאַרְיִמְעַ זַוְּן הַאַטְט אַגְּנַעַהְוִיבָן צַוְּנִיְּפָנְגָּמָעַן די הַעַלְעַ
לִיכְטִיקְיָוָט פָּוּן דָּעַט וּוֹאַנְדָּעַרְלָעַכְנָן טָאָגָן אָוּן זיך גַּעַנוֹמָעַן צַיָּעַן צַוְּם
בָּאָרגְן וּזִי צַוְּאָמָגְגָּעַט.

— טָאָלָיְהָ, גַּעַדְעַנְקָסָט וּזְאַעַן מִיר פְּלָעַגְנָן אָיִן די פָּאַרְנָאָכָטָן קַלְעַטְעָרָן
איּוֹף די שְׁפִּיצְיָקָעַ פְּעַלְזָן פָּוּמָס בָּאָרגְן?

— אייך גַּעַדְעַנְקָ. אָוּן דָּו טָאָבִי גַּעַדְעַנְקָסָט, וּזְאַעַן מִיר הַאַבְּן אַיִינְמָאָלָּ
אָיִן אַזְוּמָעַ זיך אַוִיסְגָּהַוְנוֹמָעַן אַשְׁטִיבָל אָיִן גַּעַדְעַכְתָּן וּוֹאָלָּד?

— אייך גַּעַדְעַנְקָ טָאָלָיְהָ. מִיר הַאַבְּן עַמְמָאָכָט קִילְעָכָיק אָוּן עַמְמָאָכָט
הַאַט אַוִיסְגָּהַוְנוֹמָעַן וּזִי אַגְּרָוְיָעַ נַעַסְטָ פָּוּן בּוֹשְׁלָעַן.

— אָוּן דָּו טָאָבִי גַּעַדְעַנְקָסָט וּזְאַעַן דָּו הַאַטְט גַּעַזְוָגָט, אָז מִיר וּוּעָלָן
בִּידְעַדְעַנְקָהָן?

— אייך גַּעַדְעַנְקָ, — הַאַט טָאָבִי גַּעַעַנְטָפְּעַרְט אָוּן דָּעַרְפִּילְט אַלְיְבָעַ
וּוֹאַרְיִמְקִיּוּת אָיִן פְּנִים. זַי הַאַט אַיְצָט מַעַרְ נִיט גַּעַוְאָסָט וּזְאַס צַוְּגָן.

אויר בא טאלין האבן זיך פארהאקט דרי ריד. אבער זיינערע יונגע
הערצעער האבן שווין גערעדט פאר זיך און מיט א שטארקן קלאפּן
דערציזלט. און זיך זענען שווין אויסגעוואזקסן, און טאכּו איז שלאנק
און שיין און און און טאכּו איז גראם און שטארק. זיינער הערצעער האבן
דערציזלט. און גלייך מיט זיך איז אויסגעוואזקסן זיינער קינדייש
לייבע. שטומערדהויט האבן זיך צוגעבויין זיינער קעפּ איזים צו ס'אנדרע
און זיך געשפֿיגלט און די גליינדיקע שווארכטפלען פון זיינער אונגן.
זוי פֿאָרלעך פֿוֹיגּל און פרילינג האבן זיך געטוליעט זיינער קעפּ און
מיט וואַרְיכּוּת און לייבשאָפט זיך אַנְגּוּרוּת פֿנִים און פֿנִים און ליפּן
צֵן ליפּן.

— טאָלי.

— טאָבי, — האבן זיך זיך אַין חַלּוּם זיך אַין דער שטיל גערופּן
בִּים נאָמען.

— טאָלי, אַיאָ מיר וועלן שטענדיק זיין אַינְאיינעם?

— שטענדיק טאָבי, איך וועל דיך שווין קיינמאָל ניט איבערלאָזָן.

בין אין בלאען טאג

דער טאג האט זיך אויסגעלאשן און אין טאל איז נועם אמאל פינצעטערער געוואָרן. ערשות שפֿעט אין אונט, ווען אַסְטַּעַרְתָּה האבן זיך אויסגעָזֶט אויפֿן הימל, האט אַבלאָסְקִיט, ווי דינער זילבעָרְטַּשְׁטִיבָּה, זיך גענומען זיַּפְּן פֿוֹן אָוּבָּן אַרְאָפָּ אָוּן זיך אויסגעָשְׁפִּירִיט אַיבָּערְן שְׂטִילְן טָל.

מייט דער צונגעָפְּאַלעֲנָרְ נאָכֵת האָבָּן טָלִי אָוּן טָבָּי צְעִילִיגְט אַ פֿיעָרְ פֿוֹן צְוָנוּיְפֿגְּעָקְלִיבְּעָנָעְ טְרוּקְעָנָעְ צְוָוִינָן אָוּן זיך באָזְעָצָט נָאָעָנט לְעָבָּן פְּלָאָטָם. זיך האָבָּן ווי פֿאָרְגִּיעָמָן אָוּן זיך גַּעֲלָעָנָרְם אָוּן אָפְּילְוָן נִיט גַּעֲטָרָכְט וּוּעָנָן גַּיְינָן אָהָיִים. טָאָבָּן האָט זיך אויסגעָוּזָן, אָז דָּסְטָמַט פֿיעָרְ וּוּעָט גַּאֲרָ קִיְּנָמָל נִיט אוּסְגִּינָן אָוּן זיך וּוּעָט דָּאָז בְּלִיבָּן מִיט טָאָלִין שְׁוִין אָוּיפֿ שְׁטָעָנְדיָקְ. אַבָּער טָאָלִים גַּעֲדָנְקָעְן האָבָּן באָסְטְּפֿ פֿיעָרְ זיך גַּאֲרָ אַנְדָּעָרָשְׁ אוּסְגִּעָלְיִיגְט. עָרְחָט אַטְּפֿ גַּעֲקָקְט אָוּיפֿ טָאָבִים פֿאָרְחָלוּמְטַ שְׁוִין פְּנִים אָוּן מִיטָּאָמָל אָרוּסְטִים מִיטְּ רְדִידְ.

— טָבָּי, אַיך וּוּל זיך שְׁוִין מַעַר נִיט אַוְמְקָעָרְן אָין דָאָרְפָּ אַרְיִין.

— אָוּן אַיך? — האָט טָבָּי ווי פֿוֹן שְׁלָאָפָּ זיך אוּסְגִּעָלְכָאָפְטַּ.

— דָו אַיך נִיט. קָוָם מִיט מִיר טָבָּי. דָו האָסְטָט קִיְּנָעָם נִיט אָין דָאָרְפָּ אָוּן טָאָטָעְ מַאְמָעְ וּוּלְאָן דִיך אַפְּשָׁר שְׁוִין קִיְּנָמָל נִיט קַעְנָעָן אָרְיִינְבְּרָעְנָגָעָן אָוּן דָעַם פֿאָרְשָׁלָאָסְמָעָנָעָם לְאָנד אַרְיִין.

— קִיְּנָעָם נִיט. — האָט טָבָּי אַטְּרוּיְעִיקָּעְ אָוּן דָעַר שְׂטִילְ אַיבָּערְגְּרָעְדַּט דִי וּוּרְטָעְרָ.

— מִיר וּוּלְאָן בְּלִיבָּן דָא אָוּן טָלִי בְּיוֹ עַם וּוּעָט לִיכְטִיק וּוּרְן אָוּן דָעְנָאָךְ וּוּלְאָן מִיר אָוּנָק מִיט דָעַר בָּאָזְ-לִינְיָעַ. מִיר וּוּלְאָן זיך אָוּוּקְלָאָן קִיְּן אַמְּעָרִיקָעְ. מַעַגְן דִי טְוִיעָרָן דָאָרְטָן זִיְּן ווי פֿאָרְיִינְגְּלָט

וועלן מיר שווין אהין ארײַנְקָומָעַן, דז וועסט זען, צוערשט וועלן מיד
זיך צוּשְׁלָאָגָן קִיְּינָן נֵי יָאָרָק צֹ דִּין טָאָטָע מָאָמָע אָזֶן דָּעָרָנָאָךְ —
טָאָלִי הָאָט וַיֵּךְ אָוִיפָּא אֲוִילָע פָּאָרְטוֹרָאָכְט אָזֶן בָּאָלְד וַיְוִידָּעָר אָנְגָּעָ —
חוּבָּן ! — טָאָבָּי, אַיְּךְ הָאָב גַּעֲמִינָּט, אָז אַיְּךְ וַיְוַעֲשָׂן שְׁטָעַנְדִּיק
וועלן אַרוֹפָּוֹאַפְּדָעָרָן, אֲבָעָר אַיְּצָט אַיְּזָן פָּלָאָן אָזֶן אַנְדָּעָרָעָר. אֲ
מָאָטְרָאָזְוָה הָאָט מִיר אַמְּאָל דָּעָרְצִיְּלָט, אָז אַיְּזָן דָּעָם אַמְּעָרִיקָאָנָּעָר לְאָנְדָּס
טָעַסְעָס אַיְּזָן דָּא אָסְקָעָד עָרָד, וּזְאָס אַיְּזָן נָאָךְ קִיְּנָמָאָל נֵיְתָן אָנְגָּעָ
רִירָטָן גַּעֲוָאָרָן פָּוֹן קִיְּינָן אָקָעָר. אָהָיָן, אַיְּן יְעַנְעָם לְאָנְדָּס אַרְיָין וועלן מִיר
דָּעָרָנָאָךְ אָוּעָק. מִיר וועלן דָּאָרָטָן זִיךְ אַוְיסְקָלִיבָּן אֲשָׁטִיק עָרָד
הִינְטָעָר אֲבָאָרג, מִיר וועלן אַוְיסְבָּוּיָּעָן אֲשָׁטוֹב פָּוֹן שְׁטִיָּין, פָּאָרְפָּלָאָגָּזָן
פָּרוֹכָּט-בִּיּוּמָעָר אָזֶן שְׁוִין אָוִיפָּא שְׁטָעַנְדִּיק זִיךְ דָּאָרָטָן בָּאָזָעָן.

— אַיְּךְ וַיְוַעֲשָׂן גַּיְינָן מִיטָּ דִּיר, — אַיְּזָן טָאָבָּי בָּאָלְד אַיְּנָגָּנָגָּעָן
אוּפָּן פָּלָאָן.

— גַּעַדְעָנָק אֲבָעָר — הָאָט טָאָלִי מִיט וָאַרְיִמְקִיָּת גַּעַרְעָדָט : —
אוֹנְדוֹעָר וּוְעָג אַיְּזָן אֲשָׁוּעָרָר. מִיר וועלן אַפְּטָמָאָל נֵיְתָן דָּעָרָעָס אָזֶן
אַפְּטָמָאָל נֵיְתָן דָּעָרְשָׁלָאָפָּן אָזֶן נֵיְתָן אַיְּנָמָאָל וועלן מִיר זִיְּן אַיְּנָשָׁק
אָזֶן אַיְּנָשָׁק. פָּאָרְמָאָךְ דִּי אַוְיָגָן טָאָבָּי. — זִיךְ הָאָט אַיְּם גַּעַפְּאָלָגָט.
— אַט אַזְּוִי פִּינְצָטָעָר וּוּטָן אַונְדוֹזָן זִיְּן דָּעָר לְאָנְגָּעָר וּוְעָג אַיבָּעָרָן יִם.

— אַיְּךְ וַיְוַעֲשָׂן זִיךְ פָּאָר גַּאֲרָנִית נֵיְתָן אַפְּשָׁרְעָקָן. דז וועסט זען. —
הָאָט טָאָבָּי אַפְּגָּעָעָנְטָפָּרָט נָאָךְ אַיְּדָעָר זִיךְ הָאָט צָרְוִיק גַּעַפְּנָט דִּי אַוְיָגָן.
— אָזֶן אַיְּזָן נָאָךְ אַיְּזָן זִיךְ וּוּסְטוֹ מוֹזָן אַיְּנָגָן. — טָאָבָּי הָאָט
מִיט נִינְגָּעָרִיקִיָּת זִיךְ צָוְעָהָרָט. — זַוִּי נָאָרָמָר וועלן זִיךְ אַרְזִים-
לְאָזֶן אוּפָּן וּוְעָג, וּוּסְטוֹ וּוּרָעָן מִיְּזָן אַיְּנָגָעָר בְּרוֹדָעָר. דז וועסט דִּיךְ
מוֹזָן אַיְּבָּעָרְטָוָן פָּאָר אֲזָנָגָל. פָּאָר אֲזָנָגָל אַיְּזָן דָּעָר וּוּנְדָעָר-וּוְעָג
לְיִיכְטָעָר וּוְיִפְּאָר אֲזִידָל.

— אַיְּךְ וַיְוַעֲשָׂן טָוָן אַלְאָ. אַיְּן דָּאָרָפָּעָזָגָט מִעְן טָאָקָעָ, אָז מִיט מִיְּזָן
אַפְּגָּעָעָנְגָּעָנְעָם קָאָט זַעַם אַיְּסָמָס וּוְיִאָזְגָּל.
דָּעָרָנָאָךְ הָאָט מִעְן גַּעַנְמָעָן אַוְיסְרָעָכָעָנָעָן דָּאָס גַּעַלְתָּ, וּזְאָס זִיךְ
הָאָבָּן מִיט זִיךְ גַּעַהָאָט. טָאָלִים פָּאָרְמָעָן הָאָט אַיְּנָמָאָל נֵיְתָן גַּעַלְתָּ

באטראפען עלפֿ דאלאער. און טאכבי האט ערשות מיט עטלעכע טעג צורייך געהאט איגנגעניאט. אין זוים פָּן איר קליה, צוויי פָּאפריענען צענדאלער-שטיק, וואס טאטט מאמע האבן איר צונעשיתק. — מיט איזויפיל געלט קענען מיר אָפְּלוֹ דינגען אָן ערاطפלאן קיין אַםעריך — האט טאלי געשפאסט.

בָּיו אֵין דער שפּעטער נאכט האבן זוי זיך אַיסגעליינט דעם פָּלאן פָּן וַיַּעֲרֵר וַיַּעֲדַר זוּעָג אָן דַּעֲנוֹג אָךְ ערשות, זוי קינדער, זיך געשפּוּלט אַרְוּם פִּיעָר. זַיְהַ אָבָּעָן גַּוּזְוּנָן, גַּעֲטָאנְצָט אָן זיך גַּעֲמָגָט אַיִינָס נַאֲךְ סַאֲנְדָרָע. בַּיַּסְלָעְכּוּזָה האט דער שלאָפּ זַיְהַ אַגְּנָעָהוּבָן בַּיְקָוּמוּן. זַיְעָדָע אַיְגָן זענען גַּעַוְאָרָן שְׁמַעַלְעָד אָן שְׁמַעְלָעָד. טַאכְבִּי האט זיך אַגְּנָעָשָׂפָּרָט אָן טָאָלִין אָן שְׁוִין הַאֲלָב אַיְן שלאָפּ צַו אִים גַּעַרְעַדְתָּ. — לְאַמְּיר זיך נַאֲךְ שְׁפִּילָן, נַאֲךְ. בָּיו אֵין בלען טָאג. אַוְיְגָעַכְאָפְּטָה האבן זיך זיך גַּלְיִיך מִיטָּן לַוְיָטָרָן מַאֲרָגָן אָן אַוְעָק מיט דער באַזְּלִינִיעַ.

צוזי בראוז יונגען

די צוזי וואנדער-פיגל האבן זיך געזיגן קיין דיטשלאנד. —
די בעסטע מסטראון און די בעסטע שיין פאר בלינדע פאסזושירן
זונגען די דיטשע, — האט טאלַי דער וועלט-מענטש גערעדט צו טאבין
און זיך געפירות אויף דעם וואנדער-זועג.

טאבי אוין וועגן געווין מוטיק און פרילעך נאר ווי א מאט-
ראן. בלויו אין די ערשות טאג האט זיך געפלט ניט זיכער. אין די
אינגלשע קלידער און זיך פלענט שטארק צעטומלט ווערן, ווען עמי-
צער האט געקוקט אויף איר, "דעם שיינעם שלאנקן יונג" מיט דעם
געדיכטן ברוינעם קאָפּ האָר. עס אוין איר אבער פון אַנְהַיִיב אָן
געווין צו זוין אינאיינעם מיט טאלַין און זיך גיך צוגעוואוינט
זו דעם-נויעט לעבן.

דו זוינטן און די רעננס און די אלערליי געפֿארן, וואָס האָבּן זיך
אָפּט באָנְגְּלִיָּת אויף זיינער וואָנדער. האָבּן טאבין ניך פֿאָרָהָרְטְּעוּעַט
און אָפְּילַו פֿאָרָעֵנְדְּעַרְט אַיר אוֹיסְעַן. זיך האָבּן ניט אוּין אָוּונַט פֿאָר-
בראָכָט צוישן היימלאָז וואָנדער. ערגייז אַין אָזִיטִיקָן שענַק,
אי אָונְטְּעַרְן פֿרְיוּעַן הַיְמַלְבָּשָׁאָן אָפּיְעַר. טאבּי האָט פֿאָר אַלְעַמְעַן
געווונגען און געשפֿילַט אויף אָלְיִינְיִינְקָעָר מְוִילְ-חַרְמָגְּנִיקָא אָן
קיינעם פֿוֹן די פֿרְעַמְדָּע אוּין אָפְּילַו ניט אַיְינְגְּעַפְּאָלָן צו טראָכָטן צו
"הַעֲרָרְפֿרְיוּלְעַכְּעַר יְזָנָג" אוּין אָמִיד.

עם זונגען צוועק עטלעכּע וואָקָן. טאלַי און טאבּי זונגען אַנְגְּנַעַן
קִומְעַן אַין ברעמער האָפּן. די האָפּנְשְׁטָאָט אַין דַעְמָלַט פֿוֹל גַעווין
מיט מסטראון. פֿעַז האָט די מסטראון געזען. אַין אלַע שענְקָעַן באָ
גַלְעַזֶּר בִּיר אָן קָאנִיאָק. מעַן האָט זיך גַעווין אַרְמוֹגִין. אַיבָּעָר דַעַר
שְׂטָאָט באָקָוּקָן די שְׂוִי-פֿעַנְצָטָעָר אָן מעַן האָט זיך גַעווין גַעַרְעַמְטָע

מיט מידלער אַרְומְשָׁפָצִירֶן בעס וואסער. די אלע יַסְפָּאַדְרָעַ זענען געונען פון בעלגיינ, פון פֿראָנְקְרִיךְ, פון ברזיליאַן, פון אַמְּעָדִיקָעַ אַכְּבָּעַ. די מײַסְטָעַ זענען געונען פון דִּיְוִיטְשָׁלָאנְד.

אין ברעמער האָפָּן האָבָּן טָאֵלי אָונְן טָאֵבי זַיךְ אַגְּלָזָטָם אַפְּגָלָן דִּיְקָעַפְּ, זַיךְ אַגְּנָעָטָן אַיְן מַאֲטָרָאָזְנְקְלִיְּדָעַר אָונְן זַיךְ אַוְיסְגָּעָמִישָׂט מִיטְ דִּיְמַאֲטָרָאָזְן, ס'וּרְאַשְׁטָעַ זענען זַיךְ אַוּוּקְ אַיְן האָפָּן, זַיךְ האָבָּן זַיךְ דָּאַרְטָן אַרְמוֹנְגָּדְרִיְּטַ צְוִוִּישָׂן די שְׁעַפְּרָעַר פון נַאֲרָטְ-דְּזְשְׁוִירְמָעְלָאִיד, באַטְרָאָכְטַן דִּיְגָעָנְקָעְרָטָעַ שִׁיפְּן אָונְן גַּעֲרָעָדָט מִיטְ שִׁיפְּ-אַרְבָּעָטָעַר אָונְן מַאֲטָרָאָזְן. עַרְשָׁתְּ קָעָנָן אָוּוּנָט ווּוּן דָּעַרְ רַאְטָעְזָנְדְ-טוּרוּעַס אָונְן אַנְדָּרָעַ לִיכְיכְטַן. טְרוּרָעָםְ האָבָּן גַּעֲנָמָעַן ווּאַרְפָּן זַיךְ לִיכְטַן אַוִּיפְּ דִּיְ טָוְנְקָעְלָעַ ווּאַסְעָרָן פון דָּעַר גַּעֲסָטָעַ אָונְן פון ווּעָוָהְ האָבָּן זַיךְ זַיךְ גַּעֲזָנָעָן אַיְן אַקְּגָנְטִין. שְׁוִין אַיְן צְוִוִּיתָן אָוּוּנָט זענען זַיךְ בִּידְעַ גַּעֲזָעָן אַיְן אַשְׁעָנָק צְוִוִּישָׂן מַאֲטָרָאָזְן, צְוִוָּאָמָעַן מִיטְ זַיךְ גַּעֲטְרוֹנְקָעָן בַּיר אָונְן גַּעֲזָנָעָן דִּיְוִיטְשָׁעַ לִידְעָה. (טָאֵבי האָטָט פְּנוּקָט ווּ טָאֵלי אָיְן מַלְחָמָה-צִיּוּת זַיךְ אַוְיסְגָּעָלָעָרָנטְ דִּיְ דִּיְוִיטְשָׁעַ שְׁפָרָאָךְ אָונְן דִּיְוִיטְשָׁעַ לִידְעָה). טָאֵלי האָטָט פון דָּעַר עַרְשָׁטָעַר יַסְרִיוּזְ אָונְן גַּעֲהָאָט מֻול צַו דִּיְמַאֲטָרָאָזְן. אַוִּיפְּ אַלְעַ זַיְנָעַ ווּאַנְדָּרְוּנְגָּעַן זענען זַיךְ גַּעֲזָעָן דִּיְ עַרְשָׁטָעַ אִים צַו הַעֲלָפָן. אוּיךְ אַיְצָט אָיְן ברעמער האָפָּן אַיְזָ ער אָונְן זַיךְ "אַיְנְגָעָרָעָר בְּרוּדָעָר" דָּעַר שְׁוִין נַעַר מַאֲטָרָאָזְן, מִיטְ עַטְלָעָכְעַ בָּאַלְדְּ פְּאַרְבְּרִידְעָרָט גַּעֲוָאָרָן; שְׁוִין אוּיפְּן צְוִוִּיתָן טָאָגְ האָבָּן טָאֵלי אָונְן טָאֵבי גַּעֲוָאָסָטְ פון ווּגָנָעָן דִּיְ שִׁיפְּן אָונְן האָפָּן קוּמָעָן אָונְן ווּאוֹהִין זַיךְ גַּיְעָן.

איְיַן מַאֲטָרָאָזְן פָּאָר זַיךְ שְׁוִין גַּעֲהָאָט גַּעֲפָ�נָעָן אַרְבָּעָט אַוִּיפְּ אַשְׁיַּף, ווּאָטְ האָטָט גַּעֲהָלָטָן אָיְן אַפְּגָנִין קִיְּין אַמְּעָרִיךְ, האָבָּן זַיךְ אַכְּבָּעַ בִּידְעַ נִיטְ גַּעֲהָאָט קִיְּין פָּאַסְפָּאַרְטָן. אָן אַנְדָּרָעַר האָטָט זַיךְ גַּעַנְשָׁקְטָן צַו זַיְנָעָם אַפְּרִינְטָן, אוּיךְ אַשְׁיַּף מַאֲטָרָאָזְן, אַיְן לִיעְרַ-הַאָפָּן. — מִין פְּרִינְטָן קָאָרְלָ ווּעַט אַיְיךְ שְׁוִין אַרְיְינְפְּרָוָן אָונְן דָּעַם דָּאַלְאָרְ-לָאָנָה. אַיְיךְ זַאגְ, אָזְ דָּאָם אַיְזָ ערְזָעָטָעַר ווּעַגְ פָּאָר אַיְיךְ אַיְרָ זַעַנְטָ נִיטְ דִּיְ עַרְשָׁטָעַ. אַכְּבָּעַ זַיְטָ ווִיסְן, אָזְ נִיטְ אַוְזִיסְטָן, — האָטָט דָּעַר מַאֲטָרָאָזְן צַו זַיךְ גַּעֲרָעָדָט מִיטְ צְוָרָוִי אָונְן אַיְין ווּעַגְ אַרְיְינְגָּעָשְׁרִיבָן אָונְן טָאֵליִים הַיְתָל קָאָרְלִים אַדְרָעָם אָונְן דִּיְ ווּעַרְטָעַר: — צְוִוִּי בְּרָאֹוּעַ ווּגָנָעָן.

א דרייטער האט זוי שטראק געוווארנט. או זוי זאלן זיך הייטן פון שיפן, זואס שמוגלען נארקאטיק. — מאטראזון און בלינדע פאסאָז' זשירן האבן בא די שיפן פאַרדיינט א סך געלט. אבער איזט היט מען פון אלע זויטן. ערשות די וואָך — האט ער דערציילט — האבן דערעקטיווּם, איבערגעטוועגע אין מאטראזוּקְליידעה, צוריינגעבראָבט צום ברעג א שיף, זואס איוֹ שוין געווען ניט וויט פונס ענגלאַישן קאנָאָל. אין האבן האט מען אַראָפֶגֶן-נוּמֶן אלע מאטראזוּן פון שיפ און בי א צוֹוָאנְצִיך פון זוי האט מען און די היטלען געפונען אַיְינְגַּנְיִיט פֿאָר טרייזנטער און טוּוּנְטֵר דֶּאָלְעֵר נָאָרְקָאָטִיך.

קָאָרְגָּעַ צָוַיִּי וּוְאָכָּן האָבָּן טָאָלִי אָוָן טָאָכִי פָּאָרְבָּרָאָכְט צָוַיִּשְׁן די מאַטְרָאָזוּן אָיָן בָּרְעָמָרְה האָבָּן אָזְן גְּעוּוֹכְט דָּעַם זָכָּרְסְּטָן אָזְן בָּעָסְטָן וּוְעַג, זַי אָזְיִי צָצְוָשְׁלָאָגָן זַיְן קִיְּן אַמְּעָרִיקָע. אַיְינְגְּמָאָל אִין אַ פָּאָרְנָאָכְט זַעַנְעַן זַיְיִ גְּעוּזָעַסְן אִין אַ קָּאָנְטִין אַלְיַין באָ אַ טִּישָׁל אָזְן גָּעָפָלָגָט זַיְד אַרוּעָקְצָלוּאָן קִיְּין לַיְּזַוְּ קָאָרְלָעָן. דָּעַר פָּאָרְנָאָכְט אָזְיִי גְּעוּזָעַן לְוַיְתָעַד אָזְן דָּוְרָכָן אַפְּעָנָעָם פָּעָנְצָטָעָר האָבָּן צַו זַיְיִ אַרְיִינְגְּנָשְׁטָאָרָאָט רִיחּוֹת פָּוּן זַיְמָעָר. זַיְ אָזְן פָּוּן יָוּגָּנָן זַיְמָעָר.

דו ווועסט זען עס ווועט ניט געמען לאָגָג. — האָט טָאָלִי טָאָכְבָּין צָוּגָעָבָן מָוֵט — אָזְן אִין אַ שְׂטִיל וּוְיִיךְ קָוֵל נָאָך אַמְּאָל אָזְן אַיבָּעָר אַמְּאָל צַוְּאָר גְּעָרְעָדָט וּוְעָגָן דָּעַם וּוְיִיטָּן לְאָגָד, וּוְאוֹ זַיְיִ וּוְעָלָן פָּאָר זַיְד אַפְּשָׁנְיִוְּזָן אַ פָּעָטָן פָּאָס עֲרָד אָזְן וּוְאוֹ זַיְיִ וּוְעָרְהִים פָּוּן לְוַיְתָעַרְן שְׁטִיְּין. עַס אָזְיִ טָאָכָּן גּוֹט גְּעוּזָעָן צַו הָעָרָן די שְׂטִילָעָ רִיאָה. זַי האָט אַנְגָּאָנְצָן פָּאָרְגָּעָסְן אַן אַירָעָ מאַטְרָאָזוּן-קְלִיְּדָעָר אָזְן מִיט פָּאָרְדִּי לְיִכְּטָעָ אָוִינָן גְּעָקוֹקָט טָאָלִין גְּלִיְּיךְ אִין מוֹילָ אַרְיִין. זַיְ זַעַנְעַן בִּידָע גְּעוּזָעָן אָזְיִ פָּאָרְחָלָמָט, אָזְזַיְיִ האָבָּן אַפְּלִילָו נִיט בָּאַמְּעָדָט דָּעַם פָּרָעָמָדָן מאַטְרָאָזוּן וּזְאָס אָזְיִ פָּלְזָצְלִינְגָּן וּזְאָיְסָגְּנוּזָאָקָסָן לְעָבָן זַיְוָרָ טִישָׁ. — וּוְאָהָהָיִן, יָוּגָּנָן יִסְּפָאָרָעָר? — האָט ער צַו זַיְיִ גְּעָרְעָדָט אִין דִּוְיִשְׁתָּש.

טָאָלִי האָט בָּאַטְרָאָכְט דָּעַם פָּרָעָמָדָן פָּאָרְשָׁוִין אָזְן קָאָלָט גְּעָנְטָה פָּעָרטָן — מִיר וּוְיִסְן נָאָך אַלְיַין נִיט. דָּעַר מאַטְרָאָזָה, מִיט אַ שְׂמִיכָל אַוְיפָּק זַיְנָעָ גְּרָאָכָע פְּלִיְּשִׁיקָּע לְיִפְּזָן.

צָוּוֹויִי בְּרָאָוּוּ יְוָנָגָעַן

פֿון צוּוַיְשָׁן וּוּלְכָעַ עם האט אַרְיוֹסֶנֶגֶלֶאנֶצֶט אַ גָּלְדָעֵנֶר צָאן, אֲיוֹ
בָּאַ זַּיְרַ נַּגָּר נִיט אַרְאָפֶנֶעֶפֶּפֶלְן פֿון דָעַ עַנְטֶפֶר. אֲן: אַוְמָגֶנֶעֶטֶעֶנֶעֶר
הַאֲטַ עַר וַיְךְ צָוְגַּעַוְעַצְתְּ לְעַבְנַ זַּיְעַר טִישֶׁל, גַּעַהַיְסַן דֻּעְרָלָאנֶגֶעַן בַּיר
אֲן: מִיט פַּאֲרַשְׂיְדָעֵנֶן רִיְד גַּעַפְרוֹאָוּת וּוּרְעַן גַּוְטִיבְרוֹדוֹדָעַר מִיט זַיְיַ.
טַאֲבַי הַאֲטַ גַּעַשְׁוּגַן. זַיְהַאֲטַ שְׁוַיְן גַּעַוְאָוּסֶט וּוּנַן טַאֲלַי דַּאֲרַפְּ רַעַדְן
פַּאֲרַ בִּיְדַן. טַאֲלַיְן אֲיוֹ דָעַ מַאֲטַרְאַזְוּ אַוְיְפַן עַרְשַׁטְן בְּלִיק נִיט גַּעַפְעַלְן
גַּעַוְאָרַן אֲן: עַר הַאֲטַ אַוְיַף אַלְעַ זַיְגַּעַן רִיְד גַּעַנְטֶפֶרְט בְּלִוְיַזְמִיט
גַּעַצְיְוַלְטָעַ וּוּרְטָעַר. וּוּנַן דָעַ פַּרְעַמְדָעַר הַאֲטַ עַנְדְּלָעַד דַּעְרְפִילְט, אֲן:
זַיְגַּעַן רִיְד קַלְעַפְן זַיְקַ נִיט צָוַי. הַאֲטַ עַר פֿון דָעַ הַעַלְעַר הוּוִית
ברַעֲמָעַר הַאֲפָן.

— מִיּוֹדַל, דַיְגַּע מַאֲטַרְאַזְוּ קַלְיְוַדָּעַר פָּאַסְן דִּיר אַוְיְסֶנְעַצְיִיכְנַט, אַבְעַד
דַיְגַּע מִיּוֹדַלְשָׁע פַּאֲרַלְיְכָטָע אַוְיְגַן פַּאֲרַדְאַטְן דִּיךְ. — עַר הַאֲטַ אַפְּלוּ
נִיט דַעְרְטְרַוְנְקָעַן זַיְן בַּיר נַגָּר זַיְקַ צַּעֲלָאָכְט אַוְיְפַן קָוַל אֲן אַוּוּקְ פֿון
זַיְעַר טִישַׁ.

דָּאַס אֲיוֹ גַּעַוְוָעַן דָּאַס עַרְשְׁטָעַ מַאְלַ וּוּאַס טַאֲבַי אֲיוֹ דַעְרְקָעַנְט גַּעַ-
וּאָרַן, אֲן זַיְקַ נִיט אַמְּיִידַל. טַאֲלַי אֲן טַאֲבַי זַיְגַּעַן נַאֲכָדָעַם רַוְאִיקָע
אַרְיוֹסֶנֶגֶלֶאנֶגֶעַן פֿון קַאֲנְטִין אֲן אַוְיְפַן אַנְדָעַרְן טַאֲגַ פַּאֲרַלְאָזָט
ברַעֲמָעַר הַאֲפָן.

א שיף אויפֿ דער טרייקעניש

קארלס שטוב איז געשטאנגען אפֿשר א שעה גאנג פָּן לִיעֶרֶת האפֿן. עס זענען דארטן געווען נאך הייזער, זוי זענען אבער געלעגן צעוזאָרפן איבער. די פֿעלדער, וויט אַנגערוקט אַיגַּנס פָּן ס'אנדעָרָע.

טאָלי און טאָבי האָבן זיך קווים דערפֿרענט צו דעם מאָטרָאָן.

— אַיר זעט דארטן דעם הויכּן קויימַען? דארט איז עס. — האָט מען זוי ענדלאָך אַנגערזּוֹן אויפֿ אַ לענגלעָך קלְיָין שטיבָּל מיט רוּיטָט.

געפֿאָרכְטָע ווענט און מיט אַ קִילְעָכְדִּיקָּן הויכּן קויימַען.

טאָלי און טאָבי זענען אַהֲן אַנגְעָקְומָעָן אֵין אַ פֿאָרָנָאָכָּט. זוי זענען געגָאנְגָעָן צום שטיבָּל מיט גערטנָאָר, וואָס זענען געווען פֿאָרָה זוואָקָסּן מיט אלְעָרְלִי גְּרִינְסָן, מיט הויכּעָן זוּן-בּוּלְמָעָן אָון מיט יונְגָעָן פֿיְיעָרְרוּיטָע קָאָרְשָׁנְכִּיָּמָעָר. זוי זענען געגָאנְגָעָן מיט אַ שְׁמָאָלָעָר סְטוּזְשָׁקָעָ. שׂוּוּיגְנְדִּיקָּעָ האָבן זוי גַּעֲקוֹט אַוִּיפֿ דִּי הַיְּמִישָׁע גַּעֲוִוִּיקָּסָן אַוִּיפֿ די רְוִיטָע קָאָרְשָׁוָן אָון אַוִּיפֿ קָאָרְלָס שְׁטִיבָּל, וואָס האָט פָּן דָּעָר ווּיטָנָס אַוִּיסְגָּזְעָן זוי אַ שִּׁיפֿ אַ גַּעַלְאָנדְדָעָטָע אַוִּיפֿ דָּעָר טְרוּקָעָנִישׁ.

בָּאָלָד האָבן זוי דָּעָרָעָן קָאָרְלָעָן. ער איז געשטאנגען נִיט ווּוִיט פָּן זִין שְׁטוּבָּ. מיט פֿאָרָקָאָטְשָׁעָטָע הַעַמְּדָ-אָרְבָּל, אָן אַנגְעָשָׁפְּאָרְטָעָר אַוִּיפֿ אַ גְּרָאָכְבָּאיְזָן. טָאָלי האָט אֵין די אַוִּיסְטָאָטְוָאָירָטָע גְּרִינְעָ פֿינְגָּרָן אַוִּיפֿ זַיְּגָעָה הענט אֵין אִים בָּאָלָד דָּעָרָעָט דָּעָם יִסְ-פְּאָרָעָר.

— ווּאוּהֲיַן בְּלָאָזָט דָּעָר ווּוִינְט אַיְיָעָרָע זַעְגָּלָעָן, מַיְוִינְעָ יַוְנְגָעָן? — האָט קָאָרָל דָּעָר עַרְשָׁטָעָר צו זַיְּגָעָ אַנְגְּרָזָפָּן, אָון זַיְּגָעָ פֿרִינְטָלָעָד באָגְרִיסְטָן.

— צו די ברעַנְן פָּן קָאָלָאָמְבָּס-לְאָנָה, — האָט טָאָלי מיט אַ שְׁמִיּוּכָּל דְּרוּסָט גַּעַנְטְּפָעָרט.

— צו די ברעַנְן פָּן קָאָלָאָמְבָּס-לְאָנָה, — האָט קָאָרָל אַיבָּעָרָגָעָן חַוְּרָת די רִיאָה, אַפְּגָעָמָסְטָן די צַוְּיָה פֿרָעָמְדָע לִיְּתָט פָּן קָאָפָּ בְּיוּ די פִּים

און דערנגןך גלאט אזי זיך גערעדט. — דאס גראכ איך א קאנאל און דער גאנצער לענג פון גרטן צו באזואדענען מיין אייגענע שיפ, אzo זאל מיר ניט אָבעקשוועמען פון דאנען.

— קורת פון ברעמער האפן שיקט מיט אונדו אָבעקשוועמען פון דאנען טאלי גיט לאנג געווארט. נאר באלאד אָראפגענעמען זיין היטל און אָנגעוויזן קאָרלען אויפֿ עטעלעכּ ווערטער, וואָס זיין פרײַנט קָוָרט האָט דָאָרטן אָרְיִינְגְּנְעֶשְׁרֶבֶן.

דער מאָטראָז האָט שווין פָּאָרְשְׁטָאָנְעָן וועגן וואָס עַם גִּיט דָא אָן פָּאָרְנוּמָעָן דֵי צוֹוִי בָּרְאֹוּ יְוָנְגָעָן אַין שְׁטוּב אָרְיִין. באָדער טיר האָבָן זוי באָגָעָנְטָן קָאָרְלָס פָּרוּי, אָן אָנְגָעָטוּנָעָן אַין מָאָטְרָאָזְן-הָיוֹן אָן זיעער צוֹוִי קְלִיְינָעָבְּלוּ-אִינְיִיקָעָ וּוּיסָעָ מִידְעָלָעָךְ.

— ווילקאמען מָאָטְרָאָז! — האָבָן בִּידָע קִינְדָעָרְלָעָד אָוִיסָגָע-שְׁרִיגָן אָן זיך אָרוּמָעְגָעְכָאָפְטָמִיט טָאָלִין אָן טָאָבִין ווי מִיט אַלְטָע באָקָאנְטָע.

— אַין אָונְדוּרָעָר קְלִיְינָעָר שְׁטוּב אַיְזָעָדָעָר ווי אַין זיין אִיגָעָנְעָר הַיִם. — האָט דֵי יְוָנְגָעָ פָּרוּי זוי באָדער גַעֲפִירָט צָום טִיש אָן דָעָרְלָאָנְגָט עַסְן.

די שיפ, וואָו קָאָרְלָהָאָט גַעֲרְבָעָט, האָט גַעֲדָאָרְפָט אָפְגִוִין עַרְשָׁת אַין פִינְט טָעָג אָרוּם. טָאָלִי אָן טָאָבִי וועגען דֵי פָאָר טָעָג פָּאָרְבָּלִיבָן באָדער יְוָנְגָעָר מָאָטְרָאָזְן-פָאָמְילִיאָע. זוי האָבָן אַין דָעָר צִוִית גַעֲהָלָפָן גָרָאָבָן דָעָם קָאָנְגָל, צוֹנוּיְגָעְשָׁאָרָט דָאס הַיִי אָן גַעֲרְבָעָט אַין גָרטָן, אַין דֵי ווּיסָעָ לְבָנָה-גַעֲכָתָ פָלָעָן זוי, צוֹזָאָמָעָן מִיט דָעָר מָאָטְרָאָזְן-פָאָמְילִיאָע, לִיגָן אָוִיסָגָעְצִוְיָן אוֹיפֿ דָעָר קוֹפָעָ הַיִי, וואָס אַין גַעֲשְׁטָאָנְעָן אוֹיפֿן הַיִי, אַין זְלָטָע פְרִיאַנְט רָעָדָן אַין דָעָרְצִילָן בֵּין פָאָרְטָאָג.

— שְׁוִין פּוֹפְצָן יָאָר, אָז אַיך דֵין דֵי יְסָגְעָטָר אַין אַיך בֵּין שְׁוִין אָוִיסָגָעְפָאָרָן אַלְעָ וּוּאָסְעָרָן, — האָט קָאָרְלָהָדָרְצִילָט. — אַכְבָּעָר פָון זְיַנְט דָעָר מַלחְמָה אַין האָט דָעָר יִם פָאָר מִיר פָאָרְלוֹוִרְן דָעָם אַמָּאָ-לִיקָן בְּרִיִּין.

די שְׁרָעְקָלְעָכָע בִּילְדָעָר פָון דָעָר מַלחְמָה אוֹיפֿן וּוּאָסָעָר האָבָן ווי גַעֲלָעָכָט אַין קָאָרְלָס גַעֲדָאָנָק אַין עַר האָט פִּיבְּעָרְנְדִיק גַעֲרָעָט אַין

געראדעט. — ווי יס-חיות האט מען אונדו דעמאלאט כסדר געהאלטן אין די סובמארים אונטערן וואסער. ניט איין שף האבן מיר צעטהערט, ניט איין לעבן האבן מיר אומגעבראקט. פארוואם האבן מיר אלין ניט געווואסט. נאך איצט חלומט זיך מיר אפט פון יונגער צייט. ערשות לעצעט וואך האט זיך מיר געהאלט. אז איך בין א יס-לייב א פאר-מאכטער אין א קאסטן, מיט צוּוִי קלייניקע פענצטערלעך. דורך אין פענצטערל ווארפן מענטשן קליעניע פישעלעך גלייך מיר אין מoil ארײַן, און דורךן אנדערן פענצטערל שפי איך מיט גרייסע שטייקער פיעער.

קארל האט דערציילט, אז אין די לעצעט דורייז אָר האט ער שוין צוּוִי-אָז-צוֹוְאנֵץִיך מֶאָל דורךגעמאכט דעם וועג קיין נוּ יאָרָק אָז צידוק קיין לי. צוּוִי-אָז-צוֹוְאנֵץִיך מֶאָל האט ער שוין געוּזָן די פריההייט-סְטָטָטוּע. אָבָּעָר אָזָן לעצטן יאָר אָזָן צוּ אִים אַיְגָּמָל גַּעֲקוּד מען זיין פְּרִוִּינְטִ יַאֲחָזָן אָזָן זָגָטָן צוּ אִים אָזָן: — הָעָרְ צוּ קָאָרְלְ דַּי שְׁוֶפְּהָאָרְן אָזָן קָאָפְּטָאָנְגָּן זָעָנָן נִיט עַרְלָעָך צוּ אָזָן. זַיְ וּוּרָן ווּאָס אָמָל רִיְכָּעָר אָזָן מִיר האָבָּן נִיט אוּפְּ בְּרוּזִיט פָּאָר וּוּבָּק אָזָן קִינְדָּה. פָּאָרְוּזְסּוּשָׁעָ דָּרְפָּן מִיר זַיְן עַרְלָעָך צוּ זַיְ? נִיט קִינְן נַאֲרָקְאָטִיךְ שְׁמוּגָּלָעָן, מִין אֵיךְ — זָגָטָן ער — נָאָר מענטשן, ווּלְזָן פָּאָרְן קִינְן אָמְעָרִיקָע אָזָן מַעַן לְאָזָט זַי אָהָן נִיט אָרְיָן. מִיר וּוּלְזָן זַי אָוִיסְבָּאָהָאָלְטָן אָזָן די קָעָלָרָן פָּוּן אָזָן מִיר וּוּלְזָן אָזָן האָפָּן זַי אָרְאָפָּנָעָמָעָן אַיְוָפְּ דַּי פָּאָפְּרָן פָּוּן דַּי מַאְתָּרָאָזָן אָזָן שִׁיפְּאָרְכְּבָּעָטָר.

דַּעַר פְּלָאָזָן אַיְוָאָס. קָאָרְלָעָן, דעמאלאט גַּעֲפָעָלָן גַּעֲוָאָרָן אָזָן פָּוּן דעמאלאט אָזָן האָבָּן זַיְ שְׁוִין עַטְלָעְכָּע-אָז-צּוֹוְאנֵץִיךְ מֶאָז אָזָי אָרְיָבָּעָר-גַּעֲפִירָט. די מִיסְטָעָ פָּוּן די פָּאָסְאָזִירָן האָבָּן פָּאָר דַּעַר בְּלִינְדָּעָר דִּיזְעָ בְּאַצְצָלָט צַוְּ פִּינְפִּ-אָז-צּוֹוְאנֵץִיךְ אָזָן צַוְּ פָּוּפְּצָקָדָלָעָר אָז אָמְעָרִיקָא-נְעָרָ גַּעַלְתָּ. האָט זַיךְ אָבָּעָר אָמָל גַּעַמְאָכָט, אָז אַיְגָּנָעָר האָט נִיט גַּעַהָאָט אָזָוִיפִּיל האָט מען אִים מִיטְגָּעָנָמָעָן פָּאָר וּוּיְנִיקָּר. די שִׁיפְּ נִיט דָּאָךְ סִיְ וּיְ. אָזָן זָאָל עַמְּ נָאָךְ וּוּיְטָעָר אָזָוִי גִּינְקָה, וּוּטָ ער אָז אָזָר אָרוּם צּוּקָּוּפָּן נָאָךְ אָשְׁטִיקָ גָּאָרָטָן, אָזָן שְׁוִין אַיְוָפְּ שְׁטָעָנְדִּיקְ פָּאָרְכְּלִיבָּן אַיְוָפְּ דַּעַר טְרוּקָעָנִישָׁ.

טָלֵי הַאֲטָם אֵין דִי לְיוֹכְטִיקָע נַעֲכָת, מִיתְ דָעֲרוּלְבָעֶר אַפְנָהָאָרֶץ
צִיקְיָוֶת וּוּקָאָרֶל, דָעֲרְצִילָט וּוּעֲגָן זַיְן אָוָן וּוּעֲגָן טָבָּבָן. אַלְזַן הַאֲטָם עָרֶץ
דָעֲרְצִילָט. אָפְלָו דָעַם סָוָה, אָזַן טָאָבִי אֵינוֹ נִימָט זַיְן בְּרוּדָעֶר, נַאֲרַ זַיְן
מִיְידָל, מִיתְ וּוּלְבָעֶר עָרֶט זַיְן בָּאָזְעָצָן אֵין טָקָסָעָם. הַאֲטָם עָרֶץ
אֵינוֹ נִימָט בָּאַחַאַלְטָן.

אוֹיפָן צְוַיְוִיטָן טָגַה הַאֲבָן טָלֵי אָוָן טָאָבִי אַרְוִיסְגָּעְלִיגָט זַיְעָר
גָּאנְצַן פָּרְמָעָנַן אוֹיפָן טִישׁ. זַיְן הַאֲבָן נַאֲךְ פָּרְמָאָגָט פָּוּפְצָן אַמְּעָרִי-
קָאָנְעָר דָּאָלָעָר אָוָן עַטְלָעָכָע בְּלִיאָן דִּיְתְּשָׁע מָאָרָק. (דִי דִּיְתְּשָׁע בְּלִיאָן
אָנְעָן זַעֲנָעָן דָעְמָאָלָט בְּלִיאָן גָּעָנוֹג גָּעָנוֹג אֵוֹפָן צָו בָּאָצָאָלָן פָּאָר עַטִּי-
לְעָכָע גְּלָאָן בִּירָן.)

— מַעַר הַאֲבָן מִיר נִימָט. — הַאֲטָם טָלֵי עַם צְוַיְשָׁאָרָט צָו קָאָרְלָעָן.
קָאָרֶל הַאֲטָם אַיְבָּרְגָּעְצִילָט דָּאָס גַּעַלְט. גּוֹטְמוֹטִיק גָּעֻקְקָט אֵוֹפָף
זַיְינָעָן צְוַיְיָפָאָכָאָזְשָׁירָן אָוָן מִיטָּן נַאֲגָל פָּוָן גְּרָאָבָן פִּינְגָּנָר אַיְסְגָּעְקָרִיצָט
אוֹיפָן טִישׁ 8. 10.

— וּוּיְיָנִיק, זַיְעָר וּוּיְיָנִיק, — הַאֲטָם עָרֶט זַיְן אַנְגָּעָרוֹפָן אָוָן אַנְגָּעָווּוֹוָן
אֵוֹפָף דָעֶר אַנְגָּעָשְׁרִיבָּעָנָר 10. — נַאֲךְ אַזְוִיפָּל דָאָלָעָר וּוּטַ אִיר מִיר
דָאָרָפָן צִישָׁקָן, אָזַן נִימָט וּוּלְ אֵיךְ אַזְוִי נִימָט קָעָנוֹן צָקוֹיָפָן דָאָס
שְׁטִיקָן גָּאָרָטָן.

— מִיר וּוּלְן שִׁיקָן, מִיר וּוּלְן שִׁיקָן, — הַאֲבָן טָלֵי אָוָן טָאָבִי
אַיְסְגָּעְרוֹפָן אָוָן אֵין קוֹל.

אין דער פינצטער

די פינפֿ טעג זענען גיך אוועק. קאָרֶל, טַאלִי אָונְ טַאָבִי האָבָן אויסגעוֹאַשעַנָּע אָונְ אוַיסְגַּעֲפַּצְתָּע וֵיך אַזְעַקְגַּעַלְאָזָט צַו דָּעַר שִׁיפֿ. די קִינְדָּעַלְעַך מִיטּ דָּעַר מַאמְעָן האָבָן אַרוֹסְמַבָּאָגְלִיָּת די יִסְ-פָּאָרָעָר בֵּין צָום וּוְעֵג אָונְ זֵיך דָּאָרְטָן גַּעֲזָגָנָט. מַעַן האָט זֵיך גַּעֲקוֹשָׂת אָונְ גַּעַהְאַלְדוֹת אָונְ אַיבָּעָר טַאָבִים אָונְ אַיבָּעָר די מִידְלָעָכָם באָקָן זענען גַּעַרְנוּן גַּרְזִיסְעַ טְרָעָרָן.

— אַיר זָאָלְטַ פָּאָלְגָּן דָּעַר מַאְמָעָן אָונְ אַיך וּוּעַל שְׂוִין עַפְּעָם ברַעְנְגָּעָן פָּוּן נַיְוִין יָאָרָק, — האָט קָאָרֶל פָּוּן דָּעְרוֹוִיָּתָנָם אַרְיְבָעְגָּרְוָוָן צַו די קִינְדָּעָר.

— פַּיל גְּלִיק! — האָבָן די מִידְלָעָה, גַּיְעַנְדִּיק הִינְטָעוֹרְוַיְלָעְכָּטָם, גַּעַשְׁרִינוּן אָונְ גַּעַפְּכָעָט מִיטּ זַיְעָרָע טִיכְעָלָעָן. באָם ווּאַסְפָּעָר האָבָן טַאלִי אָונְ טַאָבִי זֵיך בְּאֵלֵד אוַיסְגַּעְמִישָׂט מִיטּ די מַאְטָרָאָזָן אָונְ שִׁיפְּאָרְכְּבָעָטָר אָונְ אַרוֹפִּיך אַוִּיך דָּעַר שִׁיפֿ. וּוי נַאֲרַז זֵיך האָבָן זֵיך בָּאוֹיְזָן אַיְפָּן דָּעַק האָט קָאָרֶל זֵיך אַרְאָפְּגַּעַפְּרִיט אָונְ דָּעַר טִיפְּעָנִישׁ פָּוּן דָּעַר שִׁיפֿ.

— דָּסָם ווּעַט זֵיין אַיְיעָרָקָבִין, — האָט עַר גַּעַשְׁפָּאָסָט אָונְ זֵיך אַגְּנָעְוִיְזָן אִין אַ פִּינְצְטָעָר ווִינְקָל אָרוֹין, טַאלִי אָונְ טַאָבִי האָבָן באָם שִׁין פָּוּן זַיְעָר אַיְינָגָן עַלְקְטוּרִישׁ לְעַמְפָּל באַטְרָאָכָט זַיְעָר נַיְעָה הַיִּם. אַוִּיך אִיְזָן קָאָסְטָן אִיְזָן דָּאָרְטָן גַּעַשְׁטָאָנָעָן אַ גַּרְזִיסְעַ פְּלָאַשׁ ווּאַסְפָּעָר, אִין אַיְינְגַּעַפְּלָאַכְּטָעָנָע אִין אַ קְיִישָׁל, צְוִוִּי בָּרוּוּת, קָעָן, טַרְוקָעָן פִּישׁ אָונְ האָרְטָעָר צְוִוְּבָאָק, אַוִּיך אַנְדָּעָר צְוּוִי קָאָסְטָן, ווּוָסָם האָבָן גַּעַדְאָרְפָּט דִּינָעָן פָּאָר בעַטָּן, זענען גַּעַלְעָגָן שְׁוּוִימְבָּעְנְדָעָר אָונְ עַטְלָעָכָעָלְטָעָה האָרְיִקָּע דָּעָקָן.

קָאָרֶל האָט זֵיך מִיטּ זֵיך אַפְּגַּעַזְגָּנָט אָונְ זֵיך אַגְּנָעְוִזְגָּנָט, אָז זֵיך

זאלן זיין שפֿאָרְעֻוְדֵיך מיטַן עַסְן, זַי זַאלַן עַם נִימַט פֿאָרְטִילַן צַו אַנְ-

דָעַר בְּלִינְגְּדָע פֿאָסְפֿאָזְשִׁירָן. אֹוִיב עַר וּוּעַט נַאֲר קַעְנַעַן זַיְך אָוּוּקְרִיְיסַן,

וּוּעַט עַר קַומַעַן צַו זַיְך אַיִן אַ צְוַויִּי דְּרִיִּי טַעַג אַרְוָם. אַוְן טַאמְעַר נִימַט

פֿאָרְלָאָזֵט עַר זַיְך שָׂוֹן אַוְיפֿ טַאָלַין. עַם אַיִן דַאַך בָּאַ אִים נִימַט דַאַס

עַרְשְׁתַּעַט מַאְלָ. צְוַלְעַצְתַּחַט הַאַט עַר זַיְך אַגְּנַעַזְגַּטְטָ. אַז וּוּן זַיְך וּוּלְעַן אַיְן

צַעַן טַעַג אַרְוָם דָעַרְהָעָרָן דַי סִיגְגָּלָן, וּוּאַס וְאַגְּנַעַן אַגְּנַעַן, אַז דַי שִׁיפֿ דָעַרְ-

נַעַנְטַעַרְטַע זַיְך צָוּ בְּרַעַג זַאַל זַיְך זַיְין גְּרִוְיט, וּוּיְיל דַעְמַלְט וּוּעַט עַר

נַאֲר זַיְך קַומַעַן.

טַאָלַי הַאַט שְׁוֹן גְּעוּוֹאָסֵט וּוּאַס עַם מִינְגַט צַו זַיְין אַ בְּלִינְגְּדָע
פֿאָסְפֿאָזְשִׁירָה. בָּאַ טַאָבַין אַכְבָּעַר אַיְזָוּ עַם גְּעוּוֹעַן דָאַס עַרְשְׁתַּעַט מַאְלָ אַוְן זַיְך

הַאַט אַוְן דָעַר פֿינְצֶטְעַר נִימַט גַּעֲקַעַנְט גַּעֲפַונְעַן קַיְיָן רָו. בָּאַ דַעַם מִינְדָסְטָן
גַּעֲרוֹוִישׁ הַאַט זַיְך אַוְיפֿגְּעַכְאָפְטָ פָוּן אַיר אַרְטָ אַוְן מִימַט בַּיְידַע הַעַנְטָ
זַיְך גַּעֲקַלְאָמְעַרְט אַז טַאָלַין.

— עַם אַיְזָוּ גַּאֲגַנְיָוִט. אַוְדָאַי אַ מַוְיִזְזְוָרְגְּעַלְאָפְגָן. — הַאַט טַאָלַי
אַיר אַלְעַ מַאְל אַוְסְגַּעַרְעַט. — דַו וּוּעַט וּזְעַן טַאָבַי, עַם וּוּעַט נִימַט
נַעַמְעַן לְאַגְּג אַוְן מִיר וּוּלְעַן אַגְּקַומְעַן קַיְיָן נִזְזָוִיאָרָק. אַוְמְגַעְרִיכְט וּוּלְעַן
מִיר אַרְיְינְגְּפָאָלַין אַזְנַבְזַב צַו דִיְיָן טַאָלַע מַאְמָע אַוְן אַיְזְדָעַר מִיר וּוּלְעַן
אַוְיסְזָאָן וּוּעַר מִיר זַעַנְעַן, וּוּלְעַן מִיר שַׁוְוִיְינְגְּדִיקָע בְּלִיבַין שְׁטִיַּין בָּאַ

דָעַר טִיר. מַעַן וּוּעַט אַוְיפֿ אַוְנדַזְזָוָן אַזְנַבְזַב זַיְך וּוּאַוְנדַעְרָן :

— וּוּעַר זַעַנְעַן דַאַס דַי צְוַויִּי פֿרְעַמְדָע יַוְגַּנְעַן ?
— וּוּאַס. אַיר דָעַרְקַעַנְט אַוְנדַזְזָוָן ? — וּוּלְעַל אַיר זַיְך אַגְּרוֹפָן אַזְנַבְזַב
מִיר וּוּלְעַן צְוַיְיָן נַעַנְטַעַר צַו דָעַר מַאְמָעַן.

— דַאַס אַזְנַבְזַב טַאָבַי — וּוּלְעַל אַיך אַנוֹיְיָזְזָוָן אַוְיפֿ דִיר. אַז אַיך
בֵּין טַאָלַי פָוּן טַאָל.

— טַאָלַי ? טַאָבַי ? — וּוּלְעַן טַאָלַע מַאְמָע אַזְנַבְזַב דַי קִינְדָעַר אַלְעַ
מִיטַאָמָל אַוְיסְשְׁרִיעָן אַזְנַבְזַב נִימַט גְּלִיבַין מִינְיָן רִיאָה. — וּזַי אַיְזָוּ עַם דַעַן
מַעְגַּלְעַ ? מַעַן לְאַזְטַדְאַך נִימַט אַרְיָין קַיְיָן אַמְעַרְקָע.

— שְׁשָׁש, רַעַדְתָ נִימַט חַוִּיך. — וּוּלְעַל אַיך צְוַלְיָיָן אַ פֿינְגְּעַר צָוּ מַוְיל,
מַעַן קַעַן אַוְנדַזְזָוָן נַאֲר צְוַרְיָקְשִׁיקָן, וּוּיְיל מִיר הַאָכָן זַיְך אַחֲרָד
אַרְיְינְגְּגַעְגַּבְעַט.

טאכבי האט אין אין אטעם זיך צונעהערט צו די וואנדערלעבע
רייד. זיך האט אין דער פינצטער איבערגעעלעט די פלאצ'לינגע באגנע-
געניש אין אוש אונגעהייבן ציטערן פון אויפערעונג. עס אין אין דער
פינצטער פאר אויר אויסגעוואקסן דאס הויז, וואו עס וואוינט איצט
אייר הוינגעונט. א הויו פונקט ווי דעם גראפֿט. עס האט צוויי שיינע
גאניקעם, פארוואקסמען מיט ווילדן ווין און פון פארנט איז דא א
גארטן מיט פרוכטביבער און מיט בלומען.

— מיר זענען ניט געקומען פארבלוייבן אין נויארק, — וועלן מיר
זאגן צו טאטע מאמע. מיר וועלן דא חתונה האבן און אוווק בויען
איינדזער הים אין פריען פעלד. — האט טאלי מיט זיינע רייד פאר-
וינט טאבן און זיך אין געשמאקן שלטאָף.
צווויי טאג און צווויי נעכט האבן זיו איז און רייד און אין חלומות
אומגעשטערט געכויות זויערעד שלעסער.

א ג א ס ט

דאַס אִז געוווען אַין דער דרייטער נאָכט פֿון דער יַסְדִּיּוּז. טַאַלִּי
אַין געשלאָפָּן אַון טַאַבִּי אַין געלעגן מִיט פֿאַרְמַאֲכָטָע אַוְינֵן אַון גַּע-
טַרְאָכָט. פֿלוֹצָלִינְגָּה האַט וַיַּדְרֹהַעַרְתָּ אַ גַּעַרְיוּשׁ. וַיַּהַאֲט אַוְיפֿגַּעַם אַכָּט
די אוּיגַן אַון אַין שִׁין פֿון אַ לִיכְטָט דֻּרְזָעָן וַיַּהַעֲמֹד דַּעֲרַגְעַנְטַעַרְתָּ זַיְךְ
צַו וַיְיַעַר וַיַּיְנַקֵּל אַ גַּעַשְׁטַאֲלָט פֿון אַ וַיַּלְדַּפְּאַרְוּאַקְסַעַנְעָם מַעֲנַטְשָׁן. אַין
אַין האַנטָּה האַט דַּעַר מַעֲנַטְשָׁ גַּעַהַאֲלָטָן אַ בְּרַעַנְעַנְדִּיק לִיכְטָט אַון אַין
דַּעַר אַנְדַּעַרְעַר האַנטָּה בְּלַאֲנְקָנְדִּיק מַעֲסָדָר אַון אַ
אַט צַעַשְׁרַאֲקַעַנָּע אַין דַּעַר שְׁטַיְלָאַט רִים גַּעַטְאָן טַאַלִּין אַון עַר האַט מִיט
אַ דְּרוֹק אַין האַנטָּה אַיר בָּאֶלְדָּג גַּעַגְעָבָן אַ שְׁטוּמָעָן עַנְטְּפָעָה. אַז עַר אַין
וּאַז. דַּעַר פֿרַעַמְדַּעַר מִיטָּן לִיכְטָט אַין האַנטָּה האַט וַיַּהַעֲמֹד אַפְּקָם. וּאַם
דַּעַרְשַׁמְּעַקְטָּה דַּי פֿוֹסִּיטְרִיטָּה פֿון אַ הָאָזָן. זַיְךְ אַרְמוֹנְגַּדְרִיטָּה. גַּעַקְוֹקְטָּה אַין
אַלְעָז וַיַּוְתֵּן אַון עַנְדַּלְעַךְ בָּאַמְּרַקְטָּה דַּי קָאַסְטָנָס מִיט דַּי גַּעַלְגַּנְגָּרָם.

— חַאַלְאָו! — האַט עַר אַוְיַסְגַּרְוּפָן.

— וּוּעָר אַין עַס דַּאֲרַטְן? — האַט טַאַלִּי גַּעַלְאָזָט הָעָרָן זַיְן אַוְיַסְגַּרְוּפָן
דַּעַרְשַׁרְאָקָנוּ פֿעַסְטָט קוֹל.

— אַיְינָנָעָר. וּאַזְמָה האַט זַיְן בָּאַהַעַלְתַּעַנְישָׁ נִיט וַיַּוְיַּט פֿון אַיְיךְ.
גַּעַהַעַרְתָּ אַיְיךְ פֿרַיְעָרָן רַעַדְן בֵּין אַיְיךְ גַּעַקְוּמָעָן צַו אַיְיךְ צַוְּגָאַסְטָט. — אַין
דַּעַר פֿרַעַמְדַּעַר מִיט דַּעַם עַנְטְּפָעָה צַוְּגָאַקְוּמָעָן.

טַאַלִּי אַון טַאַבִּי האַבָּן זַיְךְ אַוְיפֿגַּעַם אַון בָּאָם שִׁין פֿון לִיכְטָט
בָּאַטְרָאַכָּט זַיְעָר גַּאַסְטָט. עַר אַין גַּעַוְועָן דַּי אַון הוֹיךְ. זַיְנָע לְאַנְגָּע
פֿאַרְכְּלַאַטְיַקְטָעָן גַּעַגְלָאַל אַוְיַף דַּי פֿינְגְּעָרָן פֿון דַּי הַעַגְטָט זַעַגְעָן גַּעַוְועָן אַוְיַסְגַּרְוּפָן.
גַּעַבְוִוָּן וַיַּהַעֲמֹד אַז רַוְּיַבְפִּוְוִילְגָּל. זַיְן פְּנִים אַין גַּעַוְועָן פֿאַרְשְׁמִירָת אַון
פֿאַרְוּאַקְסָן מִיט אַ טַּוְנְקַעַלְעַד בָּאֶרְדָּפָן עַטְלַעַכְעָ טַעַג. זַיְנָע הַאָרָפָן
קָאָפְטָזָן גַּעַוְועָן צַעַשְׁוִיבָעָרטָט. אַון זַיְנָע אַפְּגַּעַם אַגְּעָנָע מַאְטְרָאַזְוָן.

קליפורנער — שטארק צעריסן. זיין אויסזען האט טאכין דערמאנט אין א פיראט פון א מעשה, וואס טאלוי האט איר אמאל דערציזלט. נאך דאס פארביבע טיכל אויפן קאפ האט אים געפעלט. טאלוי האט באס ערשותן קוק אויפ דעם פארשווין באולד דערקענט, אז ער איז אן אלטער דערפארענער שיפחאגן.

— בלוי צוויי זענט איר דא? — האט דער גאסט געפרענט און גענומען באטראכטן זיער באלאכטישקייט.

— בלוי איך און מײַן אינגעערעד ברודער, — האט טאלוי גענטפערט.

— ניט זויט פון די קוילן האבן נאך דרייו זיערעד געלגעדרס. איך האב זוי געכטן ביינאכט געפונגען. זענען מיר שוין זעקט. הערטט, אויפ דער אנדערער זוית וואנט, רעכטס פון דאנגען, איז סאמע נאץ פון שיפ, האב איך אנטדערקט א קאמער מיט א גראום קילעכיק פענץ-טער, זועלן מיר זיך דארטן צנויפקומווען יעדע נאכט. ביינאכט וווען די הערשאפטן פון די אויבערשטעה דעכו שלאפֿן איזן, שרויפ איך אראוים די איזווערנע דעך פון פענצטער און קוק אראוים אויפן ים. איך גיイ איצט אהין. קומט אויך.

— ניט היינט, איך בין שלעפעריך און דער קאפ טוט מיר זויאַי.

— האט טאכני פארכאפט דעם ענטפער.

— דיין ערשטעה רייזע?

— ניין, די צוויותע.

דער גאסט האט זיך צונגוזעט אויפן קאסטען און א שוויגנדיקער מיט שפיזענע אויגן בעקוקט אויפ טאלין און טאכין. דערויל זענען אנגעקומווען נאך געסט. דאסמאל זענען עס געוווען צוויי שטשורען. זוי האבן נאך דערזען דאס ליכט האבן זוי זיך באולד אויסגעדרהייט און צוריינגעלאפֿן מיט דעמוולביבין וועג, וואס זוי זענען געקומווען. דער פרעמדער האט איזן דער רגע פליינק א לאז געטן זיין שארכּ מעסער נאך זוי און איינעם איבערגעהאקט אויפ צוויי העלפֿטן. טאכני האט איזוועקגעבויגן דעם קאפ איז זוית וווען זי האט דערהערט דעם לעצטן

קוויטש פון דעם באשעפניש. דער פארשווין האט אויפגעהויבן דאס מעסעה, עם אפגעווישט פון בלוט און אין א פרילעבן געטימ גענומען דערציילן מיט אלע איינצלהיטן, וויאזוי אויף זייןער א ריזוע פון ניו-זעלאנד קיין אוייסטראליע, מיט דער שיף "מאנווויי", זעגנון שטשר דעם באפאלן א קראנקן שייפהו און אים אויפגעגעסן לעבעדי קערהייט. — שווייג! שווייג! איך קען נית צהערן, — האט טאכט מיט פארקלעטער ציין אין זיך שטום געברומט. זי האט שווין אבער סייווי נית געהרט אים פארענדיקן די שודעלעלעכע געשיכטער. א שווארכץ רוניט רעד האט מיט שטארקער שנעלקייט זיך א דריי געטן פאר אירע אוניגן, איר קאפ איז איר שועערער געוואָר און פאוואָליע זיך אראפנעלאָוט אויפֿן געלענער. דערנֶאָך האט זיך איר אויסגעזיזן, איז זי פאָלט אָראָפּ ערנֶיָּץ איז אָפִינְצַּטְּרָעָר טִיפְּעָנִישׁ. דער פרעמדער האט אבער וויאטער דערציילט זיון מעשה, און טאָלי איז געווען און אים אויסגעהערט.

— מאָרגן וויל איך ווידער קומען, — האט טאכט געהרט די וווערטער וווען זי איז צו זיך געקומען. וווען זי האט ווידער געעפנט די אוניגן האט זי געווען זוי דער גאטסט זויערער האט אויסגעלאָשן דאס ליכט און פארשווואָנדן איז דער פינְצְטְּרָנִישׁ.

דער פארשווין איז אָזּוּק און טאָלי האט זיך אויסגעזיזן אויף זיון געלענער. דער גאטסט איז אים גאנטייט ליב געווען און ער איז געווען ציפרידן, וואמ ער האט אים אָרוֹסְגַּעֲפַטְּרָט. זוער וויסט זוי לאָנג דער מענטש לעבט זיון איז די קע-לערן פון די שיפּן, — האט טאָלי געפּרוֹאָוט פָּאָרְצִיּוֹן אַ שְׁמוּעָם. טאכט האט ניט געענטפּערט. זי איז געלען אויַּפְּן רוקן מיט אָפְּעָנָע אוניגן אַיבְּעָרְגְּעָנָסְעָנָע מיט טרעָר, און אָפְּלִי ניט דערציילט טאָלִין, וואמ זי האט נאָר וואמ אַיבְּעָרְגְּעָלְעָכְט.

— איז קאָרְל קומט ניט. מסתמ האט ער דערשמעקט פרעמדע אָרוּם אַנדּוּ. דו שלאָפסּט טאכט?

— ניין, איך שלאָפּ ניט.

— די בלינְדָע פָּאָסְאָזְרָן הַיְּבָן זיך ערשות אַיצְט אַזְרִיסְצּוּ

ט א ל ו א ז א ב י

רידן פון זויינער לעכער. אבער ניט אלע זענען איזוי ווי דער, האט
טאָלי איצט שוין מער צו זיך, ווי צו טאָבן גערעדט.
דעַרְנֶאָך זענען זוי בידע אַנְשֵׁלָאָפָּן גַּעֲוָאָרָן.

בָּאֵם אֲפַעַנְעָם פָּעַנְצְּטָעָר

— אויף די אויבערשטער דעKEN איז איצט א באָל און באָ אונדוֹז ווועט, איז קאמער מיטן קיילעכיקן פָעַנְצְּטָעָר. היינט זיין אַ פָעַסְטָמִיט פריש זויער קרויט. נאָר ווֹאָס גָּעֶבראָכָט פֿוֹן קִיךְ. נוֹ רִירֶת אַיִין, — אַיִן דָּעַר הַוִּיכָּעָר פָּאָרְשָׁוִין אַיִן דָּעַר פָּעַרְטָעָר נַאֲכָט גָּעָקְומָעָן روֹפָן טָאַלְיָן אַיִן טָאַבְּיָן.

עם אַיִן די צְוַיִּי שָׂוִין גָּעוּוֹן דָּעַרְעָסָן דָּס לִיגְן אַיִן זְוִיעָר ווַינְקָלֶן. האָבָן זְיִי אֲפִילּוֹ גָּאָרְנִיט אַיְבָּרְגָּעָרְעָדָט, נאָר זְיִיךְ אַיְפָגְּנָהָבוֹן אַיִן ווֹיָאַפְּיָאָר אַ בָּאָפְּעָל נַאֲכָגְּנָגָנָגָנָעָן דָּעַם פָּרְעָמָדָן.

אַיִן קאמער האָט דָּעַר גָּאָסְטָגְּעָבָר, אַיִן אַיְפָגְּנָלְיִגְּטָעָר, זְיִי באָ קעַנט מִיט נאָר פִּינְּפָּעָל בְּלִינְדָּעָ פָּאָסְאָזְוִירָן, ווֹאָס זְיִי האָבָן דָּאָרְטָן גַּעַטְרָאָפָּן. אלְעָה האָבָן זְיִיךְ אַיְסָגְּנָעָזָעָט אַוְיָופְּקָט דָּעַר עַדְאָרָום — אַ בָּרְעָנְעָנְדִּיק לִיכְטָמָ. צְוַעַרְשָׁטָה האָט מַעַן אַנְגָּעָקָט אַיִינָס סָאנְדָּעָרָעָ, זְיִיךְ אַיְסָגְּנָפְּרָעָגָט פֿוֹן ווֹאַנְגָּעָן אַיִן ווֹאוֹהָיָן, אַיִן דָּעַרְנָאָר האָט מַעַן זְיִיךְ גַּעַנוּמָעָן צֹו דָּעַם שְׁמַעְנְדִּיקָן פְּרִישָׁן קְרוּיט. מַעַן האָט אַוְיָיךְ גַּעַנְגָּסָן פֿוֹן אַנְדָּעָרָעָ מַאֲכָלִים אַיִן פָּאָרְטָרְנוֹקָעָן מִיטָּסָאנְדָּעָרָעָ, קָאָוּעָ. דָּעַר גָּאָסְטָגְּעָבָר האָט אַלְעָן פָּאָרוֹזָאָרגָּט. עַפְּעָס אַזְוִי פֿוֹן זְיִיךְ אַלְיִין אַיִן עַר אַיִן יַעֲנָדָר נַאֲכָט גָּעוֹזָאָרָן דָּעַר פִּירָעָר פֿוֹן אלְעָה. עַר אַיִן גָּעוּוֹעָן הַעֲכָר אַיִן עַלְתָּעָר פֿוֹן אלְלָעָמָן. ווֹעָן עַר האָט גַּעַרְעָדָט האָבָן אלְעָה גַּעַקְוָקָט אַוְיָיךְ זְיִוְן לְעַנְגָּלְעָד פְּנִים, ווֹאָס אַיִן גָּעוּוֹעָן אַיִינָס גַּעַפְּאָסָט אַיִן דָּעַר הַאָרְטָמָעָר בָּאָרְדָּ, ווֹי אַיִן אַ בָּרְמָלָ, אַיִן זְיִיךְ גָּוֹט צְוַגְּנָהָעָרט ווֹאָס עַר האָט צֹו זָאנְגָּן. אַיִן זְיִינָעָ רִיד אַיִן גָּעוּוֹעָן דָּעַר טָאָן פֿוֹן זְיכָרְקִוִּיט, אַז אַזְוִי אַיִן עַס אַיִן נִיט אַנְדָּעָרָשָׁ. עַר האָט גַּעַ- ווֹאָסָט ווֹאָס עַס טָוֹט זְיִיךְ אַוְיָיךְ די אוּבָּרְשָׁטָעָ דָּעַKEN אַיִן גַּעַקְעָנָט אלְעָה ווַיְנְקָעָלָעָד פֿוֹן דָּעַר שִׁיפָּ. עַר האָט גַּעַרְעָדָט דִּיְתָשָׁ, פָּאָרְטָמָגְּנָזִישָׁ, רְוּסִישָׁ, עַנְגָּלִישָׁ אַיִן אַוְיָיךְ אַבְּיִסְלָ אַיְדִּישָׁ אַיִן דָּעַרְצִיְּלָט פֿוֹן רִיאְזָעָס אַיִן אלְעָה ווּוְעַלְמָ-טִיְּלָן, אַכְּבָּר ווּוְעַן זְיִיךְ אַלְיִין האָט עַר גָּאָרְנִיט דָּרָ-

צילט, אפלו פון ווינגן ער קומט און וויאזוי ער הייסט האט ער ניט געוואולט זאגן. — איך בין דער ערשותער "סטאואוועי" וואם איז געפארן מיט קאלאםבעסן אויפֿ דער שיף סאנטה מאראט — האט ער געשפאלט.

אין שפטעעה נאכט, וווען אלע אויפֿ די אויבערשטער דע肯 זענען שווין געללאפּן האט דער פירער, מיט טאלים היילַף, שטיל און פאר-זיכטיק, אפגעשרויפּט די אייעזרגע דעם פון דעם קיילעכין פונגצטער. טאָלי האט צוערטש דורך דער פארמאכטער שביב ארויסגעקומט צי דער ים איז דראיך, צי דער הימל איז ניט פארוואָאלקנט און דערנָאָך איזיך די שביב אפגעשרויפּט.

עם האט א וויע געטן מיט טיבְּלוּיר פרישער לופט. דאס אפגען פונגצטער, ווי א פולע לבנה אויפֿ א שווארץ הימל, האט אלע מען צו זיך געציגן. די שיף איז שווין געווונַן די פערטן נאכט אויפּן וויסער, אבער חווין דעם עלטסטן, וואם האט אלעמען געבראָכט איז דער קאמער אריין, האבן די שיפּהאָזון אייצט צום ערשותן מאל דערזען דעם ים. מען האט באָלד איסגעזוכט א לאָנגּ ברעט און עס אוווק-געליגט אויפֿ א פועל און אויפֿ א הוק, וואם האט ארויסגעשטוקט פון א וואנט. אלע אכט פארשווין האבן זיך איסגעזוכט אויפֿ דעם ברעט און פארשטומטער, מיט טונקעלע מיטשעריעזע פֿנִימּוּעַ אַרוֹיסְּזֶנְּקָה געקוּקָט צו דעם צוֹנוֹיְגָעָנָסָעָנָס בְּלֵויְ פָּוּן יִם אָזְן הִימָּלָה. טאָבי איז געזען לעבן טאלין. זי האט געהאלטן איר קאָפּ פָּאָרוֹאָרְפּן אויפֿ צוֹרִיךְ אָזְן אַיְנְגָעָהָאָלְטָן דעם אַטְעָם. פָּוּן ערגיין זוֹוִית האט אַלְכְּטָן פֿשְׁׂיףּ צוֹגְעָוָאָוָנָקָעָן. טאָבן שווין פָּאָרְכָּאָפּּטָן זיך אַיְצָט אַיְסְגָּוּזְוּזָן, אָזְ דִּי ווַילְדָע אַלְכְּטָן יִסְגָּעָטָעָרָה האָבָן זוי שווין פָּאָרְפְּלִיאִיךְ. נָאָר אַיְזָן לִיכְטִיךְ פֿינְטָעָלָעָ רָאָנְגָלָט זיך נָאָךְ, אַיְדָעָרָעָם ווּעָרָט אַיְזָךְ דֻּרְתְּרוֹנָקָעָן. דער עלטסטער האט דער ערשותער אַיבְּעָרְגָּעָרִיסְּן די שטומקייט אָזְן שטילעדהייט זיך צוֹינָגָעָן: —

"וּוְאַסְ-זְשַׁעַ רֹופְטָ מִיךְ אֵין דָעַר ווּיְתְקִיְתָ?"

"וּוְאַסְ-זְשַׁע טְרִיבְתָּ מִיךְ אוֹיפֿ די יְמִים?"

גאָכוּן געוֹזאג האָט באַ יעדן איינעם זיך געעפֶנט אַ קווֹאָל פָּוּן
רייד. אַיִינצְיֻקְוַיְוַן האָבָן אלְעַ, אֵין טְרוּיעָרְיקָעָר שְׂטְּלִיקְיִיט. זיך אַרְאָפֶ-
גַּרְעָדֶט פָּוּן האָרְצָן אָנוֹ דְּרָצְיִילְט וּוּנְגַּן זְיוּעָר הַיִּמְלָאָן לְעַבָּן. אֵין
אַלְעָמָעָם רִיד אַיְוַן גַּעֲוָעַן דַּעַר הַיּוּסְרָאָבָן אַגְּנָעָר זיך אַרְוִיסְצְּרוּיְמָן פָּוּן
דַּעַם פִּינְצְּטוּרָן וּוְאַנְדְּרָלְעָבָן אָנוֹ אַוְיפְּסְנִי זיך וּוּאוֹ אַיִינְזְּאַרְצְּלָעָן.

אוֹיךְ טָלָי אַיְוַן גַּעֲוָאָרָן שְׁטָאָרָק רַעֲדָוּדוּיק. עַר האָט דְּרָצְיִילְט
וּוּנְגַּן דַּעַר מְלָחָמָה אֵין טָלָי, וּוּ אַזְוִי עַר אַיְוַן דַּעַמְּאָלָט גַּעֲבְּלִיבָן אָנוֹ
אַחֲיהִים — אָנוֹ וּוּ אַזְוִי עַר אַיְוַן דַּעַרְנָאָךְ אַזְוּעָק אֵין דַּעַר וּוּלְטָטָרְיִין.
אַכְּבָר דָּאָם אַיְוַן מִיּוֹן לְעַצְטָעָר וּוּנְדָעָר, — האָט עַר פָּאַרְקוּוּעַטְשָׁטָט אַ
הַאָּרְטָן פּוּיסְט. — אַיְךְ וּוּלְטָזְיךְ וּוּדְעָר אַנְכָּאָפָּן אָנוֹ לְעַבָּן. אַיְךְ וּוּלְטָ
מְעָרָנִים אַרְמוֹזְגָּלְעָן וּוּ אַיִּמְלָאָעָר דַּגְּאָעָן פָּוּן דִּי שִׁיפָּן, וּוּ אַשְׁתְּוֹרָה,
וּזְאָם האָט מְוֹרָא פָּאָר לִיכְטָמָ. — צְוַלְעָצָט אַיְוַן עַר פְּלוֹצְלִינְגָן אַרְוִים מִיטָּן
סּוֹהָ. — אָנוֹ טָאָבִי אַיְוַן נִימָט מִיּוֹן בְּרוּדָעָר.

— נִאָר דִּיּוֹן מִיּוֹדָל. — האָט דַּעַר עַלְטָסְטָעָר פָּאָר אַיְם פָּאַרְעָן-
דִּיקְטָמָ אָנוֹ זיך צְעַלְאָכָטָמָ. — אַיְךְ האָבָן גַּעֲוָאָסְטָמָ נִאָר אַיִּדְעָר אַיְךְ האָבָן
אַיְךְ גַּעֲוָעָן. אַיְךְ האָבָן אַיְךְ גַּעֲהָרָט רַעַן.

אַלְעַ וּנְגַּעַן שְׁטָאָרָק אַיְבָּרָאָשָׁט גַּעֲוָאָרָן פָּוּן דַּעַר נִוְיָעָם. אַלְעַ
וּוּ אַיִּנְעָרָה האָבָן אַיְצָט אַוְסְגָּעָדְרוּיְתָזְיךְ זְיוּעָר סְלִוּעָטָן-קָעָפָן צֹוּטָבָן-
אָנוֹ גַּעַלְאָצָט אַוְיָף אַיְךְ אֵין דַּעַר פִּינְצְּטוּרָר. דַּעַר סָוד אַיְוַן נִאָר אַרְוּיָּם-
גַּעֲוָגָט גַּעֲוָאָרָן פָּוּן טָלָסִים אָנוֹ פָּוּן דַּעַם עַלְטָסְטָנָס לִיְּפָן אָנוֹ טָאָבִי
אַיְוַן בָּאָלָה, וּוּ דַוְּדָךְ אַגְּשָׁוּפְ-שְׁפָרוֹן. אַיְן אַיְךְ האָלָטָן זיך אָנוֹ אַיְוַן
אַיְרָגְּנָצְּעָר גַּאֲטָוָהָרָה, צְרוּיקָפָּאַרְוָאַנְדָּלָט גַּעֲוָאָרָן אַיְן אַגְּנָדָל. מִיטָּן
טָאָבִים פָּאַרְעָנְדָעָרָוָג גַּעַנְגָּעָן אַיְיךְ דִּי בְּלִינְדָעָ פָּאַסְאָזְרִין וּוּ אַיְבָּעָר-
גַּעַבְּיָטָן גַּעֲוָאָרָן. זְיוּי האָבָן מִיטָּן לִבְשָׁאָפָט גַּעַהָיִת דַּעַם גַּעַדְאָנָק, אַיְוַן
צְוַיְשָׁן זְיוּי גַּעַפְּינָט זיך אַגְּנָדָל אָנוֹ גַּעֲוָאָוִינָן יְעַדְעָם וּוּאָרְטָא אַיִּדְעָר
זְיוּי האָבָן עַמְּ אַרְוִיסְגָּעָרָדָט. קְוִים האָט וּוּרָאָר אַיְן רַעַן זיך
פָּאַרְגָּעָסָן, האָט מַעַן אִים בָּאָלָד דַּעַרְמָאָנָט. — חַעַי דָּה, הַיְתָה דִּיּוֹן צְוָנָגָן,
הַאָסָט הַפְּנִים פָּאַרְגָּעָסָן וּוּרָאָר עַמְּ אַיְוַן דָּאַ צְוַיְשָׁן אַוְנָדָג.

א מענטש און א לאנד

זיבן פון די שיפחאון האבן אין יונגער נאכט וועגן זיך א סך אויסדערצ'ילט און געווואָן שטראָק פֿאַרברידערט. גַּאר אַינְגֶּער, דער עלטסטער, אויז געלביבּן ווי פֿאַרשלאָסן.

צוווי פון דער חברה זענען געוווען יונגען דיטשן. אַינְגֶּער אויז געפֿאָרָן דעם וויטן וועג בּלוֹז צוּ בּאוֹוִיּוֹן העלדיישקייט פֿאָר זיין מײַידל, וואמַס האָט אַים ניט לֵיב. ער ווועט אַראָפְּנִין אַין ניוּ יָאָרָק, אַיְינָה אַגְּנָדָלָעָן פֿאָר אַיר אַ מְתֻחָנה אַון אַפְּשָׁר נַאֲךְ מִיט דָּעָרָעָלְבָּעָר שִׁיפּ צוּ אַיר צְרוּיקְפֿאָרָן. דער צוֹוִיטָעָר האָט גַּעַטְרוּמַט וועגן דָּאָלָרָם, דָּאָלָרָם, וואמַס מעַן קָעָן זוי אַיְסְבִּיכְּטָן אַין הַגְּדָעָטָעָר טַוְיזָנְטָעָר בּילָאנָעָן פֿאָפְּירַ-מַאָרָק.

איין פֿאָסְפּוֹזִישָׂר אויז געוווען פון פּוֹילָן. זיין גאנְצָע פֿאָמְלִיעָ אַין מלְחָמָה-צִיּוֹת דער האָרְגָּנָעָט געווואָרָן פון אַ גְּרָאָנָט. וואמַס האָט גַּעַר פֿלָאָצָט באָ זוי אַין הוֹיףּ. שׂוֹין דָּאָם צוֹוִיטָעָר מַאֲלָ פֿרְוָאוּוּט ער אַיְצָט זיין גְּלִיק. דָּאָם עַרְשָׁעָט מַאֲלָ האָט ער זיך באַהָאָלָטָן אַונְטָעָר אַ דָּעַטְוֹנְגָּס-שִׁיפָּל. ער האָט גַּעַהָאָט פּוֹלָעָעָט קַעַשְׁעָנוּס בּוֹרוּיט. אַ פֿלָאָשׁ ווֹאָטָמָעָר. אַון זַעַקְמָן טָעָג אַון זַעַקְמָן זַעַכְמָן זַיְדָנִיט אַרוּסְגָּנְעָרִיט פון זיין באַהָעַלְתָּעַנִּישׁ. עַרְשָׁט אַוִּיפָּן זַיְבָּעָטָן טָאגּ, ווען מעַן האָט גַּעַנְוּמָעָן אַיְבָּעָרְפָּאָרְבָּן אַלְעָ שַׁיְפָלָעָר האָט מעַן אַים גַּעַפְּוָנוּן אַון אַים צְרוּיקְּ גַּעַשְׁיָקָט. ער האָט גַּעַרְעָדָט האַלְכְּ-פּוֹלִישָׂ אַון האַלְכְּ-דִּיּוֹתָש אַון זַיְדָנִיט גַּעַהָאָלָטָן אַין אַין באַרְיָמָעָן, אַו זַיְן מַאֲמָעָם בְּרוֹדָעָר צוּ וועמָעָן ער פֿאָרָט, האָט אַ פֿאָרָט מִיט פֿינְקְ-הַגְּדָעָט שַׁוּאָרְצָעָז חַוִּירִים.

חוֹזֵן טָאָלִין אַון טָאָכִין אויז צוֹוִישָׂן זַיְדָנִיט גַּעַוְועָן נַאֲךְ אַ אַיְדִּישָׂעָר פֿאָסְפּוֹזִישָׂר. דָּאָם אויז גַּעַוְועָן אַן אַיְסְגָּעָמָעָגָרְטָעָר אַינְגֶּלֶט פון אַ יָּאָר זַיְבָּעָן. ער האָט גַּעַרְעָדָט אַיְדִּישָׂ אַון דִּיּוֹתָש אַון זַיְן קוֹל אַון זַיְנָעָ רִידָּ

זענען געוען ווי פון אן אלטן, וואס האט שוין א סך איבערגעעלעבטן.
 זיין טاطן און זיין ערטען ברודער האט מען פאר זיין עיגן
 דערהאָרגעט אין א פאגראם. אין זיין אוקראיניש-הוסישער חיים. צי
 זיין מאמע און זיין שוערטער זענען בעליך לעבען ווייסט ער ניט. עס
 אין דעםאלט געוזאָרין א שטארק געלזיף פון שטעהל. האט ער זיין
 אין טומל און און געדערונג פֿאָרלוּרֿין און זיין קיינטאל ניט געפונען.
 ער איז דעםאלט נאָך אָפְּלִוְּ קִיְּוֹן צַעֲן יַאֲרְ נִיט אַלְטְּ גַעֲוָעָן. אַ בָּאָרְ
 וויסער, אַן אַיְגְּנָגְּעָוִיְקְּלָטְּעָר אַין שְׁמַאֲטָעָם. האט ער עטלאָכָע יַאֲרְ זֶיךְ
 אַרְוּמְגְּנְגְּשָׁלְעָפְּט אַיבָּעָר דֵּי רֹסְּשָׁע וּוּבָּעָן אַון דָּרְגָּנָּאָר אַזְוּקְּ קִיְּוֹן פּוּלְּן
 זוכְּן זַיְנָעָן אַ מָוָעָם. וּוּנְעָן ער אַיְוָעָן אַנְגְּעָקוּמוּן אַין דָעַם שְׁטָעָטָל,
 וְאַוְזַיְנָעָן מָוָעָם. גַעֲלָדָעָר אַיְוָעָן זַיְנָעָן גַעֲטָרָפְּן
 בערגלעך לִים. פְּאָרוּזָקְּסָעָן מִיט וּוּלְּדָ-גְּרָאָז. אַ בִּיתְּ עֻולְּם מִיט
 אַ סָּךְ מִצְבָּות. אַבָּעָר נִיט קִיְּוֹן מַעֲנְטָשָׁן. האט ער זֶיךְ וּוּידָעָר גַעֲלָזָות
 אַוְזַיְנָעָן וּוּזַיְנָעָן אַיְוָעָן אַנְגְּגָשְׁלָאָגָן אַיְוָעָן פְּרָאָנְקָרִיךְ אַיְוָעָן עַנְגָּלָאָנד.
 פְּאָרְיָאָרְן האט ער אַיְוָעָן עַנְגָּלָאָנד זֶיךְ אַרְוּפְּגָעָנוּנְבָּעָט אַוְזַיְנָעָן אַםְעָרִיךְ
 קָאנְעָר שִׁיפְּ אַיְוָעָן זֶיךְ גַעֲלָזָות קִיְּוֹן אַמְעָרִיקָע זַיְנָעָן זַיְנָעָן טָאָטָן בָּרוּדָר.
 אַבָּעָר אַוְיָפְּן דָּרִיטָן טָאגְּ פּוּנְּ זַיְנָעָן דִּיְוָעָן אַיְוָעָר פְּאָרְקָרָאָן צַוְּיוּשָׁן
 הַיְּסָעָר רָעָוָן אַיְוָעָן דָּרָטָן זֶיךְ שִׁיר נִיט אַפְּגָעָרָאָטָן לְעַבְּדִיקָרְהָיִיט.
 ער האט גַעֲנוּמוּן שְׁרִיְעָן מִיט באַנוּמָעָן קָולָות אַיְוָעָן שִׁיפְּלָיָיט זַעֲנָעָן
 אַיְם גַעֲקוּמוּן צַוְּהָלָפְּ. זַיְהָבָן אַיְם קוּים אַרְוּיְגָעָשְׁלָעָפְּט פּוּנְּ צַוְּיוּשָׁן
 דֵי צַעְגָּלִיטָע אַיְזָוָן. אַיְם גַעֲנוּמוּן צַוְּהָלָפְּ דֵי אַוְיכָרְשָׁטָע דָעָקָן אַיְוָעָן גַעֲהָיִילָט
 זַיְנָעָן בָּרָאָנְד-זָוָוָנָן. אַיְן אַיְסְגָּהָיִילָטָן האט מעַן אַיְם דָעָנָאָךְ צַוְּרִיךְ
 גַעֲשִׁיקָט קִיְּוֹן עַנְגָּלָאָנד. דֵי שִׁיפְּ האט אַיְם אַבָּעָר בָּאָלְדְּ גַעֲמוּזָות
 צַוְּרִיךְפִּירְן, וּוּיְלְ עַנְגָּלָאָנד האט אַיְם נִיט גַעֲוָאָלָט הָאָבָן בָּאָזְיךְ.

קיְיָן סָאוּוּיְעָטָן-לָאָנָה. — זַיְנָעָן אַמְאָלִיקָע הַיְּם — האט מעַן אַיְם
 נִיט גַעֲקָעָנָט שִׁיקָן, וּוּיְלְ דֵי אַמְעָרִיךְ אַנְדָעָר זַעֲנָעָן וּוּיְ בָּרוּגָן גַעֲוָעָן מִיט
 יַעֲנָעָם לָאָנָה. אַיְן קִיְּוֹן אַנְדָעָר לָאָנָה האט מעַן אַיְם נִיט אַרְיִינְגָּעָלָזָט.
 האט מעַן אַיְם אַ נִּאמְעָן גַעֲגָבָן “דָעַר מַעֲנְטָשָׁן אַן אַ לָאָנָה” אַיְן אַיְם
 אַרְוּמְגְּנְגְּשָׁלְעָפְּרָט אַוְזַיְנָעָן דָעַר שִׁיפְּ פּוּנְּ אַיְוָעָן בָּרָעָגְּ צָוָם אַנְדָעָר. עַמְּ האט
 אַיְם אַבָּעָר דָעַרְעָטָן דָאָם אַרְוּמְפָאָרָן אַן אַ צִיל אַיְוָעָן ער האט זֶיךְ אַלְיָוָן.

אייז א מיטן נאכט, אראפנונגבאפט אויפע ענגליישער ערעד. פון דארטן אייז ער אוווק קיין דויטשלאנד און איצט אייז ער ווינדר אויפען וועג צו דעם לאנד, וואו ער וויל געפיגען זיין פטער.

איינער פון די אקט שיפחאון אייז געווען אַיְזֶנְגֶּרֶר שלאסער פון זיין. זיין האפנונג אייז ניט געווען בלויו אַרְיִינְצָקוּמוּן אַן לאנד אַריין. ער האט גערעדט וועגן ליכט און פריהייט פאר אלעמען און וועגן אַנייעַר צײַט, ווען עס וועלן ניט זיין קיין היימלאוז און קיין פאַרוֹאָגְלַטָּע.

— באפט איך אלע דער טיוויל. — האט דער עלטסטער נאך אלעמענים רoid אַרְיִינְגֶּשְׁאָפָּן אַנְקָעְנְדִּיקָּן שפיי דורך פענטער, — קיינער פון איך פאָרט ניט מײַן זועה. איך מיר שיפחאון. אַן אַמְתָּחָעָר שיפחאון צײַט ניט צו קיין גאלדענע ברעגן, ער געפיגט ניט קיין רו אַין קיין שומ לאנד, וויל ער אויז אַיְבִּיקָּעָר וואָגָאָבוֹן פון די יָמִים.

פלוצלינג האט דאס אַידִישָׁע אַינְגָּל, דער מענטש אַן אַלאנד, זיך אַראָפְּנָעָוָאָרְפָּן פונם ברעט אַן זיך עטלאָכָע מָאֵל אַיבָּעָרָגָוְלִיעָט. ער האט זיך גענומען וואָרְפָּן אַין קְרָעָמָפָּן, געברומט אַן געכָּאָרָטְשָׁעָט ווֹי אַ ניט דערקוּילעטער. אלע זענען שטאָרָק צעטומְלָט גְּעוֹאוֹרָן. טאָבי אַין גְּעוֹאוֹרָן אוַיסְטוּר זיך פון שְׂרָעָק.

— עס אַין גָּאָרְנִיט. ער האט די פֿאָלִיקָּעָ. ער ווועט באָלְד צו זיך קְיֻמָּעָן. — האט טָאֵלִי אלעמען בְּטָרְאוֹאִיקָּט.

דער עלטסטער אַן טָאֵלִי האָבָּן אויפָּע גִּיךְ פֿאָרְשְׁרוּפָּט דאס פענטער, דורך וועלכָּן עס האט שוין אַנְגָּהָוִוִּין אַרְיִינְקָוּקָן בלוייער פֿאָרְטָאָג אַן צוֹגְעַשְׁרוּפָּט די אַיְזָוָרְנָעָ דָּקָק. דערנָאָך זענען זיך בִּידָע געקְומָעָן צו הַילָּפָּט דעם עפְּלָעָטְפּֿיקָּעָר. דאס מָאָגָּרָעָ אַינְגָּל האט מיט ווילְדָעָר גְּבוֹרָה זיך גְּעוֹוֹאָרְפָּן מִיט דעם קָאָפָּ צָוָם דִּיל אַן גְּעַבְּרִילָט זיך אַ חִיָּה. דער עלטסטער אַן טָאֵלִי האָבָּן, נאָך אַלאָנָן גְּעַרְאָנָן, אַים קְוִים אַרְיִינְגָּנוּמָעָן אַין זְוִיְּרָעָ העֲנָט אַריין. זיך האָבָּן בִּידָע אַראָפְּנָעָוָאָרְפָּן די רִימָעָן פָּוָן זְוִיְּרָעָ הוֹיוֹן אַן. מִיט זיך אַיְנְגָּעָרְעָמָד פְּעוּוּט דעם אַינְגָּלָה העֲנָט אַן פִּים. דערנָאָך האָבָּן זיך אַים צוֹגְעַבְּוָונָן

א מענטש אן לאנד

זו א חוק, איזו, זו ער זאל זיך ניט קענען ווארפֿן. אלע האבן זיך
אויסגעועצט איזום דעם קראנקן און גיעווארט בייז ער אויז געבענדע-
ערהייט אינגעשלאָפֿן. דערנֶאָרֶךְ האָט דער עלטסטער איז אַוועקנֶע-
טראָגָן אויף זיין געלענֶער און אלע זיגען זיך צענאנֶען.

א שטודען אויפּן ים

וואָמיַו האָבָן אלֶעָ שִׁפְחָהָזָן זַיְךְ פָּאָרְרוֹקָט אַיְן דֵּי ווַינְקָעַלְעַד אַיבָּרְצָוְשָׁלָאָפְּן דָּעַם פִּינְצָטָעָרָן טָאגּ. וְעוֹן טָאָלִי אַוְן טָאָכִי זְעַנְעַן צְוִירִקְגָּעְקָוְמָעָן צַו זַיְיעָרָע גַּלְעָנְגָּרָם האָבָן זַיְךְ דָּאָרְטָן גַּעֲטָרָאָפְּן פְּרִישָׁ עַסְנוֹאָרגָן אַוְן קָאָלְטָעָ קָאָוָעָ. וּוְיָוָתָ אָוִים, אָוְן קָאָרְלָ אַיְזָ בָּאָ זַיְגָּוָעָן אַיְזָ יְעַנְעַר נָאָכְטָן.

עַס אַיְזָ זַיְ אַיצְטָ גָּוָטָ גְּעוּוֹן צַו זַיְוָן אַלְיָוָן זַיְעַד "הַיּוֹם". זַיְיָ האָבָן זַיְךְ גַּעַזְגָּטָנָט גַּוְטָעָ אַוְן לִיכְעָ רִידָּ אַוְן אַיבָּרְגָּעָרְעָדָט וְעוֹנָן זַיְיעָרָבָּאָגָּעָנָיָשָׁ מִיטָּמָט דֵּי בְּלִינְדָּעָ פָּאָסָאָזָרָוָן. טָאָכִי אַיְזָ נִיטָּגָּוָעָן צְיָפְרִידָן, וּוְאָסָטָ אלֶעָ וּוְיָוָסָן זַיְיעָרָ סָודָ. זַיְהַאָטָ זַיְךְ אַבָּעָרָ דָּעְרְפִּילָט וּוּיָ אַבָּאָפְרִיאִיטָעָ פָּוָן קִיְּטוֹן.

— וּוְעָרָ אַיְזָ עָרָ פָּאָרְטָ דָּעָרָ הַוִּיכָּעָרָ, דָּעָרָ עַלְטָסְטָעָרָ? — האָטָ זַיְ גַּעַפְרָעָגָט טָאָלִין. אַיְן אַוְרָהָרָן האָטָ גַּעַצְיָטָעָרָט עַפְעָם אַמְּרוֹאָ פָּאָרָ דָּעָם מַעַנְטָשָׁן, וּוְאָסָטָ האָטָ אַוְיָנָגָעָן אַיְן אַיְרָעָ אַוְיָנָן וּוּיָ אַיְסָדוּבָּעָרָ.

— וּוְעָרָ וּוְיִסְטָ וּוְאָסָטָ עָרָ בָּאָהָאָלָטָ פָּוָן אַוְנָדוֹ? עָסָקָעָן זַיְוָן, אַיְזָ עָרָ אַיְזָ אַקְיָנִיגָּ, וּוְאָסָטָ האָטָ אַיְן דָּעָרָ וְעוֹלָטָ מַלְחָמָה פָּאָרְלוֹיְרָן זַיְוָן קְרוֹוִין אַוְן זַיְוָן לְאָנָה. עָסָקָעָן אַוְיָזָן זַיְוָן, אַיְזָ אַיְזָ אַזְטָאָלָפְּעָנָעָרָ פָּוָן אַפְּגָּצָטָעָר גַּעַפְעָנָקָעָנָיָשָׁ אַוְן פָּוָן קִיְּטוֹן.—הַאָטָ טָאָלִי אַיְרָעָ גַּעַעַטָּפָעָרָט. זַיְיָ זְעַנְעַן כְּמֻעָטָ דָּעָם גַּאֲגָנָצָן טָאגּ אַפְּגָּעָשָׁלָאָפְּן אַזְטָאָפְּיָקָט זְעַנְעַן זַיְיָ וּוְיִדְעָרָ אַזְוּעָקָ צַו דָּעָרָ קָאָמָעָרָ מְטוֹן פָּעָנָצָטָעָרָ. אַוְן וּוְיִדְעָרָ האָטָ דֵּי קִיְּלָעְכִּיקָּעָ עַפְעָנָנוֹגָגָ אַלְעָמָעָן גַּעַבְרָאָכָטָ דֵּי מִילְדָקִיְתָ פָּוָן דָּעָרָ נָאָכְטָן. בָּאָ דָעָם אַפְּגָּעָם פָּעָנָצָטָעָרָ זְעַנְעַן אלֶעָ זַיְיָ אַיְנָעָרָ, וּוּיָ דָוָרָקָ אַכְשָׁוָתָ, פָּאָרְוּאָנְדָלָטָ גַּעַוּוֹאָרָן אַיְן שְׁטִילָעָ קִנְדָּעָרָ, וּוְאָסָטָ עַפְעָם אַרְיִבְעָרָהָרָ האָטָ פָּאָרְפִּירָט אַיְן פִּינְצָטָעָרָן וּוְאָלָדָ. יְהָדָן אַיְנָעָמָסָ קָוָלָהָרָ האָטָ אַפְּגָּעָלָגָגָעָן טְרוּוּיְרָיקָ אַזְטָאָרְחָלְוָמָטָן.

דעָר מענטש אַן אַלאָנָה, אַן אַפְגַעַשׂ וּאַכְטָעָר פֿוֹן גַעֲכְטִיקָן אַנְפָאַל.
הָאָט מֵיטַה אָרֶץ אָנוּ מֵיטַה אַזְיסְטָה קָול אַיְסְגַעַנוֹנָגָעָן אַ אַידִישׁ לֵידַ וּוּעָנָן
דעָר גַּרְוִיסָּדָר שִׁיפַּטְּיַתְּאַנִּיק, וּוּאָס אַיְזַּוְאַמְגַעַרְיכַּט פָּאַרְזָוָנָקָעָן גַּעַוָּאָרָן
אַיְזַּיְמַטְּ אַסְטַּקְּ אַסְטַּקְּ מַעֲנְטְּשָׁן.

דעָר וּוּינְגָרֶר שְׁלָאַסְטָר הָאָט דֻּעְרְצִילְטַה אַ מעָשָׁה וּוּעָנָן אַ וּוּאַנְדָּעָר-
אַיְנְדוֹל, וּזְאוֹ אַלְעָ. מַעֲנְטְּשָׁן לְעָבָן גַּלְיְקָלְעָד אַן צְוָרְדִּין. וּוּאָס אַיאָר
שְׁפָרְיוֹטַה זִיךְרָעָר אַיְנְדוֹל אָוִים אָנוּ וּוּעָרְטָר גַּרְעָסְטָר אָוּן גַּרְעָסְטָר.

דעָר עַלְטַסְטָר הָאָט דֻּעְרְצִילְטַה וּוּעָנָן צְוָוִי מַיְדָלָעָךְ, בְּלִינְדָעָ
פָּאַסְטָוְשָׁרָן, וּיְאוּווִי זַיְהָאָבָן זִיךְרָעָר בְּאַקְעָנָט אַיְזַּקְּ טִיפְגָּנִישׁ פֿוֹן
אַ שִׁיפַּת, אַיבְּעָרְגָּעָטוֹעָנָע אַיְזַּנְגְּלִישׁ קְלִידָעָר. עַטְלָעָכָע טָעָג הָאָבָן
זַיְהָ זִיךְרָעָלָן אַיְנְאַיְינָעָם אָנוּ עַרְשָׁתְּ וּוּעָן אַיְינָעָהָט זִיךְרָעָלִיכְטָט
אַיְזַּיְמַטְּ אַנְדָּעָרְדָּעָר מִיְּנְעָנְדִּיק, אָזְ אַירְ פְּרִינְגְּטָאָזְ אַיְנְגָלְ, הָאָבָן זַיְהָ
זִיךְרָעָלִיכְטָט דָעַם גַּאנְצָן אַמְתָה.

טָאָבִי חָאָטַה וּיְאוּסְגַעַנוֹנָגָעָן אַ מעָשָׁה וּוּעָנָן אַ קָּאַפְּיִיטָן: — אַוְיָף
אַ שְׁטוּרְעַמְדִיקָן יִם הָאָבָן אַיְנְמָלְ בְּיוֹעָז וּוּינְטָן אַרְאַפְּגָנְעָרִיסָן דֵי
וּגְלָעָן פֿוֹן אַנְלָטָן קָאַפְּיִיטָנס שִׁיפַּת. הָאָט דֻּעְרְצִילְטַה קָאַפְּיִיטָן אַרְוִוִיסָטָן
גַעַוְונָגָעָן זַיְהָ לְעַצְתָּ לְיִדְּ צְוָוִי וּוּאַסְטָרָן אַן שְׂוִין גַעַוְונָגָרִיט אַונְטָטָרָן
צְוָגָיָן מֵיטַה זַיְהָ שִׁיפַּת. עַנְעָנוּ אַבְּעָרָגְעָן צְוָלְעָיָן גַּרְוִיסָעָז וּוּיְסָעָז
פִּיגְלָאָן אַיְסְגַעַשְׁפָרִיטָאָזְכָעָר זַיְהָ שִׁיפַּת גַּרְוִיסָעָז וּוּיְסָעָז פְּלִיגָלָאָז
גַּרְעָסְטָר וּיְזִינָעָ פְּרִיעָרְדִּיקָעָז וּגְלָעָלָעָן אַן גַּעַבְרָאַכְטָט דֵי שִׁיפַּת צְוָם בְּרָעָגָן.
טָאָלִי הָאָט גַעַהָאַלָטָן פְּאַרְמָאַכְטָט דֵי אַוְיָגָן, וּוּעָנָן טָאָבִי הָאָט דָאָט
דֻּעְרְצִילְטַה. עַר הָאָט זַיְהָ אַבְּעָרָגְעָן צְוָוָעָן אַיְזַּנְגָּדָן וּוּאַרְטָט אָנוּ אַיְזַּנְגָּדָן
קְלָאָנָג. עַר הָאָט גַעַוְונָגָעָן אַירְ שִׁיןְ פְּנִים זִיךְרָעָלִיכְלָן פֿוֹן דֻּעְרְפִּינְצָז
טָעָרְנִישָׁ אָנוּ פֿוֹן דֻּעְרְ אַמְגַעַוְאַשְׁנְקִימָטָאָז. אַיְזַּנְגָּדָן עַר הָאָט גַעַוְונָגָעָן אַירְעָאָז
לִיכְטִיקָעָ אַוְיָגָן, וּיְאוּווִי וּוּעָנָן וּוּאָס אַמְּאָל גַּרְעָסְטָר אָנוּ לְוּטְעָרָרָאָז.

שְׁפָעַט אַיְזַּנְגָּדָן דֻּעְרְגָּאַט אַיְזַּגְּוָעָר אַסְטַּקְּ אַשְׁטָאַרְקָעָר שְׁטוּרְעָם אַוְיָפָן
יִם. עַס הָאָט צְוָרְשָׁתָה גַּסְטָה גַּעַטְוָן אַרְעָגָן אַיְזַּנְגָּאַז הָאָבָן וּוּינְטָן
אַגְּנָעְטָרִיבָן גַּרְוִיסָעָז כּוֹאָלִיעָם. דֵי שִׁיפַּת הָאָט זִיךְרָעָלִיכְלָן גַּעַדְרָאַפְּעָט אַוְיָף דֵי
גַּרְוִיסָעָז וּוּאַסְטָרְבָּעָגָן אַיְזַּגְּבָּעָגָן אַיְזַּגְּבָּעָגָן אַיְזַּגְּבָּעָגָן אַלְעָזִיְתָן
נָאָר אַיבְּרָצְקָעָרָן זִיךְרָעָלִיכְלָן.

מען האט באצ'יטנס פארמאנט דאם פונצטער. פארשורייפט די אייזערנע דעך און אלע האבן זיך אויסגעציגן אויפֿן דל. די מלידע רואיקיות האט זיך פון אלעמען ניך אפֿגעטען פון דעם שטארקן שטורהם וואמ האט געהאלטן איז איזן ווארפן די שיף, זונגען עטליעכע פון די שיפחאוזן קראנק געווארן. עם האט טאבין און נאך עטליעכע בלנדע פאסאושירן אונגעהויבן שטארק גריםען איז בון. דאם גריי מעניש און דאם שאקלען זיך אהין און אהער האט בייז געמאכט די פאסאושירן. אייניקע האבן מיט פאַרקלעטער ציין גערומט צו זיך אליאן. אנדערע האבן געהאלטן איז דער שטייל, טאַבי זאל ניט חערן, און געשפיגן ווי מאַטראָזן.

— הער אוּפֶ שְׁפִיעָן.

— האלט ס'מויל.

— וואַלט דא אִיצְט טאַבי ניט געווען.

— וואַלט אַיך אַיך אלעמען שוין געוואָסֶט וואמ צו זאגן, — האבן זוי צערײַצְטָע זיך דורךגערעדט. — צום טיוויל, עפֿעס אַ פִּיעָר. האט זיך און מיה אונגעהצ'ונדן, — האט דער עלטסטער זיך אלעמאָל אַוְיגַעַהוּבוּן פון דעם דיל און גענגןען זיך אַנטְרִינְקָעַן. ער האט אויסגעטרוּנְקָעַן זוי אַבְיסָל ווֹאַסְעָה און זוי אַבְיסָל קָאוּעַ אַין דערנאָך ערשות גענומען שְׁרִיעָן, אַו ער ווּרט פַּאַרְבְּרָעֵנט פָּוּן דּוֹרְשָׁתָן. — אַין יונגעַר נאָכְט ווֹנְגַעַן אַנְגַּעַקְוּמוּן אַין קָאַמְעָר אַרְיוֹן נאָך עטליעכע שְׁוִיפְּבָרִידָעַר. דער שטורהם האט זוי אַיבָּרְגָּעַשְׁרָאָקָן אַוְן זוי אַרְוִיסָּי גַּעֲיָאָגָט פָּוּן זְיַוְּרָעַ לְעָכָר. צוּוִי וְאַקְשִׁישׁוּ ווֹנְגַעַן, שְׁוֹאַרְצָעַ זוי קוּימַעַנְקָעַרְעָרָם. ווֹנְגַעַן פָּוּן עַרְגְּנִיעַ לְעָבָן דִּיקְוִילָן אַוְן דְּעַרְצִילָטָן. אַו דער קָאַפְּיִיטָן האט אַרְוִיסְגַּעַנְבָּן אַ בְּאַפְּעָל צַוְּהָלָן גְּרִיאִיטָן קָלְיָינָעַ שְׁיְפָלָעַר. די נְיַיְעַ פַּאַרְשִׁוּנְגָּעַן האבן מיט זיך גַּעַבְרָאַכְּטָן צוּוִי פְּלַעַשְׂעַר בְּרַאֲנָפָן אַין אלע האבן באָן אַנְגַּעַצְוָנָהּ לִיכְט זיך אַוּוּקָן גַּעַעַצָּט מְרִינְקָעַן. — דער ברַאֲנָפָן האט אַין עטליעכע מִנְגּוֹת אלעמען פְּרִילְעַך גַּעַמְאָכְטָן זַיְהָאָבָן אלע זוי איינְגַעַר גַּעַהְוִיבָן די פְּלַאַשְׁ נאָך טאַבְן — פְּרָאַוִּיטָן!

טאַבי האַט אוֹיך עטְלָעֶכָּע לְעֵק גַעֲטָוֹן פָּוֹן דָעֵר פְּלָאַשׁ. זַי האַט
אנְגַעַזְשָׂמְרוּעַט אַירָע צַעְגָּלְאַנְצָטָע אַוְגָּן צַוְּתָאַלְיָן אָוּן אלְעַמְעַן גַּטְבָּרוֹז
דָעַרְיוֹשׁ גַעַנְטָפְּרָעָט. — פְּרָאַזְוִיט!

— פְּרָאַזְוִיט טָאַבִּי! פָוֹן זַוִּית דוּ בִּסְטַ צַוְּיִישָׁן אָונְדוֹזָה הַאַלְטָן זַיךְ
מִיר אַין אַיִן חַלְמָן וּוּסְמָעְטִיְדְלָעָה. — האַט דָעֵר עַלְטָסְטָעָר מִיטָּאַמָּל אַ
פָּאַרְעָנְדָעָט שִׁיכָּוּר קֹול אַוְסְגָּרְעוֹפָן. אַלְעַזְהָבָן גַּעַלְאַכְטָפָן
דָעֵר חַכְמָה.

— פְּרָאַזְוִיט טָאַבִּי! — האַט דָעֵר עַלְטָסְטָעָר מִיטָּאַמָּל אַ וּוּאָרָף
גַעַגְעָבָן זַי אַוְסְגָּלְיִידְקָטָע פְּלָאַשׁ מִיטָּאַזָּזָגָן גַּבְוָרָה. אַזְוֹן זַי אַיְזָן
צַעְפְּלוֹיְגָן גַעַוּוֹאָרָן אַוִיפָן פִּיצְלָעָה.

— אַיךְ הָאָבָן גַּאֲלָד אָוּן. פָּעָרְלָן בַּאֲגָרָאָבָן אַין דָעֵר עַרְדָּה. אַיךְ וּוּעָל
אַלְעַזְהָבָן אַוּוּקְגַעְבָּן. אַוִיכָּבָן זַיךְ וּוּעַסְטָ בַּלְיָבִּן דָא מִיטָּאַמָּל מִיר. — האַט
עַר וּוּ פָוֹן הַיְזָן גַעַרְעָדָט צַוְּתָאַבָּן אָוּן זַי אַרְיָס גַעֲטָוֹן צַוְּזָיךְ.

— זַי גַיְיָ בְּעַסְטָר שְׁלָאָפָן אָוּן הַעָר אַוִיפָן רַעַדָּן אַזְוּלְכָעָן גַּאֲרִישָׁ-
קִוְּוֹתָן. — אַיְזָן דָעֵר וּוּינְגָר שְׁלָאָסְטָר צַוְּזָיךְ אָוּן אַיְם אַוּוּקְגַעְשְׁלִידְעָרָט.

— זַוְאַזְוִיא מִין מַעַסְדָּר? וּוּעַט עַר שְׁוֹזָן בַּאֲלָד וּוּיסָן זַוְעָר אַיךְ
בֵּין אָוּן זַוְעָר עַס אַיזָּאָדָן דָעֵר עַלְטָעָרָה. — האַט דָעֵר עַלְטָסְטָעָר
גַעַפְּלָאַנְטָעָרָט מִיטָּאַזָּזָגָן דָעֵר צַוְּגָן אָוּן אַרְוּמָגְעֻזְכָּת זַיְזָן מַעַסְטָר. עַס אַיזָּן
אַבְּעָר צַוְּקָיָן גַעַשְׁלָעָג נִיטָגְעָקְמָעָן. וּוּילָדָעֵר עַלְטָסְטָעָר אַיזָּן גַעַוּוֹעָן
טוּוִיטָשְׁוִיכָר אָוּן אַיזָּן גַעַבְּלִיבָן לְיִגְּנָן אַוִיפָן דִיל וּוּי אַשְׁטִיקָן לִיְם.

בָּאַרְיוֹשְׁטָעָט פָוֹן טְרִינְקָעָן. זַעַנְעָן דְעַרְנָאָדָן נַאָר עַטְלָעָכָע וּוּי סְנָאָ-
פָעָם אַוּוּקְגַעְפָּאָלָן אַוִיפָן דִיל. אָוּן זַי אַיְבָרְיקָעָן, וּוּי נַאָר זַיְיָ הָאַבָּן
דָעַרְזָעָן אַין דָעֵר פִּינְצְטָעָרְנִישׁ עַטְלָעָכָע בַּלְיָנָד גַּרְוִיעָן פִּינְטָעָלָעָה, וּוּאָסָם
הָאַבָּן אַנְגַעַזְגָּט טָאַגָּה הָאַבָּן זַיְזָיךְ צַוְּרִיקָן פָּאַרְקְלִיבָן אָוּן זַיְעָרָעָן
בָּאַחַעַלְטָעָנִישָׁן.

די זעקסטן נאכט

דער שטורהם האט אַנגעההאלטן אַנאכט מיט אַטאָג. טאָבי איז געלעגן אַקראנקע אויף אַיר געלעגער און אַגאנצָן טאָג נוּט גערעדט. — מיר האבן שוין מער ווי אַהאלבן וועג דורךגעמאכט. — האט טאָלי געפּרוֹאוֹס ווי אויפּמְונְטְּרָעָן. זי האט אַכְּבָּר גָּאָרְנִיט גַּעֲנַטְּפּּעָרֶט. די יַסְ-קַרְאַנְקָהִיט אַיז בִּיטְאָג צוֹ אַיר אַזְוֵי שְׁטָאָרָק צַוְּגַּעַטְּרָאָטָן, אַז זי האט גָּאָר אַנגַעַחוּבָּן טְרָאָכָּטָן פָּוּן טְוּוּט. — ווֹאָס ווֹאָלָט גַּעֲוּעָן ווֹעָן אַיךְ שְׁטָאָרָב דָּא אַזְוֵי דָּעַם קַאַסְטָן? — האט אַגְּדָאָנָק צוֹ אַיר זְכוּתְּשָׁעָפּּעָט אַוְן נִיט אַוְיפּּגַּעַהָּרְטָט פִּיקָּן אַזְנָאָר שְׂוּעָרָן קָאָפָּ. עֲרַשְׁתָּמָט קָעָגָן נָאָכָט, ווֹעָן דער שטורהם האט זיך אַינְגַּעַשְׁתִּילְתָּ האט אַיר אַנגַעַחוּבָּן בעסְעָר ווּרְעָן אַזְנָאָר זי אַיז ווִידְעָר גַּעַוְאָרָן רַעֲדוּוֹדִיק. די לוֹפְּט אַין זְיוּעָר ווִינְגָּל אַיז אַוְיפּּן זַעַקְסָטָן טְאָג, גַּעַוְאָרָן ווֹאָרָעָם אַין שְׂוּעָר. טאָלי אַזְנָאָר האָבָּן זיך קַיְיָם דָּעַרְוָאָרט אַזְוֵי דָּעַר שְׁפַּעַטְּעָר שְׁעה, זי זָאָלָן שְׁווֵין קָעָגָן גַּיְינָן צָום קִיְּלָעִיכָּן פְּעַזְצָטָעָר.

אין קָאָמָעָר אַיז גַּעֲוּעָן שְׁטִיל אַזְנָאָר פִּינְצָטָעָר. דָּאָס פָּעַנְצָטָעָר אַיז גַּעֲוּעָן פָּאָרָמָאָכָט אַזְנָאָר פָּאָרְשָׁרְוִיפּּט. טאָלי האט אַדרְיק גַּעַטְוֹן ווַיַּן עַלְקְעַטְרִישׁ לְעַמְּפָל אַזְנָאָר בָּאָמָטָן שְׁוֵין פָּוּן דָּעַר אַוְיסְנִיְּגַעַנְקִילְתָּ אַוְיפּּן דִּיל. באָטְעָרִיעָ האט עַר דָּעַרְעוֹן דָּעַם עַלְטְּסָטָן לִיגָּן צַוְּנִיְּפְּגַעַנְקִילְתָּ אַוְיפּּן דִּיל. לעַבְנָן אַים אַיז גַּעֲוּסָן דָּעַרְעוֹן מַעֲנְטָש אַז אַלְאָנד אַזְנָאָר גַּעַדְרִימְלָט. טאָלי אַזְנָאָר טְאָבִי וְעַנְעָן נָאָר צַוְּגַּעַקְמוֹעָן האט דָּאָס אַינְגָּל זיך אַוְיפּּגַּעַכְאָפָּט. עַר האט זְיוּדְעַצְיִילָט, אַז דָּעַר עַלְטְּסָטָעָד אַיז קַרְאָנָק אַזְנָאָר ווִיפְּלָל ווֹאָסָעָר אַזְנָאָר קָאָזָע מַעַן זָאָל נִיט בְּרַעֲנָגָן, טְרִינְקָט עַר אַלְעָן אַזְנָאָר בְּלִיבְטָן נָאָר אַלְעָן דּוֹרְשְׁטִיקָן.

— ווֹאָסָעָר. — האט דָּעַר עַלְטְּסָטָעָד אַרְוִיסְגַּעַךְ רַעֲכָצָט אַזְנָאָר גַּעַר קָרִיצָט מִיט די צִיּוֹן ווי אַקְינְד אַין שְׁלָאָפָּ.

— דו וועסט דאך אויסטרינקען דעם גאנצן ים און די שיפ ווועט
אנדרו נאך איז מיטן וועג בלוייבן שטעהן אויפ דער טריוקעניש. —
האט טאלי געשפאמט און זיך צו אים אングבעיגן. ער או איז אבער
זיך איבערגעגענאנגען איז און ערנטטען טאן. — דו ציטערסט. האט
ביבער, וועסט מיזן אroiינזין צו די איבערשטע דען און זיך
אייבערגעבן דעם קאפעטאן איז די הענט. דו ביסט ערנטסט קראנק.

דער עלטסטער האט אויפ די רoid גארנט גענטפערט. באך
האט איז טאבי צו אים זיך אראפנעלאלזוט. — אויפ דער שיפ זענען
דא דקטוירים, וועלן זוי דיר העלפֿן. — האט זוי צו אים גערעדט. ער
האט אבער נאך אלץ געשוויגן. ערשת ווען די איבעריקע פאסאושרין
זענען זיך צוניפגעקומען און דער ווינער שלאָסער האט אים גענומען
וואָרגען, איז ער וועט דא אומקומען אויב ער וועט זיך ניט צושלאָגן
צו די איבערשטע דען, האט ער באָקומוּן לשון.

— איך גי ניט צו די איבערשטע דען, איך בלוייב דא. און
דו ניב מיר ניט קיין עצות. פאֶרוֹאָרג מיר בעסער אַבִּיסָּל וואָסער,
ווײַיל איך וויער פאֶרבּעַנט. — האט ער מיט בייזקייט גערעדט
צום שלאָסער.

אלע שייפהָן האבן זיך געזעכט אַרְוּם דעם קראנקן מיט דעם
געפֿיל אים צו העלפֿן, אים אַוְעַקְצָוְגָּעָבָן אַפְּיָלוּ אַטְיָיל פֿוֹן אַיְגָּעָנָעָם
געזונט. זוי האבן אויפ אים אַרְוַיְפָּגָוָאָרְפָּן זוייעָרָעָ סְוּעָטָעָרָם, אים
איינגעָדָעָקָט מיט אלטָעָ שְׁמָאָטָעָם. וואָס זויי האבן געפּוֹגָעָן און אים
געבראָכָט וואָסער. טאָבי און נאך עטלעכּעָ האבן געוֹאָלָט אַטְרָוּנָק,
אַבְּעָרָ קִינְגָּעָרָ פֿוֹן זויי האט זיך ניט צוֹגְעָרָוָת צום בִּיסָּל וואָסער, נאָר
עם געהאָלָטָן פָּאָרָן קראנקן.

די רoid פֿוֹן די בלינְגָעָ פָּאָסָאָוָשָׁרִין זענען אַיְן יונְגָעָרָ נְאָכָט גְּעוֹוָעָן
קאָרָג און זיך גְּאָרָנִיט גְּעַקְלָעָפְּט. מעָן אַיְן גְּעוֹזָעָן אַיְן דער פִּינְצָטָעָרָעָר
שְׁטִילְקִיּוֹת פָּאָרָטוֹן אַיְן אַיְגָּעָנָעָ גְּעַדְאָנָקָעָן. דָּאָס שְׁוּעָרָעָ אַטְעָמָעָן פֿוֹן
דעם קראנקן אַיְן שְׁטִילָעָרָ גְּעוֹוָאָרָן. עַמְּה האט זיך אַלְעָמָעָן אַיְסָגָעָוָוָיָּן,
אַז ער שלאָפְּט אַז מִיטָּן שלאָפְּט חִיְּבָט אַז בִּיסְלָעָכוֹוִיָּן קְוָמָעָן
זַיְן גְּעַנוּזָוָנָג.

טאבַּי איז געווען שוואָך און מיד. זי האַט זיך אַנגעלענט אָן טאָלֵין און איינגעשלאָפַן. טאָלִי האַט בלויוֹן אוֹיף אַ ווֹילָע צונגעמאָכֶט די אוֹיגַן אָן שווֹן אַיְוֹ ער אַ שְׁלָאָפְּנְדִּיקָּעֶר פָּאָרְטְּרוֹאָגָּן גַּעֲוָאָרָן אַין טאָל אַריַין אַין זַיְן אַמָּלִיקָן שְׁטִיבָּל. עַס אַיְזָן אַ קָּאָלְטָע ווֹינְטָעָרְנָאָכֶט. ער אָן זַיְן גַּאנְץ הוַיּוֹגְעַזְוִינְט זַיְצָן אוֹיף דָּרָע אַרְוָם זַיְעָרָה קוֹ ווֹאָס הַאַלְטָב בָּאָמָּה אַוִּיסְגַּנְיִין, אָן דִּי מַאְמָע רַעַד אָן ווַיְינְט אַיבָּעָר אַיר, ווֹי אַיבָּעָר אַ מעַנְטָשָׂן.

— טאָלִי מאָך אוֹיף דָּאָס פָּעַנְצָטָעָר. דָּאָס ווֹאָסְעָר אַיְזָן אַיְצָט שְׁטִילָה, עַס ווֹעַט נִיט גְּרִיכָּן אַזְוִי הַוִּיךְ. טאָלִי, אַיךְ ווֹילָע זַעַן דָּעַם יָם, דוּ הַעֲרָסָת ווֹאָס אַיךְ רַעַד צַוְּדָר ? — האַט דָּעַר עַלְטָסָטָעָר פְּלָצְצִילְינְג מִיט אָן אַפְּגַּעַשׂוֹאָכֶט קוֹל ווֹי בָּאָפְּעָלָט. טאָלִי האַט זַיך אַוְיְגַּעְכָּאָפְּט פָּוֹן זַיְן דָּרְיָמָל אָן מִיט גַּעַשְׁקְטָקִיָּת גִּיךְ אַוְיְגַּעְדָּרִיָּת דִּי שְׁרוֹפָן. לְוִיטָעָרָע נַאֲכָת אָן פְּרִישָׁע לוֹפְּטָה האָבָּן אַרְיוֹנְגַּעְשְׁטָרָאָמָט. דִּי כּוֹאָצְלִיעָם האָבָּן פְּרִילְעָד גַּעַשְׁוּמָעָט אָן אַלְעָמָל מִיט ווֹאָסְעָר אָן פָּאָסְפָּאָר-שְׁפָרִיצָן דָּעַרְלָאָנָגָט צָום אַפְּעָנָעָם פָּעַנְצָטָעָר.

— ווֹי שַׁיְין עַס אַיְזָן הַיְינְט בִּיְגַּנְאָכָט דָּעַר יָם אָן דָּעַר הַימָּל, — אַיְזָן דָּעַר קְרָאָנְקָעָר זַיך פָּאָרְגָּאָנָגָעָן אַיְזָן אַ טְּרוּוּרִיךְ שְׁטִילְ קוֹל. — אַיךְ ווֹילָע נִיט נַיְן צָום קָאָפִיטָן. אַיךְ ווֹילָע בְּלִיכָּן דָּא. אַיךְ בֵּין אַ בְּלִינְדָעָר פָּאָסְאָזְיָיר אַיְזָן אַיךְ שְׁוּוֹסָנִיט צַוְּקִין נַאֲלָדָעָן בְּרָעָגָן. אַיךְ ווֹילָע מַעַר נִיט גַּיְינָן צַוְּדָר לִיכְטִיקָּעָר וּוּעָלָט. אוֹיף דִּי דְּנָאָעָן פָּוֹן דִּי שְׁיפָן ווֹילָע אַיךְ בְּלִיכָּן. עַס אַיְזָן מִיר בְּעָסָרָה, אַסְכָּר בְּלִינְדָעָר פָּאָסְאָזְיָיר גִּיט זַיך נִיט אַיבָּעָר אוֹיף צְרוּקְגַּעַשְׁקָט צַוְּוֹעָרָן. טָאָבָּי אַיךְ בֵּין נַעֲכָתָן גַּעַוְעָן שִׁיכָּרָה, הַעֲרָסָת טָאָבָּי ? אַיךְ האָבָּן נַעֲכָתָן בֵּין נַאֲכָתָן נִיט גַּעַוְוָאָסָט ווֹאָס אַיךְ רַעַד. זַיְיט קִינְעָרָן נִיט בֵּין אוֹיף מִיר. אַיךְ ווֹילָע זַיְן דָּא מִיט אַיךְ. אַיךְ ווֹעַל דָּא אַיךְ גַּעַזְוָנָט וּוּעָרָן. נִיט נַיְן צַוְּקָה דִּי אַוְיְבָעָרְשָׁטָע דָּעָקָה, נַיְן, נַיְן. זַעַט נַאֲרָד בְּלִוְקִיָּת אַיְזָן פָּעַנְצָטָעָר. עַס אַיְזָן אַיְצָט אַזְוִי גַּט אַרְזִיכְזּוֹקָה אַיְזָן דָּרוֹוָסָן. טָאָבָּי אַ שיַּיְנָעָמָעָה הַאָסְטוֹ דָּעַרְצִיאָלָט. וּוֹאָרטָה, וּוֹיְזָוָי גַּיְיט עַס ? האָבָּן דִּי ווַיְגַּתְּן אַוְיְגַּעְטָרָאָגָן דִּי וּגְלָעָן, וּגְנָעָן גַּעַקְמָעָן ווַיְמַעַּט פִּיגְלָמִיט פָּלָאָטָעְרָדִיקָּעָר גַּרְוִיסָּעָר פְּלִיגְלָן גַּעַפְּרָטָה דִּי שִׁיפָּה. ווֹי שַׁיְין, ווֹי שַׁיְין.

זיין שטיט האט זיך געציגן וואטס אמאל דינער און שוואכער בייז
 ער האט א זיפט געטן און שטיל געבליבן.
 אלע זענען געווען שטיל און זיך גוט צוגעהערט צו זיינע רײַד, און
 דערנאך שוויינדייקע נאך לאנג געוקט אויף זיין רואיך פנים, וואטס
 האט קען פענצעטער אויסגעזען וויאלעט-גרין. — ער שלאפט,
 אויך אונגעהייבן איינשלאפען.

ליקט און טויט

לויטערער טאג האט זיך אפגעשטעלט ביים אפגעגעם קילעכיקן פונגצטער און אויפגערטין די אויגן פון די שלאפנדיקע. דאס ליכט פון העל-בלויין מארגן האט אלעמען אויפגעוואנט. נאר ניט דעם עלטסטן. דער מענטש אין אַלאנד האט אויפגעהויבן זיין קאָפּ פון דיל און ס'ערשטע זיך צונגעווינן צום קראָאנקן. אין אָומְרָאוֹיְקָעֶר האט ער אַטְרִיוּסְל געטען דעם עלטסטן באָס אָקסְל אָונּ בָּאָלְד מִיט קָאָלְטָבְּלוֹטִיקִיּוֹת זיך אָפְּנָעוֹזָאנְט. — ס'הארץ האט מיר אָבעָר גַּעֲזָאנְט. שווין. ער אַיז טויט.

אלע זענען אַיצְט צו צום עלטסטן אין אַיס גַּעַנְעָמָן וועקן אָונּ רַיְּסָן. זיי האָבן אַים אַיבָּעָרְגָּעָרְט אַוְיףּ דָעֵר אַנדָעָרְר זַיִט. אָבעָר זַיִזְוִי זַיִי האָבן אַים אַוְועָגָעְלִיגְט. אַזְוִי אַיז ער גַּעַלְבִּין לִיגְן. אָומּ בָּאוּעָגְלָעָךְ. קָאָלְט אָונּ מִיט פָּאָרְשָׁטָאָרְצָטָעָ צָנוֹנִיפְּגָעָאָרְטְּשָׁעָטָעָ קְנוּי. — טויט. — האט זיך גַּעהָרְטָט דָעֵר וּאָרְטָט פָּוּן עַטְלָעְבָּעָ. — עַס קָעָן נִיט זַיִן. עַרְשָׁת בִּינְאָכְטָהָט ער גַּעַרְעָדָט צו אַונְדוֹן. — האט טָאָבִי אַרוּפְּגַּעְלִיפְּטָט די וּעְרָטָעָ.

צָעַטְוּמְלָטָעָ זענען די שִׁיפְּהָאָזָן גַּעַשְׁטָאָנָעָן אַיבָּעָר דָעֵר טָוִיטָן אָונּ אַיְּזָן מַאְרָן-לִיכְטָט בָּאָטָרָאָכְט דָעֵר פְּרָעָמְדָן. שִׁיפְּבָּרוּדָעָר זַיְּעָרָן. זַיִי האָבן אַפְּלִיאּוּן זַיִן נָעָמָעָן נִיט גַּעַוְואָסְט. זַיִנְעָן אוּיגְן זענען גַּעַוְועָן אָפּוֹן אָונּ זַיִנְעָן דִּוְנָעָן לִיפְּנָן פָּאָרְצָזְוִינָן אַיְּזָן אַפְּרָבִּיסְעָנָעָם שְׂמִיכְלָן. — מִיר וּוּלְעָן חִינְמָט בִּינְאָכְט אַים אַרוּפְּטָרָאָגָן צו די אַיבָּעָרְשָׁטָעָ קָאָמְעָרָן אָונּ די שִׁיפְּלִיאָט וּוּלְעָן אַיס שְׂזָוָן דָּאָרְטָן גַּעֲפִינְעָן. — האט אַיְּנָעָר פָּוּן די זַאָקְסָן גַּעֲזָאנְט. — צו-וּאָס אַים טָרָאָגָן? מַעַן וּוּט אַים דָא אַיך אַפְּזָוּכְן. זַאָל נָאָר די שִׁפְּ אַרְיִינְקָמָעָן אַיְּזָן הָאָפָּן. — האט דָעֵר וּוּנְעָר שְׁלָאָסְעָר זיך אַנְגָּעָרְוָטָן.

— אויב די שטשורעס וועלן זיך צו אים פרייער ניט דערפרען.
 — האט טאלי זיך אריינגעטמעישט.
 — ער קען דא אפליגן שיינע עטלעכע וואכן, בייז עמייצער וועט
 אַחֲרֶר פָּאַרְכָּלָאנְדְּזָעָן. — האט דער מענטש אַנְד געטענהט.
 — צו די אויבערשטעה דעKEN דאָרָפּ מַעַן אִים אַרוּפְּטָרָאָגּן. — האט
 טאַבִּי ווי זיך געבעטן אָוּן שטילערהײַט געוווינט.
 דער מענטש אַנְד אַיְזַעַלְעַט גַּעֲקֻמָּעַן צו גַּאֲרַ אַנְדְּעַן
 פְּלָאָגּן. ער האט אַלְעַמָּעַן גַּעֲגַעַבּן צו פָּאַרְשְׁטַיִן. אַז אַיְזַבּ מַעַן וועט
 דעם טויטן אַונְטָעַרְטָרָאָגּן דֵי שִׁיפְּלַיִת בֵּין צו די אויבערשטעה דעKEN.
 וועט מַעַן באָלְד גַּעֲמַעַן דָּרְכוֹבּוֹן דֵי גַּאנְצָעַ שִׁיפּ אָוּן מַעַן וועט ווי
 אַלְעַמָּעַן דאָ גַּעֲפִינְעַן. — אָן וואָס מַיְינַט אַיר וועלן דֵי שִׁיפְּלַיִת מַיִּט
 אַיְסַטְּן? — האט ער גַּעֲפְּרַעַט אָוּן אַלְיַיִן גַּעֲעַטְפָּרָט. — זַי וועלן
 אַיְסַטְּ פָּאַרְפָּלָאָגּן אַיְזַיִם אַרְיוֹן. קְרַאַנְקָעַרְהַיִּיט, ווען מַעַן האט אַיְסַטְּ נַאֲךָ
 גַּעֲקַעַט רָאַטְעוֹזְעַן. האט ער נַיְטַ גַּעֲוֹזָלָט גַּיְזַן צָוּם אויבערשטָן
 דעKEN. פָּאַרְוּאָס-זְשַׁעַרְ זְאָלָן מִיר אַיְצַט טְוִוְוְרַהְיִיט. ווען ער האט
 נַיְטַ מִיר דען מַיִּט אַיְסַטְּ טַוְנַן דָּאַסְוַּלְבִּיקָּעַ וואָסַט זַי? מִיר קַעַנְעַן
 פָּוְנְקָט צְזַוּיְגַּט ווי די שִׁיפְּלַיִת אַיְסַטְּ בְּיַיְנָאָכְטָ פָּאַרְפָּלָאָגּן אַיְסַטְּ
 וואָסַטְּ אַרְיוֹן.
 אַלְעַ זַי אַיְינַעַר הַאֲבָן אַגְּגַעַמְעַן דען פְּלָאָגּן פָּוּן דען אַיְדִישָׁן
 אַיְנָגָל. מַעַן האט פָּאַרְמָאָכָט דָּאָם פָּעַנְצָטָרָ, דָּעַרְוַיָּילָ, אַוְפּ אַיְבָּרָעָן
 טָאָגָן פָּאַרְזָוָקָט דען טויטן אַיְסַטְּ ווַיְנַקְּלָ אָוּן ווי שָׁאָטָן אַיְנְצִיקְוָיָוָן
 פָּאַרְשָׁוָאַנְדָן גַּעֲוֹאָרָן.
 טַאֲבִי אַיְסַטְּ דען גַּאנְצָן טָאָגָן גַּעֲוֹעַן דָּעַרְשָׁלָאָגּן. זַי האט גַּעַהְאַלְטָן
 אַיְסַטְּ אַיְנָ טָרָאָכָטָן וועגן דער טִיפְּעַנְיִישָׁ פָּזָן יִם אַיְסַטְּ פָּוּן דֵי גְּרוּסָעָ פִּישָׁ
 וואָסַטְּ לְעַבְּן דָּאָרְטָן. וואָסַטְּ אַיְסַטְּ בָּאָ זַי אַיְינְצִישְׁלִינְגָן אַנְעַטְשָׁן? זַי
 לְאַיְסַטְּ אַיְסַטְּ אַפְּלוֹ נַיְטַ אַרְאָפּ צָוּם גַּרְוָנָט.
 טָאָלִין ווַיְדַעַר אַיְסַטְּ אַיְסַטְּ יַעֲנַעַם טָאָגָן גַּעֲקֻמָּעַן אַוְיַפְּן זַיְגָעַן דֵי מַעַשָּׁה
 וועגן דען נְבִיא יוֹנָה. וואָסַטְּ דָּעַרְ וַיְדַעַר האט זַי אַיְסַטְּ אַמְּאָלָ דָּעַרְצִילָטָ.
 ער האט פָּאָר זַי קְלָאָר גַּעֲוֹעַן דֵי אַלְטָעַ שִׁיפּ, זַי זַי שְׁלַעַטָּ זַיְגָעַן

תרישיש. ער האט געוען דעם נבייא יהנה ווי ער ליגט אויפֿ דער שיף א באהאלטגענער אין א זוינקל און שלאפט. פּולצ'לינגונג וווערט א שטארט קער שטורעם אויפֿן ים. די כווארליים וווארפן מיט דער אלטער שיף ווי מיט א שפּילעלכל. אלע מענטשן שטעלן זיך אווועק בעטן גאטט, ער זאל אינשטיין דעם שטורעם. נאָר יהנה שלאפט. גִּלְיָהָר ווי עס וואַלט גָּאָרְגִּינִיט גָּעוּוּן.

— הָעֵדֶז, שטוי אויפֿ און בעט צו דיין גאטט, — ווועקט מען אַם. שטוייט ער אויפֿ, קוּקְט אויפֿ דעם בְּיוֹזָן יִם אָונָן זָאגְט צו די מענטשן אָוּוִי:

— וואָרְפַּט מִיךְ אֲרִין צוֹוִישָׁן די כווארליים, וויל דער שטורעם אַיז צָוְלִיב מִיר. אַיך בֵּין אָן אַנְטָלָאַפְּעָנָעָר פָּוּן גַּאטָט. מִיְּין ווועג אַיז נִיט קִין תְּרִישִׁיש.

די מענטשן האָבָן אִים גַּעֲפָלְגַּט, אִים אַרְיִינְגְּנוּוֹאָרְפַּן אַיז יִם אֲרִין אָונָן די וואָסְעָרָן זָעָנָעָן באָלְד שְׂטִיל גָּעוּוֹאָרָן. אָונָן דער נְבִיא יהנה אַיז זִיט דּוּרְטְּרוּנְקָעָן גָּעוּוֹאָרָן. אַ גְּרוּסְמָעָר פִּישָׁ האָט אִים אַיְנְגָעָן שְׁלַגְנָגָעָן, אִים אַפְּגָהָאַלְטָן דְּרָוִי טָעָג אַיז בּוּיךְ אָונָן דּוּרְנָאָךְ אִם, אַ Lubudikun, אַיְנְגָעָשְׁפִּיגְן אַוְיפֿן ברָעָן.

שפּעַט בְּיִנְאָכְתָּם האָבָן אלע בלינְדָע פָּאַסְטּוּזִישָׁן זיך צוּנוֹפְּגָעָן- קלִיבָּן אַרוּס דעם טוֹיטָן אָונָן אִים צוֹנוֹנְגָרִיט צו זִין אַיְבְּקָעָר דָו. דָאָם לעצְטָע שְׂוּעָבְּעָלָע אָונָן דָאָם לעצְטָע פִּיצָּל לִיכְטָה האָט מעָן אַיְנְגָעָבְּרָעָנט אַיז צוּנוֹפְּגָעָזָוכְט שְׂטָרִיק אָונָן אַלְטָע שְׂטִיקָעָר פְּלָאַכְטָע. מעָן אַגְּנָעָן אוֹיפֿ אִים אַרְיִינְגְּשָׁלְעָט זִין צְעִירְעָנָעָם מַאֲרִינָעָן-דָּאָק, אִים אַגְּנָעָן טָאָן זִין אַלְטָט מַאֲטָרָאָן-היְתָל, אַיְנָאָנָאָן אִים אַיְנְגָעָפְּאָקָט אַיז די שְׂטִיקָעָר פְּלָאַכְטָע, אָונָן דעם קָרְעָפָעָר, ווי אַ מּוֹמִיעָ, עָנָג אַיְנְגָעָשָׁנוּ רְעוּוּעָט אַיז שְׂטָרִיק. דָאָם פָּעָנְצָטָעָר פָּוּן דער קָאָמָעָר אַיז גָּעוּוֹן צוּ קְלִיּוֹן, האָבָן פִּיר, דער ווַיְנָעָר שְׂלָאַסְעָר, טָאָלִי אָונָן די גָּעוּוֹנָטָע צוּוֹי זָאָקָסָן אִים שְׂטִילְעָרְהָיִיט אַוּוְקָגְנָעָטָרָאָגָן צו אַ העֲכָרָעָר קָאָמָעָר. דָאָרָטָן אַיז דָאָם פָּעָנְצָטָעָר גָּעוּוֹן גָּרָעָסָעָר. טָאָבִי, דער מעָנְטָש אַיז אַלְאָנְדָאָן אָונָן פָּאָךְ עַטְלָעָכָע זָעָנָעָן נַאֲכָגְנָאָגָנָעָן פָּוּן הִינְטָן ווי נַאָךְ אַן אַמְתָּעָר לוֹיהָ.

מען האט שטילערהייט אויפגעשרויפט דאס פענצעטער און זיך
אַרְוָמְגַעְקֹקֶט אֵין אַלְעַ זַוִּיטַן. דערנָאָרַחַט מען אַרְוָמְגַעְנָאָרְטָלַט דעם
לאָנְגָּן דִּינְעָם מִתְּמִיט אַשְׁטָרְקָן אֵין לאָנְגָּן שְׁטָרִיק אֵין אַיִם גַּעֲנוּמָעַ
אַרְוָיסְטוּקָן דָּוָרָךְ דָּעַר קִילְעַכְיָקָר עַפְעַנְגָּן. שְׁטָיל אֵין אַשְׁאָרָךְ האט
מען אַיִם פָּאוֹזָלִיעַ אַרְאָפְגָּעָלָאַזָּט. דָּעַר קַעַרְפָּעַר האט זַיךְ גַּעֲוִינְגַּט
אוּפָּן שְׁטָרִיק אֵין גַּעֲנִידָעָרָט צַוְּדָע טִיפָּעָנִישׁ. פָּוּן יִם. אֵין אַיִינָעַ
עַטְלָעָכָע רְגָעָס אֵיזֶה עַר פָּאָרְשָׂוֹאָונְדָן צְוִישָׁן דֵי כּוּוֹאָלִיעַם. וּוְאָסָחָבָן
גַּעֲרוּישָׁט אֵין גַּעֲשָׁוּימָט אַרְוָס דָּעַר שִׁיפָּעַן.
די בלינְדָע פָּאָסָזְוִירָן האָכָּבָן די שְׁטָרִיק פָּאָרְוּוֹאָרְפָּן אֵין וּוְאָסָעָר
אָרִיּוֹן. זַיְהָאָכָּבָן אַלְעַ שְׁטוּמָס גַּעֲקוּקָט אַוִּיפָּעַס גַּרְוִיסָּן יִם. וּוְאָסָחָבָן
נָאָרוֹזָס אוּפָּגְעָנוּמָעַן זַיְעַר שִׁיפְבָּרוֹדָעָר. טְרוּיְעָרִיק, מִיט אַרְאָפְגָּעַ
לְאָזָטָעָ קָעַפְּ. זַעֲנָעַן זַיךְ אַלְעַ צְעַנְגָּאנְגָּעַן.

אין דערווארטונג

טאכין האט שטארק ווי געטן דער טויט פון דעם עלנטן מענטשן. דאס בילד ווי אוזי מען האט אים ביינאכלט זורבן פענצעטער אראפגעלאזט. אין ים אריין האט גארנית געוואטלט אפרערטן פון איר געדאנק. איר פנים אויז א גאנצן טאג געוווען אングוואפט מיט געוווין אונ טאלי האט זי גארנית געקעטן איינשטיין. ערשות ווען די פאמץ' זשיין האבן שווין אングעהויבן געשמאך רעדן וועגן לאנדן און וועגן דער שטאט נויארכ האט די גרויסע דערווארטונג איינגעאנצן פארכאפט איר קאָפ און איר האָץ.

יעדר פון די בלינדע פאָסאַזישן האט געהאט אָן אויסגעאָר בעטן פלאָן ווי אוזי אָראָפֿצּוֹנִין פון דער שיף, און שווין אויפֿן נײַנטן טאג האבן זי אָנגעהויבן זיך אָפֿזּוֹנְדּוּרָן אַיִּינֶס פון סָאנְדּוּרָע. אַיִּיך טאָלי און טאָבי ווענען פון דעם נײַנטן טאג אָן שווין פָּאָרְבְּלִיבָּן אַיִּז זיַּעַר ווינקל בִּיטָּאָג אָון ביינאָכָּט. אָפְּלוּ ווען דאס עסּן אַיִּז זיַּעַר אויסגעגענְגָּען האבן זיַּעַר זיך פון דאָרטן נִיט אָרוּסְגָּעָרָת. זיַּעַר האבן ווי מיוֹן גַּעֲגַּרְיוּשָׁעַט אַיִּין דער פִּינְצְּטָעָר דָּאָרָע שְׂטִיקְלָעָד בְּרוּיט אָון גַּעֲוָאָרָט אוֹף קָאָרְלָעָן. טאָלי האט גַּחַאַלְטָן אַיִּין קוֹקָן אוֹף זַיִּן זַיְגָּרְלָעָל מִיטּן צִיפְּעָרְבְּלָאָט פון רַאֲדִים אָנוּ אַלְעָמָל טַאָבָּן אָנְגָּעָן זָאָגֶט די צִוְּתָּה.

— נאָך אָ טאג מִיט פִּיר שְׁעהָ.

— נאָך אָ גַּאֲכָּט מִיט פִּיר שְׁעהָ.

טאָלי אָנוּ טאָבי האבן דער הערט די ערשות סִינְגָּאָלָן, ווֹאָס זַאָן אָן, אָז די שֵׁיף דער גַּעַנְטָעָר זיך זו לאָנד. נאָך די סִינְגָּאָלָן אַיִּז גַּעֲקוּמָעָן אָ טַאָרָק רַעֲוָעָן אָנוּ אָ פִּינְפִּין פון אָנְדָּאָרָע שִׁיפּוֹן. קָאָרְלָעָן האבן זיַּעַר דעם גַּאֲנָצָן וועג נִיט גַּעַזְעָן, זיַּעַר גַּעַזְעָן זַיִּכְעָר, אָז אַטְ-אָט

וועט ער נאך זיין קומען. דאך האט טאכבי אומגעדולדיך אלע מאל געפרענט : — ווואו איז קאָרֶל ? — פֿאַרְוּאַס קּוֹמֶט שׁוֹין נִיט קָאָרֶל ? — עפָעַם האט זיך אַיר ווי נִיט גּוֹאַלְט גּוֹיִבְּן, אָז דֵי פֿינְגְּצְטָרְנוּש אַרְוֹם אַיר וועט זיך באָלְד אַיְגְּנָאַנְצָן צַעֲנִין אָזֶן זיין וועט דערוזען דָּסֶם הָעַלְעַ לִיכְטַּפְּן פּוֹן טָג אַוְיְגְּשָׁפְּרִיט אַיבְּעַר דָּעַר גְּרוּסְעַר שְׂטָאַט, וואָז אַיר טָאַטְעַ מַאמְעַ וּוּאוּנְעַן.

— ער וועט שׁוֹין קומען. — באָלְד, באָלְד וועט ער זיך בָּאַוּוֹיְזָן, — האט טָאַלְיַ מִיט דֵי ווערטער גַּעַשְׁטָאַרְקַּט אַיר האַפְּנַן אָזֶן אַיר גּוֹיִבְּן, אַיִן פֿיבְּעַרְדִּיקְעַר דָּעַרְוּאַרְטְּוָנָג הָאַבְּן דָּעַרְוּוֹיְל בִּיְדָעַ פָּאַר זיך גַּעַמְאַלְן דָּסֶם רִיכְעַ לְאַנְד אָזֶן דֵי גְּרֻעַסְטַּע שְׂטָאַט אָז דָּעַר וּוּלְטַן. — אַמְּעַרְיקָע.

— נִוְיַּאְרָק, — הָאַבְּן דֵי ווערטער גַּעַרְוִישַׁט אַיִן זַיְעַרְעַ אַוְיְרַעַן, אָזֶן פָּאַר זַיְעַרְעַ אַוְיְגַּן הָאַבְּן זיך גַּעַשְׁפְּרִיט אַוְמַבְּאַרְיַרְטַּעְ פְּרִיְּרַיְּ — פְּעַלְדָּעַר, גַּעַדְיְכְּטַע וּוּלְדָעַר אָזֶן אַלְעָרְלִיְּ פֿרְוּכְּתַּגְּנְעַרְטָנָעַר. פָּאַר זַיְעַרְעַ אַוְיְגַּן הָאַבְּן זיך גַּעַצְוִיגְּן שַׁוְּיִינְדְּלַעְנְדִּיקְעַר רִיוֹן-מוֹיְעַרְן, וּוּאַס זַיְעַרְעַ שְׁפִיצְנַן הָאַבְּן זַיְיַ שְׁוִין אַיְנְמָאַל גַּעַהְחַט גַּעַזְוּן פּוֹן וּוּוּיטַנָּם. אַבְּעַר הָעַכְעַר פּוֹן אַלְעַ מַוְיְעַרְן הָאַט זיך אַוְיְגַּעְהַוְיכְּן אַסְטַּטְמַעְמַע מִיט אַשְׁטְרָאַלְנִיךְ לִיכְטַן אָזֶן הָאַנְטָן. פּוֹן דָּעַר סְטַּטְאַטְוּס מַוְיל הָאַט זיך גְּרִיפְּסַן אַסְעַטְטִיךְ קּוֹל אָזֶן זיך צַעְטְּרָאָגְן וּוּוִיט אָזֶן בְּרִיטַקְעַ אַיבְּעַר לְעַנְדָּעַר אָזֶן יִמְים :

— פְּרִיְּהִוִּיט ! פְּרִיְּהִוִּיט !

— גְּלִיְּכִ-הִוִּיט ! גְּלִיְּכִ-הִוִּיט !

— קָאַמְּאַן, — אָזֶן קָאָרֶל, דָּעַם צַעֲנַטְן טָג פֿאַרְגָּאַכְט, וּוּי פּוֹן הַיְמַל צַו זַיְיַ אַרְאַפְּגַּעְפָּלְן מִיט דָּעַם עֲנְגַּלְיִשְׁן וּוּאַרְטָמַן. — מַאְכַּט אַיִיךְ גְּרִיטַה, מַאְרְגַּן לְאַנְדָּן מִיר.

— מִיר זַעְנַעַן גְּרִיטַה. — זַעְנַעַן טָאַלְיַ אָזֶן טָאַכְבִּי מִיט פְּרִיְּד צַו אִים צַוְּגַּעַלְאַפְּן אָזֶן זיך מִיט אִים אַרְמְגַעְכְּאַפְּט וּוּי מִיט אָז אַיְגְּנַע נָעַם בְּרוֹדָעַר.

— הָאָז דַּו יַּו דַּו לְעִידַּי עַגְדַּד דַּזְשַׁעַנְטַלְמַעַן ? — האט קָאָרֶל אָז אַוְיְגַּעְלִיְּגַּטְעַר צַו זַיְיַ גְּרֻעַדְט אָזֶן עֲנְגַּלְיִשְׁן אָזֶן לִיכְטִיךְ גַּעַמְאַכְט מִיט

זיין עלעקטורייש לעמפל. — וויאזוי איז געווען די ריווע, די געוועלשאפט, און די באדינונג אויף אונדזער שיפ? — האט ער וויא א Каפעיטאן זיך פאָרניגט.

— אַ דאָנק פֿאָרֶן נאָכְפּרָעָגָן, הָעָרָ קָאָפּיְטָן. אַיעָרָ שִׁיפָ אַיז די בעסטע אַין דָעַר וּוּלְט. אַיך וּוּלְט וּ רְעַקְעַמְעַנְדָרָן צֹ אַונְדְזָעָר אַילְ-

קִינְיָגָּה רְאַקְעַפְּעַלְעָרָה. — הָעָטָטָלִי צְרוּקְעַשְׁפָאָסְטָן.

— אַיך חָאָב גַּעֲמִינְתָּה, אַזְ דִּי שִׁיפָ וּוּטָ שְׂוִין קִינְמָאָל נִיטָ דָעַרְ. נִין צָומָ בְּרָעָגָן. — הָעָטָטָלִי זִיךְ אַנְגְּנָעָפָן.

— קְוָמָטָן, אַיר זַעַנְתָּ הַיְנֵטָם מִינְעָ גַּעֲסָטָן. הַיְנֵטִיקָעָ נַאֲכָט וּוּט אַיר שְׁלָאָפָן אַון מִין קָאָבָן. צְוַיְיָ בְּעָטָן וּוֹאָרָטָן אוּפָ אַיךְ. — הָעָטָטָקָאָרָל וּוּי בִּידָעָ אַנְגְּנָכָאָפָט בָּאַ דִּי הַעַנְטָ אַון יִיְיָ פֿאָרָנוּמָעָן מִיטָ זִיךְ

די טויערן פון לאנד זענען אבן

קאREL האט אריאנגעפֿרט זיין געסט אין קאבן און עטלעכע
מאטראון, וואם זענען דארטן געועסן און געשפֿילט אין קארטן, האבן
זוי אויפֿגענומען מיט געלעכטער און שפֿאמ.

— וואם הערט זיך עפּעם אויפֿ יונדר זוית וועלט?

— וואם האט זיך איך געהלומט אין דער לאנגער פינץ-
טערער נאכט?

טאלי און טאבי האבן פון אנהיב ניט געקענט קווק און ליכט
ארין. זוי בלינדע זענען זוי מיט אראפֿגעלאומע אויגנעדקלעה.
געבליבן שטיין בא דער טיר און זיך אונגעהאלטן אין א וואנט.
קאREL האט פאָר זוי באָלד אווועקגעשטעלט און עמֶר הײַס
וואָסער און זוי געגעבען אַ שעַלְעַת, אַ גַּלְמַעְסָר אַן אַ שְׁפִּינְגָּל.
בַּיּוֹדָעַ האָבָן זיך געכָּאָפְּט צוֹם שְׁפִּינְגָּל אַן אַיִּם אַרְיִינְגְּעַקְּוֹקְּט
זוי מאָלְפָּעָם. וואם דערזען זיך צוֹם ערשותן מאָל. טאָלי האט געלאָכָט
פון זיין אויסזען, אַכְּבָּר טאָבי האט מיט עונגעטקייט באָטָאָכָט די
צְוִוִּי פְּנִימָע אַן שְׁפִּינְגָּל אַן זיך ניט געגלויבט. אַן צָעֵן טָעֵן קָעֵן
מען זיך אַזְוִי פְּאָרָעָנְדָעָרָן. די הָאָר אויפֿ זְיוּעָרָעָע זענען געוען צְעֵדָע
שְׁוִיבָעָרָט אַן הָאָרָט זיך דָּרָאָט. די אוינְגָּן קְלִיְּזָן אַן פְּאָרָצְיוֹגָן אַן די
פְּנִימָע אַפְּגָעָצְעָרָט אַן שְׁוֹאָרָץ זיך די ערָדָה. טָאָלִים באָקָן אַן זיין
נאָמְבָּע זענען געוען פְּאָרוֹאָקָסָן מיט געדיכטער קוּפְּקָעָלָעָד
טְוִונְקָעָלָעָהָר.

קאREL האט זוי געהלטן. זוי האָבָן זיך ניך באָוָאָשָׁן אַן
באָפּוֹצָט אַן ווַיְדָעַ אוַיְמָגָעָזָן זוי מאָטָרָאָן. דערנָאָך האָבָן זוי זיך
געזעכְּט עַסְּן. בַּיּוֹדָעַ האָבָן זיך געכָּאָפְּט צוֹ די לְעַפְּל אַן גָּאָפְּל, אַן
נאָך צָעֵן טָעֵן, געגעסָן דָּעֵם ערשותן מאָלְצִיָּט זיך מענטשָׁן.

טאבי איז און מיטן עסן איבערגעוועלטיקט געוווארן פון א שטארקער
מידקייט און זי איז אועונגעהפלן מיטן קאפ צווישן די טעלער. טאלַי
האט זי א שלאָפנדיקע אועונגערטראנן צום בעט און אלַיין גלייך
גארנט ער. זיך געועצט שפּילַן איז קאָרטן מיט די מאָרטאנן. איז
שפּילַן האט איז מאָרטאָז דער צוֹרְצִיאַלֶט, איז אוֹיפּ דער שֵׁיפּ געפֿנֶען זיך
צוווי געכָּאָפּטָע בְּלִינְדָּע פְּאַסְפּוֹשִׁירָן. אַיִּינָעַם הַאָט מִן דָּרוֹוִישָׁת
איז א מיטן נאָכָּט גְּנַעֲבָּנֶעָן עסן פּוֹן קִידָּ. אַוְן דָּעַם צְוּוֹיָטָן הַאָט מִן
געכָּאָפּט אוֹיפּ אַבָּל. ער איז גְּנוּוֹעַן אוֹיסְגָּעְפּוֹצָט זיך אַ פְּאַסְפּאָזִישָׁר
פּוֹן עַרְשָׁטָן קְלָאָס אַוְן מִיט זיך גְּעַפְּרָטָן נַאֲרָקָאָטִיקָם פָּאָר אַ סְּךָ גַּעַלְתָּ
די נאָכָּט אַז קָאָבִין אַז טַאָלַין אַז טַאָבִין גִּיד אָוּעָק. אַט עַרְשָׁטָן
הַאָבָּן זיך צּוֹגְעַמְאָכָּט די אוֹיגָן אַז שְׁוִין שְׂטִיטָט קָאָרְלָ אַיבָּעָר זַיִּז
אַז וּוּקָט.

— אוֹיפּשְׁטִיּוֹן! די טַוְוָרֶן. פּוֹן לאָנד שְׂטִיעָן שְׁוִין פָּאָר אוֹיד אַפָּן.
אַטְ-דָּא זַיְנָעַן אַיְיָעָרָן צְוּוִי פְּאַפְּרִין. דָּאַס זַעֲנָעַן די בעטָע פְּאַסְפּאָרָטָן
אוֹיפּ אַרְאָפְּצָוְנִין, — הַאָט קָאָרְלָ גְּנַעַרְדָּט צַו טַאָלַין זַוְאָס אַז בָּאָלָד
גְּנוּוֹעַן אוֹיפּ די פִּים. ער הַאָט אַיִּם אַיבָּעָר גְּנַעַבָּן די צְוּוִי פְּאַפְּרָלָעָךְ
אַז אַיִּם גְּנַעַבָּן צַו פְּאַרְשָׁטִין, אַז דָּאַס זַעֲנָעַן לאָנְדוֹנְגָּס-צְעַטְלָעָךְ פָּאָר
שְׂיִפְּאָרְבָּעָטָעָר, זַוְאָס וּוּילַן אַרְאָפְּנִין זַעָּן די שְׂטָאָט.

טַאָלַי הַאָט גְּנוּמָעָן וּוּקָט טַאָבִין. ער הַאָט מִיט לִיבְשָׁאָפּט זַיִּז
גַּעֲרִיכָּן באַ די אוֹיעָרָן אַז באַ די הַאָרָן זַי גַּאֲרָנִיט גְּנַעַנְט אַרְוִיִּסְטָן
רוֹיסָן פּוֹן שלָאָפּ, אַזְוִי אַוְיָנְעַמְאָטָעָרָט אַז אַז גְּנוּוֹעָן. זַי הַאָט אוֹיפּ
גַּעֲהַובִּין דָּעַם קָאָפּ אַז אַיִּם צְרוּיקָ אַרְאָפְּגָעָלָאָזָט אַוְיָפִין קִישָׁן. זַי הַאָט
אוֹיפּגָעַמְאָכָּט די אוֹיגָן אַז זַיִּז וּוּידָעָר צּוֹגְעַמְאָכָּט. אַ לִיכְטִיקִיָּת פּוֹן
לִוְיָטָעָר זַוְן הַאָט גַּעֲשָׁטָרָאָט גַּלְיַיךְ אַז אַירָעָ אוֹיגָן אַרְיָין אַז זַיִּז
נִיטָּ בְּלִינְד גַּעַמְאָכָּט. עַס הַאָט זַיִּז אוֹירָ אוֹיסְגָּעוֹזִין, אַז אַזְוִיפּלָ זַוְן
הַאָט זַיִּז נִאָךְ אַז אַירָ לְעַבָּן נִיטָּ גְּנוֹעָן. דָּאַס גַּאנְצָעָהָלָעָ לִיבְטָה הַאָט
זַיִּד גְּנוּמָעָן שְׁפָאָרָן גַּאָר צַו אַירָעָ אוֹיגָנָפְּלָעָן. הַאָט זַי פָּעָסָט פְּאַרְצָוְנִין
אַירָעָ אוֹיגָנָדָעָלָעָךְ אַז מִיטָּ בְּיַדְעָהָעָנָט צּוֹגְעַדָּעָקָט אַירָעָ
אַרְיָיבָּעָ אַז אַז אַז.

— שְׂטִיטָ אַזְוִיפּ טַאָבִי, די טַוְוָרֶן. פּוֹן לאָנד זַעֲנָעַן פָּאָר אַזְוָּדָ אַפָּן.

— האט טאָלי ערשות מיט די ווערטער זי אויפֿגעוועבקט. מיטאמאל איז זי אויפֿגעשפרונגגען און אַראָפּ פּוֹן בעט אַינְגָאנְצָן אַז אַוִיסְגָּעָנִיכְטָעָרטָע. זי האט שוֹן אַפְּילּוֹ די אוּיגַן גַּעֲפַנְטַס. אַיר קָאָפּ אַז אַיר פְּנִים זָעַנְעָן גַּעֲפַנְטַס אַינְגָאנְצָן נָסָם. אַז דָּעַר זַוִּית פּוֹן בעט אַיז גַּעֲשְׁתָּאָנְגָּעָן קָאָרְל מִיט אַ לִיְדִיקָן עַמְּרָע, אַ באַחָאַלְטָעָגָעָר חִינְטָעָר טָאַלְין, אַז בִּידָע האָבָן גַּעֲקִיכְטָפּ פּוֹן גַּעֲלַעַכְטָעָר.

— — — דָּעַר בעסְטָעָר וּוּגַן צַוְּוַעַקְן אַ מַּאְטָרָאָזָן אַיז אַ קָּאָלְטָעָ בָּאָה, —

האט קָאָרְל אַנְגָּעוֹווֹזָן אוּיפֿן לִיְדִיקָן עַמְּרָע.

— מַאְכִּיבֵּי האט גַּעֲלָאָכְטָמִיט זַוִּי, זַיךְ אַוִיסְגָּעָנְקָאָקְטָס די בִּינְגָעָר אַז גַּיךְ אַרוּסְגָּעָנְגָעָצָט דָּעַם שְׁלָאָפּ. זי האט, זַיךְ טָאָלִי, אַוִיסְגָּעָפְּזָצָט אַיר מַאְטָרָאָזָן-אַנְצָוֹג, אַוִיסְגָּעָנְלָאָנְצָט אַידָע מַעֲנְגָּרְישָׁע שִׁיךְ, פָּאַרְקָעָמָט אַיר אַינְגְּלִישָׁן קָאָפּ הָאָר אַז מִיט אַ קָּלָפְּנָדִיקָן הָאָרֶץ זַיךְ גַּעֲנְרִיאִיט צִים לְאַנְדָן.

— עַנְדְּלָעָן, אַיז דַּי צִוְּית גַּעֲקָוּמָעָן. אַלְעַ דָּרְיוִי אַוִיסְגָּעָפְּזָצָטָע יְוָנְגָעָן הָאָבָן זַיךְ אַרוּסְגָּעָלָאָזָט פּוֹן קָאָבָן. קָאָרְל פָּאַרְאָוִים אַז טָאָלִי אַז טָאָכִי נָאָר אִים.

— פָּאַרְגָּעָסָט נָאָר נִיט די גַּעֲמָעָן אַונְטָעָר וּוּלְכָעָ אַיר נִיט אַרְוָנְטָעָר. — האט קָאָרְל בָּאָם אַרוּסְגָּיְין פּוֹן קָאָבָן גַּעֲרָעָדָט אַין דָּעַר שְׁטִילְצָו זַוִּינְעָ צַוְּוִי פָּאַסְטָזְוִישָׁן, אַז פּוֹן זַיךְ בָּאָלְדָ פָּאַרְשָׁוָאָנוֹדָן.

— טָאָלִי אַז מַאְכִּיבֵּי הָאָבָן זַיךְ גַּעֲמִישָׁט מִיט די מַאְטָרָאָזָן אַז שִׁיףּ אַרְבָּעָטָעָר, וּוָאָם הָאָבָן זַיךְ גַּעֲלָאָכְטָמִיט אַרְאָפְּגִּיְין פּוֹן שִׁיףּ. זַיךְ זָעַנְעָן גַּעֲנָגָנְגָן גַּלְיִיךְ מִיט אַלְעָמָעָן אַז לְאַנְגָּעָר שָׂוֹרָה אַז גַּעֲהָלָטָן גַּרְיִיט די פָּאַפְּרָן אַז דַּי הָעָנֶט. זַיךְ זָעַנְעָן אַזְוִי לְאַנְגָּגָעָנְגָּעָן בַּיְוִ זָעַנְעָן צּוֹגְעָקִיםְעָן צַוְּוִי אַטְּרָילְלָ. דָּאָרָטָן בָּאָם אַרוּסְגָּאָגָּגָן פּוֹן טָרְילְלָ זָעַנְעָן גַּעַשְׁטָאָנְגָּעָן צַוְּוִי הִיטָּעָר. אַיְינְגָּר האט אַיְבָּרְגָּעָקְוָט די פָּאַפְּרָילְלָעָר פּוֹן די פָּרְיְוָלְעָכָע שִׁיפְּלִיְיטָ. אַז דָּעַר אַנְדָעָרָעָר האט אַלְעָמָל אַרוּסְגָּעָ בָּאָפְּטָ אַיְנָעָם פּוֹן דָּעַר שָׂוֹרָה אַז אַיְסָם בָּאוֹכְטָ. צִי האט עָר נִיט גַּעֲבָרָאָכָט מִיט זַיךְ עָפְּעָס אַ פָּאַרְבָּאָטָעָנָע שָׂוֹרָה אַז לְאַנְד אַרְיוֹן.

— טָאָבָן הָאַט אַז גַּנְגָּגָעָנְגָּלָטָפּ פָּאָר די אוּיגַן אַז גַּעֲרִוִּישָׁט אַז דַּי אוּירָן. דָּאָס הָאָרֶץ הָאַט בָּאָר גַּעֲלָאָפְּטָ נָאָר צּוֹם אַרוּסְ-

שפּוֹרִינְגָּעַן. זֶה הַצְּטָאַבָּעַר מֵיט גַּעֲמַאְכְּטָעַר וּוּאוֹלְיָוְנְגָּעַרְיִשְׁקָיוּת גַּעַד
שְׁמִיכְלָט צֹו טָאַלְיַין אָזֶן אַיְם נַאֲכְגַּעַנְגַּעַן צָוּם טִירָל.

זֶה וּעֱנָעַן דּוֹרְכְגַּעַנְגַּעַן דִּי אַפְּעַנְעַטְרַע טִיר אָזֶן דִּי חִיטָעַר הַאַבָּן זֶה
אַפְּיָלוּ רַעֲכַת נִיט אַגְּנָעַקְוָקָט. זֶה הַאַבָּן וּזֶה אַיְן חִלּוּם גַּעַשְׁפָּאַנְט וּוּוִיטָעַר
אוֹן גַּעַשְׁטָעַלְטַדְיַי עַרְשָׁטַע טְרוּתַע אוֹיְף אַמְּעַרְיקָאַנְעַר עַרְד.

— דָּאַס אַיְזָוִין שְׁוִין אַמְּעַרְיקָע. אַיְצָט וּעֱנָט אַיְרַפְּרַיְיַי צֹו גַּיְינַן וּוּאַוְהָיַן
אַיְרַוּ וּוּוֹלְטַה. — אַיְזָ קָאַרְל אַונְטָעַרְגַּעַקְוָמָעַן, מִיט זֶה זֶה אַפְּגַּעַזְעַנְגַּט
אוֹן זֶה זֶה צְרִיךְ אַומְּגַעְקָרַתְרַט צֹו דָּעַר שִׁיפְּ.

— אַמְּעַדְרִיקָע — הַאַבָּן טָאַלְיַין אוֹן טָאַבָּים לִיְפָן זֶה פָּאוּוֹאַלְיַע
בָּאוּוֹעַגְט. זֶה הַאַבָּן צָוּם לְעַצְטָן מָאַל זֶה אַרְיָסְגַּעַדְרִיטַיְמַיטַן פְּנִים צֹו
דָּעַר שִׁיפְּ אַזְּנַז דְּעַרְנָאַר מִיט אַצְּוּוֹגְטַן גַּאנְג זֶה אַוּוֹקְגַּעַלְאַזְּט אַיְבָּעַר
דָּעַר שְׁטָאַט גַּיְוִי יָאַרְקַע.

